

י"ל ע"י ארגון נעשה ונשמע
טל: 0722-477774 פקס: 0722-155-701
דוא"ל: m072247774@gmail.com

הקבוצה

בית וועד לחובבי הישיבות
העוסקים בתורת מוהר"ן מברסלב זיע"א

גליון
1

כסלו תשע"ה
נושא החודש:
חנוכה

דרכה של תורה

מאמר תורני בנושא ע"פ תורת מוהר"ן

אור לעומת חושך

ישירות לאותו נס, ומצורף לזה בא הלל וההודאה על הנס. אף בחנוכה היה מן הראוי שכך יהיה: לקבוע מצוות הקשורות לנס שהיה, ובנוסף כמובן לומר הלל והודאה. כיצד הפך ההודאה לעצם מהות החג? כנראה שכאן נמצא הפתח.

חושך - זה יין

כלל מסודר בידנו. המועדים אינם 'זכר' למשהו היסטורי שהיה ואינו, אלא הארה החוזרת על עצמה בצורה מדויקת כפי שהייתה במקור. הסיפור של מצרים חוזר על עצמו כל שנה מחדש, יחד עם היציאה מהם, וכן הגזירה של המן, וההצלה ממנה, כך ג"כ מלחמת יון יון מתרחשת בכל שנה, והנצחון של החשמונאים. א"כ עלינו להבין היכן פוגשים אנו כיום את יון, ומהו ההצלה מהם.

את המהות של יון מגדירים חז"ל במילים "חושך - זה יון", "שהחשיכו עיניהם של ישראל". חושך אינו מציאות אמיתית, אלא משהו שמכסה על כל מה שיש. כשהחדר חשוך אי אפשר למצוא כלום, לא משום שהכל ברח מהחלון, אלא משום שלא רואים. אם רק תדליק את האור, תגלה עולם ומלואו, תראה פתאום את כל מה שכבר היה כאן, ותוכל ליהנות ממנו.

כל אחד מן הסתם חש פעם טעם של חושך. אתה קם בבוקר, ואין לך חשק לכלום. לא לקום, לא להתפלל, לא ללמוד, ולא לעשות כלום. אז מה עושים? אין ברירה, קמים, ועושים כל מה שצריך. אבל הכל מתוך חושך.

בלי טעם, בלי אור, בלי חיות, בלי משמעות. החושך הזה מגיע ישר מ"יון". הכיצד?

חכמת יון היא המציאות שעושה עסק מחיצוניות. אצלם יש משמעות רק למה שרואים! חכמה, גבורה, נצחונות, הישגים, הצלחות. רק אם יש תוצאות - אתה שווה, אם לא - אינך שווה כלום.

זהו חושך לשני הצדדים. בין למוצלחים ובין לשאינם כאלו. המוצלחים נהנים לכאורה מההצלחה, אך לא באמת. אינם יכולים באמת לחוש טעם של אור, טעם של משמעות וחיות. כי מה בכך שהצלחו, וכי זה מהותם? ושאינם מוצלחים - שהן הרוב כמובן - בוודאי אינם נהנים. כי מי הם בכלל, הרי אינך רואה אצלם כלום.

ה'חכמה' הזו חודרת עמוק אלינו, עד שהיא נתפסת אלינו כאמת, בלי להבחין כמעט. יבדוק נא כל אחד בעצמו: את מי הוא מחשיב, ומי הוא מתפעל - ברור, מאלו שמוצלחים. לא משנה כמה, העיקר שמוצלחים. ומכאן מקור החושך. לכן אין שום טעם בכל מה שעושים.

המשך בעמ' ד' <<<

'חג החנוכה' בולט מאוד בשינויים הרבים שבינו לבין שאר המועדים. ככלל, הוא היחיד שכל כולו תורה שבעל-פה, בכתובים הוא אינו מופיע בכלל, ואף בדברי חז"ל כמעט ואינו מוזכר. במשנה הוא מוזכר כלאחר יד, ובגמרא הוא מופיע בדרך אגב. ואף בספרים שבכל הדורות - מעטים הם הדיבורים אודותיו. ובנוסף לכל זה, הוא שונה מאוד במהותו וסגנונו מכל השאר.

בליקוטי מוהר"ן קיימים שמונה מאמרים שנאמרו בחנוכה, ומתוכם מתבאר ענינו של יום. אחד מהם (ח"ב סימן ב) עוסק כל כולו במהות החג, באריכות נפלאה ועמוקה, וממנו נגסה להבין מהו, וכיצד הוא שייך אלינו לעובדא ולמעשה.

נציג את התמיהות: ראשית, הסתירה זו עקת - 'חג' אבל בתוך 'ימות החול'. הוא אינו כמו שבת, אינו כמו יום טוב, ואפילו לא כמו פורים, בו כולם לובשים בגדי שבת, נוהגים איסור מלאכה, והשגרה נעצרת; ב'חנוכה' - עסקים כרגיל. בגדי חול, עיסוק במלאכה, ללא שום שינוי בשגרה. הדבר אומר דרשני.

שנית, אחד מעיקרי המצוות של כל חג, הוא - סיפור מעשה הנס שלזכרו נקבע המועד והחג. בפסח מספרים סיפור יציאת מצרים, וכל המרבה הרי זה משובה, בפורים קוראים את המגילה, בסוכות צריך לזכור את עניי הכבוד, ולכוון עליהם בעת הישיבה בסוכה. לעומת זאת בחנוכה - אין מצוה ואפילו לא

מנהג לספר את מעשה היוונים והחשמונאים. ומעטים הם אלו שאכן מזכירים את פרטי הסיפור. [ורק בעל הנסים' מזכירים זאת בקצרה?] שלישיית, עם ישראל בהיסטוריה הארוכה שלו ראה הרבה נסים, לא על כל אחד מהם קבעו יום יו"ט. הנסים המשמעותיים ביותר לעם ישראל, הם אלו שבשלבם נקבעו המועדים. בפסח נולד עם ישראל, בפורים יצאו ממוות לחיים, סוכות אף הוא שייך ליציאת מצרים, בשבועות קבלנו את התורה. לעומת כל אלו, הנס של חנוכה, בו נצחו במלחמה, אינו נס כל כך מרביע לכאורה. מלחמות היו הרבה, נצחונות ג"כ, נס המנורה אף הוא רק אחד מאין-ספור נסים שארעו בבית המקדש. איזו סיבה יש כאן לקביעת מועד?

והתמוה מכולם: המהות של חנוכה הוא "הלל והודאה". כפי שאומרים בתפילה "וקבעו שמונת ימי חנוכה אלו להודות ולהלל", וכך אכן הדברים מובאים בליקוטי מוהר"ן: "ימי חנוכה הם ימי הודאה...". כלומר, זה מהותו של החג.

פלא והפלא: וכי בכל חג מועד אין אומרים הלל והודאה?! אלא מאי, לכל מועד הנס המיוחד שלו, וממילא המצוות והמנהגים השייכים

דבר המערכת

הדור שלנו צמא מאוד.

"והשלחתי רעב בארץ" (עמוס ה, יא). הרעב והצמא שולטים בכיפה, וכולם מחפשים - מעט לחם להשקט רעבונם, ובעיקר - טיפת מים להרוות את צימאונם.

העולם החיצוני מציע בקול לכל עובר ושב 'מים מלוחים' - ריגושים מדומים והנאות חולפות. והעולם, צועד לעברם, מקבל זאת בשקיקה, ונעשה צמא עוד יותר.

ישנם מעטים המחפשים זאת במקומות האמתיים. הרחק מהרעש הסואן, הרחק מאד מהעולם הגועש. הם מחפשים זאת בצורה יותר מהותית. מקשיבים הם לקול הנפש הדורשת את שלה, הצמאה למשהו פנימי, חודר וכובש, שימלא אותה ויצף את מציאותה, משהו שבו היא תרגיש "ואני קרבת אלוקים לי טוב".

ואכן, דורנו מבורך בספרי מוסר, ספרי מחשבה, וספרים העוסקים בפנימיות התורה. למרות זאת, ובנוסף לזה, ישנם רבים המוצאים מענה לתשוקתם דווקא בתורת החסידות בכלל ובתורת מוהר"ן מברסלב בפרט. חשים הם כי המים הזכים הנובעים כאן, הוא אכן הדבר שאותו הם מחפשים. מרגישים הם, כי הוא ממלא אותם באוצרות עשירים, משיביע ומרווה, ומאיר את חייהם באור יקר.

בתחילה היו הם יחידים, מתי מספר, כיום מדובר כבר בקבוצות שלמות של בחורים ואברכים שעוסקים בזה, ביחידות או בצוותא, כאשר האור עובר מזה לזה, ומהו לזה, ונוצרים מעגלים מתרחבים והולכים של הארת פנים בדרכי עבודת השם.

משכן, הורגש הצורך להמציא מקום שישמש כ'בית וועד' ו'קבץ' את כלל בני התורה-חובבי הישיבות העוסקים בזה. ומכאן, הורתו ולידתו של העלון חנוכה, המכיל אוצר בלום של תוכן איכותי ויקר, אשר נכתב ונערך ע"י אברכים תלמידי חכמים מסילתה ושמנה של עולם התורה.

זהו העלון הראשון בסדרה. כשהעלונים הבאים יזפיעו בעז"ה אחת לחודש. כל עלון יעסוק בנושא משלו, וכלל המדורים יעסקו בשלל זוויות השייכות לנושא, כשבנוסף ישנם מדורים שעוסקים בכלל עבודת ה'חיפוש', ובתיאור אופני וגונוי ה'מציאה'. כאשר עיניים תחזינה מישרים.

תקוותנו וכיסופינו, כי העלון חנוכה ימלא את תפקידו, ויביא בעז"ה את התועלת הרצויה. וכמובן, כל הערה והארה שתקבל בברכה מרובה.

ישמח לב מבקשיה:

הנושאים הבאים:

- שבת - לימוד התורה
- שבט - התבודדות
- אדר - חג הפורים
- ניסן - חג הפסח
- אייר - ל"ג בעומר
- סיון - דרך הלימוד

יעקב: שלום ר' משה, הרבה זמן לא התראינו. ברוך ה' שיש זמנים כמו חנוכה שזוכים להיפגש ולדבר קצת.

משה: נכון, ובאמת חנוכה הוא זמן להתחדש בעבודת ה', כמו שכתב רבי נתן ש'חנוכה' הוא לשון 'חינוך', וגם לשון 'חידוש' כמו חנוכת הבית, כי הוא זמן 'להתחדש' בעבודת ה', ובנוסף הוא גם 'מוחנך' אותנו איך באמת להיכנס לעבודת ה'.

יעקב: הו הו, אתה חי באורות! אני התכוונתי לדבר קצת ולפספט על כל הנייעס הישיבתי, ואתה חי בעולם אחר לגמרי. אבל אתה בהחלט מדבר דברים מעניינים. אולי תספר לי מה אתה מתכוון שחנוכה 'מוחנך' אותנו לעבודת ה'? חשבתי שהמשגיח בישיבה מוחנך אותנו לעבודת ה', מעכשיו יש לנו מושג נוסף ששמו חנוכה!?

משה: אתה יכול להיות רגוע, אין משיגח נוסף! אבל חג החנוכה מלמד אותנו, להתחיל לחיות עם 'תודה והודאה' ועל ידי זה להיות קרוב להשם. כי באמת הזמן שאדם הכי קרוב להשם, הוא בזמן שיש לו רגש של תודה והודאה, כי אז הוא מרגיש סמוך וקרוב להשם יתברך.

יעקב: אתה צודק מאוד, אתה בוודאי זוכר שהיה לי פעם נס גדול, ניצילתי מתאונת דרכים ועשינו סעודת הודאה, באמת הרגשתי אז איך השם נתן לי את החיים במתנה והרגשתי אז קרבת השם גדולה מאוד. כמו-כן לפני כמה חודשים זכיתי להוציא לאור קונטרס חידושי תורה שעמלתי עליו הרבה, ואז גם-כן הרגתי רגש גדול של הודאה להשם, זוהי אכן הרגשה מתוקה ונעימה של קרבת ה'.

משה: יפה מאוד. ובכן, מדוע שלא נזיח חיים מתוקים וטובים כאלו כל השנה? האם השי"ת לא עושה אותנו חסדים כל יום? הרי אנתנו אומרים בתפילות שכמוה עשרה שלש פעמים ביום: "על ניסך שבכל יום עמנו ועל נפלאותיך וטובותיך שבכל עת!?"

יעקב: באמת אף פעם לא הבנתי את זה, חשבתי שזה כוח 'נוסח' שאומרים, כי מה? באמת יש לך ניסים ונפלאות כל יום?

משה: בהחלט! ולא רק לי, גם לך ולכל יהודי ויהודי, כי עצם זה שאנחנו יהודים זה נס ופלא גדול מאוד, על אחת כמה וכמה שאנחנו שומרי תורה ומצוות, וכי בדור כזה לשמור שבת אינו נס? מי מדבר על ללמוד בישיבה? וכל זה בכללותו, אך בפרטות כל אדם אם יתבונן בעצמו יראה כמה הוא מוקף בחסדים מבוקר ועד ליל, ב"ה יש ארוחת בוקר- חסד עצום, הבנתי את התוספות- לא נס? התחדש לי חידוש ברמב"ם- נס גלוי! וכו' וכו'.

יעקב: אתה צודק, אז למה באמת כל כך קשה לחיות עם זה?

משה: כי אנתנו גלות, ועיקר הגלות היא גלות הדעת והנפש. ולכן אנו מרגישים בתוך חושך וקושי. אבל בדיוק בשביל זה יש לנו חנוכה שמאיר לנו כזה אור של 'למטה מעשרה', 'משמאל', 'משתחשך' וכו'.

יעקב: מה זה המושגים ה'קבליים' הללו? שמעתי אותך אומר את זה אתמול לחבר שלך, גם הוא עם אורות כמון, חשבתי שזה איזה קוד סודי ביניכם איפה תתקיים ה'מסיבת חנוכה' שלכם: בבנין מס' תשע [למטה מעשרה], בדירה השמאלית [משמאל], אחרי שמתחיל להחשיך [משתחשך], ופשוט עשיתם לכם קודים כדי שהמשגיח לא יתפוס אתכם.

משה: על כזה רעיון גאונים אפילו אני לא חשבת... באמת אנתנו עושים מסיבת חנוכה, אבל ממש לא מסתירים את זה, הרי כתוב בשו"ע שנוהגים להרבות בסעודה בחנוכה ויש בזה מצוה, בפרט כשמדברים בעבודת ה' ומתחזקים יחד, ואדרבא אם תרצה תבוא גם אתה, ושם תשמע יותר באריכות את סגנון הדבורים שאני מדבר אתך עכשיו.

יעקב: אולי באמת אבוא, זה נשמע די מעניין. אבל בכל זאת, אולי תסביר לי קצת את ה'קודים' האלו.

משה: רבי נתן מברך (הלכות כלאי בהמה ה"ד) דבר מאוד מעניין, טבע האדם שכשיש לו צרות, קשה לו להסתכל על הטובות שיש לו גם אם הם רבים מאוד, כי טבע האדם נמשך לעצבות, בפרט כשיש

לו איזושהי הצדקה קטנה לזה. אבל באמת על האדם להסתכל תמיד, על נקודת האור שבתוך המצב שלו גם כשהוא בתוך החושך.

כי יש זמנים ומצבים שמאיר לאדם והולך לו, ואז בוודאי צריך להרבות בהודאה לה' עד אין סוף, וזהו בחינת "שבת" שבו הכל אור בלי שום חושך, אך ישנם "ימות החול", שאז עולם כמנהגו נוהג, ואז יש את כל האגרות והטרדות של העולם שמטרידים מאוד ומעצבים, כל שכן כשיש איזה עניין שלא הולך כרצונו וכדומה, שאז שוכחים לגמרי את כל הטובות והחסדים שהשי"ת עושה אתו.

וכאן מגיע החידוש של "נר חנוכה", בו אנו לוקחים את ה'נר של שבת, ומדליקים אותו ביום חול פשוט, ולא סתם ביום חול, אלא גם בלילה כשכבר חושך, ומדליקים זאת בצד ששמאל, שהוא תמיד מרומנו על ידן [והסתרה] [לעומת הימין שמרומנו על 'חסד' ו'אהבה'].

בית היין

בחנוכה שהם ימי חול, הקב"ה יורד אלינו לבקר אותנו בחליינו ומצבינו הקשה

...זהו בחינת חנכה ופגרים, הם ימים קדושים וטובים מאד, ונאף על פי כן הם ימי החול, כי אינם אסורים במלאכה. בחינת הארת השגות אלקות על החולים ביותר על ידי גל כח הצדיק שיכול לעשות פלים וצמצומים נפלאים כאלה.

והוא כמו למשל פשהתאדם פריא פנדאי אין המלה פא אל האדם להראות לו פניו, רק פניו פניו שרוצה לקבל פני המלה ולהתעורר מאור פניו, הוא צריך לנקות ולטהר עצמו פה פה ולקשט עצמו פראוי ולשקד על דלתו המלה ולבקש מאת רואי פני המלה שיבקרו רשות שיכנסו, ולעשות כל התחבולות שצריכים לזה עד שיצפה ללא לפני המלה פפי מדברתו, אם לכנס לתצר המלה או לבית או להיכל, פדי שאייר בו המלה פניו המאירות.

אבל פשהתאדם מאניו המלה חולה ומטל על ערש פניו, רחמנא לצלן, אזי פשהתעוררים רחמי המלה להחיותו מאור פניו, אזי מכרח המלה לילך אצלו לביתו להאיר בו פניו ולהחיותו.

וזה בחינת חנכה ופגרים, שהם מועדים קדושים שנתנו לנו להחיותנו כיום הזה בימי הגלות המר, שנסתת ישאל נקראת חולה, כמו שקתוב בהר הקדוש בחינת "סמכני פאשישות רפדוני פתפוחים פי חולת אהבה אני". ומעצם חלינו הפך אין אנו יכולים לעלות וראות ולהשתחוות לפניו בשלש פעמי רגלינו לכנס לביתו הקדוש שהוא הבית המקדש לקבל אור הפנים, כי מפני חטאינו גלינו מארצנו ונתרחקנו וכו' ואין אנו יכולים וכו'.

על פן המל עלינו בעל הרמזים ברחמי העצומים והוספי לנו שני המים הקדושים האלו, שהם חנכה ופגרים שנתנו לנו הצדיקים הגדולים, שהם אנשי כנסת הגדולה, פדי להקשיב לנו אור הפנים לתוך ביתנו בתקוה גלויתנו, שיצפה כל אחד בביתו בחנכה להדליק נר חנכה.

שהשם יתברך ינרעם עלינו והולך לבקרנו ומאיר לנו פניו הקדושים בתקוה גלויתנו שאנו חולים פאלה פאשר יודע כל אחד בנפשו. והוא ברחמי קבקרנו ומחיה אותנו באור פניו הקדושים על ידי קדשת המים הקדושים האלו שנתנו לנו, שהם חנכה ופגרים, שהם מועדים קדושים בימי החול, שהם בחינת ימי הגלות שאנו אין בננו פח לעלות אליו לבית המקדש לקבל מאור הפנים, רק הוא יתברך ממשק לנו אור הפנים לתוך ביתנו, פדי להחיותנו. על ידי הצדיקים הגדולים האמתיים

למטה מעשרה במקום שמעולם לא ידה שכינה לשם (סוכה) על ע"א), ובפתח [לרשות הרבים] שזה מרומנו על מצב שאדם מרגיש 'בחון', כי בחנוכה מאירים את הנקודה של האור, דהיינו את היכולת לראות את האור - גם בתוך כל המצבים הללו.

יעקב: הדברים ממש מחיים אותי, אבל אני כבר חייב ללכת להדליק נרות חנוכה, אולי מחר נדבר עוד.

משה: אם נתראה בעז"ה, רק אומר לך שכדאי לך לעיין ב"ליקוטי הלכות" הלכות כלאי בהמה הלכה ד', שם מברר רבי נתן באריכות איך שכל העניין של בית שני היה לתת רווח בין הגלויות שיוכלו להסתכל על הטוב, ולכן דווקא אז היה חנוכה, ועוד הרבה דברים נפלאים מאוד.

יעקב: בעז"ה אעין שם. תודה רבה! עשית לי חנוכה אחר לגמרי.

מענימה מתורת מוהר"ן על הנושא

שפכל דור שהם עוסקים בתקוננו, שהם משתדלים ביותר להחיות החולים ביותר.

(ליקוטי הלכות, השכמות הבוקר הלכה ד)

בחנוכה נמשך אור גדול מאד עד למטה, שמאיר אפילו לגרועים ביותר

בחנכה על ידי הצדיקים הגדולים המפגלים במעלה שנתנו להדליק נר חנכה, על ידי זה שפח להקשיב בחינת הארה על כל אחד בביתו, אפילו אם הוא כמו שהוא. פי מברר פכונות חנכה שנתנו חנכה הוא, שממשקים האור הנפלא שכולל כל היחידים, שממשקים אותו למטה, למטה מעשרה טפחים.

בחנכה ההדלקה הוא בדרך נס נפלא, פי אז אין עליה כל פה, פי הם ימי החול, פי אז אין מתבטלים הקולפות לגמרי כמו פשפת יום טוב, ונאף על פי כן אנו מדליקים פה הקדוש הזה שכולל כל היחידים.

הינו שהצדיקים הגדולים מאד ממשקים נפלאים פאלה, עד שמאירים בחינת השגות אלקות על ידי הצמצומים, גם למטה פדייטא התחוננה מאד, שהוא למטה מעשרה טפחים שמעולם לא ידה השכינה לשם, ועתה על ידי תקוה היט מדליקים שם דיקא פה חנכה הקדוש והנורא, שהוא בחינת הקשיב השגות אלקות על ידי הצמצומים למטה למטה. להאיר בכל אחד מישאל, לכל מי שרוצה לקבל אפילו אם הוא הרגעו שפגרינו, אפילו החולה הגדול ביותר בחליי הנפש על ידי רבי עונותינו, להאיר גם בו הארה מהשגות אלקות, על ידי גל כח הצדיקים הגדולים שממשקים תקוה היט של חנכה פעולם.

פי מגדל פחם יכולים להאיר אפילו בפמדרגה התחתונה, פי מגדל פחם יכולים להאיר אפילו בתקנים במעלה מאד ולרפאות אפילו החולים הגדולים ביותר, שאהו בחינת הדלקת נר חנכה למטה מעשרה טפחים וכו'.

וזהו בחינת (התלים כ"ג) "פי גם אלך בגיא צלמיות לא אירא רע פי אתה עפוד", בחינת (מיכה ז') "פי אשב בחשך ה' אור לי", שממשקים האור של השגות אלקות למטה בעמק החשך, בחינת גיא צלמיות להאיר להנמוכים מאד מאד, שאיגע גם אליהם הארה ודיעה מאלקותו יתברך שמו פדי לרפאותם ולתקנם ולהשיבם אליו.

(ליקוטי הלכות, השכמות הבוקר הלכה ד)

נקודה טובה

ידועים מאד דברי רבינו ז"ל (ליקוטי מוהר"ן קמא רפב) ש'צריך לדון את עצמו לכתוב וְלִקְצָא בְּעַצְמוֹ אִיזָה נִקְדָּה טוֹבָה עֲדוּן וכו', וישפוט את נפשו בקצט הטוב שפוצא בעצמו, דהינו מה שצקה לעשות מקציו איזה מצוה או איזה דבר טוב וכו', ואף שגם אותו הדבר הטוב הוא גם כן מערב בפסלת הרבה, עם כל זה יוציא משם גם כן איזה נקדה טובה'.

ברצוני לשתף את קוראי העלון היקרים בהארה שהייתה לי בעניין זה.

האמת שכאשר למדתי את הדברים היה קשה לי להבין מה כל כך חשוב בעצה הזו שרבינו כה מרבה להגדיל אותה כידוע, וכי חסרים לי 'נקודות טובות?' והלא מבוקר ועד ערב אני עסוק בתורה ובמצוות ב"ה, האם רבינו ז"ל דובר כאן רק על מושגי ישראל שצריכים לחפש הרבה כדי להיזכר באיזו מצוה שעשו אי פעם בחייהם? אם כן מדוע הוא מזוהר כל כך ללכת עם העצה הזו תמיד ומשמע שזה נצרך לכל אחד ואחד, ובפרט במכתבו של רבי נתן ז"ל רואים כמה הוא עצמו היה נצרך לעצה זו.

אולם כאשר ניסיתי לקיים בפועל את העצה הזו הבנתי עד כמה היא נחוצה לכל אחד ואחד. ישבתי וניסיתי להתבונן איזה דבר טוב עשיתי היום והאם אני מעריך אותו, ולתדהמתי כל דבר טוב שעלה לי בראש נתקל מיד בהתנגדות פנימית: 'הנחתי תפילין' - כן, אבל זה היה מצות אנשים מלומדה כמעט בלי כוונה, 'למדתי תורה' - כן אבל לא כמו שצריך, 'ברכתי ברכות' - ה' ירחם איזה ברכות הם היו, הלואי שלא תיענש עליהם, וכן הלאה והלאה.

עצמתי רגע וחשבתי: רגע מה קורה כאן, אני עושה הרבה מעשים טובים ביום, אבל לא מעריך אותם, ולא באמת חושב שיש בי טוב, אינני מצליח לחוש את הטוב שבהם. האם זה באמת נכון שהתורה והמצוות שעשיתי לא כל כך 'שוות', או שמא יש משהו שמנסה להפריע לי לחוש ולהאמין שיש בי טוב?

ניסיתי לחשוב במבט שונה, שחזורתי שוב את הנחת התפילין של אותו יום, וניסיתי להאיר בעצמי מבט אחר: זכיתי היום להניח תפילין כשרות ומהודרות, אמנם לא עם כוונת מיוחדת, אבל עם כוונה לקיים את המצוה, בודאי יצאתי ידי חובה, אם כך יש בי עכשיו טוב גדול ונצחי, זכיתי לנקודת דבקות בקב"ה לעולם ועד על ידי הנחת התפילין הזו, וידוע מה שאמר החזון איש ששורה לבה לעולם ולחיות שמונים שנה וגם לסבול אחר כך יסורי גיהנם רק בשביל הנחת תפילין פעם אחת בחיים, ואני זכיתי לזה היום. ככל שהרביתי לחשוב על כך חשתי שנמסכת בי שמחה אמיתית, יש לי אופן מסוים של קשר נצחי עם הקב"ה שלא יפסק לעולם ועד, בזכות הנחת התפילין שהנחתי היום, יש בי טוב אמתי שאין אמתי ממנו, והטוב הזה הוא חלק ממני וילווה אותי מכאן ועד עולם, ואני מאמין בזה באמונה שלימה, כל "עיקרי האמונה מוחיבים אותי להאמין בזה! ואז הבנתי לראשונה מה הכוונה 'למצוא בעצמך נקודה טובה'.

רבי נתן ז"ל מלמד אותנו (ליקוטי הלכות הלכות השכמת הבוקר א): 'פי הנקדה טובה שאדם מוצא בעצמו, זה פחית אלקות, פכ"כ, פי כל הטוב מאתו ויתברך, פי אורייתא וישוראל וקוב"ה כולא יחד, נמצא כשיש בישוראל איזה נקדה טובה, דהינו איזה מצוה או דבר טוב, זה הטוב הוא אהדות גמור עמו' ותברך, פי (תהלים קמ"ה) 'טוב ה' לכל', וכמו שכתוב (שם ל"ג), 'טעמו יראו פי טוב ה', פי כל הטוב שנמצא בכל מקום שהוא, הוא הכל ממנו ותברך'.

כלומר, כאשר אנו מחפשים נקודה טובה בעצמנו אין הכוונה למצוא איזה כשרון מיוחד, או איזו תכונה מיוחדת שבה אנו מצטיינים יותר מאחרים, לא זה הנושא כאן, הנושא הוא למצוא בתוכנו את הטוב האלקי שקיים בנו, את אותם נקודות שבהם אנו קשורים לקב"ה בקשר נצחי, להתחבר לטוב הזה ולשמוח בו, ובה אנו מחזקים את הדבקות עמו ויתברך, כי מי שלא מעריך את הטוב האלקי שנמצא בו (שהוא תורה ומצוות שזוכה לקיים) ואינו שמח בו, מאבד את נקודת הקשר שלו עם הקב"ה. כי כל החיבור שלנו אתו ויתברך הוא דרך הטוב שנמצא בנו (שהרי הרע הוא קליפה והסתרה וריחוק ממנו ויתברך), ובלי הכרת הטוב שנמצא בנו ושמחה בו, אין החיבור עמו מאיר בנו. (בוודאי שהחיבור קיים, אבל: א. הוא ברמה פחותה יותר. ב. החיבור הזה מסתתר מאתנו ולא מאיר בנו, ולכן לא יכול להיות מנוף להמשך ההצלחה ולמניעת נפילות).

'פי גונדא ראו להאדם, להגדיל שמחתו מאד בכל נקדה ונקדה טובה מקדשת ישוראל שפוצא בעצמו עדין, ואין פשיתיה ופשיתיה את עצמו על ידי זה פכ"כ, ואין הוא יכול להתפלל ולגמור ולהודות לה'.

יעזרונו ה' לזכות לזה.

ומקבלין דין מן דין

אגרת במעלת "שיחת חברים"

במדור זה, נעלה בכל פעם נושא לדיון, במשך החודש ישלחו הקוראים את תגובתם לנידון, כשהתגובות יתפרסמו בגליון הבא בעז"ה. הפעם, נציג אגרת שנכתב ע"י אחד האברכים במעלת העניין של "שיחת חברים"

לכבוד העלון הנכבד.

שמועה שמעתי על הוצאת העלון חדש, ושמעתי שיהיה בו יהיה מדור של 'שיחת חברים', שהוא לדעתי רעיון נפלא מאד, ועל כן חשבתי להיות הנחשון שיעלה דבריו על הכתב, והיות שעדיין לא הועלה שום 'נושא' לדיון, אכתוב במעלת עצם הנושא של 'שיחת חברים'.

הנה אחד מהנקודות החזקות המובאות בדברי מוהר"ן הוא הענין של 'שיחת חברים'; לדבר יחד כל אחד מהנקודה השייכת לליבו, שזהו חידוש גדול ממש, מה שרואים אצל חסידי ברסלב חידוש כזה שיכולים לדבר בפשטות דיבורי אמונה ויראת שמיים, בכוח אמת עם 'כל העצמותי תאמרנה'...

וזה מבטא נקודה מאוד עמוקה בלב, שאדם מרגיל עצמו למציאות, שאפשר לדבר באופן טבעי על עניינים של עבודת ה' ולחדש בהם חידושים - לאו דוקא באופן של רעיונות או וארטיס, אלא גם בצורה פשוטה שחיים עמה.

וזכרני שפעם כשישבנו לשיחת חברים באיזה בית כנסת, התיישב לידנו יהודי תלמיד חכם מורם מעם ששמע את שיחתנו, והוא ישב והיטה אוזן בהשתוקקות עצומה. בתחילה הרגשנו לא נעים לדבר כך לידו, עד שהוא ביקש את רשות הדיבור, ואמר: "אני ממש מתפעל מכם, שר' נחמן הביא לכם מתנה כזו לדבר שיחת חברים."

והמשוף: כי בדרך כלל מה שרואים בעולם, לדוגמא בליל שבת בבית הכנסת, אנשים מדברים בלהט על כל מאורעות השבוע, הפוליטיקה והמחלוקות; ואחר כך כשבאים הביתה בסעודת שבת, הרי צריך לומר דבר תורה, ואז מתיישבים ברצינות ואומרים איזה דבר תורה או חידוש על הפרשה.

מה שקורה הוא, שהילדים קולטים איפה האבא נמצא; את הפוליטיקה הוא דיבר בהתלהבות וחיות, ואילו את הפרשה מדברים ברצינות. וגם אם האבא הוא תלמיד חכם ובאמת חי את התורה ומדבר בלהט דברי תורה עמוקים לפי כח המחשד שיש בו, אבל בכל זאת יש משהו שהילד קולט שכאשר מדברים דברי אמונה והשקפה הם הפנים נעשים רציניים וכו'. כאילו האמונה והשקפה הם רעיונות לסעודת שבת, ולא בדיוק חלק מהחיים.

ואילו אתם מדברים עבודת ה' פשוטה, יראת שמיים, אמונה חיוק בטחון, דבקות בה', דבקות בתורה ותפילה, הכל בלהט בעניינים פתוחות כמו שמדברים פוליטיקה... אשירכם!!!

בנוסף, רציתי לחדד נקודה מסוימת.

שמעתי דמטו משמיה דהרה"צ ר' לוי יצחק בנדר זצ"ל, שאמר שגם בענין של שיחת חברים יש יצר הרע גדול, שאדם אוהב להשמיע את שלו, ובכל שיחה ונושא שמדברים הוא דוחף את דבריו כדי שישמעו אותו, ואף שזה נכון מאד, כי כל מי שיש לו משהו טוב, ראוי שלא ימנע טוב מאחרים ויזכה אותם

[וזאת לאחר שעשה עם זה איזה עבודה, כי אם הוא מנסה למכור זאת תיכף ומיד, אזי הוא יכול לאבד את הכל, לכן כדאי תמיד לקחת את הנקודה שהאירה בלב, לעשות עם זה משהו למעשה, או להפוך את זה לדיבור תפילה כלפי ה', ורק אחרי זה לספר זאת לאחרים].

אבל גם אחרי העניין שצריך לחזק ולעורר אחרים, הרי שיש עבודה מיוחדת שנקרא 'לקבל', וכמבואר בליקוטי מוהר"ן (במאמר ששם מדובר על שיחת חברים - סימן ל"ד) שכל יהודי יש לו נקודה מיוחדת שאין בחברו, כמעשה של אבא ואמא, ולכן יכול להאיר לחברו נקודה זו, ותיכף אחר זה מובא הלשון: "והתברו צריך לקבל התעוררות ובחינה הזאת ממנו כמו שכתוב ומקבלין דין מן דין".

הרי לנו הדגשה חשובה שצריך להיות 'מקבלים', וכמו ששמעתי מאחד המשפיעים של ברסלב שאמר, ש**בשיחת חברים של חמש דקות, יכול אדם לקבל ולזכות לעבודה של חברו שהשקיע בה שלשים שנה של יגיעה עד שזכה לאותה נקודה.**

זוהי מעלה עצומה מאד - ללמוד להקשיב, לקנות ולקבל מכל אחד את מה שהאיר ה' בליבו. וגם אם פעמים שאין החידוש מקובל עלי, אבל בוודאי יש בו נקודה קטנה שיכול אני לקבל ממנו, בנוסף על זה שזה יוצר אצל האדם הכנעה וביטול.

והנה כפי שאמרנו בעת שמדברים יחד, פעמים שאין שמים לב לנקודה שאמר החבר, אך גם אם יש כן הקשבה ורצון לקבל - בכל זאת לא תמיד מבינים נקודת החבר, לכן מה טוב שאתם עושים מדור של שיחת חברים על כתב, כי לכתובה יש כח מיוחד מאד של ביטוי נכון, פעמים יותר מדיבור. וגם ה'מקבלים' יש להם יותר פנאי להקשיב ולקבל, לפני שהם משיבים...

ולסיכום, באתי בשורות אלו לחזק ידכם, ולעורר את כל קוראי העלון, לא להסס לכתוב ולהעלות רעיונותיהם, כי אין צריכים כאן חידושים גדולים ועיונים בהשקפה ובחסידות, גם לא צריכים כשרון כתיבה, רק לכתוב הנקודה האמתית שיש בלב באותו נושא שיעלו בעלון, ואי אפשר לדעת לאן דיבור אחד יכול להתגלגל, פעמים שאחד יכתוב איזה רעיון פרקטי קטן בתוך המכתב שלו, וזה יכול להציל נפשות ממש, כי פעמים יש שאדם נבוך באיזה ענין והוא אפילו לא מודע לכך, וכאשר קורא איזה נקודה של חבר שמתייחס לאותו דבר, זה יכול לשחרר אצלו סתימה גדולה של שנים רבות,

ובה אסיים, בברכת 'אז נדברי יראי ה' - ויקשב ה' וישמע' ואחזק ידיכם עורכי העלון שתהיו חוזקים ואל תבהלו מכל מיני קשיים שמסתמא יעמדו בדרככם. וגם לכם כל החברים היקרים תהיו חוזקים לשתף את כלל החברים, בלא להבהל ולפחד, בנקודות יקרות שה' יזכה אתכם בהם.

חזקו ואמצו

אברהם יצחק בן חיה מלכה

הנושא לגליון הבא בעז"ה: לימוד התורה. השאלות הם: מה התכלית של "לימוד התורה"? מה היחס של "לימוד התורה" ביחס לשאר חלקי עבודת ה'? איזה כוונה צריך להיות ב"לימוד התורה" וכיו"ב.

[הערה נחוצה: היות ולימוד התורה הוא נושא רחב, ע"כ נא להתמקד בכיוון של השאלות הללו בדיוקא, שכן עוסקות בנושא של עצם מהות 'מצוות תלמוד תורה'. ובעז"ה בפעמים אחרות, נדון ג"כ בנושאים: קביעות הלימוד, ודרך הלימוד].

במדור זה ייאספו סיפורם של אברכים יקרים, שהתקרבו לתורתו של מוהר"ן

להקריב את כל חבריו ואוהביו למען האמת - רק הוא יוכל להיות בטוח שליבו שלם לה', ולא סתם מצוות אנשים מלומדה.

והנה אני מכיר יהודי אחד, שסבל מבעיה רפואית, והלך לאחד מגדולי הדור המפורסמים לבקש ברכה, ואמר לו שיוציא את פאותיו החוצה ועי"ז תהיה לו רפואה, והיהודי הנ"ל על אף ההבטחה, לא היה מסוגל לשנות מהמשפחה, כי יהיו לו 'בושות'. ונמצא לכאורה שאם היה נולד חילוני, גם לא היה מעו לשם כיפה לעולם, כי יהיה לו בושות.

מהם הנקודות העיקריות של ברסלב שהאירו את חייו?

באופן כללי, בכל פעם שאני עוסק בספרי רבנו - נפתחים לי המח והלב, ואי אפשר לתאר כלל מה שזה עושה לי, וזה מוסיף והולך כל הזמן. אך הנקודות העיקריות שתפסו אותי הן:

א. ענין ההתחזקות - לא ליפול משום דבר, ותמיד לדון את אחרים ואת עצמו לכף זכות.

ב. ענין השיחה בינו לבין קונו, שתמיד בכל מקום ובכל מצב אפשר וצריך לדבר עם השי"ת, וכל מה שאדם רוצה הוא יכול לדבר עם בוראו - דבר קטן ודבר גדול - כמו עם חבר טוב.

ג. ענין דרך הלימוד - להיות בקי בכל חלקי התורה הקדושה, ללמוד כסדר מתחילה ועד סוף, ולא להתעקש אף אם אין אני מבין וכו' (כמבואר בשיחות הר"ן ע"ו).

דברים אלו ועוד גרמו למהפך בליבי ובחי בכל התחומים.

האם יש לך משהו להוסיף?

כל הרוצה לחוס על חייו הרוחניים והגשמיים כאחד - שיעסוק הרבה בספרי רבינו, וכן ישתדל למצוא חבר טוב לדבר עמו מתורת רבינו בכל יום ויום, והעיקר בתמימות גדולה, ועי"ז זה יתחדשו אצלו כל הזמן העצות הנפלאות של רבנו הקדוש, ויאיר על עצמו את 'נקודת הרב' ו'נקודת עצמו'.

והעיקר להזכיר לעצמנו כל העת, את הזכות שאנחנו יודעים מרבי אמתיו כזה.

רב, מכיון שבלי רב כל אחד עושה מה שנוח לו, ומזניח את מה שקצת קשה לו, וממילא הוא פוסח על שתי הסעיפים. ומכיון שראיתי שכל הדרכים שאני מכיר, איני מצליח לציית להם כראוי, ואילו דברי רבנו קלים ונעימים, ומתאימים לכל אחד - ע"כ נגמר בדעתי שהרבי שלי הוא רבי נחמן מברסלב זיע"א.

האם הייתה לך התמודדות מול הסביבה?

בתחילה עשיתי הכל בהצנע, ולא רציתי שידעו מזה, כדי שלא לגרום עגמת נפש למשפחתי, וכדי שלא ימנעו אותי. אבל מן השמים רצו שהדבר יתודע, ואז הייתי צריך לעמוד נגד הרבה הרבה מלעיגים ומונעים מבית ומחוץ.

ב"ה הייתי חזק מאד ולא התייחסתי כלל לשום דבר, כי ידוע ידעתי תמיד מה תכלית האדם בעולמו, ובשביל מה באתי לזה העולם, ושכוונתי אך ורק לשם שמים, וע"כ החלטתי: 'הריני מוכן ומוזמן למסור נפשי כבודי ממוני ובריאותי והשידוך שלי וכו', על קידוש שמו הגדול יתברך, ובי"ה שכאשר קלטו את זה עזבו אותי, וזכיתי להגות בדברי רבנו ותלמידיו, ולהרוות את נפשי הצמאה.

וזכרתי שפעם אחת בתחילת התקרבותי, שאל אותי אדם חשוב: 'זכי איך אתה חושב שאתה יותר חכם מכל העולם, ואתה בוחר לך דרך בעבודת ה', כאילו אתה מבין ויודע מה נכון ומה לא נכון, אתה בסך-הכל צעיר בגיל 16-15, עדיין אין לך נסיון כלל, ואיך אתה מעיז פניך כל כך? עניתי ואמרתי: 'אמנם אני צעיר, וטיפש, וללא נסיון כלל, אבל אני שם לנגד עיני דבר אחד, והוא: מבחן התוצאה! דהיינו שאני מסתכל מה יוצא מזה, והנה עובדה - אני לומד יותר, מתפלל יותר, מקיים רצון ה' יותר, ועל כן יותר מזה לא מעניין אותי שום דבר.

מה שחזק אותי ביותר, הוא התורה "אחד היה אברהם" (ליקוטי מוהר"ן), השמטה בתחילת ח"ב, שם מבואר שאברהם אבינו ע"ה עבד את ה' רק ע"י שהיה אחד, ולא הסתכל על אף אחד, אפילו על אביו ואמו וכו'. וחשבתי לעצמי: מה יעשה אחד שנולד, להבדיל, לאחד מגויי הארצות; איך יאזור כח לנתן את הפסילים, הלא גם שם אומרים לו שהוא חייב בכבוד הוריו, וי"ש לנו מסורת! ומנהגי אבות, וא"כ רק אדם שמוסוגל ללכת נגד הזרם, ולעמוד מול חיצו לעג וביקורת מהרחוקים ומהקרובים, ומוכן ומוזמן

הפעם נארח את סיפורו של הרב שרגא זילברמן מברק ברק - ת"ח בעל שיעור קומה, שמוסר שיעורים כבר שנים רבות לבני תורה בתורת מוהר"ן, ורבים נהנים ממינו עצה ותושיה.

ספר לנו מעט על הרקע שלך:

נולדתי למשפחה ליטאית שורשית, לאבי הגאון הרב ישראל יצחק שליט"א, ולסבי הצדיק הרב ליפא זצ"ל - מנהל רחוני של ת"ת קמניץ בירושלים, שהייתה יראתו ניכרת על פניו, ורבים נהנו להתיעץ עמו. וכן מצד אמי בת הגאון רבי אברהם קופשיץ זצ"ל ר"מ בישיבת טשיבין, שהיה איש אמת, וכגודל חכמתו המפורסמת, כך יותר ויותר יראתו קדמה, ועוד זכה וראה את אבי זקנתו רבי יוסף חיים זוננפלד זצ"ל. בבית זה ינקתי יראת שמים ורצון לעשות את רצון ה' תמיד בלי פשרות או קיצורי דרך.

אחר בר המצוה נכנסתי ללמוד בישיבת 'משכן ישראל', שבה כיהן כמשגיח הגה"צ ר' בנימין פינקל, המכונה 'רבי בנימין הצדיק', וגם הוא החדיר בי יראת שמים וחשק ללימוד תורת המוסר.

לקחתי ברצינות את העניין המוסרי, וניסיתי לשנות בי כל מיני הרגלים, אבל רפו ידי, וראיתי שאיני מסוגל כלל, ניסיתי כה וכה, ולא מצאתי תושיה אמתית לנפשי. בינתיים התודעתי גם מעט לספרי חסידות בפרט לספרי ברסלב, ואז התחלתי לראות ישועה.

איך בעצם הגעת לברסלב?

וזה היה בהשגחה פרטית, כאשר התגלגל לידי עלון של ברסלב, וראיתי שם קטע מספר המידות שמאד עניין אותי (המתקת הדין סי' נ"ד). רציתי לראות את השורש ואת המקור לעניין, פתחתי 'ספר המידות' עם מקורות, ומאז התחלתי לעיין הרבה בספר, א"כ כבר למדתי ג"כ שיחות הר"ן, ובהמשך קניתי כמפצים 'ליקוטי מוהר"ן' ו'ליקוטי תפילות' במהדורת כ"ס וכריכה רכה, ועסקתי בספרים אלו 'בהסתרה שבתוך ההסתרה'...

ראיתי שדברי רבנו הקדוש בהירים, מעניינים, וחודרים לנפש. ואמנם המשכתי לקבל מכל השיטות, אבל ראיתי שצריך כל אחד שיהיה לו רבי, כמו שאמרו חז"ל "עשה לך

דרכה של תורה

>>> המשך מעמוד א"

כי מאחר שאת ההישג וההצלחה אני מחפש, מניין לי להרגיש טעם במה שאני עושה, ובמצויצות בה אני חי.

חנוכה - אור פנימי

הניצחון של חנוכה הוא בסך הכל להדליק את האור.

בחנוכה אנו יוצאים מקליפת יון, ומתחילים להכיר את האמת, שהצלחה אמיתית איננה תלויה בשום מצב חיצוני, לא של הישגים ולא של כשרונות. אלא משהו הרבה יותר אמתני ומוחתי.

האדם היחיד בתורה הנקרא בתואר "איש מצליח" הוא יוסף הצדיק, ולא בזמנים המוצלחים שלו. לא בבית אביו, ולא בשבתו על כסא ממלכתו, אלא בעומק עבודתו ובחושך ריחוקו, שם דייקא הוא קיבל את התואר הנחשק. ומדוע? מבאר הפסוק בעצמו: "ויהי ה' את יוסף - ויהי איש מצליח". אם השי"ת אתי, אני מוצלח. נקודה.

וזה שייך לכל אחד. כל יהודי יש לו קשר להשי"ת. וכל היום מלא

מאמר תורני בנושא ע"פ תורת מוהר"ן

את האור האמיתי הזה אפשר להאיר בכל מקום ובכל זמן ובכל מצב. המחות של חנוכה הוא "הודאה". כי המוחות של הודאה הוא הכרה במציאות ה', שהוא נמצא וקרוב ואוהב ומושיע. ההיפך מהחושך של יון שמכסה ומסתיר את מציאות ה'. והמשך הלשון באותו מאמר שפתחנו בו: וימי הודאה זה בחינת שעשוע עולם הבא, כי זה עיקר שעשוע עולם הבא - להודות ולהלל לשמו הגדול יתברך ולהכיר אותו יתברך, שע"ז סמוכים וקרובים אליו יתברך...". נמצא א"כ, שהדלקת הנר ואמירת ההלל - אינם שני דברים, אלא שני צדדים של אותה המטבע. כי הנר מאיר את האור של ההלל וההודאה, שזה שעשוע עולם הבא.

מנקודות של חיבור. כל מצוה, כל מנהג, כל תפילה וכל לימוד, ואפילו כל רצון וכל מחשבה טובה - הוא מציאות אלוהית, וחיבור למקור הטוב. אם רק נדליק את המתג, נראה שהיום שלנו מלא באין-סוף טוב. מהבוקר ועד הבוקר.

היוונים צעקו: אין לכם חלק באלוקי ישראל, כי את זה לא רואים, בטח לא בחושך. אך אנו צועקים בחזרה: מי לה' - אלי. אם אתה רק רוצה את ה' - הוא נמצא כאן ועכשיו. תדליקו ותראו. ואז תתחיל לרקוד ולשמח, ולהיות איש מצליח.

זו מהות ההג. נצחון האור על החושך. מדובר א"כ בניצחון מהותי, לאו דווקא הניצחון של מתתיהו כהן גדול מול אנטיוכוס, אלא ניצחון של יהודי היום עם היווני של היום, האור שלנו נגד החושך שלנו. ולכן אין צורך לספר את פרטי הסיפור שהיה. ואת האור הזה מאירים - לא רק באמצע היום, שאז כולם רואים שיש אור, אלא בסוף החודש (מיעוט הירח), בתחילת הלילה (התגברות הקליפות), למטה מעשרה (שמעולם לא ירדה שכניה לשם), בפתח רשות הרבים (מקום הנסינות והחושך), עם כל שמן ופתילה שתרצה. כי

ניתן להקדיש מדור בעלון בתרומה של 50 ₪
לרגל שמחה או לישועה וכיוצא בזה
לתרומות ניתן לפנות לטל': 052-7143103

נצחון יהודי אמיתי

מכת גניבות משתוללת בכל מקום. אנשים מאבדים נכסים, מתרוששים וננעשים עניים מרודים. חלקם מיואשים, אחרים עוד מקווים. ואז, ברגע שנדלק האור, מתגלה האוצר במקום הכי קרוב.

סת. תורה - ב'כול', זכויות - בארגון חסד נודע. ורק בד' אמות בהן רוחשת התמודדות האמת מול הררי כביסה, מטולת שגרתיות, כאב שנינים של ילד, וצווחות של תינוקות. רק שם אבדו כביכול הזכויות. (ע"פ מדרש חנוכה, שגורו לכתוב על 'דלתות הבתים' אין לכם חלק באלוקי ישראל).

מוצאים אוצרות בבית

בימים הללו אנו מעלים נרות ומאירים את כל הפינות האפלות. הנרות מונחים על פתח הבית, כדי להורות שאיננו מאירים רק את קרן הר חוב האפלות, אלא גם ובעיקר את האפלות המסתתרות על האוצר רוח הגוונות בביתנו הקט. חנוכה, הוא העת לשוב ולהיזכר בנכסים הממלאים את הבית ואת שגרת החיים. נרות החנוכה אמורות להאיר לנו בלב פנימה את האמונה התקיפה שיש לנו חלק באלוקי ישראל. נצחון המכבים הוא מיגור דעות הכפירה של היוונים. יהודי יודע שה תורה והתפילה מצויים בבית, בדיוק כפי שהם שורים על היכל הקודש בבית הכנסת ובית המדרש. אם יהודיה, יודעת סודו של בית יהודי. העבודות בבית, התעסוקה השגרתית בין הילדים והמריבות, הבישולים והכביסות, היא היא תמצית האמונה שיש לנו חלק באלוקי ישראל. יש לנו, בתוך עיסוקינו הפשוטים והחומרניים, חלק של ממש באלוקי ישראל.

חנוכה הוא חג של ניצחון, חג של מציאת אבודות והשבת גניבות. בחנוכה הוא נשבו ונגלה את האוצר שהיה עימנו תמיד בבית. נשבו ונכיר בו, וגם נודה עליו מתוך שמחה.

הדרך להשבת הגניבה החמורה ביותר, גניבת אוצרותיה של אם יהודייה. אין עיתוי נכון ומתאים למציאת אבודות כמו מול נר דולק. החושך מסמל את האובדן וההפסד. האור מביטא מציאה. כעת, מול נרות החי נוכח הדולקים, הבה נביט סביב, במרחבי הבית. שמא ואולי כאן ממש, תחת החוטם, צבורים הנכסים האבודים.

משפחה יהודית. נשמות שהורות, בנים ובנות לתפארת. דור ישרים מבורך - אלו הם האוצרות. הבית היהודי המקיף אותנו, מגלם את מפעל החיים העצום ביותר. מפעל היוצר 'חיים' כפשוטו. והחיים הללו הולכים הלאה, יוצרים דורות של חיים, מעגל נצח של עם נצח.

ילד הולך לתלמוד תורה; מי העיר אותו עם שחר, מי מלווה את דרכו בתפילה, מי עוטר את נפשו בחום ומעניק לה את הבסיס עליו יצמח אילן של תורה? צאצאים גדלים; מי זה מעניק לשתיים העדינים הללו מזון? מי מגונן עליהם מפני רוחות פריצים, שומר אותם בצמר גפן של קדושה? מי זה מרגיל אותם ליטול ידיים עם שחר. מפרה את דמונים הטהור בסיפורי צדיקים, מנביט בהם שאיפת נכונות וטוהר בעדינות את דרכם בחיים?

בראש כל שבט של קדושה, בפסגת פירמידה של דורות ישרים - עיר מדת אם יהודייה, שכל חייה - בית, חינוך וגידול צאצאים. בראש כל גדוד קדוש של ילדי חמד יהודיים, מאחורי כל בית הם שכותליו ספוגים תורה, אמונה וטוהר - עומדת בעלת הנכס, ופעמים רבות שדווקא היא איננה מודעת לרכושה.

את מעשה הגולה הזה, עשו היוונים. הם הצליחו לשכנע אותנו שהי בית ירק מכל נכסי הרוח היהודיים. קדושה - מציאה אולי בבית הכני

ברחובותינו מתהלך לו חופשי גנב ותיק. לא גנב של סתם, אלא כייס מקצועי. תוחב ידו לכיסים ולאונקים, שולף אוצרות, ומנשל את הב' ריות מנכסיהם היקרים ביותר. את חסרון הכיס לא חשים תמיד ברגע הגניבה, פעמים שרק מאוחר יותר חשים לפתע משהו שאינו כשורה. יצר הרע, אומן הגניבות, זה שנים שהוא מנשל כיסים ואוצרות. אצל אחד הוא שודד שיעור תורה, אצל אחר משבש תפילה. במקום פלוני מחמיץ מצווה, גונב את הדעת ומבלבל את השמחה. קורבנות יש לו ליצר, בכל בית, משפחה, חוג ועדה. אצל כולם הוא עורך 'ביקורים'. אך יותר מכל עלולים ליפול בנכליו - אלו העוסקות בענייני הבית ובגידול הצאצאים. במקום זה אין לו צורך לטרוח ולגנוב, הוא צריך רק 'לשכנע' שמאומה אין שם בבית. ומי שאינו מודע לנכסיו - עני הוא! כמעטו של הגנב עם הפרט, כך דרכו עם הכלל. כלל ישראל מצוי בגלות, חסרים לנו נכסי רוח, אוצרות קדושה ודעת. שודדנו, נושלנו. חורבן הבית הוא מעשה הביזה הבוטה והכואב ביותר. עם ישראל נותר בודד וגלמוד במרחבי ישימון הגלות.

אך גם במקום כה חשוך ומנוכר זורחת עלינו קרן התקווה. שמונת ימי החנוכה. הימים הללו, הנרות והאור שמפציע בהם, מזכירים לנפש המי נושלת שהנכסים כולם עוד ישובו ובכפלים. פך השמן הטהור, והעברי דה שחורה אל המקדש בימי החשמונאים, מבישרים לנו ששום נכס לא נשכח בתהום הנשייה. אדרבה, קיבלנו אור בכפלים.

בדק בית לאור הנרות

כעת, לאור הנרות והתקוות, יש לערוך בשנית בדק בית. למצוא את

מה בקשתך?

הרבנית דבורה קרשבוים

התבודדות, שמחה, אמונה וכו' וכו', ואז אוכל לענות לך'. התחלתי לקיים את דבריו, ואז החלה תופעה מעניינת - השאלות נעלמו לי!... האמונה בדרך הזו, והאמונה בצדיק יסוד עולם - תפסה את כל ישותי!! לא כי קבלתי תשובות, אלא כי ראיתי את אחי; למדן, בעל מידות, 'מוסר ניק' במלא מובן המלה, אבל בעיקר - אדם חי, מרגיש, מתענג על קרבת אלוקים, מרגיש את השני, ומבין את קשיו. וזה היה בשבילי מענה על רוב הספקות.

עד כאן הסיפור. ב"ה זכיתי להינשא לבעלי שיהי' - חסיד ברסלב, שאף הוא התקרב לדרכו בגיל 16, וכל צאצאיו: בני, בנות, חתני, כלותי ונכדי שיחיו - כולם מסתופפים תחת האילן הגדול".

וכאן היא חוזרת לעניין:

"מה שזכיתי לקבל מאחי זצ"ל - זו הייתה ההארה הגדולה בגדלות רבנו. הארה 'פנימית' יותר מאשר 'שכלית', ואת ההארה הזו אני מעוניינת ושמחה להעביר הלאה.

קשה יהיה לי לענות לדוגמה על השאלה: "מהו העניין של ה'צדיק', כי אני בעצמי לא מבינה זאת בשלל. כי אם מרגישה זאת - בבירור ובוודאות שאני כדוגמתו - ב'לב'. אבל בכל זאת אשתדל להתייחס לכל שאלה, ולענות כפי יכולתי. כי הרי כתוב 'יודעת היום והשבות אל לבבך' - המח מאיר את הידיעה ללב, והלב מאיר את ההרגשה למח, וכך יוכלו הדברים להתברר בעזרתו יתברך:

והרבנית מסיימת:

"אני מזמינה את קהל הנשים לפנות בשאלות אל המדור הזה, אין מה לפחד משום שאלה, גם אין צורך לנסח אותה, אנחנו ניקח את לב השאלה ונענה עליה בעני'ה".

שאלות למדור זה ניתן לשלוח לכתובת: משפחת קרשבוים, רח' הרב מברסק 6 בית שמש. או לדוא"ל: gmail.com@4104442, או: ale2@okmail.co.il ולציינו: עבור מדור "מה בקשתך".

מדור זה ימשש בעזרת-השם כמה עבור השאלות שמתעוררות בקרב נשים רבות, אודות הדרך החדשה-ישנה של ברסלב. ושל מוהר"ן זיע"א.

שם המדור מגלה על מהותו. כי אלו שכל טרדתן הוא "מה שאלתך", יש להן שאלות והן מעוניינות בתשובות - יהיה להן קשה לקבל מענה. אבל אלו שבעצם שאיפתם היא "מה בקשתך" - אלו שאכן מבקשות ה', כמו שכתוב (שיר השירים ג) "אקומה נא... אבקשה את שאהבה נפשי...", אך בכל זאת מתחבטות גם ב'מה שאלתך', יש להן שאלות לבירור - עבורן מיועד המדור.

פנינו לאחת מהדמויות המרכזיות שבנשות חסידות ברסלב - הרבנית דבורה קרשבוים תחי', בתו של הגה"צ ר' יעקב גלינסקי זצ"ל - בבקשה לערוך את המדור הזה, והיא נענתה בשמחה לתפקיד.

כשלב ראשון - מאחר ועדיין לא קבלנו שאלות כמוכן - פנינו לרבנית תחי' בשאלה: "כפי שידוע לנו, זמן עמוס בעבודת קודש, של ניהול סמינר, ומסירת שיעורים לתלמידות ולנשים מהסביבה, מה מביא אותך בכל זאת להתמסר לעריכת המדור הזה, דבר שדורש מן הסתם הרבה כוחות וזמן?"

היא מהרהרת. ובמקום תשובה, היא מגיבה: "אולי אשתף אתכם בקורות חיי, וזו תהיה התשובה".

וכך היא מספרת:

"יכיתי לגדול בבית מלא יראה ה' - ביתו של הגה"צ ר' יעקב גלינסקי זצ"ל (את ההגדרה 'הגאון הצדיק' נתן הגאון ר' חיים קניבסקי ש'בלט'א כאשר שאלנו אותו לאחר הפטירה איזה כינויים לכתוב על אבא זצ"ל), בית שהמוטיב העיקרי בו היה להיות 'מבקשי השם'.

כבר מגיל צעיר, עוד בבית הספר היסודי - הרגשתי כמייה חזקה למשהו רוחני מתוק. עד שכשתייחתי בכיתה ט' - ניסיתי ללמוד ספרי מוסר בחברותא, מעשה מבורך לכשעצמו, אך לבסוף התברר שלימוד זה בסך-הכל הוסיף לאגו שלי, ולהרגשה שאני 'מוסרניקית', ובעצם

במדור זה נארח בעו"ה בכל פעם אחת מהנשים היקרות, שבעליהן התקרבו לתורת מוהר"ן, ונשמע מפיהן כיצד העניין השפיע עליהן, וכיצד הן מרגישות עם הנושא.

בפעם הזו, יש לנו הזכות לארח את גב' י. חרוזינסקי, שהיא בתו של אחד מהרבנים המפורסמים, ואשת-חבר לאחד מחשובי התלמידים-הכמרים בעיר קרית-ספר, ונשמע ממנה את גישתה לנושא.

ספרי לנו מעט על הרקע ממנו הגעת:

הרקע שלנו די ידוע, בעלי ואני הגענו ממשפחות ליטאיות, אבי הוא רב ליטאי מפורסם. התחנתנו כליטאים, וההתקרבות החלה לאחר החתונה.

איך התחילה ההתקרבות?

בעלי מוכר בציבור כתלמיד חכם, ומשכך, הוא מקבל מידי פעם חידושי תורה לעבור עליהם. באחד הפעמים הוא קיבל מתבר מראי מקומות וחידושי תורה להגהה, והיו שם ציטוטים מליקוטי מוהר"ן. בעלי התפעל מאד מהדיבורים שהיו שם, ומרוב התפעלות הלך וקנה עוד ספרי ברסלב, וכך עם הזמן הלך והתקרב יותר ויותר.

וכיצד הגבת לדרך החדשה של בעלך?

האמת, שתמיד היתה לי עין טובה על ברסלב. בשנות בית הספר והסמינר היו לי חברות ברסלבויות בכיתה, ותמיד היה נראה שטוב להם, הם היו תמיד יותר שמחות ומרוצות, לכן קבלתי את ברסלב בזרועות פתוחות.

ולא פחדת מהשינוי?

אינני מבינה מה יש לחשוש. אשה שרואה שבעלה מתקרב יותר לך, מה יש לה להתנגד?

ומה עם הנסיעה לאומן, זה לא היה קשה עבורך?

אדרבה, מאחר שקבלנו אותו לרבי, רציתי שהוא יסע, ושמתתי שאנו מקבלים על עצמנו את הציווי הגדול של רבנו הקדוש.

האם הרגשת שברסלב זה עניין רק לבעלך או שקשרת את הדברים גם אליך?

מאחר שראיתי שבעלי מקבל מזה תועלת, התחלתי ג"כ לקרוא בספרי ברסלב, עד שכיום אני קוראת הרבה בשיחות הר"ן, ספר המידות, סיפורי מעשיות, וחי' מוהר"ן.

מה את מרגישה שאת מקבלת מהספרים הללו?

אני מרגישה ורואה כמה הספרים הללו מקרבים אותי לה' יתברך, ובשביל זה הרי רדנו לעולם להתקרב לה' ולעבוד אותו בשמחה.

מי שקורא בספרי ברסלב, רואה כמה רצה מוהר"ן - שנהיה עובדי ה' באמת ויראי שמים. שנצליח לעשות כאן בעולם הזה את תפקידנו באופן הנכון. מי שמתקרב למוהר"ן, לספרי ברסלב, ולחסידות ברסלב - מקבל אין סוף של עצות, אזהרות, התחזקות והנהגות - הכל על מנת שנדע לעבוד את ה' כראוי כאן בעולם הזה. זה פשוט נפלא לגלות כמה אכפת לו לרבנו הקדוש שנוכח לעשות נחת רוח אמנית לאבינו שבשמים.

המטרה הזאת שהזכרת - היא לכאורה מטרה מוטפת שיש לכל יהודי - ליטאי או חסידי, אם כן מדוע לדעתך לא כולם לומדים ספרי ברסלב?

זה פשוט מאד. יתירה מזו - דווקא המחלוקת היא בעצמה ההוכחה! כי כך זה בכל דבר שבקדושה. ככל שהדבר יותר תועלתני - כך יש עליו יותר הסתרה.

הסטרא אחראי - היצר הרע מפחד מאד מברסלב, כי הוא יודע יותר טוב מאתנו, שאם כולם ידעו מברסלב, כבר לא יהיה לו מה לעשות כאן. לכן הוא משקיע את כל הכוחות שלו (גם באנשים גדולים וחשובים) שיזלוזלו בוה, כדי שלא ילמדו את הספרים, וממילא הוא יכול להמשיך לעבוד...

האם נתקלת בהתנגדות או זלזול מצד המשפחה או החברה?

שתי המשפחות - שלי ושל בעלי - ב"ה לא התנגדו להתקרבות. בחברה ישנם כאלו שלא מסתכלים על זה בעין יפה, אני יודעת שבמקומות מסוימים מרמיים עלינו גבה, כי מכירים אותנו כליטאים, וכעת שמעו שיש לנו עסק עם ברסלב.

שימו לב! חדש!!

נפתחה קבוצת תמיכה לנשים שחוו אובדן בעל ליטאי ומתמודדות עם בעל ברסלברי מי שמזדהה-מוזמנת! סודיות מובטחת!

1. המשלימה- (זה בעלי ונלמד לחיות עם זה).
2. המסכימה- (עדיף לי לתת לו משיעשה את זה בכח).
3. המבינה- (הוא הרי הסביר כ"כ הרבה פעמים).
4. השמחה- (אשרינו שזכינו!), כן, יש גם אותה!

או מי ששייכת לקבוצה הרביעית, אשריה, ואין לנו מה להוסיף לה. אך מי שמזדהה את עצמה באחת משלשת הראשונות - בשבילה מיועד המדור הזה.

ובפגישה הזו - הראשונה - באנה נזכיר לעצמינו שאנחנו כאן בעולם כדי לעשות את התפקיד שלנו. נדמין את עצמינו מגיעות לשמים אחרי ה-120, מה ישאלו אותנו? האם: "בדקת שבעלך בחר בדרך הכי טובה?" או: "האם את הלכת אחרי בעלך?" ???

כמו הסיפור הידוע בזוג ליטאי שנישא, ולאחר מספר שנים הבעל נהיה חבדניק, ה' ישמור. הגיעו האשה ואביה אל מרן הגרא"מ ש' זצוק"ל, וסיפרו לו את הידיעה הכואבת: הבעל נהיה חבדניק... שאל הרב שך: "נו, או מה?" אמרה האשה: "הרי ידוע מה דעת ראש הישיבה על חב"ד..." אמר לה הרב שך: "לפני שאת שואלת אותי מה דעתי על חב"ד, את צריכה לשאול את בעלך מה דעתו עלי!!!"

או באנה נעשה את חסווי'ן הזה בראש- "איזוהי אשה כשרה - העושה רצון בעלה!" אין זה תפקידנו לחקור, לבדוק, להתפלסף ולהתווכח! מי שרוצה לשמוע ולהצטרף מעצמה-אשריה בעולם הזה ואשריה לעולם הבא! החיים שלה היו מאושרים! אבל שלב ראשון, וקודם כל, נכניס לראש שלנו: **אני לא צריכה להבין!** ואף אחד לא אמור לשאול אותי להסכמת! אני אמורה להשלים את בעלי! הוא המוביל והוא היודע! ואני הולכת אחריו! לאן? לכל מקום שיבחר!

או יש לכל אחת אפשרות לבחור אחת משתי הדרכים: או להיות "קדוש מעונה", ש'חייבת להסכים' להכל, אבל היא מסכנה גדולה; או לזרום עם זה בכיף ובשמחה (גם אם את לא מבינה), הרי בינינו, איזה חיים היית מאחלת לעצמך? כפייתיים ואומללים או שמחים, מאושרים ומשחררים? להתראות בפגישה הבאה.

אם את קוראת שורות אלו, מסתבר שגם את נפלת בפח הזה, ואיך אומרים? המכסה סגור! בעלך כנראה ה-ת-ב-ר-ס-ל-ב-!!! ה' ירחם!

את הרי ליטאית מובהקת! גדלת בבית ליטאי לתפארת! אבא שלך מגיד שיעור או ראש כולל, אמא שלך מורה בבית יעקב, הם העבירו לך השקפה ברורה ומבוססת, אף פעם לא היו לך שאלות ותהיות, גדלת בהבנה שברסלב זה... זה... קוקו כזה... אפילו לא דיברו על זה מרוב שכל ילד מבין שזה לא זה... לרקוד ברחובות, לחבוש כיפה לבנה, לטוס לאומן, ממתני יוצאים מא"י? ואיך עוזבים את המשפחה בר"ה? מה הקטע עם ה"תיקון הכללי"? ובכלל מה כל ההתעסקות עם "תיקונים"? מה זה לא לצעוק ביערות? בקיצור, ברור שהברסלבים- לא נעים- הסתובב להם משהוא בראש! נעבאך!

או איך זה קרה שבעלך נדבק? מה, רבונו של עולם, היה חסר לו? למה הוא אומר שסוף סוף מצאת את מה שחיפש? למה הוא מרגיש שרק עכשיו הוא מתחיל לחיות?

לא ברור, הא?

אבל זה כבר עובדה!

ובכן, את ממש בטרואמה! לקחת את אחד הבחורים הטובים מ"תפרח", "פוניבו" או "חברון", ואת מוצאת את עצמך אחרי כמה שנים עם ברסלברי! זה אומר נסיעות לאומן, זה אומר התבודדות, זה אומר כל מיני דיבורים על "רבנו", (מה פתאום "רבינו"?!) זה אומר עליות וירידות (לפעמים נראה כאילו הם פשוט אוהבים את הירידות?) את כבר בלחץ שעוד שנה יגיע השטריימל, לילד הבא הוא בטח יקרא "נחמן", את חוששת שמסתכלים עליכם כאילו ירדתם מהפסים (בפרט אם בעלך רוצה ללבוש פסים...)

בקיצור, את מרגישה אבודה, מובלבלת, מתוסכלת, האניה שלך שטה לכיוון ההפוך ממה שאת מכירה, כמה שתכננת, והכי גרוע - אין לך עם מי להתיעץ! (לשון הרע!)

או מה את עושה בעצם? או יותר משנה- מה את אמורה לעשות? מה ה'ליטאי' רוצה ממך?

בואו נחלק את הנשים לפי סוגי התגובות:

מעבודת הבורא יותר מן היצר הרע. כי היצר הרע אין לו יכולת רק כפי כחו... אבל האדם הוא כלליות שכולל מכל העולמות, ועל כן מניעות של בני אדם הם יותר ממניעות היצר הרע" (שיחה פ)

ובאופן כללי הייתה לי תועלת מהשיחות בעניין האמונה, וההתרחקות מחקירות, שהספר "שיחות הר"ן" מלא מזה, דוגמא לזה בשיחה ל"ב: "צריך לחזק את עצמו באמונה, ולבלי לכנס בחקירות כלל, ולבלי לעיין כלל בספרים של מחקרים, רק להאמין בהשם יתברך באמונה לבד בלי שום חקירות כלל. ואף על פי שנדמה לנו שההמוון עם הם רחוקים מחקירות ואינם מחקרים כלל, איך על פי כן באמת כולם הם מעורבים בחקירות. כי כל אחד ואחד יש לו חקירות, אבל באמת צריך כל אחד ואחד לזוהר מאד להרחיק החקירות מלבו ולהשלים מלבו לגמרי... כי כבר זכינו לקבל תורתנו הקדושה על ידי משה רבינו עליו השלום, וכבר היה לנו צדיקים רבים גדולים ונוראים בכל דור ודור, וראוי לנו לסמוך עליהם בלי שום חקירות, וליך בעקבותם להאמין בהשם יתברך בפשיטות, ולקיים תורתו ומצוותיו כאשר מסרו לנו אבותינו הקדושים".

ולסיום:

מי שלא טעם - לא מבין. ומי שטעם יכול לומר רק מילה אחת - אשרינו!

אך ב"ה אני כ"כ חזקה בדעתי שאת התועלת האמיתית אני מוצאת בספרי ברסלב, שלא אכפת לי מה חושבים עלי. כי בן אדם מפחד מהסביבה רק כל עוד הוא לא בטוח בעצמו. אבל ברגע שהוא חזק בדעתו - הכל מתפוגג. בפרט מאחר שאני יודעת שהזלזול וההתנגדות מגיעים רק מחוסר ידיעה, כך שאין בזה משהו אמתי.

תוכלי לשתף אותנו בכמה קטעים מהספרים שהשאירו עליך רושם מיוחד בתחילת הדרך?

ראשית, התחברתי מאד למה שמוזכר בשיחות הר"ן (אות רמ"ט): "ועיקר החידושים והמפתים הנוראים שראינו כמנו [ממוהר"ן] זכרוננו לברכה - הוא רק בעניין התקרבות ישראל לאביהם שבשמים. שתיכף כשנכנס אחד אצלו, ורצה להתקרב להשם יתברך, תיכף נהפך מיד לאיש אחר ממש".

ולמעשה, נהייתי במיוחד מהשיחה: "היצר הרע דומה כמו מי שהולך ורץ בין בני אדם, וידו סוגרה ואין אדם יודע מה בתוכו. והוא מרמה בני אדם ושואל לכל אחד: מה אני אוהב? ולכל אחד נדמה כאלו הוא אוהב מה שהוא מתאוה. ועל כן הכל רצים אחריו, כי כל אחד סובר שיש בידו מה שהוא חפץ. ואחר כך הוא פותח את ידו ואין בה כלום. כי אין מי שימלא אתו אצלו" (שיחה ו')

וכן מהשיחה: "בני אדם יש להם כח למנוע ולהסית את האדם לרחק

י"ל ע"י ארגון נעשה ונשמע
 טל: 0722-477774 פקס: 0722-155-701
 דוא"ל: m0722477774@gmail.com

הקבצה

בית וועד לחניכי הישיבות
 העוסקים בתורת מוהר"ן מברסלב זיע"א

גליון
 2

טבת תשע"ה
 נושא החודש:
 תורה

דרכה של תורה

מאמר תורני בנושא ע"פ תורת מוהר"ן

התורה היא החיים

מצוות דרבנן וסייגים, הלכות ומנהגים, נחא. אך בסיכומו של עניין - לימוד הדברים לכאורה אינו אלא שלב 'טכני' הנצרך כדי לדעת מה צריך לעשות, וממה צריך להיזהר. מהי אם כן 'מצוות לימוד התורה'? לשם דוגמה: האם קריאת עלון המצורף לתרופה - המבאר מהי התרופה, וכיצד להשתמש בה - היא חלק מהתרופה?! ובכן, אם ההנחה הנ"ל נכונה - השאלה אכן שאלה, ואין עליה תשובה. אך כפי העולה מותן 'פנימיות התורה' - ההנחה עצמה מוטעית! התפקיד שלנו אינו מסתיים בקיום המצוות. המצוות כולם אינם אלא 'תר"ג עיטין' (כלשון הוזה"ק) - כלומר, הם רק **עצות** כיצד למלאות את התפקיד. מהו א"כ התפקיד? התפקיד בעצמו הוא גילוי המציאות האלוהית הנמצאת בבריאה, והתחברות אליה.

השי"ת ברא את העולם, באופן כזה שהעולם בעצמו מעלים ומסתר את מציאותו יתברך. אך באמת - הוא יתברך נמצא ושוה בעולם, בכל מקום ופינה. כי 'איהו ממלא כל עלמין' ולית אתר פנוי מיניה' (לשון הוזה"ק). והסיבה שהוא נעלם - אינו כדי להסתתר ולהישאר נעלם, אלא להפיק: כדי שנחפש אותו ונמצא אותו. כמו, להבדיל, במשחק ה'מחבואים' - המטרה שהילדים מתחבאים היא **כדי שימצאו אותם**. וזה עיקר התפקיד שלנו - 'בגין דישתמודעין ליה!' (כלשון הוזה"ק) - לחפש ולגלות אותם.

וכיצד? ע"י המצוות! כי רצון השי"ת משתלשל לתוך מציאות העולם, ומתגלה אלינו בצורת המצוות שאותם ציווה עלינו לקיים (כמבואר בליקו"מ סימן ה, ל, לג, ועוד), וממילא כאשר אנו מקיימים את המצוות - אנו מתחברים למציאות האלוהית המלוכשת בהם, ומגלים אותו יתברך בדעתנו ובלבנו.

זה נקרא "יחוד קודשא בריך הוא ב"ה ושכינתיה". קב"ה - הוא המציאות הגלויה של השי"ת בעולמות העליונים, ושכינתיה הוא מציאותו יתברך השוכנת בתוך הבריאה, כשהיא בדרך-כלל נעלמת ומכוסה מאתנו. וכאשר אנו מגלים אותו כאן בעולם - נעשה חיבור בין התגלות העליונה לבין שכינתו בעולמו - שזה נקרא 'יחוד', וזו היא התכלית של כל מצוה. [מצוה היא מלשון 'צוותא', כמבואר בדברי הש"ה ובכל הספרים].

ומדוע זהו התפקיד שלנו? כי זה עיקר החיים. חיים אמתיים הם רק המציאות של ה'. אין משהו נוסף. וממילא: מי שמחובר לזה - חי! ומי שלא - אינו חי. ולכן, צדיקים - המחברים למציאות האלוהית - נקראים חיים, ורשעים - שנותקים מזה - נקראים מתים.

התורה - שמותיו של הקב"ה

כעת נחזור ללימוד התורה. התורה היא האור האלוהי בעצמו, כי כל כולה שמותיו יתברך. התורה מורכבת מטנת"א - טעמים, נקודות, תגין

המשך בעמ' ד' <<<

הנושא של לימוד התורה, הוא נושא רחב, ומאד מוכר. אין ספר מחשבה או מוסר שאינו עוסק בו, ואין ציבור שאינו מודע אליו. ובכל זאת יש לרבינו מה לחדש בעניין, והגישה שלו לנושא עוסקת - כמו תמיד - בצורה עמוקה ושושית מחד, ומאידך - מעשית עד מאד. כחלק מהנושא של 'לימוד התורה', נצטרך לתת את הדעת על 'דרך הלימוד' הנפלאה של רבינו, וכן על הנושא של 'שיעורים קבועים' - מושג שנזכר פעמים רבות בדבריו הקדושים, ומשמש מאז ומעולם כאחד מאבני היסוד בחייו של כל חסיד או מקורב לברסלב - ואת זאת נעשה א"ה בפעמים הבאות. את המאמר הנוכחי [והעלון הנוכחי בכלל] נקדיש לנושא **עצם הגישה** ללימוד התורה.

עלינו לבאר: מהי 'תורה'? ומהו 'לימוד התורה'? כמה ומדוע הוא חשוב? מה מטרתו, ומה הכוונה העיקרית שיש לנו לכונן כאשר אנו ניגשים לזה?

כשאדם לומד תורה - הוא דבוק במקור החיים. הוא נוגע ממש במציאות ה' - כמעט ללא מחיצות. זהו מעמד נורא הוד, שאין לנו כלים לתפוס את עוצמתו.

הנושא של לימוד התורה מופיע הרבה מאד בדברי רבינו, עד שאין כמעט סימן בליקוטי מוהר"ן שהוא אינו מוזכר, אך באחד מהם אנו מוצאים את ההגדרה של הנושא 'מוש', וזה לשונו (ליקו"מ ח"ב סימן ע"ח): 'דע, כי עיקר החיים היא התורה, כמו שכתוב: "כי הוא חיך וארך ימך", וכל הפורש מן התורה כפורש מן החיים'.

ההגדרה היא מאד חריפה. לימוד התורה אינו משהו שאדם עושה 'בתוך החיים', אלא היא **החיים בעצמם**, עד שהפורש ממנה - פורש מן החיים.

למען האמת, לא מדובר כאן רק על 'לימוד התורה', אלא על 'התורה' בכללותה, שזה כולל גם את **קיום התורה**, והחיים **לאור התורה**. וכפי שאכן מתבאר בהמשך המאמר שם, שהתורה מתלבשת בכל דבר בעולם, וממילא בכל דבר שאדם עוסק - יש בו תורה נעלמת, שאם יזכה, יוכל להתחבר אליה שם, וממילא לקבל מזה חיים. וכידוע מדברי הבעש"ט שאמר: "אם הלימוד ב'מחליף פרה בחמור' הוא תורה, כל שכן כאשר באמת מחליפים פרה בחמור!". וזהו אכן אחד מיסודות החסידות בכלל ותורת מוהר"ן בפרט - שאדם צריך ויכול להיות מחובר לתורה בכל עת - גם בשעה ובמקום שאינו יכול ללמוד אותה בפועל.

ובכל זאת, בסימן זה רבינו מדבר להדיא על **לימוד התורה** (כמבואר בהמושך הסימן שם), ומכנה זאת בשם 'עיקר החיים', והדבר טעון ביאור. ואדרבה, אולי כאשר נבין מהו לימוד התורה, ומדוע הוא עיקר החיים - נוכל ממילא להבין היטב, מדוע וכיצד ניתן להתחבר 'לתורה' בכל עת ומקום.

התפקיד המרכזי

יש כאן שאלה עקרונית: אם לסכם את מה שמוטל עלינו, אז מדובר בקיום רמ"ח מצוות עשה, וזהירות משי"ה לא תעשה. עליהם נוספו

דבר המערכת

מה נאמר ומה נדבר.

התגובות היו מפתיעות, הרבה מעבר לדמיון [שמלכתחילה היה מפותח...].

התגובות הרבות שהגיעו מכל עבר, ביטאו התפעלות לא רגילה, והכרת הטוב שלא מצליחה להתבטא במילים. חסדי ה' כי לא תמנו.

כפי הנראה, הבמה הזו הייתה נצרכת. וחסרונה קינן בלב רבים מחניכי הישיבות ובני התורה. משכך, אין זה פלא שברגע בו היא הוקמה - היא התקבלה בהתלהבות ובשמחה גדולה - לא רועשת כמובן, אך בהחלט מאד מתרגשת.

כאן מתגלה החן והיופי של הנפש היהודית בת ימינו, המבקשת ומשתוקקת וצמאה למשהו נוסף, משהו מעבר - גבוה יותר, פנימי יותר, ואמתי יותר. זו התגלות של הרעב והצמא של הדור האחרון, שצמא רק לדבר אחד - לגאולה. וזה באמת כל מטרת העלון, לנוסות - עד כמה שאפשר - להגיש מים של גאולה להחרות את צימאון הגלות.

הגלות של הנפש היהודית, היא הרגשת הריחוק והכבודות. והיא מלווה אותנו בכל זמן ובכל מקום. וכינו כולנו להיות מיושבי בית המדרש, המסובים 'לשולחן מלכים' - מאן מלכי רבנן. התורה היא חינו ובה אנו מעלים. אך איזה פנים יש לו לשולחן מלכים, כאשר ה'מלך' אינו מסב שם? כך, העיסוק בתורה בלי היכולת להרגיש קרוב לנותנה - מאבד את ערכו, וממילא את טעמו הערב. הגאולה, לעומת זאת, היא הרגשת הקרבה והארת הפנים, שהיא ממש יכיר רוח חיים הממלא את הנפש על גדותיה. וכשהיא מאירה, כי אז הלימוד הוא אחר לגמרי, ולא רק, אלא גם התפילה והמצוות וכל החיים, 'אירו באור יקרות'.

הגאולה נמצאת בתורה בעצמה, כאשר זוכים לחתור אליה פנימה - אל החלק הפנימי והמהותי שלה. וזאת ע"י הצדיקים שזכו לגלות את רזיה הפנימיים והנעלמים, שכאשר מתוודעים אליהם, מאירה התורה הנגלית - על כל פרטיה. שבעתים. וזו היא מטרת העלון - לטעום מהפנימיות הזו, ולו משהו.

העלון הנוכחי מוקדש כולו לנושא של 'לימוד התורה', מהווית המחברת את פשטות המצווה שהיא החלק המעשי של העיסוק והגיעה בתורה - עם החלק הפנימי שלה, המאיר את מהותה ותכליתה, וממילא את הגישה הנכונה אליה. נושא זה יהווה פתח לכל הנושאים הבאים בע"ה.

חזקו ויאמץ לבבכם כל המייחלים לה.

הנושאים הבאים:

- שבת - התבודדות
- אדר - חג הפורים
- ניסן - חג הפסח
- אייר - ל"ג בעומר
- סיון - דרך הלימוד
- תמוז - בין המצרים

תורה תבלין, האמנם?

מפורסם בעולם התורה, שהעצה היחידה נגד היצר היא לימוד התורה הקדושה, וכמובן בחז"ל ובספרים הקדושים, וכידוע. אני מאמין באמונה שלמה בדברי חז"ל, ומכל מקום - במציאות, העצה הזו לא תמיד פותרת את כל הבעיות. לא מביעה באלו שלא זכו ל'שבתי בבית ה' כל ימי חייהם', ולא מביעה ביושבי בית המדרש בתקופות של טרדות או שמחות וכד' כשנפגם השקידה, אלא אפילו אלו שלומדים ברצף, לפעמים מתלוננים שלמרות הכל עדיין היצר מטריד אותם. וכפי שאמר הגה"צ רבי דן סגל שליט"א (בכנס מחנכים, מובא בספר 'המדריך האישי שלך' עמ' 18): "הנה הרמב"ם כותב שלימוד התורה מוציא מן האדם את מחשבות ההבל של היצר. מדוע בימינו לא תמיד רואים שזה כך. בחורים ואברכים לומדים, ואעפ"כ ישנם בלבולים נוראיים וכו'", עכ"ל.

ובאמת מפורסם בגמרא שלא תמיד לימוד מועיל, במסכת ברכות ה'. "אמר רבי שמעון בן לקיש לעולם ייגזר אדם יצר טוב על יצר הרע, שנאמר 'רגו ואל תחטאו', אם נצחו מוטב, ואם לאו יעוסק בתורה שנאמר 'אמרו לבלבכם', אם נצחו מוטב, ואם לאו יקרא קריאת שמע שנאמר 'על משכבכם', אם נצחו מוטב, ואם לאו יזכור לו יום המיתה", ע"כ. הרי להדיא שיכול להיות שיעוסק בתורה ולא ינצח.

ואחר החיפוש בספרי רבותינו, מצאנו **שבע תנאים** הנצרכים לכך שהתורה אכן התורה תועיל לנצח את היצר, וכדלהלן:
 א] מפורש בגמ' (סוטה כא). שתורה **ביעידא דלא עסיק בה** לא מגנא מן היצר. כלומר, שגם אם אדם לומד תורה רוב היום, עדיין באותם שעות ורגעים שאינו לומד, אין לו הגנה מהיצר. וכ"כ בעלי שור (ח"ב עמ' רסב).

ב] בספר קב הישר (פרק מד): והעוסק בתורה **לשמה** היא מצלת מכל הרהורים רעים, עכ"ל. א"כ רק תורה לשמה מגינה מהיצר.
 ג] לדעת הברכ"י יוסף המובא במש"כ (סי' א' סק"ב), התורה היא תבלין על לומי שלומד גם מוטב.

ד] הטייפלר זצ"ל אמר שמה שהתורה תבלין תלוי גם בדרגתו של האדם **במידות טובות**, ומי שמידותיו הטובות חלשות, יזכה מהתורה להצלח רק ביחס לטבעו הקשה, ולא במוחלט (הגר"ר גרשון אדלשטיין שליט"א בשמו). וכע"ז בטהרת הקודש להגה"ק רבי אהרן ראטה וצוק"ל (מאמר שמו"ב פ"ד), שמי שיש לו נטיה ליצר מטבעו ובפרט אם כבר נפגם, אזי אפילו בשעת עסקו בתורה מתגברים עליו ההרהורים.

ה] הגרמ"י לפיקוביץ זצ"ל אמר שהתורה תבלין רק אם מרגיש **מתיקות** התורה (דרכי החיים ח"ב עמ' קכא).
 ו] לדעת הגר"א שטיינמן שליט"א, התורה מצילה מהיצר רק אם לומדים **לאסוקי שמעתא אליבא דהלכתא** (אעלה בתמר עמ' נג).

ז] לדעת המשגיח רבי שלמה וולבה זללה"ה, רק לימוד **בעיין** מציל ממה שחשבות זרות (מובא באבני שלמה ח"ב עמ' ז). נמצא, שלמעשה נצרכים תנאים רבים כדי שהתורה תציל מן החטא, ואינו בהישג יד של כל אחד, ומה יעשה הן. אמנם אחרי שזכיתי להתקרב למוהר"ן זיע"א, אורו עיני, כי על ידו הבנתי שהדרך היחידה לנצח את היצר באמת, זה על ידי התחברות פנימית של יראה ואהבה ודבקות לקב"ה בתהחדשות כסדר כל יום וכל שעה, ראשית ע"י עצת העצות - שעה התבודדות כל יום, ובנוסף, על ידי שאר העצות: לימוד ספרי חסידות, אמירת תהלים וליקוטי תפילות, שיחת חברים, ריקוד, בירור הנקודות הטובות, ושאר העצות הנפלאות, שכולן מכוונות אל נקודת המרוכז של היהדות - ואני קירבת אלוקים לי טוב! וממילא כשיש התחברות פנימית לקב"ה, כבר אין מקום בלב לאהבה חיצונית.

ונסיים את הדברים בדברי ר' נתן בליקוטי הלכות (הל' יין נסך ג"א) וז"ל בתו"ד: **להתגבר על הדימים עד שיהפך מהפך אל הפך, דהינו שיהפך כל תמימות הדימת ריחית הדימים אל הפך, דהינו שיעשה המצוה והדבר שיהפך הדימת הלב ויהתלהבות גדול עשה, שיהיה הדימת הדימים והתלהבות נמשך מהדימים שבשם"ה גידו, שיהיה להדימים והלפך אל הפך, דהינו שיעשה שאלמות העבודה שיהפך היצר הרע, דהינו פחית ריחית הדימים אל הפך, שיהיה הדימת הדימים והתלהבות נמשך מהדימים יצרו וכו', עכ"ל.**

בעל מוח גדול

מוהר"ן זיע"א כתב (חיי"מ שמו) שע"י הלימוד בספרו יכול להיעשות בעל-מוח גדול. מעניין, שהוא לא כתב מוח 'חריף', אלא מוח 'גדול'. מה הכוונה? אולי זה מוח שהרגשתו, כפי שאתאר.

מאז שהתקרבת, ועם הזמן יותר ויותר, התחלתי להרגיש הבנה עמוקה יותר בלימוד העיני. אין בכונתו רק לאמירת סברות יותר למדניות, גם זה, אבל עוד משהו הרבה יותר עמוק שקשה לתאר במילים.

מדובר על התחברות פנימית לנשמתה של הגמרא. כאילו שאתה 'מתחתן' עם הסוגיא הנלמדת, נושם אותה אל תוכך. כל מילה הכתובה בגמרא מקבלת משמעות מיוחדת, מאירה בגוון מיוחד, יותר אינני רץ על פני המילים ומחפש ישר את השכל, אלא לועס כל מילה באיטיות, חוזר עליה שוב ושוב [כמובא בשיחות הר"ן (נח) שצריך להיות נוקט ודוקפ... עד שיפתחו לו], ואח"כ כלל המילים כולם, מתחברים לסוגיא שלמה, שמאירה גם היא בגוון מיוחד, שמוליד שכל חדש. כתוצאה מכך, מצאתי את עצמי אומר הסברים הרבה יותר עמוקים, הרבה יותר מקיפים. לא תמיד מצאתי הוכחה לכל פרט, אבל זה סוג של יסודות שהאמת ניכרת מתוכם, והם משכנעים [גם את חברי בכולל, לא רק אותי...] בעיקר ביופיים העצמי.

גם בלימוד הבקיות קיבלתי הרבה יותר טעם. מטבעי, קצת קשה לי ללמוד בקיאות, אבל מוכרחים... אבל לאחר ההתקרבות, התחלתי לקבל הרבה יותר טעם בלימוד בקיאות מכל סוג שהוא. הרבה פעמים אני לומד סעיף בשו"ע, או משנה מן המשניות, ולפתע אני מוצא בהם טעם יופי פנימי, וחוזר עליהם שוב ושוב, ופשוט מתענג עליהם.

כל זה נובע מכך שמוהר"ן מחבר אותנו אל השורש הפנימי של לימוד התורה, שהוא הדבקות בהש"ת, וממילא כאשר טוענים את הש"ת, מובן מאליו מה הטעם - "טעמו ראו כי טוב ה'!!!"

י.פ.פ. ירושלים

תורה או תפילה

אפתח בס"ד בשאלה, שלכאורה התשובה עליה פשוטה וידועה לכל אחד: מהי ה"עצה" העיקרית לדעת רביז"ל - לינצל מכל רע ולזכות לכל הטוב; תפילה והתבודדות, או לימוד התורה?

כמדומה, שכל הבא בשערי תורת מוהר"ן ז"ל יענה בפשיטות: **התבודדות!** כי היא עצת העצות של מוהר"ן ז"ל, ואכן כן נראה מה'תורת' על התבודדות (ליקו"מ ח"א נ"ב, ח"ב כ"ה, ק"א, ועוד); וכן מובאר להדיא בח"ב סימן ק"א שאף שיש הרבה עצות בדברי רביז"ל, אבל העצות בעצמם קשה לקיים, ולכן עיקר העצה להכל היא תפילה. אמנם בעיני קל בין תפילה אמרוי וקדושים של מוהר"ן ז"ל, נראה שהעצה לכל דבר היא - **לימוד התורה!**

[ונדיש שאין השאלה עתה מה יותר גבוה תורה או תפילה, שהיא סוגיא אחרת לגמרי, וענין זה נפתח בכמה מקומות בלקו"מ ולקו"ה ושיחות הר"ן ועוד - אבל רוב המובאות דלהלן אינם שייכים לזה, אלא השאלה כאן היא מהי **העצה העיקרית** שצריך אדם להשקיע כוחותיו כדי לינצל מהיצר"ח וכדי להשתנות לטובה בכל ענין - לדעת מוהר"ן ז"ל].

נתחיל בתורה ח' (אות ו): "...ולבוא לזה- להפריש ולהבדיל הרע מהטוב, היינו לברר כל המידות הנמשכים מהד' יסודות המעורבים טוב ורע, הוא ע"י תורה ותפילה... ולימוד התורה יהיה ללון בעומקה של הלכה, היינו ללמוד פוסקים... וכל זמן שאינו מברר ההלכה הוא מעורב טוב ורע, ולכן אינו יכול להפריש ולבטל הרע מהטוב..." ע"ש.

בתורה "א מבוואר שע"י למוד התורה בפה, וזכה שאירו לו כל המקומות שצריך לעשות תשובה. בתורה א' מבוואר שע"י לימוד התורה בכח נותן כח ליצה"ט להתגבר על היצה"ר, ע"ש. בתורה ק"א מבוואר שע"י לימוד התורה ביגיעה עד שזוכה להבינה, (היינו לימוד "בעינין" עד שהסוגיות מאירות לו) וזכה לצאת מכל התאוות, ומחשכת גלות המידות הרעות. בתורה ס"ב מבוואר שע"י לימוד פוסקים (היינו הכרעת ההלכה) (כמבואר שם) והוא ענין אחר מתורה ח' הנ"ל, ששם מדובר על 'בירור ההלכה', וכאן על פסקי הלכות ודו"ק) - וזכה לבטל המחלוקת שבלב, דהיינו הניטה ל"חקירות" ואפיקורסות שבלב.

ועוד יש הרבה, (תורה א'-קבלת התפילות. תורה ל'-צדיק ולמדן. תורה ל"ח-תורה מתוך צער ועוני. תורה עד- יציאה מהקטנות. תורה קה- עיקר התשובה. ועוד). ונזכיר רק את השיחה המפורסמת בשיחות הר"ן (י"ט) "נכספתי להמשיך את העולם לעשיה... שע"י קביעות בלימוד התורה חוק ולא יעבור יזכה לצאת מכל העבירות ומכל ההרגלים הרעים". א"כ יש כאן מקום להתבונן: מצד אחד לכאורה נראה שע"י תפילה יוכל לבוא 'לתשובה ולתורה ולכל הקדושות וכל העבודות' (לש"ק ח"ב תורה

ומקבלין דין מן דין

בעניין "לימוד התורה"

ק"א), ומאידך, נראה מרוב המקומות שהעצה היא לימוד התורה בדוקא. ואמנם ברור שלזכות לתורה צריך הרבה תפילה, אבל סוף סוף מהו עיקר העצה למעשה: תורה או תפילה?

ואענה את חלקי בס"ד (ואשמח לקבל תגובת החברים):
 כתב רביה"ק בתורה ח' (אות ז') כי התפילה הוא בחינת 'בריאה בכח', ואינו יוצא אל הפועל אלא ע"י התורה שהיא בחינת 'בריאה בפועל', ואז נעשית בקשתו, עיי"ש חיטב.

וביאר הדבר לכאורה הוא כך: הנה יסוד מוסד בתורת החסידות, כי "זאת התורה- אדם", דהיינו שהתורה על כל חלקיה (רמ"ח מ"ע ושס"ה ל"ת וכו') מכוונים כנגד קומת האדם על כל חלקיו וכוחותיו. [ואמנם עיקר הדבר יסודו כבר בזה"ק וכו', אבל בספרי חסידות הרחיבו הרבה בזה, ובנו ע"ז יסודות גדולים, וגם מוהר"ן ז"ל בכל כמה מקומות "לומד" מגוף האדם והבריאה תורות שלמות].

ומעתה כל שינוי שהאדם רוצה לפעול בנפשו - אינו אלא ע"י התורה. וממילא, כפי חיבור האדם אל לימוד התורה וכפי האופן שלומד- כך פועל על נפשו. ולכן לימוד תורה בכח- נותן כח ליצי"ט; לימוד תורה באופן של בירור הלכה- מברר בנפשו הרע מהטוב; לימוד באופן של פסק הלכה, פועל לבטל מנפשו מחלוקת שבלב; לימוד בהבנה באופן שמאיר לו, פועל בנפשו לצאת מחשכת המידות, וכן הלאה על זה הדרך.

אמנם "אין בפועל אלא מה שבכח", והבריאה "בכח" הוא ע"י התפילה, וממילא על כל ענין שלא התפלל לא יוכל לפעול בתורה כלל, ואע"פ שזוכה באופן כללי לאיזה התרוממות והתעלות, אבל שהתורה תעשה שינוי בנפשו בבחי' "בריאה חדשה" צריך שיקדם לזה תפילה. שהיא בחי' "בריאה בכח".

מסקנת הדברים: העצה הראשונה היא תפילה והתבודדות על כל דבר, שע"י פועל השינוי 'בכח' [ובודאי פועל הרבה לפי שעה עכ"פ], אבל שהיה נעשה שינוי גמור ואמתי בנפשו 'בפועל' - זה נעשה רק ע"י התורה. (ואמנם אחר התורה שוב צריך תפילה. וכפי מאמר רביז"ל הידוע "דאווענען און לערנען או דאווענען". וכמס"כ מוהר"נ ז"ע בהלכות ר"ח ה"ה (אות ל"ד) שאע"פ שכל קיום העולם וכל חידוש מעשה בראשית שכל יום וכל ההשפעות- הכל הוא רק ע"י התורה, אבל כל החיות וההשפעות הנמשכים ע"י התורה אין נגמור ציורם בשלימות ואין יורדים לעולם כי אם ע"י התפילה, ע"ש).

י.ג. קרית ספר

תורה לשמה

בענין לימוד התורה, רצייתי להאיר נקודה חשובה אשר בעצם היא ידועה מאוד, אך ככל שהידיעה רבה השכחה גוברת. (כדברי המסילת ישרים). כולנו יודעים שעיקר לימוד התורה הוא 'תורה לשמה', וכל מה שמותר ללמוד תורה שלא לשמה הוא רק כיון שמתוך כך יגיע ללימוד תורה לשמה. אבל בעצם הענין של תורה לשמה יש מבוכה וחוסר בהירות. ולכן זה נראה כמו דבר ששייך לצדיקים גדולים אשר זכו לאהבת תורה מופלגת אבל לא ליהודים פשוטים כמנון.

והנה ידוע בזה התה"ק בין הגר"ח מוולוז'ין לגדולי החסידות (ועיין מש"כ הגר"א ויטנרוב זצ"ל בביאורו 'יראת חיים' על נפש החיים). אבל מבלי להיכנס לזה, יש דרך שאינה שנויה במחלוקת, והיא בודאי נחשבת תורה לשמה, ושייכת לכל אחד.

כל אחד יכול לחשוב עד כמה שהוא נטה להיות ביחד עם אביו או חברו הטוב, אפילו מעצם השהות עמו, כל שכן כאשר נעשה קירבה של חיבוק הדדי או שאר מיני קרבה למיניהם, שאו הנעימות והחביבות גדולה הרבה יותר.

והנה על התה"ק נאמר "שקני מנשיקות פיהו", כשאדם לומד תוה"ק הוא כביכול מתנשק ביחד עם הש"ת שאוהב אותו הרבה יותר מכל מישהו אחר, וממילא ככל שאדם יותר מאמין וחושב ע"ז, כך הוא יכול להרגיש יותר ויותר מתיקות של אהבה וקרבת ה' בזמן הלימוד. וזה בודאי 'תורה לשמה'.

ואמנם בודאי יש בזה דרגות בלי שעור, אבל כל אחד יכול קצת לחשוב ע"ז לפני הלימוד ועוד כמה פעמים במהלך הלימוד, ולאט לאט יוכל להרגיש יותר ויותר הרגשה נפלאה של מתיקות וקרבת ה' נפלאה בשעת הלימוד, ואשרי חלקו.

וכמובן, שכמו בכל דבר, גם בה אי אפשר בלא תפילה. ולכן ראוי לאדם לבקש ע"ז הן באופן כללי והן לפני כל לימוד תוה"ק, שע"י הלימוד יזכה להתקרב לקב"ה לחוות בנועם ה' ולבקר בהיכלו.

י.ג. קרית ספר

ניתן לשלוח תגובות ומכתבים למדור זה על הנושא של העלון הבא, עד לתאריך "שבת

במדור זה ייאספו סיפורם של אברכים יקרים, שהתקרבו לתורתו של מוהר"ן

בני תורה המתקרבים ללימוד תורת מוהר"ן - מורכבים מגוונים רבים. ישנם אברכים בני עליה, שחיפשו דרך למשהו יותר פנימי ומהותי, ויותר גבוה, וזה מה שהביא אותם לזה; ומאידך גיסא, יש גם בחורים ואברכים שהתמודדו בנסיגות קשים ומרים, ולא מצאו עצה לנפשם - מציאות שרוב בני דורנו שותפים לה - ומכאן זה הגיע לתורת מוהר"ן, שם מצאו את העצות והדרכים המתאימים.

כסופו של דבר הדרכים נפגשים; כי תורת מוהר"ן כוללת בתוכה את שני הקצוות גם יחד - מחד, יש בה מענה ועצה לכל מצב של התמודדות, ויהיה זה הקשה ביותר; ומאידך, היא מדריכה בפירוט כיצד להגיע למקומות הגבוהים ביותר, באופן השהו לכל נפש. כך, שלא משנה מאיזה נקודה התחלת - מלמעלה או מלמטה - יש לך בסוף את שניהם; את הגבוה מחד, ואת היכולת לא להתבלבל מהנמוך מאידך.

לשם כך, נשתדל במדור זה להביא סיפורים משני הגוונים הללו, כך שכל מי שמוזהה את עצמו באיזה מקום באמצע - יוכל משיגהם יחד לשאוב את החיוק המדויק ש'הוא' צריך. הפעם נתוודע לסיפורו המיוחד של הרב י.ד., שהתייגע עם קשיים ונסיגות שונים עד שצא מנוח לנפשו בברסלב, וכיום לאחר ההתקרבות, זוכה גם הוא להימנות על בני העליה.

ספר לנו מעט על הרקע שלך.

גדלתי בבית ליטא, ולמדתי בישיבות ליטאיות. במשך השנים התמודדתי עם קשיים שונים, ואף חיפשתי את דרכי בחיים, כשבדרך אני לפעמים תועה או טועה. לבסוף בחסדי ה' הגעתי לישיבה שבה פחות מסתכלים על החיצוניות ויותר על הפנימיות, ומשתדלים לתת לכל בחור את המרחב ואת המזון הרוחני שהוא צריך לו. ואכן, ב"ה התחלתי לעלות בתורה ובריאת שמים, אבל תמיד הרגשתי שעדיין חסר לי משהו.

איך הגעת לברסלב?

למדתי בחברותא בבוקר עם בחור שהוא חסיד ברסלב מבית, והוא הציע לי ללמוד בסוף הסדר כל יום קטע מתוך הספר "שערי בתודה" של הרב שלום ארוש שליט"א. בתחילה נרתעתי, כי הפרט היחיד שידעתי על הרב ארוש, זו העובדה שהוא חסיד ברסלב, ומיד עלתה בראשי הקונטציה של אנשים המרקדים על גגות סנדרים ברחובות... אבל בגלל שהכרתי את החברותא שהוא רחוק מהכיוון הזה, ואדרבה הוא היה מבחירי הישיבה, שדעתו היתה נשמעת

ומקובלת על כולם בכל דבר וענין, לכן הסכמתי. למי שלא מכיר, הספר מאריך בעניין ההודאה לה' על כל פרט - בין על הטוב ובין על הרע. בתחילה לא הבנתי כלל את הרעיון שהספר מנסה לבטא, אך אפשר להודות על דברים קשים ומתסכלים! אבל המשכנו ללמוד בקביעות, ובמשך הזמן התחלתי להבין ולהתחבר, ומשם התחילו להתגלגל הדברים.

כשהתקרב ראש השנה תשע"ד, הצטרפתי אל קבוצת חברים שנסעה לאומן, אמנם לא בתור 'חסיד ברסלב', אלא בתור חווייה רוחנית ששמעתי עליה רבות ורציתי לטעום. מאז, התחלתי להכיר וללמוד יותר את התורות והתכנים של ברסלב, ומשם נסללה דרכי בעבודת ה'. כשאני משתתף בקביעות בשיעורים, וכן בחברותא וקביעות שונות של התחזקות ע"י תורת ברסלב.

האם היתה לך התמודדות עם הסביבה?

באופן כללי, לא הבלטתי כל כך את השם 'ברסלב', ולכן לא סבלתי מהסביבה. אם כי ראש הישיבה שבה למדתי הסתייג מעט מהקשר לברסלב, ולכן לפעמים מצאנו את עצמנו לומדים בהסתרה והולכים לשיעורים בתורת ברסלב במחותרת.

כאשר התארסתי בעו"ה, המיוערת קצת חששה כששמעה על הקשר שלי לברסלב, אך כיום לאחר שהיא ראתה שזה לא על חשבון החיים הנורמטיביים אלא רק מיטיב ומשביח אותם, היא מרוצה מזה ואפילו מאמצת גם היא עקרונות מתוך הדרך.

מה הנקודות העיקריות שאתה מוצא בברסלב?

קודם כל ההתבודדות. הייתי רוצה להתבודד כל יום אבל זה לא בדיוק קורה, אך בימים שזה קורה - התוצאה מורגשת בהחלט, בישוב הדעת, חיוק וחני, הרגשת קירבת ה', יותר כח ללימוד התורה בהנאה, ועוד.

נקודה שניה היא ההודאה לה'. לראות את החלק הטוב בכל מה שה' עושה עמי בין בטוב בין ברע, וזה מביא לחיים נעימים ומאושרים יותר, של התמקדות בחצי הכוס המלאה, וגם רואים מזה ישועות באופן קבוע.

באופן כללי אני לא תולה את הקשר לברסלב בסמננים החיצוניים דווקא, אני מרגיש שאם אתמקד בסמלים חיצוניים, זה עלול להיות 'במקום' העבודה הפנימית בעבודת הלב, שזה בעצם התוכן האמיתי של ברסלב. ובאמת שמעתי שענין זה נרמז בספורי מעשיות במעשה מבעל תפילה, שכתוב "ועל בגדים לא היה מקפיד כלל אלא איך שהולכים הולכים", וזה מרמז על כך שמוהר"ן לא הקפיד דווקא על הלבוש החיצוני, כי העיקר הוא העבודה הפנימית.

האם היו לך חוויות מיוחדות בקשר לנסיעה לאומן? ובכן, הנסיעה הראשונה שלי לראש השנה כפי שאמרתי לעיל, לא היתה בתור חסיד מן המניין, אלא עבור החווייה הרוחנית. היום, כשאני משתחרר את אותה נסיעה זה נראה לי כ'מסע טירונות' שבו לא ממש הבנתי מה עשיתי, אך מכל מקום יתכן שעצם העובדה שבאתי בלי "חכמות" וכלי שכל עצמי, גרם לי בסופו של דבר לזכות הגדולה להתקרב לתורתו ולהיות מההולכים בדרכו.

הנסיעה השנייה, בראש השנה תשע"ה, כבר היתה משהו אחר לגמרי. היא הגיעה אחרי שנה של עבודה עצמית, לימוד הספרים, שיחות חברים, התבודדות, התחזקות ועוד. כעת כבר הגעתי מכח הציון של מוהר"ן שהוהיר בכמה לשונות ואף ציווה לעשות כרוז שכל הסר למשמעתו יגיע על ראש השנה. כחלק מההכנות, השתתפתי בשיעורים ובשיחות חברים על הנושא, וכן השגתי בס"ד חיבור מיוחד על הנסיעה לאומן [מהרב יעקב נתן אנשין], והלימוד בו הוסיף מימד עצום לנסיעה ולהשתטחות על הציון הקדוש.

בנסיעה זו היינו קבוצה נבדה של בחורים רווקים, חלקם די מבוגרים, ובאנו להגיד תודה על כך שאנחנו עדיין רווקים... כי כך ה' רוצה, ואנחנו מבטלים את רצונו הרצון ה'. ובכל זאת ביקשנו גם שידוך, שהרי כידוע מוהר"ן העיד על עצמו שהוא שדך גדול, ואך לא נצאל את ההזדמנות כשאנחנו כבר פה... על כל פנים, התחזקנו שם מאד, ויצאנו עם כוחות מחודשים שהספיקו לזמן ארוך. אני באופן אישי גם קיבלתי על עצמי שאם אתארס, אחזור לציון להגיד תודה.

והנה זה פלא, בתוך חדשים ימים, שלשה מהרווקים המבוגרים - שביניהם אני - זכינו למצוא את זיווגנו ולהתארס בשעה טובה! ודרך אגב כאן בעלון הנכבד זו ההזדמנות שלנו לפרסם את חסדי ה'. כעת הגיע הזמן שלי לפרוע את החוב, ובשבת תנוכה בשנה זו, זכיתי לנסוע שוב לאומן. הפעם הרגשתי שייכות יותר מכל הפעמים, וכאשר השתתחתי על הציון, פשוט נפתח לי מעיין הדמעות, ובכיתי בלב מלא על גדותי בשירה והודאה להשי"ת על חסדיו המרובים, ועל שזיכני להתקרב לאור הגדול הזה, יחד עם בקשה ותחינה לעתיד, לזכות להקים בית נאמן בישראל.

ולסיום, האם ברצונך להוסיף משהו?

כן, אני מרגיש שההתקרבות שלי לא היתה סתם איזה רצון לגון או להתנסות במשהו חדש, בשבילי זה היה הצלת נפשות כפשוטו. אילו לא היה מזדמן אלי החברותא שהציע לי לימוד בספר "שערי בתודה", וכל מה שהתגלגל בעקבות זה, אני לא יודע איפה הייתי היום!

דרכה של תורה

מאמר תורני בנושא ע"פ תורת מוהר"ן

>>> המשך מעמוד א'

ואותיות. שהם השתלשלות מוד' אותיות הוי"ו [המרוזים על ארבעה דרגות של גילוי השם, שמתבטאים ג"כ, בארבע עולמות (אצילות, בריאה, יצירה, עשייה)]. כלומר, תיבות התורה אינם סתם 'מילים', אלא אור עצום ונורא ש'מתלבש' באותיות התורה [ותגיה, ונקודותיה, וטעמיה].

כשאדם לומד תורה - הוא דבוק במקור החיים. הוא נוגע ממש במציאות ה' - כמעט ללא מחיצות. זהו מעמד נורא הוד, שאין לנו כלי לתפוס את עוצמתו. ולכן לימוד התורה היא עצם מציאות חיינו, כי היא היא החיבור בעצמו. גוי שתיימר לחקות את הפעולה הזו - אחת דתו להמית (סנהדרין נט ע"א). כי מה לו ולמעמד שכזה, אינו אלא מחלל הקודש ומבזה את היחוד הנוראי שיש ליהודי עם אלוהים כאשר הוא יושב ועוסק בתורה.

זהו לימוד התורה. וזוהי הכוונה הפשוטה שיש לכל יהודי לכוון בלימוד התורה - להיות מחובר למציאות האלוהית,

הכי נקייה והכי אמיתית והכי שורשית שיש. ובהוה אנו מקבלים את החיבור ל"עיקר החיים". וכפי שכתב בנפש החיים (שער ד' פרק ו'): "בכל עת שיכין האדם עצמו ללמוד... יכוון להתדבק בלימודו בו בתורה בו בהקב"ה... כי הוא יתברך ורצונו חד"י עכ"ל. וזהו גישה עמוקה ונוראית מחד, ומעשית ופשוטה מאד מאידך - השייכת לכל אחד באשר הוא.

מובן ממילא, מדוע זה לא נגמר בלימוד התורה, אלא זה ממשך לתוך קיום המצוות, ולתוך מציאות החיים כמו שהיא, ובעצם לכל דבר שיש בעולם, כי התורה 'מלובשת' בכל דבר, קרי: האור האלוהי שמונח בתורה, נמצא בעצם בכל דבר, [כי 'אסתכל באורייתא וברא עלמאי'; אלא שבכח לימוד התורה, יש לנו את הכח להיות את האור הזה בכל דבר, ולהגיע למצב שבכל דבר שנעשה, בכל מקום ומצב שנהיה, ובכל זמן - נוכל להתחבר לאור התורה, ולמציאות הש"ת שמונח בוה, שהוא הוא "עיקר החיים".

<p>המדור "את והב בסופה" נתרם לזכות אריה בן בילה וב"ב להצלחה בכל העניינים ברוחניות וגשמיות</p>	<p>המדור "דרכה של תורה" נתרם לזכות האשה רינה רחל בת טיבה רבקה לבריאות והצלחה בכל</p>
<p>המדור "במה ציבורית" נתרם לרפואת האשה פיגא חיה בת שיינדל שרה בתשש"ו</p>	<p>המדור "בית היין" נתרם ע"י החפץ בעילום שמו, להצלחת בני משפחתו</p>
<p>המדור משכני אהרין נתרם ע"י דה"ה ר' אשר זעליג מרגליות שליט"א לזכות כל הקוראים, לברכה והצלחה</p>	<p>המדור "שיחת חברים" נתרם לעילוי נשמת הגו"צ ר' יעקב יצחק בן ר' אברהם צבי גלינסקי זצ"ל גלב"ע כ"ב שבט תשע"ד</p>
<p>כל המדורים "לבית ולמשפחה" נתרמו ע"י הרב מיכאל בן יפה להצלחה בתורה ויראת שמים</p>	
<p>הודעה חשובה - הננו להודיע על חידוש החבורה לאברכים בני תורה ללימוד משותף בספר "ליקוטי מוהר"ן" בכל יום רביעי בשעה 2:00-3:00 בצדריים, בבית הכנסת "זכרון משה" - ירושלים [בשטיבל האזורי ברחוב פרי חדש]. הציבור מוזמן לבא לחזק ולהתחזק.</p>	

אמונה בתוך ה'מצרים'

המסתתר בתוך הגלות הזו - ועל הישועה המובטחת.

האמונה - קיום הכל

ובכן, הלבבות שואלים: מה העצה שאתה נמשך גם אתה, הלאה, מהיכן נשאב כח להמשיך ולהתמודד, לגדל ולבנות חיים זכים טהורים וקרובים לה' דור אחר דור?

הכח לזה נעוץ דווקא במדת האמונה. הדבר הפשוט הזה, הוא הוא אשר נושא על כתפיו את כובד המשא, הוא זה שפועם בלבבות ונותן כח להמשיך ולהתחזק. האמונה הפשוטה, זו שאינה צריכה שום הסבר וטעם - כוחה כל כך חזק ויציב, שאין מי שיכול לה. "ומלכותו ואמונתו - לעד קיימות". שנות אלף כשנות אלפים, עד הסוף שבעו"ה קרוב.

"תבואי תשורי מראש אמונה" אומר הפסוק. ומפרש מוהר"ן (ליקוטי מוהר"ן ז), שכאשר 'תבואי' ותתקבצו מן הגלויות, אז 'תשורי' ותראי, שכל הגאולה וניסי הרבים - היו בזכות האמונה! האמונה הפשוטה - זאת

המשך בעמ' הבא <<<

צעד ושעל, ובקל - הוא עלול להיות מושלך אל יאור השאול תחתית, או להישקע לצמיתות בקרירות אבני הבניין. ואף אם נצליח לשמור עליו עד שיגדל, מה יהיה אז? לאיזה כור היתוך של נסיונות הוא יצטרך להיכנס בעוד עשר-עשרים שנה או יותר?...

כי אמנם את גלות מצרים כבר עברנו, וכבר נגאלנו מנעה. ואנו חוזרים ומספרים בכל שנה את הנסים והמופתים שהיו שם; את עשרת המכות, קריעת ים-סוף, ענני הכבוד, גילי כבוד ה' והשראת השכינה - שהיו אז. ובכל זאת, קשה לנו להשוות זאת למציאות שלנו, ולהאמין שאף בה אנו יכולים להחזיק מעמד, ואף מנחה נוכח להיגאל.

ולא פלא הוא, כי אכן הגלות והסתור הפנים שבימינו, גדולה וכבדה היא יותר מגלות מצרים, וככל שמתארך הזמן - נוספים נתונים רבים שאפילו בגלות מצרים לא היו, בין באורך הגלות ובין באיכות חושך הטומאה שכונסה לשלוט עלינו בכל העוצמה רח"ל. ואם במצרים התמודדנו עם מ"ט שערי טומאה, כיום אנו מתמודדים עם שער החמישים (ע"פ אור החיים שכותב ג), וממילא נדמה, שמציאות זו אין לה פתרון. אך נגד זה נעמדו כל הנביאים והצדיקים, והודיעו בבירור על התהליך הארוך והמופלא

קשה לתאר מה עבר על אמותינו בגלות מצרים. בכמה אמונה עקשנית הצטיינה אותה אמא יהודייה שעם כל הסכנות, המשיכה בשלה, להוליד ולגדל את ילדיה אל הבלתי ידוע, כשבכל יום הוא עלול להיות מושלך ביאור או להיכנס בין אבני הבניין... ואפילו אם לא, ובדרך נס היא תצליח להסתירו - מה מוחכת לו כשיגדל? חיים של סבל ושעבוד מפרך מבוקר עד ערב ומערב עד בוקר, דור אחר דור, שנה אחר שנה, בעקביות והתמדה, בגלות שלא נגמרה.

אכן, מדובר במשהו בלתי נתפס. ובזכות אותן נשים - נגאלו אבותינו ממצרים.

היסטוריה חוזרת

כיום, אלפי שנים לאחר מכן, אנו עומדים באותו מצב. נתונים אנו בעת בשלהי הגלות האחרונה, והספיקות חוזרים על עצמם: מה יהיה עם הדור הצעיר? האם יש טעם להילחם ולנסות לגדל ולתן את הנשמות הצעירות, להחזיר להם אמונה ויראת שמים? הרי הנסיונות אורבים על כל

מה בקשתך?

שאלה:

כבוד הרבנית שליט"א

בעלי הוא אברך בכלל ליטאי חשוב, ובשנים האחרונות הוא החל להביא לי עלונים או חוברות ברוחה של ברסלב, והוקסמתי מאוד. דברנו בינינו על איך צריך להיות מחובר לקב"ה ולדבר אתו על כל דבר קטן, כמונן לבקש אבל בעיקר להודות, וגם - להשיח את הלב על ה-כ-ל. כמו כן, אנו מדברים הרבה על תורת 'אומרה' ולומדים לראות את הטוב שבכל דבר וגם בנו עצמנו. התרוממוני יחד לפסגות.

אך דבר אחד מציק לי לאורך זמן; ישנה תופעה ייחודית - כמדומני - בברסלב בלבד, שכביכול מנסים לתת לה 'הכשר', ע"י ראינות עם כל מיני אישים שכביכול נראים ליטאים או מחסידות אחרת - להראות ש'גם הם ברסלב', ואפילו בתוך ברסלב מופשים לזה 'ראיות'. לדוגמה במגוון נשים תופיע השאלה 'מה היא ברסלב בשבילך?', כאילו יש ניסיון להראות כמה ברסלב זה טוב ונפלא. זה נשמע לי במחילה, כמו להבדיל, מנשר שמביא ראינות עם אנשים לאחר שהתנסו בהצלחה באיזה תכשיר הומאופטי מפוקפק... מנסים לקושש קולות להצלחת הפרנסה...

לבי כואב, וכי צריכים הסכמות או תחושות חווייתיות ש'מוכיחות' את עוצמת הדרך של ברסלב? למה ביוז'ני לא נראה אף פעם; מה זה ויז'ני בשבילך? למה בבור לא נשמע אף פעם ש'גם הרב שטיינמן מעיין בשפת אמת? לכאורה זה בחינה של 'בא לברך ונמצא מגדף' - זה משרד חוסר איומן בעצמנו, כאילו איננו בטוחים בדרכנו 'ומיבאים' הסכמות מבחוץ. הרי הדרך של ברסלב היא נפלאה והדברים הם כ"כ בהירים, פשוטים ומוכחים שאינם צריכים שום חיזוק מאחרים. בטח לא הסכמות מגדולים של דורות, שגדולים ככל שיהיו, אבל בוודאי מוהר"ן ומוהר"ת אינם צריכים 'הסכמה' מהם. לטעמי, זה ממש משרד חוסר איומן עצמי. [אא"כ מדובר בהסברה בחוג לאנשים שחוששים...]

סליחה על השאלה הכואבת, אני שואלת רק כתלמידה שלא מבינה את השיעור... ובטוחה שהנושא מציק גם לאחרות, ואולי כבוד הרבנית תזכה אותנו בתשובה הולמת. תודה.

י. ש. ירושלים

תשובה:

לכבוד הכותבת היקרה י. ש.

שאלת חכם חצי תשובה. למעשה את בעצמך ענית על שאלותיך המוערות עניין. ובכל זאת נדגיש ונראה את התשובות אחת לאחת. נחלק את הנושא לשני חלקים: א. מדוע בברסלב עוסקים חזק מאד ב'הפצה', כלומר לקרב כמה שיותר אנשים לברסלב. ב. מדוע עושים זאת בצורה שמביאים ראיות 'מבחוץ', ולא מסתפקים בלהראות את היופי הפנימי.

הרבנית דבורה קרשבוים - בתו של הגה"צ ר' יעקב גלינסקי זצ"ל

כאשר הוציא את ספרו ליקוטי מוהר"ן - שהם תורות ישר מן השמים (כפי שהעיד בעצמו) - בכל זאת שלח את תלמידיו לקבל הסכמות מגדולי דורו, וזאת מהסיבה שהוכרת. וכן הוזהר אותנו רבינו הקדוש שלא לסטות משום מנהג ומשום סעיף שולחן ערוך. ובקיצור: דרך רבינו נראית חדשה, ולכן חשוב להדגיש שהיא אמנם קנקן חדש אך מלא ישן, וכפי שאמר רבינו: אני מוליך אתכם בדרך חדשה, שהיא ישנה מאד.

את טוענת שמציקה לך שהתופעה נמצאת בברסלב בלבד, שמשמשים בראינות, הסברים, ובכל מיני אמצעים חיצוניים שמזכירים פוליטיקה או תכשיר הומאופטי. אז ראשית - לפעמים צריכים אמצעים חיצוניים לעורר את הלב, כפי שר' נתן סיפר על השבת הראשונה שהייתה אצל רבינו, שזכענו ראשו התפוצץ מהמתקוות והדבקות של מה שראה שם; ובכל זאת הדגיש שהדבר הראשון שצד את עיניו היו פמוטי הכסף הגדולים והמבריקים של רבינו, שהם משכו אותו. ורק כך הוא התפנה לראות את הפנימיות והאור הגדול, עד שאחר הסעודה יצא לילה שלם אל הנהר, וצעק וזעק 'ברסלב בוערת אש - הבער אותה בלבי'. וא"כ יש מקום לאישהו יופי חיצוני שמשוך את לב האדם שיבא לבסוף לפנימיות.

ולכן אין פה עניין של בא לברך ונמצא ח"ו, אלא יש פה זריקת אבן למים שיוצרת מעגלים מעגלים, ואף פעם איננו יודעים איזה מעגל יפגוש באיזה אדם ואיזה חריש הוא יעשה בלבו פנימה.

את מתלוננת על ששואלים את נשות ברסלב 'מה זה ברסלב בשבילך' ורואה בכך ניסיון לקושש קולות. לענ"ד הדברים הם הפוכים לגמרי. זכיתי כבר לדבר לפני נשים מברסלב זה 30 שנה, ולפחות פעם בשנה [ביאה"צ של רבינו] אני שואלת את השאלה הזאת:

רבינו אומר בתורה לה, שיש לכל אדם שלוש נקודות. נקודת הצדיק, נקודת החבר, והנקודה שבינו לבין קונו. ורבינו אומר שכל אחד צריך להאיר בחברו מתנקודה שלו, ולקבל מחברו את מה שאין לו.

ולכן אני שואלת 'מה זה ברסלב בשבילך?' ומונתת היא: הרי רבינו הוא שורש העצות, והכל כלול בו, אבל מה הנקודה שלך בתוך כל הנחל הנובע הזה? וע"י הדין הזה מתלבנים דברים ומתעוררים הרגשות דרכים ושבילים.

עבורי זו שאלת מפתח, כשכסופו של דבר אני אוספת את התשובות, ומביאה אותם לשורש הנושא, שהוא ההתקשרות לצדיק שפירושה אהבה והתכללות. בוודאי שבשאר החסידויות אין שאלה כזאת, כי החסידות בימינו מהווה מסגרת די-קבועה, הכוללת אורה חיים וקהילתיות קבועה ונסיעות לרבי, בלי דגש על נקודה עצמית וייחודית לכל אחד, אז מה יש לשאול?

שאלות למדור זה ניתן לשלוח לכתובת: משפחת קירשבוים, רח' הרב מבריסק 6 בית שמש. או לדוא"ל: ale2@okmail.co.il. או: ale2@okmail.co.il. עמוד מדור 'מה בקשתך'.

לגבי החלק הראשון - מדוע עוסקים כל כך ב'הפצה'? אכן זו תופעה ייחודית בברסלב שנותנת מקום רב מאוד להפצת אור רבינו וקירוב לדרך של ברסלב. וההסבר לזה הוא, ש'ברסלב' איננה מפלגה, או חצר וכדומה, אלא זהו דרך בעבודת ה', שמדריך כל אדם כיצד להגיע ל'לב בשר' [אותיות 'ברסלב'] כלומר, איך להיות קרוב לה' בכל מצב, ואיך להתמודד עם הנסיונות הגדולים שיש לכל אחד - בפרט בדורות; ואיך להחזיק מעמד בעליות ובירידות בצורה נכונה. ובשורה תחתונה - מדובר במה שבאמת כל אחד צריך, בפרט היום. ובפנימיות - זוהי תורה שנמשכת מאורו של משיח, ולכן בכוחה להאיר אור של גאולה וקרובת ה' לכל יהודי באשר הוא ובכל מצב.

דווקא דברי הבעש"ט באגרות, שפגש את משיח ושאל 'אימתי קאתי מר?' ונעה לו 'כשיפוצו מעיינותיך חוצה', והיינו המעיינות הללו שמגלים את אור של משיח לכל יהודי, וכאשר זה יתפרסם יותר ויותר - יוכל משיח להתגלות לכל העולם. ובוה עוסקת תורתו של מוהר"ן - להאיר את גילוי הבעש"ט באופן פרטי לכל אחד, ובדרך ששייכת אף ובעיקר לדורו. ולכן יש עניין לקחת להפיץ לאירי להסביר להשפיע בכל דרך ואופן כדי לקרב עוד ועוד נפשות לאור הגנוז הזה, וזה מקרב את הגאולה.

כל אחד היה רוצה שכל יהודי יזכה שומר תורה ומצוות, ומאב לו לראות אחד שאינו כזה, כך - במגעל פנימי יותר - צריך להצות שכל יהודי יזכה באמת ובשלמות למה שהוא צריך לזכות, ושיזכה לחיות חיים טובים ואמתים, של קרבת ה' ולב מלא באהבת ה', ולכן כל אחד מאתנו שזוכה לטעום מהאמת הזו הבהירה והפשוטה והמוכחת - כדברך, צריך לרצות מאד, להתפלל, ולעשות הכל כדי שכל עם ישראל יזכה אף הם לכך.

לגבי החלק השני - מדוע משמשים בראיות מבחוץ: את אומרת 'זה משרד חוסר איומן בעצמנו, כאילו איננו בטוחים ומביאים הסכמות מבחוץ, דרכינו היא נפלאה, והדברים כ"כ בהירים ופשוטים' - אשריך ואשרי חלקך שאת אכן מרגישה כך. אבל בעצמך ראת צורך להדגיש 'אא"כ מדובר בהסברה לאנשים שחוששים', ואתמקד בדברייך אלו.

רבינו ציוה עלינו להפיץ את אורו, ולהשתדל לקרב את הלמדנים ואנשים גדולים (שהם תופסים זאת יותר טוב, וגם בכוחם להשפיע על אחרים). אך כדוע, אנשים אלו ששתולים בחצרות התורה והחסידות חוששים ככל סטיה קלה, ומכל מיני אורות גבוהים; הם רוצים לצעוד בדרך המסורה לנו מדור לדור, ולכן הם מאד מסייגים מהעניין שנקרא 'ברסלב', ונראה להם שמדובר במשהו מוזר ורחוק.

ולכן כן חשוב להביא דברים מהחפץ חיים זצ"ל או להבחיל"ח מהסטיפלער או מאדמו"ר ודו', כי זה מוכיח שהדרך זו הן מבוססת ואינה סותרת למסורת מדור לדור; וכפי שעשה בעל 'השפתמות הנפש' בהקדמה הארוכה שלו לספרו, שהביא באריכות איך שבכל הדורות עסקו בהתבודדות - החל מהאבות הקדושים ועד צדיקי דורנו.

אז נכון שרבינו לא צריך 'הסכמות', אפילו לא של גדולים, אבל רבינו בעצמו

במדור זה נארח בעו"ה בכל פעם אחת מהנשים היקרות, שבעליהן התקרבו לתורת מוהר"ן, ונשמע מפיהן כיצד העניין השפיע עליהן, וכיצד הן מרגישות עם הנושא.

הפעם נארח את סיפורה של גברת פ.מ. מבית שמש, אשת חבר לאחד מחשובי הת"ח בעיר, שמוסר שיעורים מזה כמה שנים לבני תורה בתורת מוהר"ן.

א. ספרי לנו מינט על הרקע שלך

בעלי למד בבחורות בישיבת פוניבז'. הוא היה מתמיד גדול, תלמיד חכם ועובד ה'. והיה מקורב מאד להרב שך ולגדולי הדור הקודם.

אני גם-כן גדלתי במשפחה ליטאית-שורשית, ושמותי להינשא לבחור שכזה. יחד בנינו את ביתנו, כשאני משתדלת לאפשר לו ללמוד כרצונו, והוא אכן ניצל את הזמן, ולמד 15-שעות ביממה בכל ש"ס, בלי הפסקה לשום דבר, מלבד שיחת טלפון של כמה דקות. והוא גדל וצמח ונעשה ת"ח גדול.

ב. מתי ואיך התקרב בעלך לברסלב

כעבור ארבע שנים מנישואינו, הוא חזר יום אחד עם עיניים בורקות. הבנתי שקרה משהו.

הוא לא ידע איך לדבר על זה, וממילא ניסה להתחמק מהנושא. אך לאט לאט החל לדבר על כולל חצות ועל שדות, הסתכלתי עליו כאילו נפל מהירח. אך החיוך הפנימי שלייה את דיבורו, נתן לי להבין שזה משהו יותר טוב ממה שאני חושבת.

ג. איך התמודדת עם זה?

בהתחלה לא הייתי מוכנה לכך כלל. בפרט שחמי מאד מאד מתנגד לברסלב. הייתי מאד אהודה במשפחת חמותי, ורק זה מה שהיה חסר לי, להסתכסך עם חמותי וחמי וכל הגיסים.

עבר חודש, חודשיים, ראיתי שהוא נעשה פשוט יותר ויותר מאושר, בנפש פנימה. בעלי היה טיפוס מאד לחוץ, שאולי היו אחרים שקראו לזה "יראת שמים" אבל הרצינות וה'נעוריון' לא נתנה הרגשה טובה לסובבים אותו, ופתאום שמתי לב שיש כאן בן אדם חדש, רגוע, שמח, עם שלווה הנפש וישוב הדעת.

אז התחלתי לקלוט שברסלב זה לא קופים. ולא דובים, פשוט אנשים צנועים ושכומים, והתחלתי לשתף פעולה. בהתחלה רק הסכמתי לדבר על 'רבי נחמן'. עד שכעבור שנה וחצי כבר התחלתי לקרוא לו "הרב".

אחד מהדברים שמאד עזרו לי, הוא שבעלי ישב הרבה והסביר בנוגע את השיטה הזאת, כדי להכניס אותי לעניינים, ולא השאיר אותי לבד. נפתח לפני עולם חדש, אמיתי, קשה לתאר בכתב. ומה שחיבר אותי סופית, היה מה שמצאתי בברסלב נשים מאד יקרות ומיוחדות.

ד. האם הייתה לכם התמודדות עם המשפחה או הסביבה?

אווו. התמודדות זו לא מלה. היה לנו מלחמות קשות. נידו אותנו מהמשפחה, לא הורשנו להגיע לביקור חג. גם לא השתתפו בבית שיעשיו לבן. ועוד דברים שלא אספר משום חילול השם.

ההתמודדות הייתה קשה מנשוא, עד שהחלטנו - בעלי ואני - לטוס ביחד לאומן.

נסענו לציין מתוך הרגשה שהפסדנו את כל המשפחה, ואת כל ההערכה מהסובבים והקרובים. הגעתי לאומן. הרגשתי שרבונו 'אמר' לי: "נוב את כולם. אני יהיה חמיק, חמותך, גיסך, ואחייך, ואבא ואימא, אני יהיה בשבילך הכל".

חזרתי לארץ מאושרת. בטוחה, ורגועה. ההתמודדות עדיין המשיכה. אך הרגשתי שקבלתי נשמה חדשה. וכמובן לא עברו הרבה שנים וכבר מסתובב לי נחמן חמוד בבית.

העניין המשיך עוד כמה שנים, עד שב"ה, לאט לאט הרוחות נרגעו, והקשר חזר והתחדש, עד שכיום חזרנו להיות חלק מהמשפחה. ההורים מצפים מאד לביקורינו, וכמובן משתתפים בשמחתנו. ובשורה התחתונה, הם מודים שבעלי הוא הבן המיוחד ביותר שלהם,

קבוצת תמיכה לנשים שחוו אובדן בעל ליטאי ומתמודדות עם בעל ברסלברי!
מי שמזדהה-מוזמנת! סודיות מובטחת...

פגישה שניה

בשמחה, נכון? אז בקיצור לא זו הבעיה. בשלב זה, נזכיר לעצמנו שוב: אני לא בוחרת לבעלי באיזה שביל יפסע, הוא בוחר, ואני רק מסלקת אבני נגף בדרכו!

• הוא רוצה לנסוע לאומן? אז מצד ההלכה, לכל הדעות ולכל הפוסקים מותר לצאת מא"י לקברות צדיקים; והמעלה של "לא לצאת בכלל מא"י" - מתגמדת לנומדת המעלה של "אישה כשרה עושה רצון בעלה". ואם מצד ההרגשה, אם היה נוסע לחתונה של אחיו בחו"ל היית מבינה, נכון?

מי שעדיין לא השתכנעה, ושאלה זו או אחרת עדיין מקננת בקרבה: אל דאגה! בעו"ה נדבר על כל אחד מהנושאים בנפרד. המטרה כעת היא רק לגלות שמשוה יותר בסיסי עומד לנו בגרון ומציק, והוא זה שמוצא את כל הבעיות האלו ועוד רבות, ומנפנף בהן בהתלהבות. אבל באמת הכל מגיע מושרש אחד עמוק יותר, אותו אנו מנסות להתרכז ולתפוס.

אז זהו, כעת אף אחד לא רואה, לא שומע ולא יודע, את עם עצמך. נסי לגלות מה באמת מפריע לך. תעצמי את העיניים, ותנסי לדמיין:

...מחר בבוקר את מקבלת טלפון מאמא שלך, שאבא הליטאי וכל הילדים התברסלבו סופית תוך לילה; חמיק מתקשר ומספר לכם שהוא בדרך לקנות כרטיס טיסה לאומן; את מגלה פתאום שכל השכנים בבנין ברסלבים כבר שנתיים, רק שהם הסתירו את זה; את שומעת שכל החברות שלך מהסמינר, ללא יוצאת מן הכלל, התחתנו עם ברסלבים או שהתקרבו אח"כ; מתפרסמת שמועה שגילו את הרב השכונתי לומד בספר ליקוטי מוהר"ן;

תפסת את הבעל של המורה ה"ליטאית" חוזר מהתבודדות ביער; הילד שלך חוזר מהחיידר עם תפילות מליקוטי תפילות שהרב'ה חילק להם, בבית ספר של הבנות התחילו לומר "תיקון הכלל" לאחר שחרית... טוב, תפתחי את העיניים.

נכון שברגעים האלה היה לך נוח יותר עם הדרך החדשה של בעלך? אפילו אמרת לעצמך: "איזה נס שגם אנחנו ברסלבים!"... אמת?

יפה. אז כולן מסכימות פה אחד, ששורש הבעיה היא: החברה! אם כך כבר עשינו חצי עבודה, וקראנו לאויב בשמו. בעו"ה בפגישה הבאה נתקדם לצעד הבא, ונלמד איך ללחוץ בו!

להתראות!

בפגישה הקודמת שוחחנו על התגובה הראשונה שלנו, כאשר גילינו את עצמינו עומדות מול בעל שנהיה או שהולך להיות ברסלברי. בתחילה נבהלנו, נלחצנו, אולי התנגדנו, או אפילו נלחמנו. אבל זהו זה, הבנו שאנחנו הולכות לשנות כיוון, הגענו למסקנה ש"עדיף ללכת יד ביד מאשר ראש בראש", ולא רק זה עדיף, אלא זה התפקיד שלנו כנשים - להשלים (תרתי משמע) ולא להגביל, לחנך, להתנגד או להתוכח. זאת היא תמצית הפגישה הקודמת.

ובכן, בל נשלה את עצמינו שמסקנה זו ואיך נעלמו להם כל הקשיים, המניעות והבלבולים. נכון, הבנו מה התפקיד שלנו, אבל איך עושים את זה? על זה נלמד בפגישה הזו בעו"ה.

לא להתלהב, אין לי מרשם פלאים, וגם אם כן, הוא לא נכנס כאן בשורות הספרות שהקציבו לי... מדובר בתהליך שבני מצעד אחר צעד, ובסופו של דבר - זו תהיה התמודדות פרטית של כל אחת עם עצמה.

נתחיל בצעד הראשון. בשלב זה, כל אחת תנסה לחשוב מה בעצם מופריע לה! לא, לא שכתתי למה אנחנו כאן, אני יודעת שהנושא הוא 'ברסלב', השאלה היא: מה בדיוק מופריע לך עם "ברסלב"? כמו שאומרים המבנינים: "אבחון נכון- חצי פתרון". אז בבקשה, תחשבי עם עצמך מה קשה לך:

• שהוא מאמין בצדיק? - אותך לא הינכו על אמונת חכמים?! אז זה לא בדיוק אותו הרב של אבא שלך, על זה את עושה טרור? לא.

• שהוא מתפלל מדי הרבה? - הרי בגמרא (מסכת ברכות) כתוב: "הלואי ויתפלל אדם כל היום כולו". רבי יוחנן שאמר זאת, כידיע, לא היה ברסלברי. ואם יש לך התנגדות לתפילה, בשביל זה צריך קבוצת תמיכה! מסוג אחר.

• שהוא 'ב'אורות' - מעולה, תחסכו קצת בפלורוסטיים ותתקוּוּ.

• שהוא מתעסק בהפצה או בשיחת חברים על חשבון הזמן של הלימוד שלו? זה באמת נושא טעון. אבל במחילה מכבודנו, אין שום מקור לכך שהלימוד קודם לעבודת ה' ולקירוב ישראל לאביהם שבשמים (ולאו דווקא קירוב רחוקים עם עגיל וקוקו, גם בעלך הוא יהודי ורוצה להתקרב לאביו שבשמים, ומי לא צריך חיזוק?). ובנינו, מרצה בערכים היית מקבלת יותר

ויש להם נחת ממנו יותר מכולם.

ה. מה דעתך כיום על ברסלב?

כל אשה שרוצה לראות אושר פנימי ואמיתי בעיניים של בעלה [לא רק שיהיה מאושר כשאמר 'חבורה' ועשרים אנשים עשו טובה והשתתפו, ולא רק כשה'שטיקל תורה' שלו יופיע באיזה קובץ מארח וכדו'. וגם לא כשיתפרו לו את שני הכפתורים המאושרים בפראק], שתתחיל להתפלל שבעלה יתקרב לברסלב.

לא הייתי מדברת על כך, ובצורה כזו, אם לא שחוויתי את זה בחיים. בעלי היה איש מכובד גם לפני כן, חשבתי שאני כבר בשפיץ. עכשיו אחרי שאני יודעת מה זה ברסלב, אני מסתכלת על אותו שפיץ כבדיחה עצובה.

ברסלב נותנת לאדם חיים אמיתיים, ואושר פנימי אמיתי. ואם תתפללי ותזכי - פשוט תקבלי בעל חדש.

ו. מה יש לך לומר לאחרות?

כל אשה שמתמודדת בנושא, או שרוצה לטעום מיערת הדבש הזו - שתתפוס את ההזדמנות הראשונה ותסע לאומן, זו יכולה להיות מתנת החיים שלך.

>>> המשך מעמוד קודם

שעוברת מדור לדור - היא זאת שתחזיק. הסיפורים הפשוטים שסיפרו האבות והאמהות לבניהם, וסיפרו הבנים לבניהם שלהם, המסר שלהם הוא: שה' איתנו, והגלות היא זמנית, ואנו מקוים לה' ולשועתו הפרטית והכללית - היא היסוד שהכל תלוי בו.

אלא שאת האמונה צריך ללבוש ולחזק. "חדשים לבקרים רבה אמונתך" אומר הפסוק, ומפרש ר' נתן שה' יתברך בורא בכל יום את כל העולמות מחדש ועושה כל יום דברים אחרים חדשים בעולם, הכל בשביל להוליד ולגדל את האמונה מחדש. לכן באים מקרים חדשים בכל יום, מאורעות חדשות ודברים רבים ומגוונים - כדי שאנו נאמן כל פעם מחדש, ונפנה אליו מחדש, להודות על העבר, ולהתפלל ולבקש על העתיד. ופתאום כל תחנה בחיים, כל מאורע וכל הזדמנות הופכים להיות חלק ממסכת ארוגה שכולה אמונה.

את הכח לאמונה, לוקחים בעיקר מן הצדיקים, ומקוים עצותיהם - כל אחת לפי כוחה. להם, שהאמת נגלתה להם יותר מאתנו, היה את התפקיד לחזק אותנו, ובתוך עצותיהם הפשוטות ודבריהם המוזקים - טמון נגנו מין אמת אמיתית כזאת שמלמדת אותנו - להמשיך ולחיות את החיים של האמונה, ובהתחדשות.

יד"ל ע"י ארגון עשה ושמע
 טל: 0722-477774 פקס: 0722-155-701
 דוא"ל: m072247774@gmail.com

התבונה

בית וועד לחניכי הישיבות
 העוסקים בתורת מוהר"ן מברסלב זיע"א

גליון
3

שבט תשע"ה
 נושא החודש:
 התבודדות

דרכה של תורה

מאמר תורני בנושא ע"פ תורת מוהר"ן

קשר אישי עם השי"ת

היא לגשת למי שמנהל את כל המערכת, לפנות אל זה ששלח לנו את כל המאורעות - הטובות והפחות טובות - ולשוחח אתו עליהן! הרי מי כמוהו יודע היטב מה היה כאן, ומה ואיך זה השפיע עלי, וגם - למה זה היה ולא היה מטרה, ומי כמוהו מסכים ומוכן ואף רוצה - להקשיב ולשמוע את כל זה: מה היה, ואיך היה, ומה הרגשת, ומה זה השפיע עליך וכו' וכו'.

ולא רק על מה שכבר היה, אלא גם על מה שהיית רוצה שיהיה!! מוכן ורוצה הוא לשמוע בדיוק מה אתה רוצה - בגשמיות ורוחניות, מדוע אתה רוצה, והוא יכול לעשות שבאמת ממש כך יהיה! או לחילופין - להאיר בדעתך לך מדוע לא כדאי לך לרצות כך, ומה כן כדאי לרצות, ואזי הוא ימלא עבורך את הרצון האמת.

כאשר פונים אליו - ומשוחחים אתו על כל הדברים הללו: על הרצונות, על התכונות, על ההצלחות ועל הכישלונות, על המאורעות הנעימים ועל הלא נעימים, ועל כל מה שקורה אצלך

ובעולם - מתחיל להיות סדר ברגשות המתרוצצות בלב, ומתחיל להיבנות מהן בניין נפלא ומפואר, כשכל העבר וההווה משתלב בצורה נפלאה - בצורה המובילה אותך בדיוק אל המקום אליו אתה צריך להגיע, ושבידוק כדי להביא אותך נהג - היה כל מה שהיה!... מתוך הבלאגן הגדול - נעשה בירור: מה טוב ומה רע, מדוע זה היה, ומה עלי לעשות עם זה. כך בדיוק לגבי אוסף הידיעות המגיעות אלינו ועל ידי לימוד מהספרים או מהחיים - כאשר

משוחחים עליהם עם הקב"ה, מתוך מטרה להבין מה זה נוגע אלי, וכיצד אני מיישם את כולם - בסדר הנכון ובצורה הנכונה, אזי בלייל הידיעות הופך למשהו מסודר ובנוי, שכל ידיעה שבו משמשת כשלב להביא אותי צעד נוסף אל המקום אליו אני רוצה וצריך להגיע.

וזה נקרא "יישוב הדעת"! שהוא המצרך המבוקש ביותר בתבל, וגם הנדיד ביותר...

כמה מסכן הוא אדם שאין לו "יישוב הדעת". הוא רדוף ולחוזן, חי בתחושת מועקה ודיכאון, ואינו מצליח 'להיות' את חייו. וכמה מאושר הוא האדם שיש לו "יישוב הדעת". הוא רגוע ושלו, שמח וטוב לב. וחי' כל רגע מחייו - חיים מלאים וטובים.

זו הגישה הפשוטה לעניין, אך למען האמת מונח בזה רובד הרבה הרבה יותר עמוק, שהופך זאת מ'מעצה פרקטית פשוטה ותכליתית' למעלה עליונה וגדולה מן הכל.

אם נרצה להגדיר במילה אחת את ההבדל בין יהודי לגוי - המילה הוא היא "ברית!". ב'אור: גוי אף הוא מצווה להאמין בבורא עולם. יהודי לעומתו, אינו רק 'מאמין' בו, אלא יש לו קשר אתו. הוא משתייך אליו בצורה מהותית וחוקה. שייכות שבאה לידי ביטוי בכמה לשונות - 'בני' 'בתי' 'אחות' 'רעייתי', ואפילו 'אמי'.

המצוות שלנו, אינם רשימה של ציונים שעלינו לכופף את ראשנו ולקיימם, אלא רשימה של דרכים ליצירת וקיום הקשר והברית שלנו

המשך בעמ' ד' <<<

אחת העצות המרכזיות בתורתו של מוהר"ן - היא עצת ה"התבודדות". עניין זה מופיע הרבה מאד בספריו (ובספר "השתפכות הנפש" שחיבר רבי אלטר מטפליק, תלמידו של רבי נתן, ליקט את כל המראי מקומות לפונדק אחד), נצטט אחד מהם: "ההתבודדות הוא מעלה עליונה וגדולה מן הכל. דהיינו לקבוע לו על כל פנים שעה או יותר להתבודד לבדו באיזה חדר או בשדה, ולפרש שיחתו בינו לבין קונו בטענות ואמתלאות בדברי חן ורצון ופיוס, לבקש ולהתחנן מלפניו יתברך, שיקרבו אליו לעבודתו באמת...". (ליקו"מ ח"ב ס' כה).

עליו להבין: מוה"ה התבודדות, מדוע היא כ"כ חשובה, וכיצד מקיימים אותה הלכה למעשה.

לא ניכנס כעת לעצם הנידון: מה יותר חשוב - תורה או תפילה [שמעט על הנושא הובא בגליון הקודם על נושא "תורה"], ועוד חזון למועד לעסוק בזה. דיבורנו כעת נסוב על העניין לכשעצמו - חשיבותו ותועלתו.

כל אדם, יהיה מי שיהיה - עובר וחוזה בכל יום מאורעות ומאורעות שונים - חלקם טובים ונעימים, או נעימים במיוחד; וחלקם פחות נעימים, קשים, או קשים במיוחד. המאורעות הללו משפיעות עליו ועל הרגשתו, ויוצרים בקרבו אוסף של רגשות, רגשות של שמחה, של התלהבות, של התרוממות, או של צער, כאב, מרירות וכו"ב.

המאורעות חולפים בזה אחר זה, כשכל אחד מותיר את רישומו בלבו של האדם, והם מתאספים בתוכו לבליל ותערובת של הרגשות - בלי סדר ובלי בניין, כשכל הרגשה 'צועקת' בלב, והוא אינו מצליח להקשיב לאף אחת מהם, וכך האדם נותר מעורב ומבלבל.

כך גם בנוגע לדברים שאדם לומד. כל אדם לומד בכל יום דברים חדשים -אם מתוך המציאות שהוא רואה לגד עניין, אם מתוך ספרים וסיפורים שהוא קורא ושומע, ואם זכה - אזי מתוך לימוד התורה קדושה. וכל אלו מצטברים גם כן לאוסף של ידיעות, המונחים בחוסר סדר ובחוסר בניין במוחו ודעתו, ואינו יכול לעשות ולפעול אתם מאומה.

ייתכן שאדם אינו מודע כלל למציאות הזו המתחוללת בתוכו. וזה גופא מחמת שהוא עסוק כל העת ב'עשייה' נוספת, כשעשייה רודפת עשייה, והוא אינו מוצא כלל זמן להתפנות 'לעצמו' לבדוק מי הוא ומה הוא, וממילא הוא אינו מודע ליבלאגן שקורה בפנים. אך אם יעצור לרגע, יבחן מיד שהרגשת מועקה כללית שוררת בלבו תדיר ומקיפה את מציאות חייו, עד שאינו יכול להרגיש ולו לרגע - חירות אמתית, וחיות הממלאת את לבו, כפי שאכן אמור להיות.

ומה עושים כשחווים מאורע מיוחד - מצער או משמח; נסיון קשה, או משבר מיוחד? יש כאלו ש'נאכלים' מנכפנים, ויש כאלו שמחפשים חבר שיסכים לשמוע, ושופכים בפניו את הלב, ואם אין בנמצא חבר כזה, הולכים לאנשי מקצוע, שעבור תשלום מתאים, 'מסכימים' לתרום את זמנם ולהקשיב לו...

אך העצה האמתית והפשוטה ביותר, ולא רק עבור מקרים מיוחדים -

דבר המערכת

בתלת זמני היו חזקה.

כמעשהו בראשונה, כך מעשהו בשניה - התגובות שהגיעו מכל עבר, והבקשות הרבות לקבל את העלון - הבהירו ללא ספק, שמדובר במשהו נצרך מאד, ומועיל מאד.

ועל כן, בפתח העלון השלישי, עלינו להודות לבורא עולם, שנתן בידנו את הרעיון, את הכח, את היכולת ואת הסיוע - להוציא דבר נאה ומתוקן שכבר הועיל וימשיך להועיל בע"ה לציבור בני התורה מבקשי ה'.

המציאות המסוכנת בה שרוי עם ישראל, כספינה המטרפת בלב ים, כאשר המלחמה על התורה לבשה פנים חדשות ומאיימות מתמידי, הן מצד שונאי ה' הנלחמים נגד התורה והקדושה, והן בעיקר מצד כוחות היצר - הנלחם בכוחות לא רגילים, להפיל ברשתו את כל נשמות ישראל ח"ו, עם אפיקורסות ופריצות שלא היו דוגמתן מעולם - איננה מותירה אפשרות לשבת בחיבוק ידיים ולומר 'שלום עלי נפשי'.

כאשר מהעבר האחד, נופלים נשמות ישראל בזה אחר זה מדיחי אל דחי, למקומות שלא נפלו ישראל לתוכם מעולם, מוטל עליו מהעבר השני - לחפש כלים חדשים, חזקים ואיתנים, שיסייעו בידנו להחזיק מעמד, ולא רק, אלא להשתמש במצב מסורף זה כדי להגיע קרוב יותר, גבוה יותר, עמוק יותר ואמתי יותר.

אם לכוחות הטומאה ניתנו כוחות חזקים מתמידי, בהכרח שגם כוחות הקדושה קבלו כוחות חדשים וחזקים יותר, ומי שיחפש אותם - בודאי ימצא, כי כבר הובטחנו "הבא ליטרה מסייעין אותו".

ואכן, כאשר יענו אותו - כן ירבה וכן יפרוץ, וכנגד החציפות של היצר הפורצת כל גבול ללא מעצור, קמים אברכים בעת דקדושה, ומחפשים תוספת קדושה, תוספת טהרה, וכך מתרבה הלימוד והחיפוש בספרי מוסר ומחשבה, פנימיות וחסידות - בכל המקומות ובכל התצורות כאחד. פריצת גבולות לכיוון הקדושה.

ומתוכם, רבים הם אלו שמוציאים את המענה למצוקת הסכנה המזדברת - בתורת מוהר"ן זיע"א, שם מתגלה איך שכל זה כבר היה מתוכנן מראש, ומתבאר היטב מה הייעוד של המצב הזה, וכיצד זוכים לעמוד בו ולהשתמש בו גופא ככלי להתקרבות והתרוממות גדולה וחזקה יותר, שהיא תביא את הגאולה לה אנו מצפים.

מטרת העלון, להתקבץ יחד, ללמוד וללמד זה מזה את הדרכים, העצות, והכלים המבוארים בתורת מוהר"ן, בעלון הקודם דובר אודות לימוד התורה במשנת מוהר"ן, ובעלון הנוכחי, הורחב הדיבור אודות העצה המרכזית והחזקה ביותר בתורתו - עצת ה'התבודדות'.

קראו ותחי נפשכם.

הנושאים הבאים:

- אדר - חג הפורים
- ניסן - חג הפסח
- אייר - ל"ג בעומר
- סיון - דרך הלימוד
- תמוז - בין המצרים

משה: מה נשמע יעקב? אני שמח מאד בכל פעם שאנו נפגשים. יעקב: האמת שחייכתי להודמונת לדבר אתך. בפעמים האחרות נות שדברנו, אמרת לי כמה דברים על ברסלב, וראיתי שיש מה לשמוע בברסלב, לכן חייכתי לדבר אתך ולהבין קצת את היסודות של ברסלב.

משה: בשמחה. על אילו יסודות תרצה לשמוע? יעקב: אולי נתחיל בהתבודדות. כי אמנם הסברת לי בפעם הקודמת שברסלב זה לא 'רק' שמחה והתבודדות, אבל בוודאי שהתבודדות זה דבר חשוב ומרכזי אצל ברסלב'רס, נכון?

משה: בהחלט, מוהר"ן כותב 'ההתבודדות היא מעלה עליונה וגדולה מן הכל' וכך הוא מביא את גודל מעלת ההתבודדות בעוד כמה מאמרים ושורות, עד שאפשר בהחלט לומר בבחינה מסוימת שזה העצה 'העיקרית' של מוהר"ן.

יעקב: הו בדיוק. האמת שהלשון הזה קצת צורם לי, מה שאתה אומר שזה מעלה עליונה וגדולה מן הכל, הרי 'תלמוד תורה כנגד כולם', וגם מוכן הבנתי בפעם הקודמת שהעיקר בפועל זה התורה.

משה: הנושא 'מה יותר חשוב' - הוא נושא בפני עצמו, ולא כדאי להתעכב על זה כרגע, כי זה דבר שהוא פחות נפק"מ - מה יותר ומה פחות, מאחר שעכ"פ שניהם נצרכים מאוד לכל הדעות. רק בכל זאת אם תרצה, ראיתי בעלון 'הקבוצו' מס' 2 במדור 'שיחת חברים', מכתב מאברך יקר ששפך אור על עניין זה בהגדרה נכונה, לאה, ובוודאי יהיה לך תועלת מזה. ובנוסף, כדאי שתדע שהלשון הזה מופיע כמעט מילה במילה ב'מסילת ישרים' (סוף פרק טז) ש"ק"ר מן הכל הוא ההתבודדות, כך שזה לא צריך לצרום לך כל כך. אבל כמו שאתה אומר, עדיף לדבר על עצם הנושא.

יעקב: אני מבין. אז אנא תבאר לי בכמה מילים: מה זה ההתבודדות הזאת? ובכלל, האם זה מתאים לכל אחד? זה לא איזה עניין של שגוון - לצאת ליערות ולצעוק "טאטע"?

משה: ההתבודדות הוא פשוט זמן שהאדם נמצא עם השי"ת, מדבר ומשוחח עמו כמו חבר טוב אמתי, מודה על כל החסדים שנושעים עמו, מספר מה מעיק לו, ומבקש ממנו שיזכה להתקרב אליו וכיוצא בזה כל אחד לפי עניינו. כי באמת לא חשוב כל כך מה מדברים, רק העיקר הוא ה"קשר" היומיומי הזה שעי"ז האדם מתחיל להרגיש את השי"ת כמצויאות אמיתית בחיים, שזה עיקר תכליתנו בחיים - להתקרב אליו וליהנות אחריו יתברך כברול אחר אבן השואבת כמו שכתב המסילת ישרים (בסוף פ"א).

יעקב: מה, לא צריך דווקא ביער?!

משה: יש מעלה גדולה לצאת לשרה או יער, ובלקוטי מוהר"ן (סימן נב ועוד) מביאר כמה עניינים בזה, וכן במסילת ישרים (פרק טו) כתב: והבניאים, אליהו ואלישע, מצאנו היותם מייחדים מקומם אל ההרים מפני התבודדותם, עכ"ל. אבל עצם ההנהגה הזו של התבודדות אינה דווקא ביער, אלא גם בחדר ובכל מקום דומה, ובשיחות הר"ן מובא שגם במיטה מתחת לסדין, או מתחת לסלית - הוא מקום מצויין לשפוך את הלב לפני השי"ת, וכן כשאדם נמצא ליד ספר ואנשים חושבים שהוא לומד, או הוא יכול פשוט לשפוך את הלב לפני השי"ת ולשוחח לפניו.

יעקב: תקשיב, אני רואה שבשיחות הר"ן יש הרבה "פרקטיקה", כי באמת חשבתי לעצמי שגם אם אני רוצה לעשות התבודדות, איפה אני יעשה? לצאת לשדות זה לא באפשרותי כל כך, וגם לסגור את עצמי בחדר זה לא מעשי, אבל הרעיון הזה שתוך כדי לימוד לדבר קצת עם השם זה ממש רעיון לא רע, אמנם זה לא מתאים כשלומדים בחברותא, אבל כשלומדים לבד זה ממש מעשי לדבר קצת באמצע עם השם, אולי ננסה את זה.

כעת תאמר לי, כמה זמן צריך לעשות את זה? תמיד אני שומע את הברסלב'רס מדברים על "שעה" התבודדות, זה לא מידי הרבה זמן?!

משה: 'מידי הרבה זמן' - זה בוודאי לא, חז"ל אמרו (ברכות דף כא.) 'ולואי שיתפלל אדם כל היום כולו, וחסידים הראשונים היו מקדישים לתפילה תשע שעות ביום, שמתוכם שש שעות היו 'התבודדות' כלומר התקשרות ודבור אלה ה' (ברכות דף לב),

אבל בהחלט לא כל אחד מסוגל להתחיל עם שעה שלימה, ולכן אפשר גם להתחיל עם טעימה של לפחות כמה דקות התבודדות בכל יום.

ועיקר מה שחשוב - הוא הקביעות היומיומית, שזה חשוב יותר מכמות הזמן. וכמו שכותב ר' אברהם בן ר' נחמן מטולשין בס' פרו "כוכבי אור" (חכמה ובינה אות טז) על שני ההנהגות שציוה מוהר"ן ז"ל כהנהגות מוכרחות לכל אחד לכל ימי חייו, היינו: לימוד שו"ע, והתבודדות, 'שקיום שני הדברים האלה בחוק ולא יעבור מסוגל ומועיל לנצח בכפלי כפליים בלי שיעור יותר מאם אפילו היה עושה אותם האדם כמו כן ולא בחוק ולא יעבור תמיד בלי הפסק'. גם בשיחות הר"ן, ובמכתבים של רבי נתן בספר 'עלים לתרופה' אינו מזהיר כל כך על שעה, אלא בעיקר הוא מזהיר על הקביעות, כי הקביעות הוא החלק הרבה יותר חשוב

בעניין זה. יעקב: אתה מתכוון מבחינה 'סגולית' או מבחינה 'מצויאותית'?

משה: מהלשון נראה שזה יותר עניין 'סגולי', וגם זה חשוב מאד. אך גם באופן 'מצויאותי' - לעניין ההתקשרות לה', פעולת הדברים כשהיא בקביעות היא הרבה יותר.

יעקב: אני מבין מדברך, שעניין ה'התבודדות' הוא גם סגולי, ולא רק כ'עצה' בעבודת השם.

משה: אכן כן, מוהר"ן ז"ל אמר בפרוש בזה הלשון 'כל הנהגה והנהגה שאני מצוה לעשות הוא סגולה, ותקון. ומועיל על מה שעבר, ועל העתיד, ולאחר ההסתלקות של האדם, ולימות המשיח, ולתחיית המתים, ולעיתיד לבוא, ואף שאין לנו שום השגה בעומק הדברים, מ"מ בוודאי הדברים הם אמת ויציב, ושווה להשקיע!!

בית היין

טעימה מתורת מוהר"ן על הנושא

מעלת ההתבודדות

ההתבודדות היא מעלה עליונה וגדולה מן הכל. דהיינו לקבוע לו על כל פנים שעה או יותר, להתבודד לבדו באיזה חדר או בחדר, ולפרש ש'חתו בינו לבין קונו בעצנות ואמתלאות ב'דברי' חן ורצון ופיס, לבקש ולהתחנן מלפניו יתברך, ש'יקרבו אליו לעבודתו באמת.

ותפלה ושיחה זו יהיה בלשון ש'מדברים בו, דהיינו בלשון אש'פנו (ב'מדת' נתנו). כי בלשון הקדש קשה לו לפרש כל ש'חתו, וגם אין הלב נמשך אחריו הדבורים, מקומת שאינו מ'רגל כל כך בהלשון, כי אין ד'רגו לדבר בלשון הקדש. אבל בלשון אש'פנו ש'מספרים ו'קדברים בו, קל וקרוב יותר לש'בר לבו, פי הלב נמשך וקרוב יותר אל לשון אש'פנו, מקמת שהוא מ'רגל בו. ובלשון אש'פנו יכול לפרש כל ש'חתו.

ואת כל אש'ר עם לבבו ישיח ויספר לפניו יתברך, הו ח'רטה ותשובה על העבר, והו ב'קשת תהננים לזכות להתקרב אליו יתברך מהיום ולהלאה באמת, וכיוצא בזה כל חד לפנים ד'רגה. ויהי מאד להקל עצמו להתמיד בזה מדי יום ביום שעה מ'קדש ו'גל, וישאר היום יהיה בשמחה ו'גל. (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן כ"ה)

והמשפיל ב'ין מעצמו גדל מעלת הנהגה זו, העולה למעלה למעלה, והוא ד'בר השנה לכל נפש מקטן ועד גדול, פי ג'לים 'כולים לנהג הנהגה זו, ועל ידי זה יבואו למעלה גדולה. אש'רי ש'איתו ב'זה. (לקוטי מוהר"ן שם)

צורת ההתבודדות

טוב מאד לספר את כל אש'ר בלב לפני ה' יתברך כמו לפני חבר טוב אמתי. (כוכבי אור אנשי מוהר"ן אות ד')

ב'ל לילה קדם ש'ש'פב על מש'תו, יחשב א'ך עבר עליו היום. אם למד והתפלל כראוי ביום זה, וזה להשם יתברך ויאמר לו - ש'בב והוד'ה לשמך הגדול והקדוש על ש'איתני ללמד ולהתפלל ביום הע'בר כ'רצונך קצת, ומתחנן אני ל'פניך ה' אל'מי ש'תעזרני ביום הבא למחר להוסיף בעבודתך בתורה ותפלה מ'רבה ב'יתר, וב'נהגה שלמה ב'יתר.

ואם חס ושלום לא למד והתפלל כראוי ביום הע'בר, ית'דה ויתחנן לפני יתברך ויאמר, רבוננו של עולם י'עתי כי ש'ש'עתי ביום ה'זה ולא עבדתיך כראוי לא בתורה ולא בתפלה וכו', ועתה מבקש ומתחנן אני ונתעזרי למחר ביום הבא לעבד עבודתך שלא עבדתיך כראוי, ונתעזרי למחר ביום הבא לעבד עבודתך בתורה ותפלה כ'נהגה ונשלמות כראוי כ'רצונך. (חיי מוהר"ן אות תקפ"ז)

זה עקר ההתבודדות, ש'צריך להתבודד ולחשב עם עצמו היכן הוא בעולם? ולהיכן יתפ'ר י'עתי ומחשבתו ו'רצונו? ולהיכן

נש'ך ונת'עה על ידי מ'עשיו ומחשבותיו? עד ש'על פי רב ר'ואה ב'עצמו ש'אין לו מקום וריח מא'רבע רוחות העולם ל'ברך לש'ם ולהתחבא ש'ם מפני העולם ב'גשמיית ו'רח'ניית בגוף ונפש ומקומו ו'פ'נסה ב'חיינת א'נה אל'ך מ'רחה וכו' וב'חיינת אש'א עיני אל ה'הרים מא'ן יבוא עזרי, וכמו ש'כתוב הפס' מ'ין ו'ראה וא'ן לי מ'פיר א'בד מ'נס מפני, וכמו שאומרים בפ'ליחות, פ'נינו לימין וא'ן עזר, לשמאל וא'ן סמך וכו', וכן הרבה עד ש'רואה ש'אין לו מ'נס כי אם אליו יתברך לבד, ב'חיינת מ'קה נ'סתי ונש'תי אל'ך, וכמו ש'כתוב ו'מנס ב'יום צר לי. (לקוטי הלכות, ברכת השחר הלכה ה')

מקום ההתבודדות

עקר התבודדות של דוד הפלך היה על מש'תו, בעת ש'ש'כב על מש'תו וכסה עצמו בסדין, או היה מדבר ומשיח כל לבו לפני השם יתברך כמו ש'כתוב (תהלים ו' ז) 'אש'חה ב'כל לילה מש'תי ב'דמעת' וכו'. אש'רי מי ש'רגל עצמו לקום הנהגה זו העולה על הכל (שיחות הר"ן אות ס"ח)

אפלו היש'בה בעצמה ש'וש'בין ב'חדר מ'חד לבדו, גם זה טוב מאד. ואף על פי כן, אפלו אם אין זכ'ין ש'יהיה לו חדר מ'חד, אף על פי כן יכולין להתבודד ולדבר בינו לבין קונו.

ואמר רבנו זכרוננו ל'ברכה, ש'תחת הטלית הוא גם כן ח'דר מ'חד, פי כ'שמש'ש'ל'ין הטלית על עיניו יכולין לדבר בינו לבין קונו מה ש'רצונו. גם יכולין להתבודד ולפרש ש'חתו כ'ש'ש'כב על מש'תו ומ'סכה עצמו ב'הסדין, כ'מבאר ב'מקום אחר ש'כך נהג דוד הפלך עליו השלום. ש'הו בחיינת 'אש'חה ב'כל לילה מש'תי וכו'. (שיחות הר"ן אות רה"ע)

מה זוכים ע"י ההתבודדות

כ'שאדם מתבודד ומפרש ש'חתו וצ'ערו לפני השם יתברך, ומת'דה ומת'רט על גדל הפ'מים ש'עשה, אזי גם הש'כ'נה כ'נגדו מפרשת לפניו ש'חתה וצ'ערה ומ'תקמת אותה.

פי כל פ'גם ופ'גם ש'פגם נ'ש'מתו, פ'גם א'צלה גם כן כ'ביכול, וזה בחיינת ל'דברים כ"ו) 'את ה' האמרת ו'ה' האמרת' וכו'. והיא מ'תקמת אותה ש'תבקש ת'בולות לתקן כל הפ'גמים. (לקוטי מוהר"ן חלק ראשון סימן רנ"ט)

כ'שאחד מ'יש'ר'ל רוצה לדבר עם השם יתברך לפרש ש'חתו לפניו יתברך, אזי השם יתברך מ'ש'ל'ך כל עניניו וכל ה'גרות ש'רוצה לגור חס ושלום, וכל ה'גסקים ש'לו ש'הוא יתברך עוסק ב'הם כ'ביכול, והוא מ'ש'ל'ך הכל ופ'נה עצמו רק ל'זה האיש ש'רוצה לדבר עמו ולפרש ש'חתו לפניו לבקש מאתו ש'עזרהו להתקרב אליו יתברך. (שיחות הר"ן סימן ע')

במדור זה ייאספו סיפורם של אברכים יקרים, שהתקרבו לתורתו של מוהר"ן

מה יש בברסלב שינה את חייו?

עם החברה כן הייתה לי התמודדות מסוימת. הייתי מהמיידים של כולל 'עטרת שלמה' בצפת, והייתי מאד מקובל שם, אך לאחר שנכנסתי חזק לעניין של מוהר"ן, והתחלתי לדבר עם אברכים נוספים על כך [וחלקם אכן התקרבו אף הם] - בקשו ממני לעזוב. עברתי לכולל נוסף, שם הוזהרתי מראש שלא לדבר על כך עם אף אחד, ולאחר שנחשדתי שכן דברתי - התבקשתי גם שם לעזוב. משכך, התחלתי ללמוד לבדי ללא כולל, ולמפרע התברר, שהתוצאה של זה הייתה הרבה יותר טובה - בגשמיות ורוחניות, ואין כאן המקום לפרט.

מהם הנקודות העיקריות של ברסלב?

קשה לענות על השאלה, כי מדובר בתורה שלמה ובדרך חיים, שכולל בתוכו ה-כ-ל! ורק בשבילם הראשונים שכל אחד מתקרב - הוא יכול לענות על כוונת שאלה... כי כל אחד שמתוודע לה, מגיע לזה בדרך כלל ע"י עניין מסוים שהיה חסר לו, ובהמשך הוא מגלה גם את כל שאר העניינים.

ובכל זאת, אנסה להגיד כמה נקודות עיקריות: א. בתורת מוהר"ן לומדים להניח את השי"ת במרכז החיים, כשכל השאר עומד מסביב, ומשמש כדרך וככלי אך להגיע אליו. וכדברי הגמ' "בא תבוקק ותעמידן על אחת וצדיק באמונתו יחיה". כלומר, זהו הצייר שעליו טובב הכל, ועל ידו באים לקיום כל התורה. [העצה העיקרית לזה היא ההתבודדות המזוהרת בהרחבה בעלון [ה]].

ב. הדרך של מוהר"ן, נותנת לכל אחד את היכולת והכלים לגלות ולהיות את מה שהוא, כי כל אחד יש לו תפקיד יחיד ומיוחד שאין לאף אחד בלתי, וממילא אי אפשר לחפש זאת אצל אחר, אלא אצל האדם בעצמו, בעזרת העצות שמקבלים בתורתו. משכך, אין מי שלא יכול להצליח, כי את מה שהוא - הוא בודאי יכול וצריך להיות.

ג. מלבד ריבוי העצות שמוהר"ן מלמד, הכלל היוצא מתורתו הוא - שהתורה היא לא אוסף של פרטים, והעולם אינו אוסף של פרטים, אלא הכל מקושר ומאוחד יחד, וכשלומום להסתכל נכון על כל פרט, ולמצוא את נקודת הטוב שנמצאת בו - הואים אף שהכל משתלב לדבר אחד מאוחד ונפלא. וממילא אפשר לחיות בשלום ובשלווה פנימית ואמתית עם כל אדם, עם כל מצב, ובכל מקום.

ולסיום:

כפי שהזכרתי בתוך הדברים, 'ברסלב' איננה קהילה או מקום, אלא 'דרך'. דרך שמתאמה ומועילה לכל אחד - באשר הוא וכמו שהוא. אין ממה לחשוש, ואין מה להסתייג, אף אחד - מלבדך ומלבד הש"ת - לא צריך לדעת שאתה מדבר עם ה', ושאתה לומד ספרי מוהר"ן. וע"כ מי שטוב לא ולא חסר לו כלום - ימשיך בשלום, אך מי שמרגיש שהיה רוצה יותר, אנא יפרגן לעצמו לטעום משהו חדש, ומובטח לו שלא יתחרט.

הפעם נארח את סיפורו של אברך שגדל בבית ליטאי, והתחנך בישיבות הקדושות, ובבחרותו כבר החל לעסוק בתורת מוהר"ן. ונשמע ממנו את גישתו לנושא

ספר לנו מעט על הרקע שלך:

גדלתי ב"ה בבית נפלא, עם הרבה אהבה ומסירות נפש לתורה, יראת שמים וקדוה הכלכלה. גדלתי והונחתי במוסדות מצוינים - שבהם חזקו והרחיבו את מה שקבלתי בבית. בישיב"ק למדתי בישיבת 'תפארת יעקב' בירושלים של הרב צביב זצ"ל, ובשי"ג למדתי בישיבת אורחות תורה בבני ברק. בסך הכל עברתי את המסלול המוכר, בצורה נהדרת ב"ה עד כמעט סיום ישיבה גדולה. ואז הכרתי את ברסלב.

איך הגעת לברסלב?

האמת, שברסלב לא הייתה זרה לי, כי חלק גדול ממשפחתי הם חסידי ברסלב [אחיו ואחותו של אבי שליט"א התקרבו בצעירותם, וזכו כ"א למשפחות מורחבות בלעז"ר]. וגם אבי שליט"א היה לו קשר אישי לברסלב בצעירותו, אך הבית שגדלנו בו היה בית ליטאי לכל דבר, ולא דברו בו על ברסלב - לטוב ולרוע, וממילא לא היה לי מושג מה זה.

מה בכל אופן הביא אותי לזה - מטבעי שאפתי תמיד למוצאינו! בחיידר ובישיבה קטנה, הייתי תמיד בין המוצלחים, ובמשך הזמן התחלתי לבנות לעצמי תכניות אישיות של סדרים-חברותוני-הספקים, במטרה להגיע להצלחות גדולות יותר. ואכן, במשך השנים הספקתי המון, ואף הורתי על זה בשיטה מסוימת שהתפרסמה אז, וממילא גם זכרתי את מה שלמדתי.

אך סיפוק לא היה לי מעולם. כי המצוי מעולם לא התאים עם הרצוי, ומכל התכניות היפות שתכננתי וסידרתי לפרטי פרטים - הצלחתי ליישם בקושי חצי, ואמנם החצי היה גם הוא מוצלח מאד, אך לא הייתי מרוצה מזה.

ולא רק בלימוד, אלא בכל נושא שניסיתי לעבוד עליו במשך הזמן, אם זה 'השכמה', בין אדם לחברו, שמירת עניינים, שמירת הלשון וכיו"ב - רציתי הרבה והצלחתי מעט, וזה שבר אותי מאד. ובכל אופן המשכתי כל הזמן לנסות.

במשך הזמן, כשראיתי שתקוותי נכזבות ואין לי סיכוי להצליח בהם, התחלתי לאבד את החשק, ואט אט עוברתי את כל התכניות שהיו לי, וכבר לא היה לי שום כח וסיבה להתגבר לעשות משהו - בלימוד או בשאר ענייני עבודת ה', כיון שידעתי שממילא לא אצליח, אז למה לנסות.

ביום מן הימים פגשתי את בן-דודי והצעתי לו שנלמד בחברותא ספרי ברסלב. התחלנו ללמוד בספר 'משיבת נפש' והשתפכות הנפש, למדנו כל יום כ-10 דקות, עד שכעבור חודש - בהשפעת הלימוד - התחלתי להתבודד 5 דקות בכל יום, וכתוצאה מכך, תוך תקופה קצרה החיים שלי השתנו לגמרי.

דרכה של תורה

מאמר תורני בנושא ע"פ תורת מוהר"ן

כמים לבן נכח פני ה' [כ"ז מובאר בספר "כוכבי אור" (לר) אברהם ב"ר נחמן מטרולשטיין].

[בוה נבין עניין פלא. רבינו מדגיש שאת ההתבודדות יקיים כל אחד בשפה שהוא מורגל בה, בשונה מתפילה שצריכה להיאמר דווקא בשלשון הקודש. עוד הוא מדגיש שיעשה זאת כדבר איש אל רעהו, בשונה מתפילה שצריכה להיעשות כעומד לפני המלך. וכל זאת מושם שמדובר במעמד שונה לחלוטין, מעמד של יצירת הקשר השורשי והיקר ביותר - בין אדם לקונו. הקשר המופלא המתואר בהרחבה בספר שיר השירים, וממילא הכללים כאן שונים, אין צורך ב'מלאכים' שיעלו את זה, ואין צורך בגינוני מלכות, אדרבה, יש צורך בקרבה והתאחדות בלי שום חציצה. וד"ב למתבונן].

זו היא העצה. הפשוטה והתועלתית כ"כ כוח, והעמוקה והגבוהה כ"כ מאדך. ואשרי הזוכה לקיימה בהתמדה ובקביעות, אזי יזכה בעצמו בכל הנ"ל יותר, ויתקיים בו "עולמך תראה בחייוך".

>>> המשך מעמוד א'

כיהודים עם הקב"ה. והדרך העיקרית לעשות זאת הוא ע"י 'תפילה' שפירושה המילולי הוא 'חבור' (ממבואר בפירוש"י על הפסוק 'נפתולי אלקים נפתלתי'), ועם ישראל אכן יוצר קשר יומי קבוע עם הש"ת ע"י שלשת התפילות.

אך מעבר לקשר הכללי, הש"ת מעוניין בקשר אישי עם כל אחד. וזה נעשה ע"י ההתבודדות. כאן אין נוסח ואין שום דבר חיצוני שאיתו עושים את ההתבודדות. מדובר בנוסח שאדם מוציא מתוך פנימיותו, מתוך נפשו, רגשותיו, ידיעותיו - ויוצר מהם דיבור חדש, אישי, שמחבר אותו אישית עם אבא שבשמים.

נמצא א"כ שה'התבודדות' - שהוא בעצם עצה פשוטה ופרקטית - מביאה את האדם למקום הכי גבוה, ולשורש הכי שורשי - שאליו הוא צריך להגיע. יש כאן חיבור הכי אמיתי ומקורי בין נשמה ליצורה. תפילה זו היא תפילה הנמשכת מ'שער החמישים', משרש הרחמים הכי עליונים שיש (ענין ליקו"מ ס"י ב), ועליה נאמר "שפכי

המדורים "דרכה של תורה" ו"את והב בסופה" נתרם לעילוי נשמת הגה"צ ר' יעקב יצחק ב"ר אברהם צבי גלינסקי זצ"ל, נלב"ע כ"ב שבט תשע"ד, ת.נ.צ.ב.ה.

כל המדורים "לבית ולמשפחה" נתרמו לזכות האשה רחל בת לאה רבקה לרפואה שלמה בתוך שאר חולי ישראל

ניתן להקדיש מדור בתרומה של 50 ש"ח להצלחת התורם ובני משפחתו, או לרגל שמחה וכיו"ב.

כל המעוניין להודיע על שיעור או חבורה וכיו"ב בתורת מוהר"ן לבני תורה, יכול להודיע למערכת, והדברים יתפרסמו בלוח זה.

הודעה חשובה: ניתן לקבל בקביעות את העלון בדואר, דמי מני - 20 ש"ח לחצי שנה.

הודעה משמחת: בעזרת יתקיים כינוס מיוחד לאברכים בני תורה לקראת חג הפורים הבע"ל, פרטים יבואו. נ.ב. ייתכן שיהיה כינוס גם לנשים.

הקבצו לבית ולמשפחה

בית וועד לחניכי הישיבות
העוסקים בתורת מוהר"ן מברסלב זצ"ל

התורה - לא בשמים היא

להיות ה"כסא" של השי"ת בעצמו, שבוחר לבא ולשבת דווקא עליו, אצלנו ולידנו.

קל להאמין, שהבעלים שלנו שעוסקים בתורה, מניחים טלית ותפילין, וחייבים בכל המצוות - הם מחוברים לתורה, ושייכים למציאות של קדושה, וממילא להיות קרובים לה'.

אך קשה מאד להאמין, שאנו הנשים, המבלות את רוב הזמן בתוך הבית - בין המטבח לחדר הילדים, ועסוקות כל הזמן בדברים הכי פשוטים והכי גשמיים שיש - הכנת אוכל, החלפת חיתולים וניגוב האף לתינוקות וילדים, שטיפת כלים ורצפות, השכבת הילדים והקמתם - יש לנו איזה שייכות לדברים הגדולים הללו.

המשך בעמ' הבא <<<

חזרו בחזרה לתוך הבית ולתוך העולם, ותמשיכו להיות חיי עולם הזה עם התורה שזה עתה קבלתם. והפרשה הבאה מיד אחר קבלת התורה, היא פרשת 'משפטים' - הפרשה שעוסקת בדברים הכי נמוכים והכי שפלים: גנב שנמכר לעבד, חובל בחבירו, רוצח, וכל סוגי המזיקים... - האנשים!?

אכן כן. זוהי התורה וזו מטרתה. התורה הקדושה והנעלית הזו - לא ניתנה בשום אופן למלאכים, למרות שהם חשקו בה מאד. היא ניתנה אך ורק דווקא - לנו בני האדם. כי מטרת התורה אחת היא - להיות בתוך העולם, העולם הזה כמונו, ושם, דווקא שם - לקיים את רצון ה', ולהתחבר לקדושה הנפלאה של התורה.

מה התוצאה של זה? מה שמופיע מיד בפרשיות הבאות - המשכן! כאשר זוכים בתוך העולם הזה לחפש את ה' ואת רצונו, ולקיים זאת באהבה ושמחה, אזי העולם הזה פושט את צורתו הגשמית והעכורה, והופך להיות משכן לשכינה הקדושה. העולם, והאדם, והבית - הופכים

הדבר הפלאי ביותר בתבל, הוא - החיבור בין התורה לעולם, או מדוייק יותר - בין התורה לאדם.

התורה - דבר עליון ושמיו, המציאות הגבוהה והנעלית ביותר, התורה והשם - חד הם; ואילו העולם - נמוך, מוגשם, מלא יצרים תאוות וסתם שטויות. האם יתכן חיבור כלשהו ביניהם. לשם דוגמה נצייר לעצמנו חיבור בלתי גיוני בין זה שגילם את הרוע הגדול ביותר בהיסטוריה - היטלר ימ"ש, ובין החפץ חיים זצ"ל - הייתכן?! ובאמת, משל זה אינו אחד מאלף לעומת ההבדל שבין התורה והעולם!...

ואכן, קבלת התורה היה מעמד של התנתקות מוחיים הגשמיים בעולם הזה. עם ישראל נצטווה להתקדש ולפרוש מהשייכות לענייני העולם, ובשעת מתן תורה בעצמו - העולם עצר מלכת, ועם ישראל בעצמם - פרחו שנמתם... כפשוטו! כלומר - התורה והעולם הם חיבור בלתי אפשרי.

אך, כמה מפתיע - מיד לאחר מכן, נאמר להם "שובו לכם לאהליכם";

מה בקשתך?

שאלה:

כבוד הרבנית תהי'.

אני ובעלי גדלנו במשפחות ליטאיות, והתקרבונו לברסלב.

מה עושים כשבנות משפחה קרובות מאד שואלות "מה היה חסר לכם", שבמילים אחרות באות לשאול "מה אהנונו פחות ממוכס".

מדובר על אחיות / גיסות מאד קרובות ששואלות באמת ולא על מנת להקניט

אשמח לקבל תשובה מתאימה.

ח.ב. מרכז

תשובה:

לשאלת היקרה ח.ב. שלום וברכה.

לא הבנתי במדוייק מה הקושי שלך - האם קשה לך ההרגשה שהם חושבים שאתם מתנשאים? האם את פוחדת לפגוע בהם? או שקשה לך שאין לך מילים מדויקות לענות להם?

עכ"פ את אומרת שהם שואלים "מה היה חסר לכם"? או כפי שאני הייתי מנסחת זאת: מה חסר לנו שיש לכם? ועל שאלה זו אנסה לענות בעז'ה.

לפני כן אדגיש, שאם זכיתם - בעלך ואת - להתקרב לרבינו ולעשות את השינוי, אתם הרי יודעים היטב מה היה חסר קודם ומה עכשיו, דווקא אתם שחווים את הדרך החדשה העריבה והנפלאה - יכולים לענות בעצמכם את התשובה המדויקת בלי שום קנטור, בלי שום נסיון לנצח אותם, ובלי לפחד ולהתחבא מאחורי מילים מעורפלות, אלא פשוט לשבת ולספר ולהעביר בדיוק את מה שהתחדש בחיכם בעקבות ההתקרבות, מה שלא היה לכם קודם.

בכל אופן אנסה לענות את מה שאני אולי הייתי עונה לאחי ואחיותי וקרובי הליטאים, אם היו שואלים אותי בלי לקנטר.

כל הספרים הקדושים וכל השיטות כולם - מחפשים להגיע לעבודת ה', עבודת המידות, ערבות התורה, אמונה, תפילה, ולהגיע לשלמות הנכספת.

אבל בפועל - רוב רובם של האנשים, ואני מתכוונת לאלו החיים חיי תורה

הרבנית דבורה קרשבוים - בתו של הגה"צ ר' יעקב גלינסקי זצ"ל

אין להניצל מהמידות רעות הללו (שכוללים את כל הדברים המפריעים לנו להיות נכון). וגם כשהוא כבר כן זוכה להינצל מהם - הוא אינו יודע באיזה דרך ללכת, אין לו מפת דרכים, אין לו GPS. ורבינו מכבד שע"י ההתקרבות לצדיק (שיש בוה שלשה שלבים, כנגד האיבוקה, 'עלות השחר' ופרשת דרכים) אדם ניצל מכל המידות רעות, ורואה באיזה דרך ללכת.

את המאמר הזה לימד אותי אחי ר' נחמן שבתי גלינסקי זצ"ל, בתחילת התקרבותי בגיל 16, הייתי צעירה מדי בשביל להבין את כל העומק, אבל בלבי הרגשתי: אני הרי כ"כ רוצה לעבוד על מדותי, ואני חייבת מישהו גדול מאד שניגוט את דרכי, וכפי שרבינו אמר (ליקוטי מוהר"ן סימן ל'): ככל שהחולה גדול יותר - הוא צריך רופא גדול יותר. ובשביל זה צריך את הצדיק שיודע להדריך בכל פרט ופרט.

עוד נקודה מעניינת יש במכשיר ה-GPS, שגם כאשר אדם לא הלך במסלול הנכון, וטעה בדרכו, המכשיר מומשך להדריך אותו, ומחשב עבורו את המסלול מחדש - מהמקום בו הוא נמצא כעת.

ואת זה ג"כ רואים אצל רבינו, שמרוב רחמנותו עלינו - הוא גילה דרכים כאלו, שגם כאשר לא הלך בדרך הנכונה, והגיע לאן שהגיע, יש לו מסלול חדש ומיוחד, שמביא אותו מהמקום בו הוא נמצא אל הדרך האמת והישר. ובכל רגע שאדם מתעורר לחפש את ה'דרך' - הוא ימצא בדיוק את הדרך והמסלול שהותאם במיוחד עבורו.

ולסיכום נאמר: רבינו אמר שצריך לשאוף למדרגה הגבוהה ביותר, ולא ליפול מהדרגה הנמוכה ביותר. לענ"ד זו תמציתה של דרך ברסלב. אבל זו לא סתם סיסמא וקוד לפתיחת המחשב, אלא יש לכך הוראות מדויקות - כיצד לקיים זאת הלכה למעשה. וזה החידוש שרבינו מציע לכל יהודי. אשרי הזוכה.

שאלות למדור זה ניתן לשלוח לכתובת: משפחת קירשבוים, רח' הרב מבריסק 6 בית שמש, או לדוא"ל: 410442@gmail.com, או: ale2@okmail.co.il ולצ"ל: עבור מדור "מה בקשתך".

מלאים, בין אצל בני התורה, ובין בחצרות החסידים - אינם מרגישים סיפוק, ומלאים פחדים בלבולים ודאגות, ואינם מתיימרים אפילו להגיע לשלמות של הסולם המובא בספר מסילת ישרים.

וא"כ למי נכתבו כל הספרים הקדושים - האם רק ליחידים יחידי סגולה!?

כאן בא הגילוי הגדול של מוהר"ן - הוא מגלה איך כל אחד יכול להגיע לפסגת הסולם! מהשלב הראשון של הזוויות - ועד השלב האחרון של רוח הקודש!

רבינו נותן דרכים ועצות מדויקות לכל מצב ומצב - בירידה, בעלייה, בבלבול, בדאגה. הוא לא נותן לאדם לפטור עצמו בטענות שונות, אפילו לא של אונס, ולהתחמק ממה שיהודי אמור לזכות, כי **אתה כן יכול!** ע"י העצות שהוא מגלה. פעם ע"י עצה זו, ופעם ע"י עצה אחרת, כי יש דרכים לכל צורת חיים, לכל מצב, בכל יום, ובכל שעה.

בשפה מודרנית הייתי מכנה את החידוש של רבינו, שהוא ה"ג'פי.אס" [GPS] של החיים, הוא מכריז לנו בכל שלב: "עוד 500 מטר יש כבר - תפנה שמאלה, אחר כך ימינה". ברור שמי שאינו רוצה להיכנס למכונית ולהתניע אותה - לא יעזור ה-GPS הזה, אבל מי שכן משתוקק להגיע למטרה - יש לו כאן את שורש העצה להכל.

וכפי שרבינו מביא בליקוטי מוהר"ן (סימן ד') את הגמרא במסכת סוטה (דף כא.) "משל לאדם שהיה מהלך באישון לילה ואפילה, ומתיירא מן הקוצים ומן הפחתים ומן הברקנים, ומחיה רעה ומן הליסטין, ואינו יודע באיזה דרך מהלך; נודמה לו אבוקה של אור, ניצל מן הקוצים ומן הפחתים ומן הברקנים. ועדיין מתיירא מחיה רעה ומן הליסטין, ואינו יודע באיזה דרך מהלך; כיון שעלה עמוד השחר, ניצל מחיה רעה ומן הליסטין, ועדיין אינו יודע באיזה דרך מהלך; הגיע לפרשת דרכים ניצל מכולם".

ורבינו מכבד שכל המידות רעות נמשכים מארבעת היסודות - דומם צומח חי מדבר: עצלות ועצבות נמשכים מ'דומם', ומקבילים ל'פחתים'; תאוות רעות נמשכים מה'צומח', ומקבילים ל'קוצים'; דברים בטלים נמשכים מ'חי', ומקבילים ל'חיה רעה'; וגאוונה נמשך מ'המדבר' ומקביל ל'ליסטים'.

וע"ז הולך המשל, שאדם הולך בעולם הזה החשוך והאפל, ואינו יודע

לכתך אחרי

ראיון התמודדות

במדור זה נארח בע"ה בכל פעם אחת מהנשים היקרות, שבעליהן התקרבו לתורת מוהר"ן, ונשמע מפיהן כיצד העניין השפיע עליהן, וכיצד הן מרגישות עם הנושא.

הפעם נארח את סיפורה של גברת י. יעקובזון מקרית ספר, חניכת בית יעקב, שנישאה לבן תורה יקר, והיא מספרת על התקרבותו של בעלה לתורתו של מוהר"ן, ועל השפעתו עליה.

ספרי לנו מינט על הרקע שלך:

גדלתי במשפחה ליטאית בני ברקית (עם 3 סימני קריאה). בעלי אף הוא ממשפחה ליטאית - ירושלמית אמנם - אבל ג'כ ליטאית מובהקת.

ומה הקשר שלכם לברסלב?

ביום מן הימים הוא החל להתקרב לברסלב. הסיפור שלו איך שהוא התקרב - הוא סיפור בפני עצמו (ואולי יופיע כאן בעלון מתי שהוא...). רק אציין שהוא מאד בעל רגש, ולא מתאים לו הלחץ והיראה המצויים בדרך הליטאית. ולכך כאשר הוא ראה בברסלב שבקריית ספר אנשים שמחים, והוא הבחין שהם עובדים את ה' לא רק בחיצוניות - הוא הרגיש שזה משהו אמיתי והחל להתעניין בו.

ומה דעתך על כך?

אני אישית הרגשתי שמתאים לי העבודה הליטאית, עם החומרות והיראה, ואני מתחזקת כך. מלבד מה שכמוכן קשה לשנות דרך שחונכתי בה, ובנוסף - הביזיונות... מה יגידו וכו'... ובעיקר - החשש מהדרך החדשה, ש-מי יודע מה היא... אך ראיתי שהדרך של ברסלב הוסיפה לו כ"כ בעבודת ד', שלא יכולתי להגיד לו שלא ילך על זה...

התחלתי לשאול אותו המון שאלות, אך יש לציין שהוא ענה לי ממש על הכל, הוא הקשיב לטענותי, וביאר לי הכל בהסברים שמאירים את הלב, עד שהוא פשוט ניצח אותי...! הוא עשה את זה בלי להלחץ אותי, כל פעם שעיקלתי שלב הוא התקדם עוד שלב.

ועם כל זה עדיין חששתי מהדרך החדשה, שכמה שקיבלתי מבעלי לא הייתי לגמרי בטוחה שזו דרך נכונה. עד שהוא שלח אותי לשאול רבנים ליטאים על הדרך של ברסלב - וכשהם אמרו לי שזה לא כפי שמציירים את זה ברחוב - נרגעתי.

שאלתי את הרבנית קניבסקי ע"ה על הנסיעה לאומן (בעלי רצה לנסוע איתה), והיא אמרה לי: אשה כשרה עושה רצון בעלה! והתשובה הזו הייתה מאד חזקה אצלי, וסייעה בידי עבור כל השאלות של המשפחה וכדו' - כי הרבנית הייתה אצלנו סוף סוף!

האם הייתה לכם התמודדות עם הסביבה?

בהחלט. היה לי קשה מצד המשפחה והסביבה, חברות, שכנות. את שונה מכולם (אנחנו גרים בקרית ספר), והוא לא קל. ועד היום לא כל בני המשפחה השלימו עם זה, וקשה להם לזרום עם זה, אני מתפללת עליהם שייסימו להכיר באמת.

מחוק אותי מאד לשמוע על כל משפחה ליטאית שמצטרפת, אני מרגישה שכולנו יחד צועדים בדרך הנכונה ועושים בזה נחת אמיתי לרבש"ע. ומצד שני - כשאני שומעת על אשה שקשה לה שבעלה התקרב, אני בוכה בשבילה ומזדהה עם הקושי... ומאד מקווה שרבינו יאיר לה את הדרך היפה הזאת באור יקרות.

יש חוויות מיוחדות לספר עליהם?

בנסיעה הראשונה שלי לאומן, כמש עוד לא הייתי מחוברת (כמעט מתנגדת), נסעתי רק כי הרב אמר לבעלי לנסוע, "אני הליטאית" חייבת לשמוע בלי להחשב בנטיית הנפש שלי.

אבל ד' ריחם עלי, ובלי שהבנתי למה - כל יום שהייתי באומן (היינו 3-4 ימים) אמרתי בציון 'תיקון הכללי' מתוך ספרון שהיה שם! אין לי שום הסבר לזה, רק שרבינו דאג לי. כי אחרי כמה חודשים שכשר התחברתי לגמרי, שמעתי את הסיפור על ד' שמואל ספירא ור' שמואל חורביץ שהתמקחו על מכירת תיקון הכללי שנאמר בציון בעד כל העוה"ב, ואני הייתי מרגישה ספוס עצום שא"א לתאר אם לא הייתי אומרת תיקון הכללי בציון...

ועוד סיפור חמוד: ידוע שמוהר"ן אמר שהוא לקח על עצמו את הוצאות הנסיעה אליו. ותמיד כשהמשפחה שלי שואלת איך אתם נוסעים? הרי זה עולה כ"כ הרבה כסף וכו', אני עונה להם שהצדיק הבטיח לנו שהנסיעות עלי, וכו' - למעלה מדרך הטבע - אין לנו שום חובות מהנסיעות לאומן. והם ב"ה מקבלים את זה.

אך בזכות רבינו הקדוש, הקב"ה שלח לנו דוגמא גלויה לעין: כמה חודשים לפני ר"ה, בעלי אמר לי שיש לו כיסופין לנסוע לצדיק, והוא לא רוצה לחכות עד ר"ה. הוא השיג נסיעה זולה יחסית [200\$] ונסע עם החברותא. כשהוא נחת

מליבא לפומא

קבוצת תמיכה לנשים שחוו אובדן בעל ליטאי ומתמודדות עם בעל ברסלב!
מי שמזדהה-מוזמנת! סודיות מובטחת...

פגישה שלישית

אז בואו נפגיש, שלא צריך ולא נכון לבדוק מי הם המתקרבים, אלא- מה יש לדברנו להציע לי (במעמדי הגבוה)? כי מי יודע לשער את העתיד של ברסלב?

התקדמו. אבל מה למעשה עושים עם ה'חברה'?

ובכן, באנה ננסה להחליף את המשפט "מה יגידו?" ב"מה ה' יגידו?"... זה יותר נכון, ויותר כדאי!

ואם קשה לך לפעמים לדעת אם את מונעת מהאמת או מה'מה יגידו' (כי זה יכול להיות ממש מבלבל) - הנסי לדמיין את עצמך במדבר, רק את והקב"ה ואף אחד לא רואה ולא יודע, מה נראה לך שהיית בוחרת באזור מנותק מהחברה?...

לאט, לאט. זו עובדה אולי קשה אבל חשובה - כמה שפחות "מה יגידו" וכמה שיותר "מה ה' יגידו"!

ומה בענין המשפחה? היא גם היא חלק מחברה, וכיבוד הורים - מעשרת הדירות! איך אפשר לצער ככה את אבא ואמא?

אכן, כמו שברסלבת חייבת בכיבוד הורים, כך גם ליטאית חייבת בלעשות רצון בעלה, וזה קודם לכיבוד הורים! כמו שאומר הרמב"ם [אודות תפקיד האשה]: "שמעי בת וראי והטי אוזניך ושכחי עמך ובית אביך ויתאו המלך יופיך כי הוא אדוניך" והמאירי: "העובדת מידות אביה ולמדת מידות בעלה, עד שראית בת בעלה ולא בת אביה".

העיקר הוא לא להיבהל מהתגובות, רק לדעת זה חלק מהתהליך. מוהר"ן כבר הזהיר אותנו שיהיו מניעות, וגם הכין לנו חיזוק לזה: "ואמר רבנו, זכרוננו לברכה, שכל מי שיש לו יגיעות וטרחות יותר בתחלת ההתקרבות להשם יתברך, דהינו שיש לו מניעות רבות וגדולות, כגון מאביו ואשתו וחותנו או משאר בני אדם שמנועים ומעכבים אותו מאד, ומניעות מחמת מומן ושאר מניעות ועכובים ובלבולים, שמשתטחים לפניו ומונעים אותו מאד, והוא צריך להתיגע ולטרח מאד לשברים - כל אלו היגיעות והטרחות שיש לו בתחלת ההתקרבות, הם טובה גדולה להאדם, כי ע"ז זוכה אחר כך לקבל הרבה קדושה וטהרה, כי ע"י היגי עות שבתחילה - נעשה הכלי, וכל מה שיש לו יותר יגיעות וטרחות וכו', יש לו כלי גדול ביותר לקבל אחר כך בתוכו שפע קדושה וטהרה להתקרב להשם יתברך". (ליקוטי מוהר"ן סימן קפה).

ועוד טיפ אחד קטן: החברה מסתכלת עליך כפי שאת מציגה את עצמך! ככל שתהיי יותר שלמה עם עצמך, ותשרדי שלמות (לא הש' למה) שמחה ובטחון, בדרככם החדשה - לא רק שלא יתנגדו, ולא רק שיבינו, אלא תאמיני לי - יקנאו בך! אולי לא היום ולא מחר, אבל זה יגיע! תסתכלי לשמים, את עושה את מה שה' רוצה מך. את מקסימה!!

בפגישה הקודמת הגענו למסקנה, שלמרות שיש לנו הרבה 'טענות' ו'תיווצים' להסביר מה מפריע לנו - האמת שיש אובדן אחד ועיקרי שמי ציף לנו, והוא זה ששולח תיווצים נוספים מכל הכיוונים, ושמו בישראל הוא: החברה!

ואכן, מדובר באובדן קשה ממש, כי מי דורנו מוכן להתעלם טוטא לית מהשאלה הגורלית: מה יאמרו? נאו בע"ה בפגישה זו נלמד כיצד להילחם בזה.

בואו נשאל: מה חטאה ברסלב שיש לה שם כ"כ רע? מדוע מעולם לא התביישתי ב'ליטאיות' שלי, ואילו ברסלב נתפס אצלי (לפעמים) כמזל?

התשובה: תראי מי מוסתובב בברסלב!... כל מיני אנשים מכל מיני סוגים, שאין לנו שיש ושיג עמוס - כולם מסתובבים תחת השם 'בר' סלב'. חילונים, חצי חילונים, בעלי תשובה, אנשים עם עבר קשה בגוף או בנפש, וכל כיצא בזה. וממילא, ההרגשה היא שברסלב זה 'עורה ראשונה' לכל מיני נחשלים שמחפשים במה להאחו (חוץ מהמשפחות הברסלבות השורשיות), וא"כ מה יש לנו הליטאים המוצלחים' לחפש במקומות מפורקים כאלה?

ההרגשה הזו נאחזת במציאות אמיתית, והיא מודגמת לנו - בסתר או גלוי, והיא אשר גורמת לנו אי-נעימות להשתתף לדבר הזה, בלי יכולת לחשוב מה באמת יש שם להציע לנו.

אך בואו נבדוק, האם זו תופעה חדשה, או שמא יש לה תקדים במקור רות?

התשובה המפתיעה היא: יש! ומדובר בדוד המלך בעצמו! וכך מספר הנביא (שמואל א, ו): "ולך דוד ממש וימלט... ויתקבצו אליו כל איש מצוק וכל איש אשר לו נושא (בעלי חובות) וכל איש מר נפש, והיו עליהם לשר ויהי עמו ארבע מאות איש".

אז איך התחילה ה'מעמדה' נורא-ההוד שדוד "המלך"? הוא ברח אל מערת עדולם, והתקבצו סביבו 400 איש מרי נפש, מזדוכאים, עם תיקים שמנים ב'רווחה' - והוא היה ה'שר' שלהם!...

כעת נתאר לעצמנו: אברך חשוב שהתלחב גם הוא על דוד, ורצה לה תקרב אליו - בוודאי הוא התבייש להתקרב למקום, שלא נחשוב מה אשתו תגיד אם היא תשמע שהוא קרא את העלונים שמחלקים שם במערה, ואי אבוי אם הוא ישתתף בשיעור של אותו דוד!...

ומה האמת שהתגלתה בסוף? שדוד הזה, הוא המלך של כל עם ישראל לדורות עולם. הוא זה שבאמת יכול לעזור לכל יהודי, וכל יהודי שרוצה לשפוך את הלב - לוקח את התהלים שלו, ונושע.

>>> המשך מעמוד קודם

אך מסתבר שההיפך הוא נכון. הקדושה הגבוהה ביותר - מתגלה דווקא בתוך העולם, בתוך הבית, בתוך האוכל והכלים, ובתוך העשיית הפשוטות והמביישות האלו, כי בזה חפץ ה' - יהיו בני אדם בזה העולם, שייסימו להתרומם מתוך המבט הקטנוני הגורם לחשוב שהוא איננו נמצא שם, וייסימו להאמין שהוא כן נמצא שם, ולהכין לו כסא - בין הכלים המלוכלכים לילדים המשתובבים, ורק עבור כך הוא נתן לנו את התורה שבה עוסקים הבעלים, ואת המצוות שהם מקיימים!...

לכן, מהפסוק הראשון בפרשת משפטים, דורשים חז"ל: "השווה הכתוב אשה לאיש לכל דברים שבתורה", כי זהו בדיוק המסר של הפרשה - התורה ניתנה לא למלאכים, אלא לבני אדם, וממילא - לא רק לאנשים, אלא גם לנשים, ובסופו של דבר הן הן המרכבה' לשכינה הקדושה, כי הן אלו שמושיבות את התורה ואת השי"ת בתוך העולם ממש.

אכן, ברוך אתה ה'... שעשני כרצוני. כי זה רצוני, שאני אאמין שהוא נמצא בביתי, מסתכל עלי, חוכך ידיים בהנאה, מדושן עונג ומלא נחת - מבתו היקרה שממלאת בדיוק את היעוד לשמה היא כאן, בשמחה ובסיפוק. אשרינו.

בקיב, הוא התקשר אלי לספר שהנסיעה ב"ה חלפה בשלום. והוא מוסיף לספר: עליתי למטוס, והייתה בעיה במקום שלי, אז העבירו אותי למקום אחר, שם ישבתי ליד איש עסקים שנראה חילוני לחלוטין. שוחחנו על דא ועל הא, והאיש שאל לאן אני נוסע? סיפרתי לו שמצאתי את רבינו, וזה עבודת ד' מיוחדת וכו', האיש כ"כ התרגש ונתן לי \$200, וביקש שלא אהיזר לו אותם, כלומר - שאקבל את המתנה הצנועה שלי... ואני בדיוק עומדת ליד הורי ששומעים ג'כ מהסיפור המדהים, איך מתקיימים בפשטות דברי הצדיק!

איזה רעיונות יש לך לחלוק מניסיון?

בעלי מספר כל שבוע בסעודה שלישית כמה עמודים מהספר "סיפורי מעשיות", כבר מתחילה הרגשתי שזה משהו מלא סוד, ולא יכול להיות שזה סתם, גם הילדים שהיו אז בגילאי 10-0 נהנו מאד מהסיפורים, וכו' אחרי כמה חודשים עשיתי "סיום" על הספר בהתרגשות גדולה, ואני חושבת שזה היה נקודה מסוימת שסייעה בהתקרבות שלי...

נקודה נוספת שמאד אהבתי, ואני "מוכרת" את זה הרבה ליטאיות שמתלהבות ומתחזקות מזה... רבי נתן אומר שהוודי של יום-כיפור הוא מצוה, ומצוה חייבים לקיים בשמחה! אחרת אתה עושה מצוה ועברה גם יחד! (בשונה ממה שהרבה חושבים שצריך לבכות מתוך צער, ויזכ"פ הוא יום קשה של בכי).

שכבר היום אני מחוברת לאין סוף עצות של רבנו - האור אין סוף, והכל כ"כ מתוק! ממש קשה לי להגיד זה הכי מאיר לי לי או זה הכי...

י"ל ע"י ארגון עשה ושמע
 טל: 0722-477774 פקס: 0722-155-701
 דוא"ל: m072247774@gmail.com

הקבצו

בית וועד לחניכי הישיבות
 העוסקים בתורת מוהר"ן מברסלב זיע"א

גליון
4

אדר תשע"ה
 נושא החודש:
 חג הפורים

דרכה של תורה

מאמר תורני בנושא ע"פ תורת מוהר"ן

דבר המערכת

ב"ה העלונים הקודמים התקבלו בברכה מרובה, והתגובות שהגיעו מהם - הוכיחו על התועלת המרובה שהיתה מהעלון - על כל מדוריו - לקוראים [ולבני ביתם].

חג הפורים הוא החג המתאים ביותר לדורנו. וממילא הוא ההזדמנות הטובה ביותר להתחדש, ולקבל הסתכלות חדשה ורעננה על עבודת ה'.

מי כדורנו, המסמל בדיוק את אותו מצב בו היו עם ישראל באותו זמן של סיפור המגילה. אז עמדו הם לפני גאולה, וע"י התגברותו של המן-עמלק הם עמדו להתייאש ממונה ח"ו, וגם בדורנו, עומדים אנו בפני הגאולה הנצחית, אך הייאוש מאיים להשתלט עלינו.

ייאוש כללי אולי אינו מצוי, כי כמעט כל יהודי מאמין שמשיח בא, ויגאל את עם ישראל ויתקן את העולם. אך ייאוש פרטי ישנו גם ישנו, כי כל אחד לעצמו עבר מה שעבר בחייו, רצונות ואכזבות, עליות וירידות, עד שקשה לו להאמין שהוא אכן יכול לזכות לגאולה שלמה.

גאולה שלמה הכוונה - מציאות שמעמידה את כל החיים בקרן אורה, ונותנת לכל פרט משמעות ואור, ומאפשרת תקווה על כל עניין - גשמי ורוחני - יהיה מה שהיה. שאת כל זה קשה להכיל במצב של גלות, כי החושך מכסה כל ניצוץ של אור וכל זיק של תקווה, וממילא אנשים - ברובם - מרימים ידיים, ומעדיפים להיות "ריאליים", ולחיות עם מה שיש...

אך הנס של פורים, מחדש בנו את האמונה בכח הגאולה, וממילא את התקווה להשיגה, כי אז נתגלה, שגם לאחר ייאוש, וגם בהסתרה שבתוך ההסתרה - יש אור, שכשהוא מתגלה - הוא מביא בחפזו את האוצרות הגדולות ביותר, ואינו מותיר פינה אחת לגלות וייאוש.

לאור זהו אנו זקוקים, והוא מגיע אלינו הביתה בפורים. נקח אותו בשתי ידיים, נכין לו כלים בביתנו ובעיקר בלבנו, ונראה למצוא עצות כיצד להמשיך אותו לכל השנה, וממילא לחיות לאורו חיים מלאי התחדשות, תוכן, אמונה ותקווה נצחית שאינה נגמרת לעולם.

וימי הפורים האלו לא יעברו מתוך היהודים, וזכרם לא יסוף מזרעם.

הנושאים הבאים:

- ניסן - חג הפסח
- אייר - ל"ג בעומר
- סיון - דרך הלימוד
- תמוז - בין המצרים
- אב - עבודת התשובה
- אלול - ראש השנה

עד דלא ידע

מבואר שכמו"כ יש שני סוגי יצה"ר, דהיינו שני סוגי התמודדות. ביאור העניין בפשטות: יש את היצה"ר המוכר והפשוט, [ששורשו נעוץ בשבעים אומות העולם - המכילים בתוכם שבעים סוגי תאוות ומידות רעות] - שהוא מפתה אותנו לכל השטויות של העולם, לאכילה, לכבוד, לכסף, לעצלות, ולשאר התאוות והמידות הרעות. וכל זה נמשך מחמת שבירת הכלים ונפילת הניצוצות, שמוזה נגרם שהעולם הזה יש לו משיכה וחן של שקר, שגורם לנו להימושך אחריו. אבל במלחמה זו יש שני צדדים - יש את המשיכה ויש את האדם, וממילא אפשר להילחם, ובעז"ה גם להצליח ולכבוש את המשיכה.

אך יש יצה"ר אחר, [ששורשו נעוץ בעמלק, שהוא שער החמישים של הטומאה - "ראשית גוים עמלקי"], והוא - ההסתרה בעצמה! כלומר, הוא לא מפתה ולא מושך את האדם לשום דבר, אלא פשוט מכניס בו 'ריקנות' ו'סתמויות', הרגשה שהכל כלום; איננו שוה כלום, ולמעשה אין שום משמעות. ובמילה אחת: 'ייאוש'! והתוצאה של זה היא עצבות וכבודות וחוסר חשק, שהיא הימחלה המוכרת ביותר בדורנו. וכל זה נמשך מ'חלל הפני', כלומר מהדמיון כביכול העולם פנוי לגמרי ממצויאות ה', וממילא הכל חשוך וריק. כנגד היצה"ר הזה איננו יכולים להתמודד, כי אין כאן בכלל מי שיחמווד, מאחר והוא נטל מהאדם את עצם חיותו.

חג הפורים - הוא החג האהוב ביותר, ועם זה המוזר ביותר. מאיפה שלא תסתכל עליו, הוא יום מבלבל מאד.

יתירה מזו, אדם שנפל ליצה"ר הזה, כבר אינו יכול להתמודד עם היצה"ר הפשוט שהזכרנו מקודם, כי מעתה הוא אינו 'צד שני' כנגד המשיכה, אלא הוא בטוח ומשוכנע שאינו רוצה את זה, וממילא אין לו סיבה ויכולת להילחם בוה. היצה"ר הזה הוא עיקר היצה"ר בדורנו. המחלה הרווחת ביותר בימינו היא מחלת הדיכאון והייאוש. כ"כ הרבה בחורים ואברכים מסתובבים ללא רוח חיים, וממילא, כאשר באים למלחמה - מכל סוג שהיא - המלחמה אבודה מראש, מאחר שאנו נתונים תחת שליטתו של עמלק. א"כ הפתרון לזה - הוא הדבר שאנו זקוקים לו יותר מהכל. והפתרון [היחיד] לזה - הוא פורים.

פורים - גילוי כל ההסתרות

נחזור לסיפור המגילה. בית ראשון נחרב, ועם ישראל יצא לגלות לשבעים שנה. כולם האמינו, שהנה הנה חוזרים הביתה. הם לא בנו בתים, לא פתחו עסקים. אלא ישבו על המזוודות עם השעון, והמתינו לגאולה.

לאחר שעברו השבעים שנה, לפי החשבון הראשון, השני, והשלישי (כמבואר במגילה יא), החלו להתייאש. בנו בתים, פתחו עסקים, ו-כאן בדיוק הגיעה סעודת אחשוורוש. אחשוורוש עשה סעודה גדולה במיוחד עבורם, ועם ישראל בהמוניהם הלכו לסעודה, כשמרדכי זועק להם לא ללכת.

מה היה הויכוח? בנקודה זו כמזכיר זעק: אל תתייאשו! עוד תהיה

המשך בעמ' ד' <<<

חג הפורים - הוא החג האהוב ביותר, ועם זה - המוזר ביותר. כולם - זקנים עם נערים - מצפים אליו ושומחים בהופעתו, ובד בבד - לא יודעים מה לעשות איתו. מאיפה שלא תסתכל עליו, הוא יום מבלבל מאד. מצד אחד, הוא יום גבוה במיוחד, ומצד שני, הוא יום בו השכרות ובדיחות הדעת מקבלים גושפנקא הלכתית...!

החג עצמו - גם נתבונן - מעורר כמה תמיהות. ראשית, השם שלו 'פורים' - על שם הפור, והרי אין זה אלא עניין צדדי בכל הסיפור. ואם כבר, אולי נקרא לו 'ענין' על שם הענין שהנין המן לעצמו, שהוא פרט יותר מרכזי בסיפור. שנית, המצוות של החג כמוש מפליאות, וכפי שנפרט.

קריאת המגילה, החיוב הראשון ברשימת המצוות, עניינו 'פרסומי ניסא' - לפרסם את הנס. והנה אנו קוראים את המגילה ולא רואים שום נס!... מהלכים רגילים ופוליטיים מקובלים, מעשים שבכל יום, שבצירוף כולם נעשתה הישועה ב"ה. אין כאן שום מהלך מפתיע, ושום שידוד מערכות הטבע. ואכן, בכל המגילה לא מוזכר בפירוש שם ה', כביכול הוא אינו קיים בכל המערכת. הלא דבר הוא?

משלוח מנות ומתנות לאביונים - לא כ"כ ברור השייכות שלהם לפורים דווקא, כמה מבטאים הם את נס הפורים, ומדוע לא תקנו כן בחנוכה או בשמחת תורה? גם מנהג התחפושות דורש הסבר מהותי. ועולה על כולנה המצווה הרביעית - **משתה ושמחה**, שבשונה מכל שבת ויו"ט, יש כאן חיוב חדש: "חייב איניש לבסומי..."

עד דלא ידע... [בלא להיכנס לדיון מעשי כיצד לקיימו, בכל מקרה אין מקרא יוצא מידי פשוטו, ויש כאן דבר מחודש ומפליא שלא מצאנו כדוגמתו]. כל השנה מוזהרים אנו (בכל ספרי הקודש, ובפרט בדברי מוהר"ן) שלא להשתכר ח"ו, ואילו בפורים - השכרות היא מצוה ואפילו 'חובה'?

ואכן, מבואר באריז"ל, שבפורים מתגלה הארה גדולה, שאיננה מתגלה בשום זמן אחר, לא בשבת ולא ביו"ט, והיא נמשכת מהמקום הגבוה ביותר, שנקרא בלשוננו 'סוד דאבא' [שמלביש ליסוד דעתיק, שהוא אור ה'כתר]. וממילא כל השערים פתוחים ו"כל הפושט יד נותנים לו". ועל דרך זה מבואר בדברי מוהר"ן ש"עכשיו כל ההתחלות הם מפורים" (כך עולה מתוך דבריו בליקו"מ ח"ב סי' עז, וע"פ המבואר בליקו"ה ברכת הרי"ד).

נמצא שיש בפורים משהו מיוחד, שאם נזכה ונתפוס אותו, נבין ממילא את כל מצוות החג, והחשוב ביותר - נוכל לזכות לקבל אותו, וכפי שנראה - עניין זה הוא הוא העניין שאנו כה זקוקים לו.

ראשית גוים עמלק

מבואר בליקוטי מוהר"ן (סימן ס"ד), שיש שני מיני התמודדות בעולם. יש התמודדות הנמשכת מ"שבירת הכלים", שאיתה אפשר להתמודד, ואף להצליח. ויש התמודדות הנמשכת מ"חלל הפני", שכנגדה אי אפשר להילחם, ועליה נאמר "כל באיה לא ישוּבן". (מוהר"ן מדבר אמנם אודות שני סוגי אפיקורסות, אך בליקו"ה הלכות פקדון ד',

יעקב: שלום משה, אפריילכן פורים.

משה: אפריילכן פורים, איך הפורים אצלך?

יעקב: ברוך ד'. בערב חיפשתי אותך, רציתי לשמוע ממך כמה 'דיבורים' על פורים, שיחממו לי קצת את הלב, אבל נעלמת.

משה: אכן הזדדתי לבית, לאכול ולשמוח קצת לכבוד פורים, ללמוד מעט ולשכב לישון.

יעקב: למה לישון כ"כ מוקדם?

משה: כל לילה יש עניין גדול מאוד [למי שיכול] ללכת לישון מוקדם, ולקום בחצות לילה או לפחות לפנות בוקר, להשיח את הלב לפני השי"ת, וללמוד עד אור הבוקר. אבל ביום הפורים שהוא עת רצון גדול מאוד, העניין הוא עוד יותר גדול.

לכן ישנם רבים שמתדדלים לפחות בפורים ללכת לישון מוקדם, ולקום בחצי השני של הלילה להתפלל וללמוד, וממילא אח"כ השחרית וקריאת המגילה הוא באופן מרומם ונעלה יותר.

איני מזלזל ח"ו באלו שרוקדים בליל פורים, וכ"ש לא באלו שלומדים בליל פורים, ואשרי חלקם של המארגנים כולל לליל פורים, שהרי לא כל אחד יכול לקום אחר כך, וממילא עדיף שינצל לפחות את תחילת הלילה, אבל אני אישית העדפתי ללכת לישון ולקום אח"כ, שמנסינו זה תענוג עצום, וכל הפורים הוא יותר גבוה.

יעקב: חבל שלא אמרת לי אתמול, או לפני פורים, אולי הייתי גם מנסה.

משה: לא חשבתי שתרצה כי זה לא כ"כ מקובל, אבל לעולם לא מאוחר, ועדיין כל הפורים לפניך, וממילא כדאי לך מאוד לקחת איזה עשרים דקות או יותר, לשבת בפניה שקטה ולשפוח את הלב על כל מה שאתה רוצה בגשמיות ובעיקר ברוחניות, כי פורים הוא זמן שאפשר להתחבר ממש ולהתחיל מחדש לעבוד את ד' באמת, וכמו שאמר מוה"ר ז"ל ש"כל ההתחלות מפורים".

יעקב: אעשה זאת בעז"ה. אבל אני ממש מתפלל - אצלכם הברסלבר'ס מדברים כל השנה על שמחה ועל ריקודים, ופתאום כשמגיע יום של מנוחה - אתם הולכים לישון ועושים את זה יום של תפלה... אמנם פורים זה עת רצון גדול כמו שכתוב בספרים, אבל לכאורה זה דבר צדדי, ואינו עיקר עניין היום.

משה: אכן, עיקר ה"פורים" הוא השמחה, כפי שתייך אסביר לך. ובכל זאת התפלה בפורים אינה דבר צדדי, אלא חלק ממהותו של היום ממש, וכמו שכתב הרמב"ם (בסוף מגילת המצוות הקצרה) שעניין קריאת המגילה היא 'להזכיר שבחי של הקב"ה וכו' וכדי להודיע לדורות הבאים שאמת מה שהבטיחנו בתורה כי מי גוי גדול אשר לו אלקים קרובים אליו בכל קראנו אליו, הרי שזה ממש מעניינו של יום להודיע גדול כח התפלה, שיש לכל יהודי.

וכך אנו אומרים בפיוט שושנת יעקב 'להודיע שכל קווין לא יבושו ולא יכלמו לנצח כל החוסיים בך', הרי שזהו עיקר עניין הפורים [וכעין זה תוכל לראות בפירוש ר"ת המובא ברא"ש בתחילת מסכת מגילה, שמבאר דברי הגמ' "ג זמן קהלה לכל היא", שהכוונה לתענית אסתר, שכיון שבאים או להתפלל ולומר סליחות - לכן בני הכפרים יכולים לקרוא מגילה. ולכאורה מה הקשר בין תפלות למגילה, ועפ"י הנ"ל תוכל להבין, שהכל הוא עניין אחד ממש כי זה עצמו, המטרה של המגילה].

אבל כמובן אתה צודק שעיקר היום הוא יום של שמחה עצומה ונוראה, כמו שכתוב "מי משתה ושמחה" ובעז"ה אבוא אליך בסעודה, ונשמח ונרקוד ביחד, כראוי וכיאה ליום הפורים הקדוש, ואם תרצה אקח אותך אח"כ לבית הכנסת 'ברסלב' שם מתאספים כולם אחרי הסעודה לרקוד יחד דת של תורה, והשמחה שם מרקיעה שחקים.

יעקב: נו זה תחליט, פורים הוא יום של תפלה או יום של שמחה?

משה: פורים זה לא יום של 'תפלה' ולא יום של 'שמחה', אלא יום שמי תגלה שהשם קרוב אלינו בכל מצב, [וכמו שראינו ברמב"ם שהביא את פפסוק 'אשר לו אלקים קרובים אליו'], וממילא זה הזמן הכי טוב לתפ"י לה, והזמן שמתעורר ביותר השמחה ללא גבול.

וזה מה שראו בנס של המגילה, שרובו ככולו לא היה נס למעלה מן הטבע כמו ביציאת מצרים, אלא היה סיפור פשוט לכאורה שהתפרס על פני כמה וכמה שנים, והיו בו כמה דברים שלכאורה אין קשר ביניהם, אך פתאום ראו איך השי"ת היה עמם בכל רגע ורגע, וכל הסיפור היה השגחה אחת גדולה שבשילם, וממילא, אנו תופסים שכל רגע בחיינו

ה'פשוטים' השי"ת נמצא קרוב אלינו.

ולכן בפורים מאיר שמחה עד אין סוף, כי זה עיקר השמחה, כשאדם רואה את חביבותו לפני השי"ת, ומכיר שהשי"ת נמצא אתו קרוב בכל מצב ומצב.

יעקב: הדברים נפלאים. אולי תרחיב עוד קצת מה המשמעות של זה 'למעשה'.

משה: אוסיף לך עוד קנייטש, ואח"כ אבאר לך למעשה. אם נתבונן נגלה ייצד למפרע התברר שגם בסעודת אחשוורוש שזה היה התחלת הנפ"י לה ועל זה נגזרה הגזירה - גם שם השי"ת דאג להם, וסייב ששם דווקא תתחיל הישועה [ע"י הכעס של אחשוורוש על וושת'ן], וכך לאורך כל הסיפור, הישועות צמחו תמיד מתוך הצרות בעצמם, אלא שכמובן כל מה היה מוסתר, ומתי זה התגלה? ברגע שהחליטו לא להתייאש רק לפי נות אל השם בתפלה וצעקה.

בית היין

טעימה מתורת מוה"ר"ן על הנושא

פי עקר הכניעת הסקרא אחרא שהיא זקמת הפחש, הוא בפורים, פי אז מכניעין קלפת המון עמלק, שהוא עקר זקמת הנחש שנקמץ על ידי חטא עץ הדעת, שמשם אחיזת המון הרשע ימח שמו. ועקר זקמת המון הפחש, הוא בחינת עצבות וקרה שחורה, שמתגברת בכל עת על ישראל ואינם מניחים אותם לשמח, פי עקר הסקרא אחרא הוא עצבות, שגא ומקשה מפגם עין הדעת.

ועקר הקדשה הוא שמחה, והנינו לשמח בהשם יתברך, פי מי שיש לו אמונה שלמה בהשם יתברך, בודאי לו לשמח תמיד בהשם יתברך. וזה תדבר אי אפשר לבאר בקצרה, פי הוא לכל חד כפום מה דמקשה בלפה, ובכך מבאר בדברינו מאה פמה פעמים.

והמון ועמלק שהם בחינת המחקרים והפוסקים, מהם נמשך עקר העצבות והקרה שחורה, פי עקר השמחה הוא שמחת המצוות, בחינת פקודי ה' ישרים משמחי לב. ומי שמתאמין בהשם יתברך ובתורתו הקדושה בתמימות ובכשיטות כמו שכל ישראל מאמינים, בודאי אין שמחה בעולם כמו שמחת עשית המצוות שגאנו זוכים לעשות נחת רוח לווצרנו ובוצרנו יתברך.

וזה עקר בחינת פורים שהוא בחינת עשית המצוות בשמחה, פי אז שמתים כל ישראל בשמחה גדולה מאד עד אין סוף ואין תכלית.

וזה בחינת גדל הפלגת השמחה מאד מאד שנוהגים כל ישראל בפורים להתרבות אז בשמחה גדולה מאד, ועושים אז כל מיני צחוק ושחוק בשביל להתרבות בשמחה. פי עקר מצוות פורים הוא השמחה בכל, ועל פן עושים כל מיני שחוק ומילי דשטותא ועושים אז מעשה שכרות ושטות בשביל השמחה.

פי איתא בדברי רבנו זכרון לברכה בכמה מקומות פמה אחרות גדולות שצריך האדם להתרגל את עצמו להיות בשמחה תמיד, ואיתא בדברי הקדושים שאי אפשר להיות בשמחה כי אם על ידי מילי דשטותא דקא, שעושים עצמם פשוטה ומשחקים את עצמם במילי דשטותא.

פי מחמת ששבע האדם נמשך אחר העצבות מאד, פי כל אדם מלא ישירים ויגונות כפידע לכל אהד ואהד. על פן צריכים להתכריח את עצמו בכל הכחות להיות בשמחה. ועקר השמחה אי אפשר להיות כי אם על ידי מילי דשטותא, כמו ששמעתי מפי זכרון לברכה שאמר בזה הלשון: "סע האט א פנים אז מע קען קער ניט פרייליך זיין נאר מיט נאריש מאכין זיך". וכן דבר עוד מאה פמה פעמים. (ליקוטי הלכות הל' נפילת אפים הלכה ד')

עמלק משיח כל הישועות שהיה לאדם

זה בחינת פורים שהוא מחינת המון עמלק, פי ראשית גוים עמלק, שהוא רוצה לבלבל ולהטיל פגם בה'ראשית' והתחלה פאלו עדן לא התחיל ה' יתברך להושיע כלל.

וכן הוא בכל דור ובכל אדם כמו שכתוב, מלקמה לה' בעמלק מדר דר, שמתגבר על כל אדם בכל עת בכל מיני תהבולות להפילו חס ושלום, ואחר כך מקטרג עליו עד שגא עליו איזה צרה וישראלים חס ושלום, והוא עצמו מחליש ומבלבל לב האדם שלא יצחק ויתחנן לה' יתברך, פי מניס בלבו פאלו אפס תקנה חס ושלום, ורוצה להשפיע מדעתו על הטובות והקטנים והנשים והנפלאות שעשה ה' יתברך עם אבותינו ועם כל אהד ואהד בפריאת. (הלכות אפוסרופוס אות ל"ח)

נס פורים מוכיח להיפך

קבענו ימי הפורים האלה שמחה ומשנה ויום טוב לדורות, להודיע שגם בעבודתנו לא נעבנו אלקינו, שהיו תקוף הנס והישועה הנפלאה של פורים שגדול מכל הפועלים כמו שאמרנו בפרשתנו זכרונם לברכה, פי עקר הנס הוא מה שראינו שגם בעבודתנו בתקוף הגלות ה' יתברך משגיח כל כך בהשגחה נפלאה וסבב סבות לטובה מתחלה ועד סוף, שדקא על ידי המון תהרג וישתי הפושעת ואחר כך על ידי זה עצמו יהיה תקוף הנס שיתלו את המון על ידי אסתר בהשגחות נפלאות פאלה פמבאר במגלה הקדושה.

וצריך לשום לב לזה היטב להבין מאה שפגמו כן גם עתה עדן לא עוב חסדו מאתנו, וצריכים להתגבר בשמחה תמיד להמשיך קדשת שמחת פורים להתאמין כי ה' יתברך עמנו גם עתה בתקוף הגלות הנה, ולתן תודה והודאה בכל יום על העבר ולבקש להבא. (הלכות אפוסרופוס אות ל"ח)

ריקודים ומחיאית כף

על ידי שמחת פורים בתמחאת כף וריקודין, על ידי זה מומשיכין בחינת קפלת התורה בנגלה ונסתר, שהיא בחינת הארה הנפלאה של מרדכי ואסתר, ומכניעין קלפות המון עמלק ימח שמו, וממיתקין כל תדינים, ונתבטלין כל הגזרות מישראל. (ליקוטי עצות, מועדי ה', פורים)

עיקר מצות פורים הוא שמחה, היפך המון

עקר מצות פורים הוא לשמח בכל עת, לשמח את עצמו בכל מיני שמחה, כמו שכתוב 'לעשות אותם ימי משתה ושמחה'. וכמו שנוהגים כל ישראל לשמח בכל מיני שמחות בפורים, שהיו עקר מצות פורים.

תקשורת זו סטרית

לפעמים אנשים שואלים: אני מתפלל לקב"ה, מקיים את מצוותיו, ומדבר אליו, אבל הוא אף פעם לא עונה לי. קשה לי לעבוד בלי לקבל 'פידבק'. לעונתם, יש אנשים שכל מאורע שקורה, יש להם תיאוריה מדויקת מה בדיוק המסר כאן, ויש שאף טורחים להפיץ את פרשנותם, מונעה מכיבוד אין לו. כשלא תמיד דבריהם מוכרחים, ודו"ק.

במאמר זה ננסה להציג את השקפת התורה בנושא, בהתבסס על שיטת מוהר"ן זצ"ל, ועל תורת הישיבות הק'.

התקשורת שלנו עם הקב"ה, היא דו-סטריית. הוא מדבר אלינו מדי יום, במגוון צורות, וכפי שכתב בליקוטי עצות (ערך דעת): צריך האדם להסתכל ולהתבונן היטב על כל הסבות וההיגיונים שהשם יתברך מזמין לו, כי כל יום יום, יש בו מחשבה, דבור ומעשה מושגה מחברו. וצריך שתדע שהשי"ת מזמין לכל אדם מחשבה, דבור ומעשה לפי היום ולפי האדם ולפי המקום, ומלביש לו בהם רמזים כדי לקרבו לעבודתו. בכן צריך האדם להסתכל על כל זה להגדיל דעתו ולהתבונן על כל המחשבה, דבור ומעשה שהשם יתברך מזמין לו בכל יום יום, להבין הרמזים שהשי"ת מרמז לו בהם להתקרב אליו בכל פעם מכל מקום שהוא, עכ"ל [בדילוגים].

והמשגח דמניב' בעל אור יחזקאל זצ"ל, היה מנצטט את דברי רבינו יונה בברכות (ספ"ד) על הפסוק אכן אתה א-ל מסתתר אלקי ישראל מושיע, כלומר אינ'ם שאתה מסתתר אתה אלקי ישראל ששנית עמוהם כמה נפלאות ואתה מושיע בכל עת, ועל ידי תשועתך רואים אותך בני אדם ואתה מתגלה להם ומזכירם אותך, עכ"ל.

הדבר יתכן על ידי מאורעות קשים המחויים קריאה לחשבון נפש (גמי ברכות ה), כאשר האופי המסוים של האירוע מהווה רמז על איזה עבירה הוא בא (נפש החיים ד', כ"ט), ומאידך ע"י מתנות וחסדים שמראים את אהבתו אלינו באותה צורה. בנוסף לכך, כל מאורע שאנו רואים נגור עלינו לראות (תוספתא שביעית פ"ג) כי יש בו מסר עבדונו. גם לימוד התורה שאדם לומד כל יום, הוא מכוון לפי התצורך לו, ואפילו אם מדובר בשיעורים קבועים שלבארה נקבע מראש, ואפילו אם אדם התאחד ולמד נתיח את הדף היומי של היום בעוד שבוע, גם אז הוא מכוון אליו משמים (בשם רבי לוי יצחק בנדר זצ"ל), וכן דברים שאנו שומעים מפי אחרים, או מחשבות פתאומיות שצצות בליבנו, כגון נקיפות מצפון המהוות קריאה משמים לחשובה (עפ"י ראשית חכמה שער היראה פ"א).

מכל מקום, הנתיח ורמזים אלו, אינם מהווים תחליף ללימוד התורה, להיצמדות להלכה, לשימוש חכמים, ולשכל הישר. הם מוסיפים תבלין וטעם לכל אלו. ולכן למשל, אם אדם נתן צדקה ויום אח"כ אירעה לו גביה, לא יוכל להסיק מכך שאין ליתן צדקה, ופשוט.

בנוסף לכך, מסרים אלו הם אישיים לכל אדם לפי עניונו, ואין אדם יכול לכפות על השני את זוית הראיה האישית שלו.

ומה נהדר הסברו של רבי נתן זצ"ל בליקוטי הלכות (הל' נחלות ה"ד) שיעיקר כוחו של עמלק הוא להסתיר את מה שהשי"ת מנהיג אותו בכל פרט וכבר הושיע אותו מהרהר דברים, עמלק מטיל ספק 'היש'ו' בקרבנו אם אין'. אבל בפורים מתגלה שבכל פרט ופרט שהיה במגילה, ובכל פרט ופרט מחייו של אדם - ואפילו בהסתרה שבתוך ההסתרה - השי"ת נמצא שם, ומנהיג אותו לטובתו.

והוא מוסיף: שכאשר אדם יודע זאת, הוא מקבל מזה כח להתפלל. כי הוא יודע שהשי"ת נמצא כגון ומקשיב לתפילתו, ובודאי יושיע אותו ויסייע בעודו.

ומקבלין דין מן דין

מכתב מיוחד שהגיע למערכת מאת הכון האגני יו"ש

למצרכת הצלון 'הקצ'.

אני יודע מי אתם, ומה מטרתכם בהוצאת הצלון הזה.

אני אוהב נוצע מאד על הוצאת הצלון שכלה, כי הוא הורס במח' יד צבודה שאני משקיע כבר שנים רבות. ואם תשאלו, הרי כבר תלו אותי על הצ'ר? התשובה היא: שיש לי נכדים בני ברק שצושים את הצבודה, ואם רק בני ברק, איך הם צושים בכל המקומות; ירושלים, קרית ספר, בית שמש, ביתר, ומכל הצ'רים. (לא הזכרתי את שאר הצ'רים: תל אביב, חיפה, יולת וכו'וי"ם, כי הם לא צריכים לצבודה, שם צושים קל"י סות אחרת, שצבודה קלה משיטים תוצאות יפות).

כדי לבאר את כוונתי, אספר לכם בקצרה על צבודתי, ומה תמינו כמה קלוקול נצפה מהצלון הזה שאתם מוציאים:

אני יודע שהכח של לימוד התורה הוא גדול מאד. ולכן אני צושה בכל כד' שלא ילמדו. בשביל זה צבודתי ליצור 'הפרדה' - ו'תורה' או 'מסעף'. וכן הרווחתי מפעולתי: כי בשיטות ל"ר מדיע תורה אפ"ל לא תמיד זוכרים את ה', ולפצמ'ם לומדים רק לשם כבוד ושורה, ומ'תורה' כו' לא חוש, ומפסלם, שיש כן קשר לה' - אני דואג להשכיח מהם את הדיוברים של מוהר"ן אודות לימוד התורה, וכן הם לא לומדים.

לשם כך השתמשתי בצורה פשוטה: יש יוהה (שיחות הר"ן) אות צו - לא לפרסומ! שמה מוהר"ן מלמה מהו דרך הלימוד הנכונה, שצייני' יכול כל אחד לזכות ללימוד תורה. ואם היו יודעים מהשיחה הזו ומקיימים אותה כראוי - אזי הייתי אפוד למארי. ולכן, הכנסתי שמה בפלפול פנואל (שנה בדרך כלל צווד כפי טוב - אני מכניס אליה הפלפול והולך לישון...), וכן נצפה ויכוח ומחלוקת האם זה כפשוטו או לא כפשוטו, ומינתיים אלו ואלו לא לומדים, והריווח כולו שלי. מלמד צצט המחלוקת שהוא צוד ריווח נקי מהצ'ר...

ואכן, אני מוכרח לציין לשבח את צלונכם הצניין זה. כי כש' ראיתי שפאחד הצלונים עסקתם הצניין לימוד התורה - כמאט פרחה נשמת, והייתי בטוח שהנה הרסנתם לי את כל הצבודה. אך כשהצצתי פנימה נרצצתי, כי ראיתי, שלא דברתם שם צניין על הנואל הנ"ל, וממילא זה צוד לא כנה מסוכן בשבילי. ואמנם ציונתם שם שצוד יהיה צלון שלם על הנואל הזה, אך צ"ע נאמר דיה לצרה שפעתה'.

ובאמת, במשך הזמן אני נוחל הצלחה מסחררת, כי אפילו בשיטות שכבר כן לומדים, אך מאחר שאין להם את האור האמיתי שאמור להיות בלימוד תורה, לכן הם לומדים מאד לאט ובפחיתות. לאט אפ"ל פטוח' לטובתי כמובן, ושמ לא מציצים שם להמסקנות מצטיות הלכה למצעה, ואת חלק לימוד המוסר וצבודת ה' רובם נחשו למארי, וכן אני יושב - על הצ'ר למצעה אמנם - אפ"ל רצוד, ביודעי שמלאכתי נצטית נאמנה.

וכמובן, שפסא הצניינים אני מצליח הרבה יותר, כי הצלחתי להשכיח מלם רובם ככולם שיש צבודה נפלאה של תפילה, שיכולה להאיר להם אור מתוק חיים, וכמובן צצית הכל כד' להצליע שיש דבר שנקרא התבודדות, כי רק צוויי אדע ויזא מכל המציות שלי, וזוכה לכל המצלות. ומה נחלתי הצלחה מלהייה כמאט בכל המקומות, כי כבר כמאט לא מדברים על זה [ואני מאד מצריק אותם על כך], מלמד מפסלם, ש-ה לצלות, מוהר"ן דיבר צ"ע כל-כך הרבה, שאני לא יכול להצליע את זה מהם [אליה נס שהם לא מתפללים על צ'ר ידך הלימוד...].

צצת שיח' לה, לצומת כל זה אני צוד שמ לכוון השן, כל'ר מר: כשם שאני נהר שלא יהיה לימוד תורה כראוי, ולא יהיה תפילה והתבודדות, ושאר הצניינים. כך פאותה מדה אני נהר שלא לתת להם י'פול' פלפל זה, דהיינו שלא ירששו פבורים מלה, ולא ירששו יצבור עליהם' והם 'פאול' תחתית' - כמו שמרשיעם כל המפסלרים, כי אם הם ירששו ככה - הם יחפשו למה פתרון, ואז הם צייק ציק יצו' לימוד הר"ן מהכוון השן... וצתה לאחר כל האריכות הנ"ל, תמינו היטם מדוע אני כ"כ

כוצע עליכם, ואני צוולה גדולה אתם צושים לי הצלון הזה. כי אני כבר צוד ימים ושנים ודורות, ואני כבר מלך ולקן [וכס'...], ואתם, צכשו ונלדדתם, ירדיע מסכנים [וחכמים...], ואתם פאים בכל חוצפה, ומדפסוים צלון שפרעצ אחד הורס לי את הכל.

כי הצלון שלכם, אתם צושים את החיבור המסוכן בין מוהר"ן לבין השיטות, ומכאן והלאה - הכל פתוח. החיבור להי' יכנס לישיבות, והם יתחילו ללמוד את מה שהם לומדים - פאמת. והפרסלרים ילמדו מהם ע"כ כמה חשוד ללמוד, ויחפשו בדברי רבם מוהר"ן מה הצצות הנכונות למה, ושמ הם יתחילו ללמוד כראוי רח"ל.

ולא זו בלבד, אלא פתאום - כל פחורי השיטות וכל פארכי ככולל'ים יקבלו טעם מתפילה, ויתחילו להתפלל בהתלה' מות ובכוונה, ובנוסף, יתחילו לצלות התבודדות, וצ"ע יתחילו לצצות מכל המציות הפסאיות ורוחניות, ויתחילו לטעום טעם של קרבת ה', ויחיו חיים טובים פשמה וטוב למה. ואז - מה אצעה, אלא אוליך את חרפתי הצצומה? רק מהחשפה על כך אני צלול ליפול מהצ'ר מרוב צצ'ר...

על כן אני מתחנן פכניכם - אל' תצשו את זה, זהו צצ'ר מסוכן והרה לר'ל, וצכ"ם תתיצצו אתי איך לצלות את זה ומה לכתוב שם, ואז תכלו לטעם, ושמ אני אנוח פלפול על צצ'ר הפסוה.

בכל אופן, כיון שהתקפתי אתכם, אעלה לכם צוד שני סודות מהמקצו שלי [ואולי כהכרת הטוב תסכימו לשמוע לדברי...]. הדבר הראשון הוא, שאני תמיד ממתין עד לרע האחרון שלפני האולמה, ודוקא אז אני מצי' תוכלו להבחין מה פפצם הראשונה, פפאתי לאחר שכבר יצאו מצריים והיה קרי' צת ים סוף, ואו-16-16 צמדו לקבל את התורה - ואז פאתי. ושמ פפצם השניה, פאתי פסוף ללות פבל, כפאר כבר צמדו להיטאל, ואז דוקא נלחמתי בהם וייאשתי אותם, עד שהם החלו ליטא נשית נכריות. וכן שמ כצת, כפאולטיע משה לפני הצלחה וביאת המשיח - פאתי צע כל הכוחות שלי להיחמם בהם, ואני צוד קשה להכניס צצבות וייאוש, וממילא להפיל את כל צע ישראל לתאוות ומידות רצות, ומה למנוע את הצלחה [ח"ו].

אך מה אומר לכם, למצעה - נחלתי מפלה, ומה הסוד השני שצציתי לללות. שהדבר היחיד שאני פוחד ממנו ואין לי מה לצלות נלדו הוא - תפילה. וממילא פפצם הראשונה משה יעק את צע ישראל שיתפללו, ואז יהושע הרס לי את כל הטי' פורים. ומפצם השניה - מרדכי הצדיק חילק אותם להתפלל, ואז נהפכה הקצרה על פיה, ונהיה מלה פורים היי'. [ואמנם לקחתי חשבון שכך יהיה, ולכן צצתי שכלל יהיה ביום אחד, כד' שאת יהיה פורים - יהיה רק יום אחד, אפ"ל יהודים חחצוים, צושים כל אחד פחות וימי...! יש כאלה מחל'י טיט שהם 'מסוכן לבני ברק' וצריכים לצלות פורים וימי, יש כאלו שמפשים אצ"ל מי להתארח ביום השן, ויש כאלו פלפי סיפה, משה להכעיס - צושים פורים וימי... ושמ כל החודש הם מרבים פשחחה, אני יודע מי התיך להם זאת, זו משה שצרויה!].

ושם כצת, יש יהודים - פפרט פפסלם [ובנכותכם שמ צוד מצט בשיטות...]. שצוסקים חלק מתפילה והתבודדות, וממילא אני לא מצליח עליהם, הם יוצאים מהייאוש ומכל התאוות, וצוודים את ה' פשחחה.

ובאמת כבר נלמד לי הכח להיחמם, ואני מתחיל לסקול אולי להתייאש ומה. כי עליו פוודא לא נאמר אין שום ייאוש מצולת כלל. ייתכן שהשנה פפורים 'אתבודד' על הצניין, ואז אם אתייאש - יצו משיח מיד...

פורים משה

המן פן מדתה האדעי

צורר היהודים משלן הפירה

סיפורו של הרב צבי מייזליק שליט"א - כרמיאל

ספר לנו מעט על הרקע שלך:

זכני הש"ת להיוולד ולחיות בבית מיוחד. הורי היקרים שיחי הם אנשים של דוגמה למסירות ולחסד, והבית שלהם ספוג באהבת תורה אהבת חסד ויראת שמים, וזה מה שקבלתי מהם.

כשלמדתי בישיבה קטנה, היה תקופה שזכיתי לעלייה גדולה. למדתי בחשק רב, ועם האוכל בא התיאבון, וממילא רציתי וחיפשתי להתקדם עוד ועוד. חיפשתי בספרים, ושמעתי דרשות - כדי להתעלות עוד ועוד.

אך למעשה זה גרם לי את ההיפך. כי בכל פעם שפתחתי ספר מוסר, או שהייתי שומע איה "שיחה" או "ענד" מהמשגיח - הוספתי לעצמי עוד כמה "איקסים" לשימה שלי... המבט שלי על ה', היה כמישהו שדורש מאתנו כל דבר שאנו לא מסוגלים לעשות, שכן הדברים הקלים - מה הם שווים. והדברים הקשים - מי יכול לקיימם. אני לא יכול לשכוח איך ביו"ט כשהייתי מביע בתפילה "אהבת אותנו ורצית בנו" הייתי עם דמעות, הרהרתי בלבי: אכן "אהבת" בעבר, היום כבר לא...

ואיך התוודעת לברסלב?

ההצלה שלי היה החברותא שלי (הרב ש.ס שליט"א). הוא התקרב לברסלב, ואני לא ידעתי! מזה כלל. הוא היה תמיד מדבר עמי הרבה בעבודת ה', ומנסה להחדיר בי אהבת ה', קדושה, מידות ואמת. ואני התלהבתי מחדיבורים והתחזקתי מהם מאד, והייתי מנסה לשאול אותו מהיכן הוא שואב כאלה פנינים נדירים שלא שומעים בדרך כלל בעולם הישיבות [הששה"ת מלא כל הארץ כבוד, והוא אוהב אותי (!!!) וכו' וכו']. והוא התחמק ולא רצה לומר. בכל אופן מאד התחברתי לדברים שלו, ולאמנת שהוא הביע. הרגשתי שזה ממש מרפא אותי.

לקראת העליה לשיעור ג' "צא המוצע מן השק", וגיליתי איכשהו שהוא שואב את הכל מהאוצר של מוהר"ן. הוא (שפחד מהנהגות הישיבה) לא ניסה כלל לקרב אותי לברסלב, אלא רק לחזק אותי. אבל אני מעצמי התחלתי להתקרב, ורציתי ללכת לחבורות ושיעורים של ברסלב. הוא עצר אותי, והסביר לי את העניין של "ריבוי אור" שגורם כביכול נגר, ואמר לי "חכה קצת, כשתתבסס יותר תלך" (דבר שבאמת עזר לי המון, כי כשהתחלתי ללכת לשיעורים התחילו המניעות, דבר שלא הייתי עומד בהם בהתחלה).

אך בהמשך כבר נכנסתי לזה חזק.

האם הייתה לך התמודדות עם הסביבה?

כשגילו את זה בישיבה, התחילה סערה. אמנם מצד הבחורים כמעט לא סבלתי, כי השתדלתי פשוט לא לראות ולא לשמוע, ולא להיכנס אתם במשא ומתן. אבל כשבא אלי המשגיח ואמר לי "אם אתה לא מתגלה ומוריד את חוקן - אל תחזור לישיבה" הבנתי שהעניין רציני, אבל ב"ה העניין הסתדר, ונשארתי בישיבה.

כשבאתי לעלות לישיבה גדולה, התעקשתי ללמוד בבני ברק, על מנת שאוכל לבא ולבקש את החברותא הנ"ל שהלך ללמוד בישיבת ברסלב. הר"מ (שכמונן לא ידע את הסיבה) ניסה להניאני, אבל ב"ה התעקשתי, והתקבלתי לאחת מהישיבות הטובות ביותר. ומשם הייתי הולך הרבה לישיבת ברסלב ומבלה שם, בעיקר בשבתות. ומדי פעם אף הייתי יוצא איתם לשדה להתבודד.

יום אחד קרא לי המשגיח ואמר לי בדרות: הבנו שיש לך קשר לברסלב, ולכן הפש לך ישיבה אחרת לאמן הבא. ולא די בזה, אלא הוא הורה לי להתקשר להורי ולהודיע להם שסולקתי מהישיבה!!! הוא דיבר איתי כחצי שעה, כשאני מנסה כל הזמן לגרות את חושי שלא אתעלף, הכל הסתובב סביבי, הרגשתי סחרחורת איזמה שמעולם לא הרגשתי, והייתי בטוח שאני עומד לאבד את ההכרה...

וכאן אצ"ן, שכל ה"מניעות" וההתמודדות שעברתי, הכל התגמד בעיני מול דבר אחד - מול הצער של ההורים! כל חיי לא היה אכפת לי שילקו אותי מאה מלקות עם שוט, ובלבד שהורי היקרים לא יצטערו. המניעה הכי גדולה והקושי הכי גדול שהיה לי, היו השיחות עם הורי בנושא הזה, שהתנהלו בדרכי נועם, אבל עם דמעות בעיניהם (ואני מבין אותם). דבר שהציק לי יותר מהכל.

מזבן כממילא, שהקושי כעת היה כפול ומכופל. לא הייתי מסוגל לעשות את הצעד הזה ולהודיע להם על סילוקי מהישיבה. ולכן, בלידת ברידה, המשכתי בלימודי כריגלי! לאחר כשבועיים נישא אלי המשגיח, ושאלני האם ידברתי עם הורי, עניתי בשלילה, ואמרת לו שאיני מסוגל. הם שלחו את המשגיח-קטן שיעשה את זה. ובדרך נס זה עבר בשלום - אבי שליט"א התקשר אלי

לאחר זומיים, ודיבר עמי, וסידר לי ישיבה אחרת. ולא זו בלבד, אלא אחר כך הוא סייע בידי לנסוע לאומן לראש השנה, ואף נשא ברוב ההוצאות, וזה סיפור בפני עצמו (שכולו נס מתחילה ועד סוף).

הסיים של הסיפור הוא, שהתארסתי עם משפחה מברסלב, וקודם החתונה אמרתי לאבי שליט"א: בחתונה אתלכש בדיוק כמו שאתה רוצה, עם אותו לבוש שהלבשת אותי ושלבשתי עד היום [שלא צטטרך להתבייש מחברך]!!! וכך אכן עשיתי. וב"ה כיום אני חי חיים טובים בדרכו של מוהר"ן, וחי חיים שלווים ושמוחים עם המשפחה שאוהבים אותנו ושואבים מאתנו נחת.

מה הם הנקודות המיוחדות בדרכו של מוהר"ן?

כשאני חושב מה הייתי היום בלי זה, אינני יודע מה לומר בדיוק. הרבה דברים יכולים להיות, אך הצד השווה שבהם הוא - שהייתי עץ או קש יבש יבש לגמרי. לומד, מפתל, מחייך וגם עושה מצוות - אבל עם לב מאובן ומיושב. תורת מוהר"ן נותנת חיות, שמחה, וידיעה שה' אוהב אותך כמו שאתה, בן (אני נזכר שלפני תקופה, באחת הפעמים שזכיתי להתבודד ולדבר עם ה', אמרתי לו: ריבוננו של עולם, אם ניתן שם למעשיך עם נשמותינו - זה "צירה בבין", אתה לוקח אנשים כ"כ מגושמים וכו', ומציייר ומייצר מזה דברים כאלו נפלאים...).

בדרכו של מוהר"ן, אפשר להיות בתוך עוה"ז שמלא בכל המידות הרעות והתאוות הנוראות, ובכל זאת ליכות לעבוד את ה' בתכלית השלימות שהוא דורש ממך! מהמקום שלך, בלי הצנע, ובלי לקפוץ מאתיים קומות מעלך. אלא אתה כמו שאתה - לעבוד אותו, ולהשתפר בכל פעם עוד ועוד קצת ועוד קצת.

ולכן, כששואלים מה הנקודות העיקריות בברסלב, זה מבחינתי כמעט כמו לשאול מה המספרים של הלוטו... פוק עיין ותשכח בהקדמת ר' נתן לליקוטי מוהר"ן, ובכל זאת דומני שאפשר לומר ש: ההתחזקות (לא רק בירידה אלא גם בעליה! ואכמ"ל), השמחה, ההתבודדות והתפילה, האמת והדיקויות בה' תמיד - הם המוטיבים שמסמלים את ההולך בדרכו של מוהר"ן, אבל כאמור, אלו הם רק טעימות מאין סוף של דברים, שהמאחד את כולם זה "עבודת ה' באמת ובתכלית השלמות".

דרכה של תורה

מאמר תורני בנושא ע"פ תורת מוהר"ן

>>> המשך מעמוד א'

גאוולה! וממילא, אין לכם מה לחפש שם. ועם ישראל לעומתו טען בהגיון: זהו, אין לנו עוד תקווה, וממילא עלינו להתערב בין הגויים, ולחיות חלק מהם. [הרמזו לזה: לעשות כרצון איש ואיש. דרשו חז"ל - 'איש' זה מרדכי 'איש' זה המן. כי 'איש' ר"ת אין שום יאוש, 'איש' אותיות יאוש]. ובה נפלו לקליפת המן-עמלק, שהוא הייאוש והחלל הפנוי, ומשם כאמור אין דרך חזרה, ועל כך נגזר עליהם כליה ר"ל.

"ומרדכי ידע את כל אשר נעשה". הוא סיפר להם אודות הגזירה, ומזה הם הבינו שאכן טעו כמה שחשבו. אך מה עושים כעת? מה הפתרון לקליפת הנוראה הזו, ואיך מבטלים את הגזירה? הם עשו את ההיפך הגמור: התייאשו לכיוון הקדושה! אסתר אמרה "ובכן אבא אל המלך אשר לא כדת" - נגד ההגיון והשכל הישרי, ועם ישראל לעומתה התענו שלשה ימים ולילות, אנשים נשים וטף, כאמורים: מצדנו, אין חיים! לא אוכלים ולא שותים - עד שניוועע. גם זה נגד ההגיון והשכל. ואז האיר האור של פורים.

האור של פורים הוא האור של שער החמישים, האור של הכתר העליון,

מושבו של עמלק - שם התגלה הנס של פורים, כי השי"ת כן נמצא שם, והוא פעל את על המערכת. ולכן, לא כתוב שם ה', כי במקום הזה יש הסתרה על שם ה', אבל 'מגילת אסתר' מגלה את ההסתרה, ומאירה לנו שכל 'המלך' זה מלכו של עולם, ואפילו 'המלך' אחשוורוש' הוא ג"כ רק לבוש של המלך האמיתי. וזה מנהג התחפשות [שבעבר היה נוהג ללבוש מלבושי עכו"ם], לדעת שבתוך כל הלבושים המוזרים ביותר, יש מציאות של ה'.

ולכן אנו מצווים במשלוח מנות ומתנות לאבוינים, שהם לכאורה מעשים אנושיים פשוטים ומקובלים, אך כעת מאיד בלבנו האמת שאין דבר שהוא 'סתם', אלא הכל הוא מצוה וקודש קדשים, וכל דבר הכי פשוט הוא כלי לאור הגדול ביותר.

זהו ההארה הגדולה והנפלאה של פורים, שמאיר בוכח נורא כזה, שמוריד את כל המסכות וכל ההסתרות, והשי"ת עומד לידנו ממש, ואומר: "מה שאלתך בני היקר ומה בקשתך". והכל מתקבל! ביום זה מתגלה שאין שום ייאוש, וכל הדברים שהשארנו מאחורינו בכל מיני מקומות בחיינו, אפשר לאסוף אותם בחזרה, ולהתחיל מחדש את כל ההתחלות. וכך גם אם ניפול שוב - נדע שאפשר גם להתחיל שוב, כי יש פורים בעולם.

איש יהודי היה בשושן הבירה

אשריך ידיים שגמלתן חסד עם יושבי הבית - שטפתן כלים, קצצתן סלט, גיהצתן חולצה, אשריך פה שדברת עם ה', שעודדת את הילדה, שבלמת את הכעס...

מצוות פורים, יכולות להצטייר לכאורה, כמנותקות מכל סממן רוחני. סעודה גדולה, שכרות, אקט חברתי של משלוחים אחד אל השני, ואפילו מנהג של תחפושות...

באמרדכי הצדיק וזועק: אני יהודי!

כי אם חלילה חודרת לתוכנו תחושת סתמיים כזו, נדע בבירור, שזוהי קליפת המן בכבודה ובעצמה! כשאנו מקפידות לאכול אוכל כשר, ליטול ידיים ולברך, כל שכן כשאוכלים מעדנים לכבוד שבת ויום טוב, ולכבוד חג הפורים. כשאנו שולחות משלוחים והגברים משתכרים כי

המשך בעמ' הבא <<<

מהם שרדי - לא גוף וממילא גם לא נשמה. לפיכך גייס את כל יכולות הטומאה והכישוף שהיו לו כדי למצוא זמן מתאים, וזה מה שדחף אותו לצרף את כל יושבי תבל אל המשמיה.

ומנגד, זו הסיבה שמלחמת הצדיק בו הייתה הכרזה פומבית עיקשת של "אני יהודי".

כי יהודי הוא זה שידע לחבר נכון בין נשמה לגוף. להחשיב כל אחד מהם ולחברם כאחד:

נשמת היהודי, חצובה מתחת כסא הכבוד. אך ככל שהיא כוספת לה' ורוצה להדבק בו, אין היא יכולה לפעול מאומה ללא עזרת הגוף. הגוף הוא זה שמוציא לפועל את רצון ה' והוא מקיים את המצוות. ממילא, גופו של יהודי יקר ומויחד עד מאוד. בהיותו המשכן והכלי של הנשמה.

לכן אומר רבנו שיש לשבח את האיברים ולפרט בפשטות: אשריך גרלים שהלכתן לדבר מצווה - שיצאתן לקניות לכבודה של השבת.

במילים פשוטות ואמיתיות אלו מיוצג מרדכי הצדיק במגילה - איש יהודי. איש שכל מהותו אומרת - יהודי.

יהודי ענו כנמר. חזק באמונתו וגאה ביהדותו. יהודי שלא חת מפני איש. איתן מול פיתויים כמו מול איזמים - ודבק באמת.

יהודי שכל מה שרואה מול עיניו זה רצון ה'. עם ה' הוא הולך, איתו הוא ישן, קם, אוכל, מסתובב. יהודי, שכל מה שקורה איתו וסביבו - משמש עבורו אמצעי ודרך לקרבו אל ה' ואל מלוי דברו.

מלחמת הצדיק - מרדכי, מול קליפת עמלק - המן, נסובה ועודנה סביב המושג "יהודי". לדידו של המן אין מציאות כזו ששמה - יהודי. הוא מזלזל ומבטל, עוקר אותה לגמרי. לגביו יש 'בן אדם', ישנם 'אנשים'. יהודי? מה פתאום!?

לכן כל כך בער לו להשמיד להרוג ולאבד את כל היהודים ולא להשאיר

מה בקשתך?

שאלה:

כבוד הרבנית תחי'.

האם בברסלב אוהזים שהצדיק היחיד הוא רק מוהר"ן? וא"כ מה היחס לשאר הצדיקים מכל הדורות?

ובעיקר - איך היחס לגדולי הדור כיום, ולכל הראשי ישיבות, משיגים, רבנים, מוציאים, וכל כיו"ב, האם הם נחשבים בכלל, והאם צריך לשמוע להם, וכמה?

אשמח לקבל בירור בנושא.

ד.ק. בית שמש

תשובה:

השאלה הזו היא חשובה מאוד, וחשוב מאוד לענות עליה. אך היות והעניין דורש אריכות, ע"כ במזדור זה אכתוב בקצרה, ומי שרוצה הרחבה בעניין, מוזמנת לקבל הקלטה של שיעור שלם שמסרתי בנושא [במשך כשעה].

מוהר"ן מביא (בפתיחה לליקוטי מוהר"ן) את דברי הגמרא במסכת שבת (ק"ה ע"ב): כשנכנסו רבותינו לחרם ביבנה, אמרו עתידה תורה שתשכח מישראל, שנאמר "ואנכי אסתיר אסתיר פני ביום ההוא". עד שבא רבי שמעון בר יוחאי ואמר: חס ושלום, לא תשתכח תורה מישראל, שנאמר "כי לא תשכח מפי זרעו". עד כאן דברי הגמרא. ורבינו מבאר את העניין כדלהלן:

לכאורה, העניין כולו תמוה. וכי כל החכמים ביבנה לא ידעו את הפסוק שהביא רשב"י 'כי לא תשכח מפי זרעו'? וכן קשה להיפך - מה יעשה רשב"י עם הפסוק שהביאו הם 'ואנכי אסתיר אסתיר'?

התשובה היא שאין כאן כלל מחלוקת. אלא כל אחד מהם דיבר על התפקיד שלו. כי ישנם שני חלקים בתורה. יש את התורה בעצמה, שהיא המצוות, וההלכות, הגדרים והסייגים; ויש את החיבור לתורה, שהוא החיבור לפנימיות התורה, ולאור האלוקי שנמצא בתוכה - בתוך לימוד התורה ובתוך קיום המצוות.

ונהגה כאשר נחרב בית המקדש, ועם ישראל יצא לגלות - ראו החכמים שכתוצאה מכך, במשך הזמן עתידה התורה להישכח, והכוונה היא לא לחלק הראשון אלא לחלק השני. כלומר, עצם קיום התורה יישאר, אבל בלי החיבור אליה! וממילא בלי אור, ובלי חיות, ובלי הדבקות בה'. ועל זה הביאו את הפסוק, שבו השי"ת מגלה לנו שיגיע זמן שיהיה הסתרה, ולא רק הסתרה אלא 'הסתרה אסתיר',

הרבנית דבורה קרשבוים - בתו של הגה"צ ר' יעקב גלינסקי זצ"ל

'תיקון'. וממילא, המצב יכול להיות שיהודי הוא שומר תורה ומצוות, ומדקדק בקלה כבחמורה, ע"פ כל ההדרכות שהוא מקבל מה'חכמים ביבנה', אך הוא חי בתוך חושך. הוא חי בתוך העולם, שכולו מלא צער וייסורים, וכל זים שומע על צרות אחרות, והוא בעצמו סובל מבוקר עד ערב, בגשמיות ורוחניות, וממילא הוא מרגיש היטב את הגלות - הכללית והפרטית, ואינו יודע למצוא עצה וזמור לנפשו.

ובשביל זה צריך את הצדיקים הגדולים, שהם בבחינת נשמת משיח [כמובא בזוהר, ובכתבי האריז"ל שהנשמה הזו אמורה לבא לעולם כמה וכמה פעמים], ובכוחם להאיר לכל יהודי אור של גאולה, שמאיר לו שהשי"ת נמצא בעולם, וקיים ממש בכל פרט ופרט מחיו, ואפילו בחסרתה, ואפילו בהסתרה שבתוך ההסתרה, וגם מאחורי כל הדברים הקשים שעוברים על כל אחד - הוא עומד, וממילא אדם מתחיל לראות אור בחייו. הוא מגלה אור אחר בלימודו, אור אחר בכל המצוות, ואור אחר בכל יהדותו. והוא יוצא מגלות לגאולה.

וממילא לסיכום: ברור שאנו זקוקים לכל הצדיקים מכל הדורות, ובפרט גדולי ישראל שבימינו, שהם אלו שמלמדים אותנו פרטי קיום התורה, והם אלו שאחראים לשמור על כרם בית ישראל, לעמוד בפרץ ולגדור גדרים, ולעשות כינוסים וחזיונים, וכי' וכי'. ואנו מחויבים לשמוע להם, כי בלי זה אין לנו בכלל תורה. וכמו שמוהר"ן הזהיר, שלפני הכל ואחרי הכל - אסור לזוז מסעיף קטן בשולחן ערוך ויהי מה [ואכן, היה יהודי בשם ר' הירש לייב ליפל, שהיה תלמידו של החפץ חיים זצ"ל, ורצה להתקרב לחסידות, וכשבא לשאול על כך את רבו החפץ חיים, אמר לו: תתקרב לברסלב, ששם שומרים על השולחן ערוך!].

אבל לאחר שמקבלים מהם את הקיום המעשי של התורה על כל פרייה ודקדוקיה - כעת אנו מוכרחים להאיר אור לתוך התורה, ולתוך החיים, ואת זה מקבלים ממוהר"ן, שהמציאות מוכיחה שכל מי שטעם מהלימוד בספריו ומקיים של עצותיו - ללא יוצא מן הכלל - החל לראות אור בחייו, ולהרגיש משמעות אחרת, עמוקה ומתוקה, בכל מה שהוא עושה ובכל מה שקורה איתו לטוב ולמוטב.

וממילא, לא רק שאין סתירה בין הדברים, ואין זה אחד על חשבון השני - אלא אדרבה, שני הדברים משלימים זה את זה, כי השלמות של אדם הוא כאשר הוא שומע לחכמי הדור כדת מה לעשות, ובד בבד מחפש בתורת מוהר"ן ובעצותיו כיצד לעשות זאת כראוי בחיות ובשמחה.

שאלות למזור זה ניתן לשלוח לכתובת: משפחת קרשבוים, רח' הרב מבריסק 6 בית שמש. או לדוא"ל: gmail.com@4104442, או ale2@okmail.co.il וצ"ע: עבור מדור "מה בקשתך".

במדור זה נארח בעו"ה בכל פעם אחת מהנשים היקרות, שבעליהן התקרבו לתורת מוהר"ן, ונשמע מפייהן כיצד העניין השפיע עליהן, וכיצד הן מרגישות עם הנושא.

הפעם נתוודע לסיפורה של גברת ג. י. מהמרזכר.

ספרי לנו מעט על הרקע:

בעלי ואני גדלנו במשפחות ליטאיות חשובות. אצלנו בבית היתה השקפה מאוד ברורה ומבוססת. אבי הוא ת"ח מוכר וחשוב, ואנחנו הילדים היינו מקבלים את השקפותיו ודעותיו ללא עוררין. תמיד היה ברור לי שאנחנו הכי צודקים בעולם, אבל יחד עם זאת היינו פתוחים לקבל גם אחרים. בבית לא שמעו מעולם שום מילה רעה על שום חוג (ושום פוליטיקה).

אני אישית טיפוס יותר קיצוני, שחייב להוכיח את האמת. היה לי קשה להעריך מישהו שהדרך שלו לא הכי נכונה (בעיני), עד כדי כך שבבחרתי באה אלי פעם תברה עם קמיע של נ... והגבתי בצעוד מאד חריף (שאני מתביישת לפרט) - שתבין כמה זה חמור...!

ועל זה כנראה השי"ת החזיר לי בכפלים...

מתי התקרבתם לברסלב?

בעלי החל כבר בבחרותו להתעסק עם ספרי מוהר"ן, ואני ידעתי מזה בזמן השידוך. ידעתי שה"מדובר" קם כל לילה בחצות, ושהוא לומד בספרי ברסלב, אבל מהמת שלא היינו מצומצמים כאמור, לא היה לי שום בעיה עם זה, תלמד כל מה שאת רוצה, העיקר שבלב אתה ליטאי ונורמלי! ידענו שמדובר בבחור מתמיד וגאון ועילוי, ובסך הכל, זה היה נראה משתלם...

לאחר החתונה, החל בעלי לאט לאט להתקרב עוד ועוד, והנס שלי היה שהוא כל הזמן שיתף אותי, הסביר והסביר, ולא נתן לי להישאר מאחור.

התווכחתי המון, עדיין הייתי צעירה ולא הכרתי את המציאות הזו - לחשוב ולהאמין במשהו שונה מאבא שלי, שהיה בשבילי הדמות הכי חזקה וצודקת. וממילא אם אני מאמינה בברסלב, אז ממילא הבנין הגבוה הזה שהוא גם גב חזק - הולך ומתמוטט כבנין קלפים... וזה כנראה הפחיד אותי. ידעתי שאני לא אהיה 'פרווה', אלא לאן שאני הולכת - זה עד הסוף.

גם אבא שלי, שהוא עוד יותר פתוח ממני לקבל את כולם - מאד נלחץ מהשינוי של בעלי, דוקא כי מדובר באברך גאון ועילוי שלומד בהתמדה לא מצויה. הוא חשב שהוא מידי "תמים" ולכן הוא נסחף, וחבל על כזה "פרח" שיתברסלב!

בתקופה הזו הייתי ממש במצוקה. מצד אחד רציתי לחזק את בעלי כי זה מה שאני אמורה לעשות, מצד שני היו לי באמת המון שאלות ותמיחות, ופחדתי מאד שהוא לא הולך בכיוון הכי נכון... השאלות הללו הובילו אותי להתחיל לחשוב על ה"אמת" - מה, ואיך אפשר למצוא אותה? הרי כל כך הרבה אנשים חושבים שהם בדיקת הכי אמתיים, ואיך באמת אפשר לדעת?

ואז בעלי אמר לי משהו חזק בשם רבי נתן (ליקוטי הלכות): לאחר שר' נתן מתאר את הנקודות שבהם האמת דקה ולא ברורה, הוא מסיים "המשכיל החפץ באמת - יולכו ה' בדרך האמת", ומביא על זה את דברי ה'תנא דבי אליהו' שמי שמחפש אמת מוסרים לו מלאך של אמת.

זה תפס אותי מאד. כי ידעתי שבעלי - יותר מהכל - מחפש באמת. מתפלל על האמת, ומוכן להשתנות מקצה אל קצה אם יוכח לאמת אחרת. ידעתי טוב מאד שבעניין החיפוש ותפילה על אמת - ידו של בעלי על העליונה. הרי אין לו שום אינטרס בברסלב, לא כסף ולא כבוד. רק להיפך. אלא כל מה שמעניין אותו זה רק האמת.

ומנקודה זו החלטתי שאני הולכת אחרי בעלי. על-אף שעוד לא קיבלתי ללב ולא למח את עניין ברסלב, אבל ידעתי שהוא לא טועה, והחלטתי שאני הולכת אחרי - בשביל השלום בית. ידעתי שבעלי חזק בדעתו, והיה ברור לי שאני מיישרת אתו, קו הילדים שלי לא יגידו: אבא ברסלבי אמא ליטאית. עד שבסופו של דבר התחברתי גם אני.

איך זה קרה?

זה היה התהליך, וקשה לי להגדיר רגע מסוים שזה 'קרה'. אבל אחד

קבוצת תמיכה לנשים שחוו אובדן בעל ליטאי ומתמודדות עם בעל ברסלבי! מי שמזדהה-מוזמנת! סודיות מובטחת...

פגישה רביעית

שיצא יעקב עם משפחתו לקראת עשיו, סידר את בניו כן: תחילה בני הש"ך פחות, ואח"כ בני לאה, ואח"כ בני רחל - שהיו צדיקים ביותר. הגאון מוולנא מסביר, שיעקב רצה ללמד אותנו מה היה המצב בסוף הגלות: אלו שברדגה הפחותה ביותר - ישלטו ברוח, דרגה גבוהה יותר - ישלטו פחות, וכן הלאה, עד שהצדיקים הגדולים יהיו מבוזים ושפלים, כמו שחז"ל אומרים (סוף מסכת סוטה) שהאמת תהא נעדרת.

נמצא, שדוקא במקום בו נמצאים הפחותים והשפלים בעיני בשר ודם - יש הרבה סיכויים ששם נמצאת האמת היותר אמיתית, רחוק מהכבוד וההדר.

ומכאן נמשך לתשובה לשאלה השניה: למה אתם חושבים שאתם יותר צודקים וחכמים מכולם?

התשובה היא: אנתנו לא יותר צודקים, ולא יותר חכמים. פשוט - חיפשנו, בדקנו, ומצאנו! אנתנו ותחפשו - תמצאו גם אתם! יש מקום לכלום...!

נשים לב לתופעה מעניינת שבכבות הציבור השונות: החילוניים בטוחים שהדתיים מגזימים בכך שהם שומרים שבת וחובשים כיפה. הדתיים מבינים שצריך שבת וכיפה, אבל לא להגזים יותר מזה... ה"מורחניקים" מסכימים שצריכים את רוב התורה, אבל לא להגזים כמו החרדים... ה'בעלי-בתים' חושבים שהם המושלמים - הם הרי כבר חרדים, עם כיפה שחורה. אבל לא חייבים להם חיים ללמוד בכלום! אפשר גם ללמוד מקצוע... להתפרנס... לבלות...

וה'אברכים' - הם הרי כבר באמת מושלמים! הם לומדים שלוש סדרים, מממילא הם כבר בוודאי יודעים בדיוק כמה, מה ומתי. מה רצוי, ומה מוד גם... כל אחד ידע איזה חומרות רצויות, ואילו חומרות מוגזמות, כמה חייבים ללמוד אפילו בבין הזמנים, וכמה זה כבר יותר מידי. איך הבנות צריכות להתלבש בצניעות, ומתי זה כבר קיצוני, ומושך את העין מרוב שה צנוע... כמה מותר להאריך בשמ"ע, ומתי זה כבר מראה על תסבוך נפשי... וממילא, 'שמירת העיניים' מוגזם? שעה התבודדות?? ממש מוגזם! כנראה אתה מוכיח את עצמך! לא יכול להיות שזה אמת! לשמוח לאחר נפילה? לא מתקבל על הדעת! לקום חצות ואח"כ לישון ביום? שיגעון! וכן הלאה והלאה...

בקיצור, טבע האדם להעמיד את כל הסביבה לפי המקום שלו-עצמו, **דדיוק!** מי שפחות ממנו - לא מספיק, ומי שיותר ממנו - מגזים... לכן יש אנשים שלא מוכנים לפתוח את הלב לקבל דרגה אחת יותר ממה שהם, אך יש אנשים שמבקשים ומחפשים, ובלבד מדרגה שידעו עליה - הם ימשכו אליה, וגם אז, ימשיכו לחפש עוד מעלה ועוד מעלה, ואף פעם לא ישבו בשקט. אם בעלך מהם - אשריך!

(על השאלה השלישית - מה עם גדולי ישראל - בעו"ה בפעם הבאה. שיישאר לנו מה לכתוב, ויישאר לכם טעם טוב בפה...)

בפגישה הקודמת התחלנו לדבר על החברה, או יותר נכון, איך מתגברים על הפחד מה'מה יגידו?' ומי שאכן החליפה את המלים ב:'מה ה' יגידו?' בוודאי הרגישה את התבדל. כעת נתקדם בעו"ה הלאה.

מסתבר שעיקר הקושי של החברה לקבל את המתקדמים לברסלב מסתכם **בשלושה שאלות** עיקריות: א. תראו מי הם המתקדמים לברסלב? מה יש אנשים מכונים לחפש במקום כזה? ב. למה אתם חושבים שאתם יותר צדקים מ'כולם'? (הרי ה'כולם' אף פעם לא טועה...ג. מה עם גדולי ישראל? איך יתכן שהם לא מתקדמים לברסלב?

בבין, על השאלה הראשונה דברנו בפגישה הקודמת. הבנו שאין מה להת'בלבל מהשאלה הזו, כי אף אם הציבור המצוי בברסלב הם אנשים שבורים ומסכנים, אין בהם שום סימן ושום ראייה לכלום. וכמו שראינו אצל דוד המלך, שבתחילתו היה מלך על כל ה'שבורים' (כדאי לעיין במה שכתבנו שם באריכות).

כעת ננסה להבין למה באמת זה קורה? למה דוקא אנשים שנפלו / הגיעו ממקומות רחוקים / עברו משברים - הם נמצאים בברסלב את האור?

התשובה הפשוטה היא: כי לא אכפת להם מהחברה!!! ולמה לא אכפת להם? אחת מהשתיים: או שבכל מצב כבוד גדול בעו"ה כבר אין להם, וממילא אין להם מה לפחד מהחבשות, או שמרוב המצב הקשה שנקלעו אליו - הם מוכנים למסור נפש למען האמת שיגלו.

והתשובה הנספת היא: שהם מחפשים באמת ופתוחים לקבל. מסופר על הגאון רבי חיים שמואלביץ זצ"ל שהגיע אל רבי אברהם יפה"ל זצ"ל ראש ישיבת נהרדוק, ובקש ממנו שיראה לו בישיבה מיהו הבחור הטוב ביותר, אותו יקח לחתן. הצביע לו ר' אברהם על החבורים, ואמר: פלוגי הוא הגאון הגדול, פלוגי העילוי הגדול, והשלישי הוא המתמיד הגדול... אבל הבחור יעקב ישראל הוא **הבחור הטוב ביותר!** מדוע? הוא ה'מבוקש' הגדול ביותר! וזה היה הסטייפלר זצ"ל... כי זה העיקר בעבודת ה': לבקש, לכסוף, ולרצות עוד עוד.

הרי עובדה היא, שרוב האברכים קבועים במקומם שנים על-גבי שנים, עוסקים בתורה ומצוות, ובטוחים שזהו-זה. אין עוד מה לחפש. רבים מהם אינם חושבים שאולי יש מדרגה נוספת אליהם הם ימליים לשאוף, מדרגה תתוסף להם ותרם אותם! ומי שמשום-מה נן מחפש, או נחשף לחומר כל שהוא ועל ידי זה התחיל להתעניין - אכן מגיע בהרבה מהמקרים לברסלב! ו'לחפש' אין הכוונה לקרוא כמה מילים מאיזה קונטרס, ולקום את האף. הכוונה לה כן מקום בלב, ולעטף עם הסכמה מראש שאם נמצא משהו - נאמן אותו בכל הכח! כי לא חסרים סאלו ששואלים כדי להקטין, או לומדים כדי להתחוכך).

נתקדם עוד. אם כבר נן מסתכלים על העובדה שהמקורבים למוהר"ן הם ה'שבורים' וה'מסכנים' - הרי זה רק כדי להוכיח להיפך. וכפי שנראה:

מהדברים שהכי קרב אותי - היה ההתנגדות של המשפחה שלי, עד שזה השפיע עלי כ"כ חזק - את ההיפך! למשל, כשרצינו לטוס לאומן ואבא שלי התנגד - זה כ"כ הקפין אותי, הרי אם היינו רוצים לטוס לטיול בשוויץ אף אחד לא היה מצייץ, אז מה כ"כ גרוע באומן? זה הדליק לי נורה אדומה שכל ההתנגדות - מקורה בדעות קדומות בלבד, ולא משום נקודת אמת.

זה אומר שנשרפו הקשרים עם המשפחה?

ממש ממש לא. לקח להם תקופה לנעל את זה, וזהו. הם רואים שטוב לנו, שאנחנו בסדר, לא מורפים משום סעיף בשו"ע ולא מאבדים את השפיות, ואדרבה, חזקים בכל פרט הרבה יותר, וממילא הם כבר לא אומרים אף מילה של התנגדות, ויש לנו קשר קרוב וחזק עם כולם.

איך את מגדירה את עצמך היום?

היום אני ברסלבת שרופה. לא תלוי על הבית שלי נן, בעלי לא עבר לשטר"י מול, ואין לנו בן נתמן ולא נתן, אבל אנחנו ברסלבים במלא מובן המילה. בלי שום התחמקות, אשרינו שזכינו!

מה יש לך לומר לאחרות שבתחילת הדרך?

לא לפחד מהתגובות וההתנגדויות, ברגע שתהיו חזקים - אף אחד לא ידבר מילה!

>>> המשך מעמוד קודם

כך ציוונו חכמינו - הרי מעשים גשמיים מהינים אלו, חביבים לפני השם יתברך והוא שומרים לפניו כבבת. הם משרים את שכינתו בעולם ומחיישים את העולם אל תיקונו. כי יהודי, נמצא בשמים למרות ובגלל שגופו כאן בארץ.

"איש יהודי" אומר רבנו, הוא איש החזק באמונה.

כדי לקבל עוצמה אל מול המון, המציג אותנו או את מעשינו כ'לא שווים', לא מספיקים, או חסרי משמעות. בשביל שלא נתבלבל או חלילה נתייאש כשהוא מגיע להשמיד את יהדותנו בנופפו בכישלונותינו, וכדי לעמוד בעוז אל מול המלעיגים שהוא שולח אלינו או אל תוכנו - עלינו להיות חזקים באמונה.

אמונה בה' האוהב אותנו אהבת עולם, הרוצה אותנו ובוחר בנו מכל עם. אמונה במצוות הגשמיות, שסבב אותנו ברחמינו כדי שנתחבר אליו דרכן. אמונה בכל מעשינו היומיומיים, הרגילים, שבעצם מקשרים אותנו אליו. אמונה בחלק היהודי שיש בכל אחד מישראל, אמונה בערכו של "איש יהודי".

הקבצו

בית וועד לחניכי הישיבות
העוסקים בתורת מוהר"ן מברסלב זיע"א

יד"ל ע"י ארגון עשה ושמע
טל: 0722-477774 פקס: 0722-155-701
דוא"ל: m072247774@gmail.com

גליון
5

ניסן תשע"ה
נושא החודש:
חג הפסח

דרכה של תורה

מאמר תורני בנושא ע"פ תורת מוהר"ן

דבר המערכת

פסח - לידתו של יהודי

ושבו, כל פעם בניגון שונה ובסגנון אחר, אך עם אותו ביטוי עמוק של קשר נצחי ואין-סופי, שיש בינינו לאבינו שבשמים.

הטבע וההשגחה - עבודת וחירות

מאז בריאת העולם - קיימת מלחמה קבועה בין ההנהגה הנראית לעינינו, שהיא הנהגת הטבע, לבין ההנהגה האמיתית של ההשגחה העליונה, שמשגיחה ומנהלת כל פרט שקיים בעולם.

מלחמה זו אינה סתם מלחמה, אלא היא כל מטרות הבריאה. תכלית הבריאה היא "בגין דישתמועין ליה" - היינו שיהיו אנשים בעולם שיתגברו על מציאות ההסתרה הנראית לעינינו, לפיה עולם כמנהגו נוהג, והטבע הוא השולט, ויאמינו בהשגחה העליונה והנסתרת שבה מנהיג השי"ת את העולם.

הראשון שעשה זאת היה אברהם אבינו, שהיה ראש למאמינים. מתחילת חייו לא הסכים להשלים עם השקר של הטבע וכל העבודות זרות השייכות אליו, אלא חיפש את המנהיג לבידה, עד שהשי"ת התגלה אליו, וזכרת עמו את הברית, שהוא זורעו יהיו אלו שיקבלו את התפקיד הנכסף - לגלות את ה' בעולם, ולהביא את העולם לתיקונו. לשם כך הוא אף קיבל את ארץ ישראל, שעליה נאמר "תמיד עיני ה' אלוך בך", היינו ששם מתגלה ביותר השגחת השם בעולם.

הנהגת הטבע נקראת "עבודת", כל ה'מאמין' בה הוא עבד נרצע כל ימיו. לעומת זאת, מי שחי את חייו לאור האמונה בהשגחה העליונה - הוא "בן חורין"

את התפקיד הזה הוריש אברהם אבינו לזרעו, ואנו קבלנו את התפקיד המאושר - להיות הנציגים של השי"ת כאן בעולם. בשל כך, אנו נחשבים כביכול 'חלק השם עמו', ומכאן הקשר נפלא המתואר לעיל, ואשר מתבטא במילים "בני בכורי ישראל". זאת לעומת הגוי, שהוא אין מתפקידו ואין בכוחו להתגבר על הסתרת הטבע ולגלות את ההשגחה, אלא הוא נתון תחת הנהגת הטבע ושליטתה.

הנהגת הטבע נקראת "עבודת", מאחר וכל מי ש'מאמין' בה - הוא עבד נרצע כל ימיו. הוא צריך לדאוג לעצמו למזון ולמחיה, הוא פוחד מכל דבר שזו, מהכוכבים והמזלות ומכל הכוחות שיש בעולם, והוא משועבד כל ימיו לכל סביבותיו - למצוא חן בעיניהם, לרצות אותם, ולהצליח לקבל מהם כמה שיותר. [ובפנימיות, מציאות זו נובעת מהנהגה הנקראת "מלאך מט"ט", שהוא נחשב בבחי' עבד].

לעומת זאת, מי שחי את חייו לאור האמונה בהשגחה העליונה - הוא "בן חורין". הוא אינו משועבד לאף אחד, אינו פוחד משום בריה ומשום כח, ואינו מודאג מחמת צרכיו. הוא רגוע שליו ושמת, מתוך אמונה וידיעה שהשי"ת משגיח עליו ועל כל העולם, דואג לכל צרכיו, שומר עליו מכל פגע, ומדריך אותו על כל צעד ושעל, באופן הטוב ביותר. [ובפנימיות, זוהי ההנהגה הנקראת 'בן', שהיא ההנהגה של שבת לעומת ששת ימי המעשה].

אך זאת עלינו לדעת: אין דרך להגיע לאמונת ההשגחה, ולמציאות

חג הפסח - הוא ללא ספק החג היסודי ביותר ביהדות. "ציאת מצרים" הוא הדבר שמלווה אותנו מתחילה ועד סוף. כאשר המעמד הנורא של קבלת התורה, פותח במילים "אנכי ה' אלוךך אשר הוצאתיך מארץ מצרים", ולאחר מכן, הוא מזכר שוב ושוב בכל התורה [חמישים פעמים], ולא די בזה, אלא אנו מצויים לזכור זאת בכל יום, בבוקר ובערב.

אך הזמן המרכזי שאנו מתעסקים בו הוא חג הפסח, בו אנו מצויים לעסוק בו בהרחבה, ולספר אותו לפרטי פרטים לעצמנו, ולבני משפחתנו - בין הגדולים, ואפילו הגדולים ביותר, ובין הקטנים, ואפילו הקטנים ביותר - שאף אחד לא יוותר מחוץ לסיפור.

מן הראוי א"כ להתעורר מאד להבין - מה הוא העניין הגדול של "ציאת מצרים", מדוע הוא יסודי כל-כך, וכיצד הוא נוגע אלינו, לחיינו הפרטיים של כל אחד ואחד. לשם כך נצטרך כמובן לברר תחילה מהו בכלל "מצרים", מדוע ירדנו לשם, ומה קרה כשיצאנו משם.

יסודות העניין ופרטיו, מתבארים בדברי מוהר"ן במקומות רבים מאד, ולא נוכל להביא במסגרת זו אפילו מקצתם. ננסה ע"כ לבאר יסוד העניין על פי המבואר באחד המאמרים בליקוטי מוהר"ן (סימן ז').

בדברי האריז"ל מבואר שה'לידה' של עם ישראל הייתה ביציאת מצרים [וקודם לכן, היו רק בחינת 'עובר', כמו שכתוב "גוי מקרב גוי"]. בדומה לזה מבואר בספרים (מהר"ל ועוד) שביציאת מצרים נעשו עם ישראל 'בני חורין' בעצמם, ומכאן ואילך, כל הגלויות והשעבודים הם חיצוניים בלבד, ואינם נוגעים בעצמם מציאותנו. העניין דורש ביאור, מהו עניין ה'לידה' של עם ישראל, ומה פירושו של דבר בן-חורין 'בעצמם', ומאי נפק"מ בזה, מאחר וסוף סוף עבדים אנו, אם לא לפרעה, אז לאומה אחרת, ולא רק בחוץ, אלא גם בפנים משועבדים אנו ליצר הרע? להבנת העניין אנו נדרשים להגדרה היסודית - מהו "עם ישראל", ומהו "הודי".

אם נאמר שיהודי הוא זה שיש לו תורה ומצוות - הרי בפסח טרם קבלנו את התורה והמצוות, ומלבד זה, הלא אף גוי יש לו מצוות; אם נאמר שיהודי הוא זה שיש לו אמונה, הרי גם גוי מצווה להאמין. מהו א"כ ייחודו של יהודי, שבוה שונה הוא מהגוי, עד שהוא מציאות נפרדת לעצמו?

התשובה לכך מוזכרת כבר בתחילתו של תהליך הגאולה ממצרים, והוא חוזר על עצמו שוב ושוב לאורך כל הסיפור, יהודי הוא "בני בכורי ישראל"! יהודי אינו 'עוד' נברא, הוא בנו אהוב כביכול של השי"ת בורא כל עולמים.

העניין הזה מתואר באריכות נפלאה ומרגשת במגילת שיר השירים [אותה נוהגים לקרוא בפסח], שם מתאר הכותב את האהבה העצומה, את החיבור הנורא, ואת ההשתוקקות הנפלאה - הקיימת בין השי"ת לבין כנסת ישראל, כשהביטויים של האהבה חוזרים על עצמם שוב

חג הפסח הוא חג הגאולה.

יהודי מעצם מציאותו - שייך לגאולה, וממילא נפשו משתוקקת אליו, ומחפשת אותו בכל מחיר.

המציאות של העבדות סובבת אותנו מכל עבר. נפשו כלואה עמוק בפנים, כששכבות של טרדות, של בלבול ושל שעבוד מכוסות עליה, ומונעים ממנה להתגלות. כתוצאה מכך, גם כאשר אנו כבר זוכים לישוב על התורה ועל העבודה - איננו מרגישים את ה"חירות" המנסבת בהם, ואת ההרגשה של "אין לך בן חורין אלא מי שעוסק בתורה".

זו איננה מציאות טבעית עבורנו. טבעו של יהודי להיות עליו ושמת, מתהלך בהרגשה של "אשריך ישראל - מי כמוך", ומלא בשמחה וגיל אין קץ. ואם איננו כך - אות הוא כי מציאות שקרית של גלות מכסה על מציאותו האמתית.

כל שאנו זקוקים לו - הוא בסך הכל "גאולה", משהו שיוזיר את כל הכיסויים, ישחר את כל המחסומים, ויגלה את הנפש הירקה והנוצצת ששוכנת כבר בתוכנו - אי שם עמוק בפנים, ויאפשר לה לנגן את שיר החירות והדרור שלה.

ואת הכח הזה אנו מקבלים כעת בחג הפסח הבע"ט. ועלינו לתפוס בו בשני ידדים, ולקחתו אתנו לכל השנה. וזאת בכוחם של הצדיקים, שהם זכו לחיות חיים של גאולה, ובגדול טובם ורחמנותם - האירו אף לנו את היכולת לזכות בכך, ע"י תורתם הנפלאה, ועצותיהם המאירות.

אחים יקרים, עורו והתעוררו! נתעורר יחד להאמין כי אפשר לצאת ממצרים, ויש תקווה לאחריתנו, ולא נהיה מהרשעים שמתים בתוך מכת החושך, אלא נחזיק במציאותנו כמאמינים בני מאמינים, המאמינים בה' ובמושה עבדו, ברוצנו לגאול אותנו ובכוחנו להיגאל.

ואזי יתקיים בנו "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות".

הנושאים הבאים:

- אייר - ל"ג בעומר
- סיון - דרך הלימוד
- תמוז - בין המצרים
- אב - עבודת התשובה
- אלול - ראש השנה
- תשרי - חג הסוכות

המשך בעמ' ד' <<<

משה: מה נשמע יעקב, איך ההכנות לפסח, אולי נארגן יחד בחברה לאכילת קרבן פסח בבית המוקד?

יעקב: ידעתי שאתה חי בארורות, אבל לא ידעתי עד כמה. אבל האמת, אולי תדביק אותי גם קצת בארורות, תאמין לי, אמנם בתת מודע אני יודע שפסח מתקרב, אבל חוץ מזה אין לי רגע אחד לחשוב ברצינות על הפסח, אתה יודע את זה ערב פסח, טירדות, קניות, נקיון, הוצאות, וכו' וכו', איך אפשר בשטף של הימים האלו לקבל קצת שיוש הדעת?

משה: יעקב יקירי, אם היית יודע מה נעשה מכל הריצה וריצה, כל טרדא וטרדא, שעושים בשביל פסח, ומה נעשה מכל שקל ושקל שמוציאים על פסח, היית רוקד משמחה, כי הרי סוף כל סוף, כל הטרדות והבלבולים וההוצאות בשביל מה? הרי הכל לכבוד את חג הפסח של הש"ת, היש לנו השגה איה נחת רוח ושעשועים נעשים מזה, בנודאי אתה יודע מה שכתוב במדרש בעניין סוכות, שה' ימים שלפני סוכות לא שייך בהם חשבון עונות, כי עסוקים במצוות, וכ' וכ' מסתבר שגם בהכנות לפסח הוא כך.

יעקב: אתה צודק בכל מילה, אבל איך באמת אפשר לחיות את זה בתוך כל הבלבול הזה של ערב פסח?

משה: זה באמת לא קל, ואין הקב"ה בא בטרוניא עם בריותיו. אבל כדאי לעצור לכל הפחות כמה פעמים ביום לכמה שניות, להזכיר לעצמי: במה אני בעצם עסוק? הרי אני עסוק בלכבוד את השם! וממילא לנסות לשמוח קצת.

ובנוסף, כדאי כמובן להשתדל גם בימים אלו, למצוא את הזמן והמקום לדבר עם הש"ת ולשפוך לפניו את לבו, וזו יכול להזכיר לעצמו ביישוב הדעת במה הוא עוסק, ולחודות להשי"ת ע"ו, ולבקש מהש"ת שייכרה לשמוח באמת; וכמובן לבקש על הפסח עצמו, שיוכה להאמין בפסח, להאמין שאנו נגאלים, לזכות לשמוח בפסח, לקבל את האור של המצות הקדושות, ושל הארבע כוסות הקדושות, ושל שאר כל מצוות החג.

יעקב: אתה ממש מחיה אותי, איזה נס שדברתי אתך, איך הייתי נכנס לפסח בלי הדיבורים האלו. וכעת אני מעוניין לשמוע ממך עוד על חג הפסח.

אני מבין שלא נוכל בזמן קצר לדבר על כל הפרטים של פסח, כי יש הרבה פרטים ומסתמא בכל פרט יש לך הרבה מה להרחיב, אבל היית רוצה שתאמר לי איזה נקודה על **הארבע כוסות**, כי על החמץ והמצה וכו' יש ב"ה הרבה דרשות, אבל על **הארבע כוסות** אי פעם לא יצא לי לשמוע איזה רעיון שאפשר לתפוס בראש וללכת עם זה בלי הסדר, באופן שחוק לי את הרשת הגאולה והיצאה ממצרים.

משה: בשמחה רבה, האמת שגם בעניין ארבע כוסות יש בליקוטי הלכות כמה וכמה דרכים בזה, אבל אתמקד באחד המקומות ששם רבי נתן מביא את הנושא באופן נפלא ופשוט.

יעקב: אדרבא, בא נשמע.

משה: בנודאי שמעת כבר, שיעקר הנקודה של היצאה ממצרים היא, שיצאנו מהגלות של חסרון האמונה - שהיא עיקר המובן של גלות, שאדם חרוק מהשי"ת ואין לו אמונה; וע"י יציאת מצרים ראינו בחוש את השגחת השי"ת, ואיך הוא משדד כל מערכות הטבע, וראינו את אהבתו הגדולה אלינו למרות שהיינו במ"ט שערי סומא, וממילא יצאנו מגלות [שהוא חסרון אמונה] לגאולה [שהוא אמונה גלויה].

אבל יש עוד נקודה בגלות מצרים וביציאה ממצרים שמוזמזת בשם "פסח" עצמו, כי היין הוא כח גבוה מאוד של דעת שמושפע בליל הסדר, לא יכולנו לדבר אל השם מרוב הגלות והרחוק, ולכן כתוב "ויאנחו בני ישראל וכו' ויצעקו" דהיינו **יעקב ללא מילים**, כי לא יכלו אפילו לדבר, [וזה מרומז גם בשם "פרעה" שהוא אותיות "הערף", כי הוא נתפס על הערף, ואינו מניח לנו לדבר], אבל כשיוצאים ממצרים, או מתגלה הדעת ואז כח הדיבור יוצא מהגלות, ויכולים להתחיל לדבר לפניו יתברך.

יעקב: נפלא ביותר. אבל מה זה קשור לארבע כוסות?

משה: הייתי שתשאל... אז כך. עיקר האור של הגאולה בליל הסדר מושפע ע"י הכוסות. כי היין הוא כח גבוה מאוד של דעת שמושפע בליל הסדר, [ואם תעניין בכתבי האר"ז], ובליקוטי הלכות בכמה מקומות, תבין בזה פלאות, ובאמת זה מרומז גמג' במסכת פסחים [בדף ק"ע ע"א] כשדנו באיזה כוסות צריך להסת, שאם תעניין שם תראה, שעי"י הכוסות ממש יוצאים ממצרים].

יעקב: זה מדהים מה שאתה אומר! כמה שאני מאמין במצוות, אבל לא הלמתי שהכוסות בעצמם הם הגאולה, והם האור של הדעת.

משה: עכשיו תמשיך ותשמע. מוהר"ג' מביא [בהלכות פסח הלכה ז'], שיש ארבע פרטים באמונה, ובכל כוס אנתנו מגלים אחד מהם [דווקא על-ידי דיבור].

החלק הראשון הוא עצם האמונה בד' ובמה שבחר בנו מכל העמים ורוממונו מכל לשון, והוה הכוס של "קידוש", שבו אנו מעידים ומודים על עצם האמונה בד' ועל שבחר בנו לעם. **השלב השני**, הוא האמונה בנסים, להאמין שהשי"ת עושה נסים בעולם, ולכן בכוס השני אנו אומרים את ה"הגדה", שבה אנו מספרים את ניסי יציאת מצרים, ועי"ז אנתנו זוכים לדעת ולהאמין שיש נסים בעולם, כי יש מי שמחדש את העולם כל הזמן, ובידו לחדש כל דבר כרצונו, כמוש"כ מוהר"ז ז"ל בליקו"מ [סימן ז].

השלב השלישי הוא עניין האמונה בהשגחה פרטית בתוך הטבע, ולכן אומרים על הכוס השלישי "ברכת המזון", שמבשרים את ד' על שהוא זן ומפרנס לכל בהשגחה פרטית בחן בחסד וברחמים וכו', ומודים על ארץ

ישראל ששם מאיר ביותר האור של אמונה בהשגחה פרטית כמוש"כ "עיני ד' אלקין בה", והכוונה בעיקר ששם אפשר לחיות עם זה. **הסיום הוא הכוס הרביעי**, הוא ה"הלל", שהוא בחינה מסוימת התכלית של הכל - פשוט להודות ולהלל להשי"ת על כל החסדים, כשהמטרה היא להמשיך להודות ולבקש כל השנה. ולכן דווקא שם מוסיפים עוד פיוטים וזמירות, כי מאחר שנפתח הדיבור, מתחילים פשוט לדבר, והכל הוא חינוך והרגל לכל השנה, לדבר הרבה דיבורים להשי"ת, הן הודאה והלל, והן בקשה לפניו יתברך.

יעקב: משה, ממש החיית אותי.

משה: אני לא אומר שום דבר מעצמי, רק מדברי מוהר"ן. ואם יש לך זמן, תעניין בליקוטי הלכות בהלכות פסח הלכה ז', שם תראה את הדברים באריות, והוא מביא בעניין זה עוד הרבה פרטים בעניין של פסח. א כשר'ן פרייליך פסח, ואולי באמת נזכה לאכול יחד קרבן פסח.

בית היין

טעמים מתורת מוהר"ן על הנושא

השגחה שהוא למעלה מהטבע למעלה מהזמן, ועל-ידי זה יצאו בלי שום זמן, בלי שום הכנה, רק בשעה קלה, פי עשר הגאולה הנה על-ידי התגלות ההשגחה שהיא למעלה מהזמן. (ליקוטי הלכות הלכות נט"ו שחרי"ת ה"ב אות ו')

אמירת ההגדה - תיקון הדעת

ובשביל זה אומרים את ההגדה בקול רם, פי הגאולה הייתה על ידי קול הבחינת "וישמע את קולנו", ובשביל זה נקראת בשם 'הגדה' להורות על תקון הברית, בבחינת (דברים ד): "ויגד לכם את בריתו", ועקר המצוה בין ה' להורות על תקון הדעת, בבחינת: "בחקמא וריחני פקחיו" (סנהדרין ג) בבחינת: "תירוש" זכה נעשה ראש (שם), הנינו דעת. (ליקוטי מוהר"ן סימן כ')

כרפס - המתקת מוחין דקטנות

ויש לרפוי שעל-כן פנהו רבוננו זכרונם לברכה בשם "כרפס", וכל המפרשים תמהים על זה. אך על-פי הנ"ל יש לרפוי, שעתה יוציאת מצרים בתחלת הגאולה, שהיו וישראל חזקים מאד מאד בבטחון, כמו שכתוב "וגם צדה לא עשו להם". והכתוב משבחן מאד על זה, כמו שכתוב "וכרתי לך חסד געונו" וכו' לקחת אחרו במדבר וכו', כמו שפרש רש"י שם. על-כן אנו ממשיכים עתה עלינו בבטחון בזה. פי אנו מאמינים שגם זה המעט ירק הכל בהשגחה נפלאה מה' יתברך.

ועל-כן נקרא בשם 'כרפס', שהוא שם של בגדי משי יקרים, כמו שכתוב "חור כרפס ותכלת". כלומר אני בוחש שהכל בידך, וזה המעט ירק הוא חדש נפלא כמו לבושים יקרים הנקראים כרפס. ואני בוחש בך שאתה יכול להגביהני, לפרנסני בעשר וכבוד בבגדי כרפס, פי הכל בידך לבד. וזה עקר המתקת מוחין דקטנות. (ליקוטי הלכות, הלכות נט"ו ה"ב אות כו')

ארבע כוסות - הארה למעלה ממדרגתנו

ועל-כן בפסח, שאנו נתגלה אור האמת בעצמו שהוא למעלה ממדרגות הפחין, קדם שנקבלו 'לבושי' הפחין שהם העצות הקדושות, ועל-כן אז חייב לשחות יין ארבע כוסות, פי עכשיו על-ידי חיון דיקא נתרומם הפחין וימקבלין אור האמת בעצמו, שעל-ידי זה נשלמת האמונה בכל ארבע החינותיו שהם בחינת ארבע כוסות כ"ל.

פי עכשיו אנו זוכין לקבל אור האמת שהוא אור הפחין בעצמו למעלה ממדרגת כל הפחין שלנו, והשם יתברך חומל עלינו ונותן לנו פח לקבל הארה האמת בקדושה, שעל-ידי זה עקר הגאולה נכ"ל. ועל-כן צריכין דיקא לשחות יין שהוא בחינת הרמת הפחין למעלה ממדרגתו כ"ל (ליקוטי הלכות, הלכות פסח ה"א אות טו)

יציאת מצרים - הכח לצאת מהגלות
פי בחינת פסח ויציאת מצרים הוא בכל אדם ובכל זמן בכל שנה ושנה, וגם בכל יום ויום יש בו בחינת פסח ויציאת מצרים, ועל-כן צריכין להזכיר יציאת מצרים בכל יום, כמו שכתוב "למען תזכר את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חייך", פי כל ההרהור וההתעוררות העליון הנבא מלמעלה על כל אדם בכל יום ויום זהו בחינת ההארה של יציאת מצרים שהוא הארה עליונה שלא הפדרגה קדם אתגרותא דלתתא פראוי, פי זה תדבר נעשה בכל דור ובכל שנה ובכל יום בכלל ובפרט, פי השם יתברך מסבב עם האדם בכמה סבות להחיותו בזה עולם ולזכותו לחיי עולם הנצחי.

והקבל, מה שיהיה יתברך שולח על האדם מתחלה התעוררות עד שפתיחיל להתעורר בתשובה וילך בדרכי ה', וזהו בחינת יציאת מצרים שבה ההארה מלמעלה שלא הפדרגה בלי התעוררות תחתון פראוי, וכל זה כפי שיצא מגלותו הקשה, אבל אחר כך קשמתחיל לילך בדרכי ה', אחר כך נוטלין מקונו ההארה האמת ומניחין אותו שלקב בעצמו הפדרגה פסדר מיזם אל יום, וצריך אחר כך התחזקות מקדש. (ליקוטי הלכות, הלכות פסח ה"א אות טו)

חמץ ומצה - הקושיות והאמונה

פי חמץ זה בחינת (התלים עג) פי יתחמץ ללב וכו', שהיא נאמר על הקשיות שנופלין להאדם על הנהגת השם יתברך, שהיה בחינת חכמת הטבע שמשם כל הפירות והקשיות, אבל מצוה זה בחינת דעת, בחינת אמונת ההשגחה, שהיא עקר הדעת כ"ל.

פי מצוה על שם שיצאו בחפזון ולא הספיקו בצקם של אבותינו להתחמץ עד שנגלה עליהם מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא וגאולם, שצמקו (שמות יב), ויאפו את הבצק אשר הוציאו מפצרים עגות מצות פי לא חמץ פי גרשו מפצרים ולא יכלו להתמקמה וגם צדה לא עשו להם" (שמות טו), פי היה להם אמונה בהשגחת השם יתברך ועל-כן לא הכינו להם שום צדה, ויצאו בחפזון. ומצא, שמצוה הוא בחינת דעת של אמונת ההשגחה, שהיא עקר גדולת דעת פשוטין להתגלות אלקות ליאות ולידע שהכל בהשגחתו יתברך לבד.

וזהו בחינת חפזון, פי חפזון זה בחינת למעלה מהזמן, שדלג על חמץ והוציאם בחפזון גדול בלי שום זמן, רק בגעגעת אחת ובשעה קלה באו מרעמסס לספות ונתקבצו יחד בשעה קלה שש מאות אלף מקל ארץ מצרים, כמו שפרש רש"י על פסוק (שם יט), "ואשא אתכם על כנפי נשרים", שכל זה הוא בחינת למעלה מהזמן, הנינו פי הגביהם למעלה מהזמן, שהיה בחינת

סיפורו של הרב דוד מרגלית שליט"א - מרכז

ספר לנו מעט על הרקע שלך:

למדתי וחונכתי בישיבות הקדושות. בישיבה קטנה למדתי בישיבה חשובה בבני ברק, שם קיבלתי מרבני הישיבה ובפרט מהמשגיח את הרצינות בלימוד התורה, ובפרט בניצול הזמן. הייתי אחד מהמתמידים - בבוקר הייתי הראשון שהגיע לבית המדרש, ושם נשארתי במשך כל היום - כולל ההפסקות - עד מאוחר בלילה יחד עם אחרוני המתמידים. וכך זכיתי כבר בישיבה קטנה לסיים הרבה מסכתות מעבר לסדרי הישיבה, וכן זכיתי לסיים משנה ברורה כמה וכמה פעמים.

בישיבה הגדולה המשכתי להתעלות עוד ועוד ב"ה, עד שהגעתי לשיעור ג'. בתחילת החורף התחלתי לחוש עצבות וחוסר סיפוק מרוב הרצון להתקדם ולעלות עוד ועוד, וזה התגבר יותר ויותר עד שלא ידעתי מנוח לנפשי. הייתי יוצא לפעמים מהישיבה לכל מיני רבנים לבקש על שמחה וחיות, אך נשארתי ללא מענה, [כששאלתי את אחד המשגיחים איך זוכים ל"חיות"? ענה לי שהוא יכול לתת לי עצה איך להתקדם ואיך יהודי צריך להראות וכו' אך אין לו עצה אך לזכות ל"חיות"].

עברתי הרבה צער ועגמת נפש, והתפללתי לדי' על זה, והקשה ביותר היה, שהרגשתי שרק אני המסכן היחיד, והא ראייה, שכל הספרים מדברים רק איך לעלות ואיך צריך להראות יהודי, אך לא מדברים על מה שאני עובר ומרגיש, ואפילו בספר "עלי שור" של המשגיח הרב וולבה זצ"ל, [שהתעסקת בו רבות] שבו הוא כן מדבר ע"ז [בפרק "מי האהבה וימי השנאה!]. הוא מקדיש לזה בסך-הכל כעמוד וחצי, לעומת כל הפרקים האחרים שכוללים עשרות ומאות עמודים.

בקיצור, עברתי תקופה מאד לא נעימה, ואז התחלתי להכיר את תורת מוהר"ן - מכיוון מאד לא צפוי. ומשם הגיעה ישועתי.

איך הכרת את ברסלב?

אקדים, שמטבעי אני נוטה מאד לזלזל במיסטיקה - סגולות, עניינים וחלומות, (עד שבעו"ה הייתי מתלוצץ מסיפרי הבעש"ט זיע"א, ה' יכפר בעדי), למרות זאת ואולי דווקא לכן - העניין התחיל אצלי ע"י חלום!... לילה אחד לפניו בוקר, והנה בחלומי: הציון של מוהר"ן באומן נראה על הגבעה, כמו בציורים הישנים של הציון, ואני יושב בסעודה שלישית למטה

ואז המשגיח התערב ואסר לבחורים לדבר איתי ועם עוד אחד מחברי, וכן אסר לי לדבר עם אחרים, אך אני לא קבלתי את דבריו, והמשכתי לדבר עם בחורים, ביוזמי כמה תועלת זה מביא, ובי"ה הוא עזב אותי לנפשי, בראותו שה'עברתי' של אלו שקצת טעמו מתורת מוהר"ן היה, שלמדו תורה בשמחה וביתר שאת, ויש מהם שסיימו ש"ס וש"ע, וכבר לא עניין אותם טטויות וכו'.

מהם הנקודות העיקריות שמצאת בברסלב?

תורת מוהר"ן מכילה נושאים רבים, והיא כוללת את כל מקצועות התורה. ובי"ה י חקרתי נושאים רבים בברסלב לעומק ולרוח עד היכן שידי מגעת - ולא מתוך חוסר אמונת חכמים ח"ו, אלא מתוך ויכוחים רבים שהיו לי עם הרבה תלמידי חכמים, שהביא אותי לחפש ולברר את הנושאים מתוך שאר הספרים, ובי"ה היה לתועלת, וכיום כל אלו שהתווכחתי אתם כבר אינם חולקים, ומכירים בכך שיש כאן אמת.

אך עיקר העניין שיש להדגיש הוא - שיש כאן עצות וחיוזוק עבור כל אחד בכל מצב שהוא, והדבר הזה כל כך נצרך היום, כאשר המצב הוא שבחורים בישיבות מתמודדים הרבה, וצמאים לחיוזוק, ולעצות מכוונות ומועילות כיצד להתמודד עם הנסיגות שדורנו מלא מהם.

ולכן, למרות שמטבעי אינני כתבן ובוודאי לא מחבר ספרים, אך מחמת זכותי להכיר כזה רבי, ולבי מתפלץ לראות את הבחורים מתמודדים וסובלים - בגלוי או בצנעא, בפרט אותם המבקשים 'ומשתוקקים להתעלות בעבודת ה', וכל מה שחסר להם הוא עצות פשוטות ויעילות - נתן ה' בלבי לכתוב ספר על הנושא, ספר שימש חיוזוק והדרכה לבחורי הישיבות הקדושות. כעת הוא כבר בשלבי עריכה בי"ה, וכבר קבלתי עליו הסכמות מת"ח וראשי ישיבות, והוא עתיד לראות אור בקרוב בעז"ה. ובנוסף, אני זוכה לחזק בעצמי בחורים רבים, ואני רואה את גדול התועלת שזה מביא להם.

לסיום אציין, שבמבט לאחור אני מבחין היטב כמה תועלת הייתה לי מ'שיחת חברים' שהייתי עוסק בה בכל יום, כי זהו מה שנתן למעשה את הכח להחזיק מעמד, ולהתקדם עוד ועוד, וכידוע כמה רבינו דיבר מזה, והפליג במעלת העניין, ור' נתן הדגיש הרבה את הצורך לעשות זאת בקביעות יום יום. אשרי הזוכה להתמיד בזה.

בעמק כשהפנים שלי לכיוון הציון (יש להדגיש, שמעולם קודם לכן לא הייתי שם). ישבו שם חסידי ברסלב, עובדי ה' צדיקים באמת (כל זה הרגשתי בתלום בבירור!), כשהישיבה היתה בצורה של "חית", כשהצד לכיוון הציון נשארה פתוחה, כך שראיתי את הציון. ואז הרגשתי הרגשה ברורה [לא מחוזה ולא דמיון ולא הזייה, אלא ממש] שמישהו קורא לי משם ואומר לי: "כל מה שאתה מחפש וחיפשת אי פעם - הכל פה!"

בבוקר קמתי אחוז רעיונות, לא ידעתי מה לעשות עם החלום, החלטתי לספר אותו לאמי, כי רק היא ידעה והבינה מה שעברתי ועברה את הכל איתי ביחד. התקשרתי אליה וסיפרתי לה, היא אמרה שאינני יודעת מה זה אומר, ותנסה לברר. כעבור זמן מה, היא חזרה אלי, וסיפרה שדיברתי עם חברה שלה שקצת מקורבת לברסלב, והיא אמרה לה: "מה הספק, ר' נתן מברסלב מזמין אותי!" אמי קנתה לי מיד כרטיס לאומן לשבת חנוכה, ואני נסעתי, כשאני מסתיר זאת מהישיבה ומהחברים.

הגעתי לאומן. בתחילה התהלכתי עם הרגשת גאווה, שאני יודע ללמוד ואני איזה משהו, ואז לא הרגשתי שם כלום. בהמשך התחלתי לשמוע ולהבין שיש כאן צדיק גדול, שרוצה ויכול לעזור לכל יהודי להתקרב לה, ואז נכנסתי שוב לציון, ופתאום הרגשתי מה שנקרא בעברית מדוברת "פלאש"... - הארה גדולה שהציפה את כל ישותי.

לאחר מכן פגשתי שם יהודי יקר בשם ר' מרדכי שפירא הי"ו, והוא קירב אותי והסביר לי יסודות של תורת מוהר"ן, ומאז התחלתי לעסוק בספרים אלו, בפרט בספר "משיבת נפש", והם הביאו לי אור חדש בחי', וממילא היה לי כח להתמודד עם כל הבלבולים והקשיים שהיו לי.

האם הייתה לך התמודדות עם הסביבה?

בישיבה הייתי לומד את הספרים של ברסלב - במחותרת. ובנוסף, הייתי לומד בבית נכסתי "אור אברהם" עם הרה"ח ר' אברהם שמעון בורשטיין הי"ו, וכך בי"ה זכיתי לקבל ידעויות ועצות נוספות מזוים ליום.

בהמשך, כבר לא יכולתי להסתיר את העבודה, וגם התחלתי לדבר עם בחורים אחרים מתורת מוהר"ן, דבר שהועיל להם רבות, מתוכם, התקרבתי עשרה בחורים נוספים לברסלב (הכל באופן פנימי, בלי סימונים חיצוניים, שאינם נצרכים), והיינו יוצאים יחד בכל לילה אחר סדר שלישי להתבודד בשדה.

דרכה של תורה

מאמר תורני בנושא ע"פ תורת מוהר"ן

>>> המשך מעמוד א'

של 'בן חורין' - קודם שעוברים בתוך מציאות הטבע והעבודות, ושוברים אותו מבפנים! רק ע"י האתערותא דלתתא זו אפשר לזכות לכן. וזו הייתה תכלית הירידה למצרים.

ומבית עבדים פדיתנו

מתוך כל העולם - מרכזי שיטת ה"טבע" היה במצרים. פרעה מלכם בכלל סבור היה שרוא צר את עצמו, וכל הארץ הייתה מלאה גילולים וכוחות הטבע, עד שכל המקום הפך ל"בית עבדים" - מקום שכל מציאותו עבודות ושעבוד, לטבע ולהנהגתו. הדברים הגיעו לידי כך, ש"מעולם לא היה עבד שברח ממצרים", כל מי שנכנס לשם, חדרה לתוכו תחושת העבודות' עד שלעולם לא היה יכול להשתחרר ממנה, גם אם באופן פיזי הוא היה יכול לצאת מארץ מצרים.

'בני חורין' בעצם, שגם אם יהודי נמצא בגלות - בגוף או בנפש - הוא תמיד נשאר 'יהודי', כי נשמתו כבר איננה משועבדת להנהגת הטבע, אלא מחוברת בפנימיותה להשגחה העליונה.

זהו הפתיחה של קבלת התורה, והנקודה המרכזית של כל מצוה, שכולם הם 'זכר ליציאת מצרים'. והכל מתחיל מפיסה, בו אנו מקבלים כל שנה מחדש את הכח הזה, ע"י שאנו עוסקים בסיפור יציאת מצרים, ומגלים שהש"ת לבדו מנהיג את העולם, ואין לנו לחשוש משום מויק ומשום דבר, רק לשיר ולהלל על גאולתנו ועל פדות נפשנו.

[על פי היסוד הזה, מבאר מוהר"ת (ליקוטי הלכות, פסח ה"ז) את כל פרטי מצוות החג - ביעור חמץ, אכילת מצה, ד' כוסות וכו', וכן את עניין ספירת העומר, תן לחכם ויחכם עוד].

בשבילך נברא העולם

ילדה של אבא. חיוך שלך שווה לו כמו כל העולם. זכרי זאת!
נכון. לא פשוט לחיות כך. התמימות הטוהרה מתקלקלת מכל מיני סיבות, פעם זו דאגה מטרידה ופעם זמן לחוץ בבית. הנפש שוכחת לעיתים עבור מי נברא העולם, נדמה לאדם שהוא סתם עוד פריט שבור ומוטרד חסר חשיבות, והחיוך הטוהר הולך ונמחה מהפנים המתבגרות. איך נשוב אל החיוך המתוק הזה? פסח יעשה לנו את זה.

הסיפור ופשרו

סיפור יציאת מצרים מעניין ומעורר פליאה. האופן בו יצאו אבותינו משם, עשר המכות שספגו המצרים בזו אחר זו. הזמן הממושך שנדרש לצורך כך, כל אלו נקודות מעוררת מחשבה. מדוע עשה הקדוש ברוך הוא דווקא כך?

אלא בוודאי לימוד חשוב מאוד טמון כאן, השם יתברך הוציאנו ממצרים אך יחד עם זאת גם ביקש להנחיל לנו ידיעה חיונית ביותר.

המשך בעמ' הבא <<<

אבא שבשמים מצפה לחיוך הזה, עבורו הוא מוכן לדלג על פני משוגות ומיעדות שלנו. לקיים את העולם עוד ועוד. לסבול כביכול את מעשי בני אדם. בעצם, עבור חיוך שכזה העולם נברא.

חז"ל אומרים "חייב כל אדם לומר כל העולם לא נברא אלא בשבילי", ורבינו הקדוש מרחיב במשמעות העניין עבורנו (ליקו"מ תורה ה'). איך זה להרגיש 'בשבילי' נברא העולם? איך חש מי שהמציאות כולה מתקיימת רק בשבילו? הביטו על ילד מאושר, זו התמונה. האושר הנקי הזה הוא אושרו של מי שמשוכנע שהכל קיים כאן רק בשבילו. ילד יודע שהוא כל עולמה של אימא. הוא שרוי כולו בבועה מתוקה המחבקת אותו בתחושת 'בשבילי' נברא העולם. מכאן גם החיוך הזה, חיכוך של ילד מאושר. חיוך שיש בו כדי להמסיע גם לב של אבן.

מלכתחילה נבראנו כדי לחיות כך. העולם נברא עבורנו, עבור כל יהודי באופן פרטי. זהו, הידיעה הזו חייבת להימצא במוכרו. כל השאר טפל. הדאגות והבעיות מה שאמרו ומה שיאמרו, מה שעשו ומה שיעשו, אלו הם גורמים מפריעים ומסתירים המטשטשים את העיקר. את

מה מתוק יותר מחיוך טוהר של ילד? היש ציור יפה יותר מזה. חיוך אחד קטן יכול לפעול טוב יותר מכל משכך כאבים או גלולה להרגעה. חיוך קטן ותמים של ילד.

ילדה שבה הביתה מוהגן, בדיה עיסת בצק מקומטת, חיוך ענק מרווח על הפנים הקטנות 'אימא, היום אפינו מצוץ. לבד. רק אני לבד...! השברים הללו של הצבצב המעונן שלא תואר לו ולא צורה, בעיניה הגדולות של ילדה תמימה ומאושרת, לבשו צורה הדורה. מצוץ היא אפתה. לבדה. לא רק בעיני האוטוטה העיסה הזה כה חשובה ונאה, גם בעיניה של אימא. והחיוך הזה שמתפשט על הפנים התמימות יש בו כדי לסלק בבת אחת מכל פינות הבית את המתח שהצטבר במשך שעות של מאבק עם פיזרורי אבק סוור. לרגעים קטנים האושר מולא את הלב. מה יהיה עוד מעט? איך זה נוגע, ברגע זה החיוך מולא את הכל.

העולם נברא עבורי

לא רק אימא מוכנה לשכוח הכל מול חיוך קטן וצחוק פעמונים, גם

מה בקשתך?

הרבנית דבורה קירשבוים - בתו של הגה"צ ר' יעקב גלינסקי זצ"ל

שאלה:

כבוד הרבנית תחי'. רצייתי לשאול בעניני ה"התבודדות", האם זה דבר שמתאים גם לנשים, וא"כ מה הדרך לעשות זאת, מתי והיכן? אשמח לקבל תשובה ברורה, והדרכה מפורטת בנושא.

ר. ג. ירושלים

תשובה:

שאלתך היא שאלת רבים, ולכן אשתדל לענות ולהרחיב את הנושא, בפרט כאשר אנו עומדים בחודש ניסן שבו חל חג הפסח, שהוא לשון "פה-סח", וממילא הוא זמן מתאים להתעורר ולהתחזק בנושא זה. אם כי כמובן, לא אוכל למצוא את כולו במסגרת זו, ואם יהיה צורך, נמשיך בזה בפעמים הבאות בעז"ה.

הקדמה אומר, שבמסגרת שיעורי לנשים במשך שנים, אני מקפידה לייתר שיעור אחד או שניים לנושא ה"התבודדות לנשים", וכחכנה לשיעור, אני מבקשת מהנשים להציף שאלות מכל הסוגים, ולהיכנס לפרטים קטנים בנושא זה. ותמיד מודיעים לראות כיצד מגוון הנשים שומעות את השיעור [ביניהן: נשים שנולדו בתוך ברסלב, נשים שבעליהן התקרבו מכל מיני חוגים, בעלות תשובה, וכו']; מהן נשים שחיות הרבה בתוך הנושא, ומהן שרק התחילו לטעום [כולן שואלות, ומבקשות לדייק בפרטים כפי שאת העלית, וניכר שכל אחת שבמקשת להיכנס לנושא, מוטרדת מהרבה שאלות וספיקות בעניין, וממילא הבידור בזה חשוב ונצרך מאד.

לכן אני מעודדת את כל קוראות עלון "הקבצו" - להמשיך לשלוח שאלות בנושא ההתבודדות, כי בנפשנו הדבר, ובעז"ה ע"י המושא ומתן סביב העניין, הוא יתברר כראוי, ונוכל להשתמש בו בצורה תועלתית.

נחלק את שאלותיך לכמה שאלות: א. האם עבודת ה'התבודדות' שייך לנשים? ב. אם כן - איך? ג. כמה זמן - האם שעה שלמה, והאם בכל יום? ד. היכן - האם בבית/בשדה/במקום אחר?

למעשה, בעלון הקבצו מס' 3 שהוקדש לנושא זה, ישנה הרחבה ודיוק והסבר נפלא, וכל העלון מתאים גם לנשים, ויש שם גם תשובות להרבה שאלות, ובכל זאת, נשתדל להתמקד בשאלות אלו, ולענות עליהם.

התשובה לשאלה הראשונה: רבינו אומר, שאי אפשר להיות איש כשר בלי התבודדות. וגם אמר שכשמישהו יבא, יהיו כולם מובלבלים, חוץ מאלו שזכו לעצת ההתבודדות, שהם יישארו ביישוב הדעת. ואבאר

רחיצת הכלים (שגם זה חשוב ומומלץ), אלא למצוא זמן להתייעץ עם ה', בנחת וביישוב הדעת; להסביר לה' מה חיובי בכל צד של המטבע ומה שלילי, ואז זוכים שבתוך הדברים מקבלים בהיותו במחשבה, ותשובת אמת והארה. כי הרי ה' לא נמצא רק בשמים, אלא יש גם בי חלק אלוהי, וברגע שאני מתחברת לנקודה הפנימית שלי - אפשר לקבל משם תשובות אמתיות.

זה לא סותר לכך שלפעמים מדרכי ההשתדלות יש לשוחח עם אחרים, ואפילו להיעזר באדם מקצועי, או דעת תורה, אבל לפני ואחרי הכל יש להתייעץ עם הקב"ה שהוא 'פלא יועץ' עצמו. והוא כמובן תמיד זמין, ונתן שירות חיים, ושומר סוד.

לסיכום. שלשה דברים מונעים אותנו מהדרך הזו: א. חוסר מודעות, שלשוחח עם ה' הוא חלק מדרכי התפילה. ב. חוסר אמונה שהשם באמת מקשיב לי, לדברים הקטנים שלי, ואני חשובה בעיניו, ומותר לי לבקש ולספר לו על הכל באמת (כפי שסיפרה לי תלמידה, שהכנה עוגה מיוחדת, ותוך כדי ההכנה היא ביקשה מה' שתצליח לפרק את החלמונים מהחלבונים, ואז אמרה לה אמא 'אל תבזוי את תפילותייך על שטויות כאלו... רח"ל ממשחבה כזו). ג. בושח לספר לה' הכל הכל, מה אני מרגישה באמת, כמה זבל (סליחה) יש לי בפנים, כעסים משקעים טענות וכו' (כאלו הוא לא יודע...). וזה גורם שגם אם אני מתבודדת, זה רק ברובד השטחי הנקי מלמעלה.

אם יש לנו מודעות לשלשת הבעיות האלו, הרי בהתבודדות עצמה נחזק את עצמנו: א. שזה נקרא שאני יושבת ומתפללת אפילו שאני רק משוחחתי. ב. להתחזק להאמין שה' רוצה להקשיב לי. ג. להתחזק בעזרת דקדושה לספר בדיוק מה יש לי בקומה מינוס 6... ולדעת שהוא תהליך של זמן עד מתרגלים להיות 'בפנים'.

התשובה לשאלה השלישית והרביעית - בפעם הבאה בעז"ה.

עצה אחרונה לסיים: לתת כינוי להקב"ה. כדאי לפנות לה' בכינוי מסוים שיוצר קשר - כגון כל פעם בכינוי 'אבא'. כפי שאת מתקשרת למישהי קרובה ואת פונה אליה - את לא שואלת כמה פעמים צריכים להתקשר אליה ומה אומרים, מספיק שאת פונה 'אמא', והשיחה ממשכיכה, כמה שהקשר קרוב ואישי, כך השיחה קולחת.

יהי רצון שאכן נזכה לפנות לאבא תומך ואוהב ולספר לו הכל. ואז נחיה חיים טובים ומתוקים, חיים של חירות.

שאלות למזור זה ניתן לשלוח לכתובת: משפחת קירשבוים, רח' הרב מבריסק 6 בית שמש. או לדוא"ל: gmail.com@4104442, ale2@okmail.co.il ולצ"ל: עבור מדור "מה בקשתך".

במדור זה נארח בעז'ה בכל פעם אחת מהנשים היקרות, שבעליהן התקרבו לתורת מוהר"ן, ונשמע מפיהן כיצד העניין השפיע עליהן, וכיצד הן מרגישות עם הנושא.

הפעם נתוודע לסיפוריה של גברת א. ש. מביט שמש

ספרי לנו מינט על הרקע שלך:

גדלתי בבית ליטאי סטנדרטי, אך מזה ומזהמית הייתה לי נטייה חזקה לחסידות. היו לי בכיתה הרבה חברות חסידיות, ובמיוחד חברה טובה שלי שמשפחתה היו חסידים, וזה נתן לי את ההזדמנות לראות מקרוב את ההערצה לרבי, ואת ההתלהבות הפנימית שהחסידות יוצרת אצל החסידים.

אולם חוץ מלהסתכל ולהוציא את העיניים ולשאול את אבא שלי בתמימות: למה הוא לא נוסע לרבי'ה שלו? ולקבל את התשובה המובדחת "מה את רוצה, שאני אסע לרב שך לשבת?" לא היה למשיכה הזו שום ביטוי מעשי.

באיזה שלב הגעת לברסלב?

גם כאן הייתה זו חברה, חסידת ברסלב, שגילתה לי את קבלת השבת המופלאה שנוצרת בבית הכנסת 'ברסלב' בכל ליל שבת. הגעתי לשם לראות כמה המדובר, והתפעלתי מאוד. הניגונים ואווירת הדבקות שבו את ליבי, ובלי לקלוט שזה מה שקורה לי, מצאתי מקום פורקן לגעגועים החבויים בנפשי.

הליטאות' הייתה מאד קרה לי. לא הרגשתי בה שום חיות או חמימות ליהדות. אני אולי אתבטא בחריפות, אבל שם הרגשתי שלקחו לי את אבא שלי! במקום לחוש את האהבה בינו, אני עסוקה בלפחד ממנו ולהרגיש כמה אני גרועה. לא הייתי מסוגלת ללמוד או לשמוע מוסר בשום צורה, כי ישר זה היה מביא אותי למחשבות מאד קשות של ריחוק, של יאוש. וכאן פתאום הרגשתי געגוע למשהו אמתי, לאבא שאוהב אותי, ואני אוהבת אותו.

בהמשך אחרי שחתמתי קבע בקבלת שבת' בברסלב, התחלתי להגיע לשם גם מידי יום כיפור. כשרק קיר מפריד בין בית הכנסת הליטאי בו מפתל אבי שיחי, לבין הגן עדן עלי אדמות של תפילת יום כיפור רותחת כמו שרק בברסלב יש.

זכינו והיה לנו את החזן והבעל קורא ר' נחמן גלינסקי זצ"ל. וזו הייתה חוויה רוחנית מיוחדת במינה. חוויה שמולווה אותי עד היום.

האם הייתה לך התמודדות עם הסביבה?

אבא שלי אדם פתוח, והוא עצמו היה מצטרף פעמים רבות לתפילה בברסלב. כך שלא הייתה התנגדות מצידו.

כשהגעתי לשידוכים, הייתה שדכנית שהכירה אותי ואת משפחתי מקרוב, והחליטה להציע בחור מביט ברסלב. למרות כל המקורבות שלי (ושל אבי), היו לנו חששות בהתחלה. אבל החישוב היה שהבחור אמנם 'ברסלברי' אבל לא 'מהשרופים'. מה שקרה בהמשך, שאחרי החתונה הוא נשרף לחלוטין ודווקא בזכות אשתו...

אבי כמובן לא קיבל תגובות 'נלהבות' על השידוך הזה, אבל זה היה עניין של כמה דקות, והסיפור היה מאוחרוי.

אילו ציוני דרך נוספים זכורים לך?

בתקופה יותר מאוחרת הייתה לי חברה אחרת מביט ברסלבי. היינו חברות מאד קרובות. יום אחד כשהיא ראתה ש"עובר עלי", היא ניסתה להפציר בי לעשות 'התבודדות'. אבל אני הייתי כ"כ סגורה ומרגישה רחוקה, ברסלב טרם היתה בשבילי דרך חיים, אלא מן סוג של פלסטר שמדי פעם משתמשים בו, וממילא לא הצלחתי לעשות התבודדות.

אני זוכרת את עצמי יושבת ולא מסוגלת לפתוח את הפה, כמו שאומרת האמרה החסידית "לא יהיה לך א-ל זר" שה' לא יהיה לך זר, אבל שם בדיוק הייתי. מין גאווה מטופשת שלא נתנה לי לפתוח

קבוצת תמיכה לנשים

פגישה חמישית

אין שכר! ואם אין התנגדויות - אין בחירה!

קעת נתקדם, ונראה זאת גם בראי היסטורית.

יוסף הצדיק - שרר את התנגדותם של אחיו, השבטים הקדושים, עליו. הוא הבין מתוך חלומותיו הקדושים שהוא אמור להנהיג את עם ישראל, ויש לו כח מיוחד שאין לצדיקים אחרים, ואילו האחים סרבו לקבל זאת, ואף נלחמו בו בשל כך. האם בשל כך הוא טעה חלילה?

נמשך הלאה: משה רבינו! האם הוא היה מוסכם על כולם? ממש לא. חלקו עליו קורח יחד עם 250 ראשי סנהדראות. קורח בעצמו לא היה אדם פשוט, רש"י אומר שהיה בעל הוח הקדש, וכתוב בספרים שהוא הכי גדול מכל הנביאים, ולולא המחלוקת הוא היה לוי גדול, כמו שאהרון ה' כהן גדול, ויחד אתו היו כמעט כל גדולי הדור, את חושבת שלכל העם היה כ"כ פשוט לברוח מקרד וללכת אחרי משה? בכלל בכלל לא! המחלוקת היתה קשה ומבלבלת! ענקים התנגדו למשה! לא אספסוף!

וגם שם היתה הטענה מאותו סוג: הרי כל העדה כולם קדושים... ואתם למה תתנשאו? למה אתה, משה, אומר שאתה יותר מאתנו וכולנו צריכים "להתכופף" לך? והאמת הייתה, שמששה רבינו היה לו כח שלא היה לאף אחד.

לא כאן המקום לפרט, אבל היו עוד צדיקים מופלגים במהלך הדורות, שהיה להם כח מיוחד להשפיע לעם ישראל, וכל אחד היו לו מתנגדים רבים, שבהם צדיקים גדולים. [אם נתבונן, נראה שאדרבה, דווקא צדיקים גדולים שיש להם כח השפעה, יש יותר סיבה שמשמשים יסובבו שהם יתנגדו, כי אם לא, יד הרבה מהחסתרה, והדברים מובנים].

תכל'ס, מה באתי לומר לך, אישה יהודיה כשרה ונפלאה, שמנסה לעזור לעצמה להיות טובה יותר, ללכת אחרי בעלה ולתת לו גב, שמשקיעה כ"כ הרבה כוחות נפש, תפילות ומחשבות בעיניים רותנים ובעבודת ה'; שעוסקת בבקושו כנה מה ה' רוצה ממני? מה התפקיד שלי? איך אהיה טובה יותר? ושבערב פסח מוצאת זמן ורוצה לשמוע, ומפתחת את הלב לקבל דברים חדשים - לא או התמונותי להעניס עליך ולבלבל אותך, רציני רק להרגיע אותך, שהכל בסדר, יש הרבה דברים שאנחנו לא מבינים, ולא חייבות להבין, אבל מה שבטוח - בנושא הזה - של מחלוקות של צדיקים על צדיק אחר זה לא חדוש, זה הדרך בעולם.

וכאן המקום להביא את דברי ר' נתן, שענין זה - מי זוכה לדעת מהצדיק ומי אינו זוכה - זה דבר שהוא מ"כבשי דרחמנא" שאי אפשר להבינו, כמו שאי-אפשר להבין את סוד 'הידעה והבחינה'.

ואז מה נותר לי לומר לך? אשרך שוכתי!

הפעם נתייחס לשאלה השלישית שהוזכרנו בפגישה הקודמת, והיא: מה עם גדולי ישראל? מדוע הם לא רואים צורך להתעסק בתורת ברסלב? והאם אין בכך קצת פקפוק על כל הנושא?

ובכן, באנה ניכנס שוב לתוך נעלי הדמיון...

את חזרת הביתה, והנה מבין כל העלונים הממלאים את תיבת הדואר לעיפה, עלון אחד מושך את תשומת ליבך, את שולפת אותו, ולפני שאת קוראת מה כתוב בו, מומלך לך למצוא כסא פנוי, שלא תתמוטטי. שם העלון: האש שלי. תורת: גילינו את צדיק האמת! רק רבינו! "ר"ה תשע"ו מולנו באומן". עד כאן נוח, אבל מה שמפתיע או מזעזע, זה שמות הרבנים, תמונותיהם, ותזמיות ידיהם: כל, אבל כל רבני היהדות - על כל גוניה, סוגיה, קהילותיה, חצרות חצרותיה ודוקדוקיה - כולם מופיעים שם!! שום קופה ושום מפלגה לא הצליחה לגייס כ"כ הרבה סוגי רבנים, אדמו"רים, מקובלים, ראשי ישיבות, מו"צים ודיינים. בקיצור: אין יהודי אחד שיכול למר שרוב שלו לא הצטרף, אין יוצא מן הכלל! את מתגברת על ההלם, ומתחילה לקרוא. העלון מלא בהסברים שובי מוח לב ונפש, אודות מוהר"ן ותרורת ברסלב, כמה שזה טוב, מועיל ונצרך, וזו היא הדרך של מולנו לקראת האגולה.

נכון שזה מדהים? אבל לא. ושוב: לא. זה לא יקרה!! למה?

ובכן, בל ניימר להבין את כל ואף לא את חלק מהתנהגות הש"ת בעולם, אבל יש דברים בסיסים שכן אפשר להבין.

כשהייתי ילדה המורה הסבירה לנו את ענין הבחירה החופשית: הרי איך בכלל שייך לתת בחירה בין טוב לרע? וכי מי יבחר ברע? מה עשה ה' - לקח את הטוב וציפה אותו ובפת וטיט, לקח את הרע ושם אותו בתוך קופסה נוצצת משושבת באבנים טובות ומרגליות. קעת ישנה בחירה! האדם צריך להעלות על נטייתו הטבעית לחוש את ידו לעבר המרגליות, להתגבר ולגשת לעבר הופת. מתוך אמונה שבפנים חבי הטוב האמת. זו הדרך היחידה שיכול להיות בחירה, אחרת על מה נקבל שכר.

ועכשיו לשאלה הפשוטה: אם כל גדולי צדיק, רבני ואדמו"רי הדור, יבינו את דעתם השווה והברורה לטובת ברסלב - האם נאשרת טיפת בחירה לאברך המצוי?

יום-יומים של הלם לנו עובר, הוא מתברסלב בין רגע, לא צריך לעבור את כל מה שאנחנו עוברות עם הבעלים שלנו.

ואם כן, המסקנה לגבינו ג' פשוטה: העובדה שיש התנגדויות מצד גדולים וטובים - לא אמורה להרתיע אותנו, אלא להיפך - לעודד אותנו. כי אם זה דבר טוב, חייבת להיות גם התנגדות, כי חייב להיות בחירה! אם אין בחירה-

>>> המשך מעמוד קודם

הוא ביקש לומר לנו באופן הכי ברור: תשמעו, אתם בני בכורי. עבדכם ורק עבדכם בראתי את עולמי. הנה ראו נא, איך עבור חירותכם הנני מוכן לשנות סדרי בראשית. כי עבדכם, עבור כל יהודי יהודי, בראתי את העולמי.

ההבנה הזו מתחדשת בימים הללו. ההגדה אינה מספרת על התרחשויות מועבר, היא מספרת את ההווה. היום ממש הקב"ה מקיים את המציאות כולה רק עבור יהודי אחד, עבורך. חשוב מאוד להקפיד שהתחושה הזו לא תתכסה באבק של שגרה.

פעמים רבות אנו עומדים נבוכים, מתבוננים על קערת ליל הסדר ומרגישים בעיקר עייפים. חוששים אולי לא יצאנו ידי חובת היום. האם כך חש מי שעבורו נברא העולם? ובכן זו השעה להשליך מהבית והמלה כל מחשבה או תחושה חמוצה. למתוח שוב חיוך תמים על הפנים. לזכור, מכל העולם כולו אבא מחכה לראות את ורק חיוך של אושר על הפנים שלנו. נקודת המרכז של פסח, המרכז של יהדותנו זו השמחה בידעית 'בשבילי נברא העולם'.

את הפה. בסוף 'התפשרתי' וכתבתי לה' מכתב. וזו הייתה הפעם הראשונה ש"דברתי" באמת עם הקב"ה.

חשוב לי לתאר עוד שלב, שבו פתאום קלטתי שברסלב זה לא רק סתם "התחזקות-נעימות-ללב", אלא ממש "עבודה". כשתפסתי את זה, ישבתי כולי מזדוכאת, הבנתי שזהו, נלקח ממני גם הפריז'ולגיה להתייחס. ואני פשוט צריכה להתחיל לעבוד!...

ומה שעור לי היה הספר "ליקוטי תפילות". לא ברגע אחד התחברתי אליו, בשלב ראשון רק הסתכלתי עליו מרחוק, בשלב שני לקחתי אותו מהארון, השלב השלישי היה להחזיק אותו בלי לפתוח, הרביעי - לפתוח בלי להגיד, בשלב החמישי התחלתי להגיד, והשלב השישי היה שהתחלתי להתפלל... ואז כבר הכל נראה אחרת.

בשלב מסוים החלטתי לנסוע לאומן, נסעתי מאוד בקלילות, בלי לחשוב יותר מוד, ושם בציון נפלה עלי ראה נוראה. כן, ממש הרגשתי פחד גדול, ועברתי שם כיבוס רציני.

לסיים, מה יש לך לומר?

שלא יגידו שהברסלבים משוגעים, כי אני בלי מוהר"ן הייתי באמת משתגעת!!!

י"ל ע"י ארגון נעשה ונשמע
טל: 0722-477774 פקס: 0722-155-701
דוא"ל: m072247774@gmail.com

הקבצו

בית וועד לחניכי הישיבות
העוסקים בתורת מוהר"ן מברסלב זיע"א

גליון
6

אייר תשע"ה
נושא החודש:
ל"ג בעומר

דרכה של תורה

מאמר תורני בנושא ע"פ תורת מוהר"ן

כי לא תשכח מפי זרעו

התשובה היא שאכן לנו יש תורה ולגוי אין. אך התורה איננה רק רשימת המצוות, הציונים והאזהרות, שאת זה יש גם לגוי, כי התורה איננה רק משהו חיצוני של מעשים ופעולות, אלא משהו פנימי ומחודש. וזה כבר התחיל ביציאת מצרים.

העניין הזה מתואר בפסוק "כה אמר ה', זכרתי לך חסד נעורייך, אהבת כלולותייך, לכתך אחרי במדבר בארץ לא זרועה", הפסוק מתאר מהות עמוקה של כלולות ונישואין כביכול בין עם ישראל ובין הש"ת, קשר המתואר באריכות בשיר השירים, והקשר הזה הוא התורה. בקבלת התורה קבלנו את הכלים כיצד לחיות עם זה ביום יום. ולשם כך קבלנו את רשימת המצוות והאיסורים.

זה מה שהיה בבית המקדש. שם לא היה ארון עם ספרים, כי לא היה צורך בזה. שם הייתה התורה בעצמה. כל מי שנכנס לבית המקדש ראה רק דבר אחד - "ראו חביבתכם לפני המקום", כל כולו ביטא את האחדות והקשר העמוק שיש בין הש"ת לעם ישראל.

ומהו ייחודי שם נוכחו כולם עין בעין מורי התורה ומורי ייחודי.

המקום בו ההבחנה הזו היא קריטית - הוא הכרעת ההלכה. כי כל מהותה של ההלכה הוא, הורדת התורה והפשטתה למעשה לתוך מציאות חייו של כל יהודי, בכל מקום זמן ומצב. ההלכה אינה מתייחסת רק למציאות של 'לכתחילה', אלא יורדת לכל הפרטים הקטנים של 'בדיעבד דביעבד', לאמר, אין מציאות בחייו של יהודי, שממנו אין לו דרך של חיבור

והתקשרות לתורה, וממילא לנותן התורה. וממילא, גם אם את המקרא והמשנה ניתן - בשגגה או בודון - ללמוד כמשהו חיצוני, את ההלכה לא ניתן ללמוד כך. ומי שאינו מחובר בכל מהותו למחות התורה ופנימיותה, לא יוכל להכריע את ההלכה לאמיתתה, ובודאי יגעה בה.

לכן, הסנהדרין שמחה יצאה הוראה לישראל - ישבו בלשכת הגזית אשר בבית המקדש, כי שם ראו עין בעין מורי התורה, ולאור זאת יכלו הם להכריע בכל השאלות ההלכתיות בצורה נכונה ואמיתית. אך כאשר חרב בית המקדש, והם גלו מבית המקדש ליבנה, או אז התכנסו החכמים ואמרו, מאחר שאין לנו בית המקדש, עתידה התורה להישכח מישראל. לא הספרים של התורה, כי אם מהותה. והביטוי של זה הוא שלא יוכלו להכריע בהלכה. וכפי הנראה מדברי הגמרא - לא נמצא לזה פתרון.

עד שקם רשב"י ואמר, אני אדאג שלא תישכח תורה מישראל! כי בכוחו הגדול וזה להמשיך אור חדש לעולם, שהוא ספר הוה"ק, שכל כולו מגלה מורי התורה, ומה מהותה. הוה"ק צועק בכל שורה שבו - שכל לימוד תורה, כל מצוה, וכל תנועה של יהודי, איננה 'סתם'! היא מלאה פנימיות וסודות, שהופך אותה ממשו חיצוני למשהו מהותי! ממשו מנותק למשהו מחובר ומחבר. וממילא, מכאן ואילך - לא תשכח מפי זרעו.

כי לא תשכח

הפסוק הזה אותו הביא רשב"י, נאמר בפרשה המתארת את אחרית המשך בעמ' ד' <<<

חג ל"ג בעומר בכלל, והנטיעה למירון בפרט - מקובלת בעולם בשני גישות קוטביות. בעוד אצל ציבור גדול הוא אינו נושא כמעט, אצל ציבור אחר הוא דבר פשוט שבפשוטים שאי אפשר בלעדיו. מציאות זו אומרת דרשני, כשהכוונה כפשוטו - דרוש נא מהותו של יום.

לשם כך, נקדים לשאול מיניה וביה: מה בכלל הרעש הגדול סביב רבי שמעון בר יוחאי, והלא עיקר גדלו ותוקפו הוא בחיבור האוהר הקדוש, והאוהר הלוה - רובו ככולו מלא בריים וסודות, שלא כל אחד ראוי לזה ולאו כל מוחא סביל דא, עד שרובו ככולו של עם ישראל כלל אינו שייך לזה, כיצד זה א"כ שדווקא אליו מרגישים כולם קשר כה קרוב וחי, עד שמזדרזים הם לנסוע בהמונם מירונה. הלא דבר הוא.

עצם העניין מפורש וברור בדברי הוה"ק בעצמו, שם מתואר באריכות הסתלקות הנוראה של רשב"י, כשבתוך כך יצאה בת קול ואמרה "עולו ואתכונשו להילולא דרשב"י". קריאה זו שהוכרזה משמים מזמינה אישית כל יהודי באשר הוא לבא ולהשתתף בחתונה הגדולה של יום זה. ועלינו להבין מדוע, למה, ולשם מה.

בפתיחה לספר ליקוטי מוהר"ן מופיעה שיחה שאמר מוהר"ן לר' נתן בנוסעם בדרך, ובו מבואר עניינו של רשב"י. ר' נתן הבין שבשיחה זו טמון מסר חשוב כל כך, עד שראה לנכון להציב בראש הספר, כפתיחה לספר כולו. נציג בזה את הנקודה המתבארת שם.

במסכת שבת, מובא ויכוח מעניין. "כשנכנסו רבותינו לכרם ביבנה, אמרו עתידה תורה שתשתכח מישראל" (שבת קלח:); חז"ל התכנסו ודנו בבעיה נוראה שעומדת להתרחש, גזירת כליה רוחנית, כאשר התורה כולה עומדת להישכח! לעומתם עמד רשב"י בתוקף ואמר "חס ושלום לא תשכח תורה מישראל, שנאמר כי לא תשכח מפי זרעו" (שם). והעניין פלא: מה הויכוח כאן? ומדוע זה קשור לכניסת החכמים לכרם ביבנה? ומי מהם צודק למעשה?

הסוגיא בעצמה מעוררת תמיהה גדולה יותר. כאשר הגמ' מחפשת דוגמא לשכחת התורה, היא אומרת "עתידה אשה שתיטול ככר של תרוכמה" ותלך תברר מה דינה. מהי שאלתה? אומרת הגמ', לא ייתכן שהשאלה אם טהור או טמא, כי זה מקרא מפורש. גם לא ייתכן שהשאלה אם ראשון או שני, כי זאת משנה מפורשת. השאלה היא רק באיזה עניין מסוים שבו נחלקו אמוראים, ולא ידעו להכריע בזה. כלומר, את המקרא לא ישיכחו, את המשנה גם לא, מה א"כ הגזירה הנוראה שנקראת "עתידה תורה להשתכח"? שלא ידעו להכריע את ההלכה! וכי זה נקרא "שכחת התורה"!!

מהות התורה

להבנת העניין, עלינו להבין מהו זה "תורה". ולשם כך, נתבונן בשאלה שורשית, והיא: מה החילוק בין יהודי לגוי, או: מה עושה את היהודי ליהודי? לכאורה - התורה. אך א"כ נשאל - הלא ביציאת מצרים, עדיין לא קבלנו תורה, וכבר מאז וקודם לכם נקרא עלינו שם 'עם ישראל', הכיצד? ועוד נשאל, האם רק ליהודי יש מצוות, הלא גם הגוי מצווה בשבע מצוות, וכי החילוק במספר הוא המהווה את החילוק הגורלי בינינו לאומות העולם?

דבר המערכת

בחולדת בנה השישי, אמרה לאה "הפעם יובלני אישי". ששה ילדים זאת יצירה מיוחדת. ולא פחות מכך - ששה עלונים. כל עלון הוא לידה, כל עלון הוא יצירה, וכל עלון הוא צעד נוסף קדימה.

אין כאן לקט של רעיונות, ולא אוסף של חידושים, אלא נסיון להגיש אוצר של דעת, בתוך כלים מעשיים, באופן שיהא בו כדי להפוך כל חושך שבחינו - לאור.

אין זה בידנו ואין זה בכוחנו. מדובר בכח של צדיקים שלהם ניתנה הזכות לסייע לנו ולהאיר לנו את הדרך החשוכה, להפוך אותה מגלות לנאולה, וכל מעשינו הוא רק לקחת מדבריהם הקדושים, וללבו ולברר זאת ברובד המעשי הנוגע אלינו.

העלון איננו במה של משהו מסוים, אלא כשמו כן הוא - בית וועד עבור כל בחור ואברך מבקש ה', אשר רוצה לטעום אור של גאולה בחייו, וממילא בקשתנו שתוחה ממך קורא יקר - אל תעמוד מבוהלי! היכנס נא פנימה, תרום את חלקך הנפלא ואת נקודתך המיוחדת - לכולם, ומיני ומינך ומכולנו יתקל עילאה, כאשר כל אחד מאיר מנקודתו האישית, ומכולם ביחד נוצרת האבוקה ומתרחבת הלהבה, שבכוחה לסייע לעוד רבים, שאף הם יצטרפו ויסייעו לרבים אחרים.

בכל גליון מועלה נושא מסוים, בכדי להביט בו ולבחון אותו מכל מיני זוויות, וזאת על ידי שלל המדורים הקיימים בעלון זה. חלקם מדורים קבועים, אך חלקם משתנים, ומיועדים לכלל הציבור, כגון המדור "במה יצוירית" המיועד להעלות נושא לגיון ציבורי, והמדור "ומקבלין דין מן דין" המיועד לחלוק רעיונות וחוויות בעבודת ה' עם החברים. וכמוגב גם על המדורים הקבועים נשמח לקבל הערות והארות לטוב ולמוטב - הכל בכדי להביא את העלון למקומו הנכון והאמתי - עלון שמאיר את הדרך לכל אחד וכל יחיד בדרכו הפרטית והייחודית, בדרך העולה בית קל.

בעלון זה, יצאנו לראשונה לדון בנושא לא סטנדרטי, כשהוא מוגש מכמה וכמה כיוונים וזוויות. נשמח לקבל את תגובותיכם על נושא זה, ועל הנושאים הבאים בתור, לפי הרשימה המסומנת למטה.

איש את רעהו יעזור ולאחיו יאמר חזק

הנושאים הבאים:

- סיון - דרך הלימוד
- תמוז - בין המצרים
- אב - עבודת התשובה
- אלול - ראש השנה
- תשרי - חג הסוכות
- חשוון - עבודת הלילה

משה: יעקב: מה נשמע משה, מסתמא אתה נוסע למירון ל"ג בעומר הבעל"ט.

משה: בוודאי, אני רוצה ומשתוקק לנסוע, ובעז"ה אם לא יהיו מניעות מיוחדות, אני מקווה לנסוע למירון לתנא הקדוש רבי שמעון בר יוחאי.

יעקב: האמת שאני מתלבט קצת אולי לנסוע השנה, בדרך כלל לא הייתי רגיל לנסוע, אבל השנה התעורר לי רצון לזה, בפרט שב"ה יש אוטובוסים נוחים מכל מקום, לכן חשבתי אולי כדאי לטעום את זה. אבל מצד שני כל הנסיעה הזאת לא כל כך ברורה לי, אולי תסביר לי קצת מה העניין בנסיעה הזאת, למה דווקא ב"ג בעומר, ולמה דווקא לרשב"י, וכי חסר צדיקים? הרי באזור של מירון עצמו יש הרבה הרבה תנאים קדושים ונוראים, ובכלל, האם זה לא ביטול תורה כל הנסיעה הזאת? אשמח אם תבאר לי את העניין. ואז אוכל להחליט אם לנסוע או לא.

משה: אנסה ככל יכולתי, אבל תדע מראש שזה דברים ששייכים יותר להבנת הלב, לכן אני מקווה שתבין אותי, בפרט לאחר שראיתי כבר כמה פעמים שיש לך לב חם ומשתוקק לעבודת השם, אלא שבישיבה זה לא בל"ט כי לא מדברים כל כך על הדברים האלו, אבל בעצם יש לך את זה בנשמה, ואולי מחמת זה בעצמו הרגשת קצת השתוקקות לנסוע השנה יותר מתמיד, כי תתחלנו לאחרונה לעסוק קצת יחד בדיבורים עפ"י פנימיות התורה, ולכן העניין הזה באמת יותר שייך אליך עכשיו, לכן הרגשת בנשמתך משיכה לבוא למירון.

יעקב: בלבול אותי לגמרי. מה הקשר בין פנימיות התורה וקבלה לבין השיחות שלנו, ולמה זה שייך לשאלת הנסיעה למירון.

משה: אסביר לך בעז"ה. אולי נתחיל מהשאלה ששאלת קודם, למה לנסוע דווקא לרשב"י, וכי חסרים צדיקים? התשובה על זה היא מה שאמרת בעצמך, שאנחנו לא מחפשים לאיפה לנסוע, בבוודאי מי שיכול ללמוד לכאורה עדיף שילמד, וענ"ה הוא מת חבר לכל התנאים ואמוראים ע"י שלומד את דבריהם, ובבחינה מסוימת יש בזה מעלה אף יותר מלהיות על קבריהם, אבל לרשב"י לא נוסעים סתם "כדי להיות על קברו", אלא נוסעים לרשב"י ביום שמחתו על שגילה את פנימיות התורה, כי בזכות זה אנחנו יכולים להיות יהודים אף בגלות.

יעקב: מה אתה מתכוון, הרי בכלל לא כולם יכולים לעסוק בפנימיות התורה, ולמה בגלל זה אנחנו יהודים?

משה: עכשיו הגענו לנקודה. "פנימיות התורה" אינם דווקא מוסריים קבליים של "סוד שביסוד" ו"ספיר שבצנח", הנקודה של פנימיות התורה, כשמו כן הוא - גלגול שיש בתורה פנימיות, שהתורה והמצוות אינם דבר יבש ח"ו, אלא בכל דבר יש סודות נוראיים ותיקוני עולמות וכו', וממילא מתגלה גם שבכל יהודי יש פנימיות נוראה ונפלאה והוא מלא טוב עצום, וכך בכל דבר ודבר שקורה עם האדם יש סודות נוראיים והכל לטובתו ושום דבר אינו סתם.

זה בעצם מה שמגלה רשב"י בוורה, כי הנקודה של כל הפרטים שרשב"י מוגלה בסודותיו, הוא שתדע שיש סוד בכל דבר, ובכל פעולה שלך אתה מזוי עולמות, ואתה חשוב מאד מאד לפני הש"ת, ובאמת חלק גדול מאד מהזוהר ואלי רובו מושם, אינו מדבר בפירוש מסודות הקבלה, אלא מוגלה מעלת כל מצוה ומצוה, ומעלת התורה ומעלת עם ישראל, כי אכן זהו "פנימיות התורה", לגלות שיש פנימיות לתורה.

יעקב: ומה התכוונת שבזכות זה אנחנו יהודים?

משה: כי באמת בלא הידיעות האלו לא שייך להחזיק מעמד אפי' לו בפשטות היהדות, כי הכל נהיה יבש וקר.

הדבר הזה מבואר במסכת שבת (דף קלח ע"ב) שרשב"י הוא שהבטיח שלא תשתכח התורה, והיינו ע"י פנימיות התורה שגילה. והאמת שמדובר בסוגיא שלמה, ואין לנו כעת את הזמן להיכנס לזה [אם תרצה, תענין בתחילת ליקוטי מוהר"ן במאמר "לכו חזו", ויש על זה ספר שלם ונפלא מהרה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א לבאר מאמר זה, ועפ"י מתבאר כל עניין רשב"י והזוהר ו"ג בעומר באור יקרות, וחלק מהדברים הובאו בקוונטרס "אגרת לבן דורנו" (מהדורה שניה)]. אבל בפשטות, אם תסתכל תראה שכל הברע"ן שלנו לקוח מפנימיות התורה, לא בבנייה אצל החסידים שכל תורת החסידות הוא ענין של פנימיות התורה, אלא אפילו אצל הליטאים, כמדומה שאם תיגש לכל בן עליה אמיתי שדבוק בתורה באמת ולא רק בלומד'ס של

בית היין

בהילולא דרשב"י - יש כח לכל אחד להתקרב לההש"ת

זהו בחינת הילולא דרבי שמעון בר יוחאי שעושים ביום הסתלקותו דיקא, פי דיקא על די הסתלקותו הוא מתקן ומחזיר בתשובה נפשות רבות יותר פ"ל, שעל די זה נתרבה השמחה ביותר בחינת השמחה שלעתידי בעת התתקף וכו'.

פי אין שמחה לפנין יתברך כמו בעת שמחזירין אליו יתברך נדחים, דהיינו ששמחזירין בתשובה את הרחוקים מאד לה' יתברך, פי ה' יתברך תפץ חסד הוא והוא נופך לרשע וחסדו בהצדקו. וכל זמן שהאדם רחוק ממנו יתברך בעונותיו צר לו מאד ככביכול, כמו שכתוב בכל צרתם לו צר. ועקר הצרה היא צרת הנפש שרחוקה מה' יתברך, פמבאר במקום אחר, פי ה' יתברך חושב מחשבות לכל ידח ממנו נדח.

ועל פן די' שהצדיק מעלה ומתקן פמה נשמות שרואל ומחזירין אליו יתברך, על די זה נגדלת השמחה מאד מאד. כמו שמתחזירין להמלך את בנו שגרשו מעל פניו בעונותיו ועל די' שנתרחק לקלל בכל פעם ביותר מחמת שזכר בדעתו על די' שרואה גדל רחוקו מהמלך עד ששעה ונדקה בדעתו שהמלך הרחיקו לעולם, ולא היה מצפה שישב עוד אל המלך, כמו שכתוב לא יאמין טוב מני חשד. ובאמת יש להמלך צער גדול בכל עת וזכר את בנו הרחוק בכל עת. וכשנמצא אחד שפירחם על המלך ועל בנו והולך אל המקום המזוהם שזכר לשם ומרמוז לו רמזים ומתנגח עמו בהכחמה נלחמה פלא והפלא עד שמכניס בו הרהרי תשובה ומחזירו אל המלך, פמה שמחה ותענוג גורם אל המלך עד אין שעור. פי זה עקר שמחתו וגדלתו ותענוגו ושעשועיו של המלך. יתברך פשמחזירין אליו הרחוקים ממנו, כמו שאיתא ביהר (יתרו סט), פי אתי יתרו ואמר פי עתה ידעתי וכו' פדון אסתליק ואתי יתרו שמיא דקדשא ברוך הוא עלא ותתא.

וזהו בחינת השמחה הגדולה של הילולא דרבי שמעון בר יוחאי ביום הסתלקותו הקדוש ב"ג בעומר, שאז עולים ונתתקנים וחוזרים בתשובה פמה רחוקים, שעל די זה נגדלת השמחה מאד מאד.

(ליקוטי הלכות, הלכות נזיקין הלכה ג)

בהילולא דרשב"י - מתגלה אור השי"ת ואור התורה

עקר עבודת הצדיק בחייו ובמותו, הוא לגלות אלקותו יתברך תמיד, וכל מה שנסתלק ועולה למעלה למעלה יותר ויותר לבחינת איה, הוא ממשו' משם יותר ויותר הארה להתגלות אלקות שנתגלה ואיר יותר בחינת מלא כל הארץ כבודו.

וזהו בחינת הילולא של רבי שמעון בר יוחאי ביום ל"ג בעומר שנסתלק, פי בכל שנה ושנה שאז נסתלק ביום הילולא דליה

התורה, תראה ששגורים במוחו או בתת מודע שלו מאמרים מהו זהו שראה בנפש החיים או שמירת הלשון וכיוצ"ב, שזה נותן לו חיות, ולפעמים שמע מכל מיני משפיעים שלקחו משם או מתורת החסידות ובפרט מתורת מוהר"ן שכולה פנימיות התורה, ההם לא יודעים בעצמם שקבלו משם, כי באמת הנפש הישרא' לית זקוקה לפנימיות התורה.

יעקב: ומה יש ב"ג בעומר?

משה: ל"ג בעומר הוא היום שבו גילה רשב"י את כל מה שעדיין לא גילה בחייו, ובה השלים את כל מה שרצה לגלות בעולם. מממילא הוא שמחה על גמר הגילוי של פנימיות התורה. אז לה תראות במירון בחתונה של עם ישראל.

מענימה מתורת מוהר"ן על הנושא

עולה למעלה יותר ויותר, ועקר כל העליות הם בחינת איה, כמו שאיתא ביהר (תקונים פסוקי הארץ תד"ש דף קט), פי איה סליקת מלאכי שאלין בגינה איה מקום כבודו. וכל מה שנסתלק למעלה יותר הוא מאיר לנו אלקותו בהתגלות יותר ומשוי' הארה יותר מבחינת איה לבחינת מלא כל הארץ כבודו. שעל די זה יש לנו פת יותר לחפש ולבקשו תמיד עד שגם אנחנו נזכה למצוא ולא נשפח אותו ותורתו ומצוותיו לעולם. כמו שהבטיח לנו שביאהר דא יפקון מן גלותא פ"ל.

וזהו ל"ג בעומר, בחינת גלי' ונאביטה נפלאות מתורתך, בחינת סתרי תורה, בחינת איה, שעל די זה זוכים לתשובה שלמה פ"ל אמון ואמן.

(ליקוטי הלכות, הלכות גבית חוב מהיתומים הלכה ג)

מעלת ההשתטחות על קברי צדיקים

מעלת ההליכה על קברי צדיקים הגדולים, פי הצדיק עמד במלחמה בחייו ושפר כל היצרים רעים, עד שאז על די' מעשיו לגלות מלכותו יתברך בעולם.

ואז זוכה ביום הסתלקותו להסתלק לעלא ולעלא למקום שנסתלק, ושם אין מעשה ועבדא לגלות מלכותו על די' זה, רק מתענג על ה' אשירי לו. אבל כבר מבאר שעקר שלמות הצדיק הוא שאפלו פשהו למעלה מעלה שיהיה למשג' גם פו פי חפצו ותשוקתו תמיד לגלות מלכותו בעולם, שאז רצון הבוהר יתברך שששכיל זה ברא הפל פנוצר לעיל. אבל לגלות מלכותו אי אפשר פי אם על די' עבדות ומעשים טובים שבוהר העולם וכנוצר לעיל, ושם במקום הצדיק אין מעשה ועבדא.

על פן כל שעשועיו קשבה אדם השפל מה העולם, אפלו אם הוא גרוע מאד ומשפטיח על קברו ומבקש שישבינו בתשובה ויתקנו, שאז תכף על די' התתעוררות הנה הוא עושה מה שעושה ומעלהו בחינת מי עם זאת עולה הנוצר לעיל, שהוא מעלהו אף על פי שלא ביר המדות אדרבא קלקלם.

פי הצדיק יש לו כח לזה לתקן הפל על די' עצם יגיעו וקסירת נפשו פוה העולם בסיורים וסגופים קשים בשכיל ה' יתברך ובשכיל ישראל, עד שעשה תשובה בשכיל כל ישראל לדורות. וכמו שפצינו שאמר רבי שמעון בר יוחאי יבולני לפטר כל העולם וכו', ואלמלי יותם פו עזיחו עמי, יבולני לפטר גם לתבא עד הסוף. רק העקר שיהיה להתאדם שבוהר העולם איה אתערוהתא דלתתא מעט על כל פנים וכנוצר לעיל. פי בלא אתערוהתא דלתתא פלל, אי אפשר.

(ליקוטי הלכות, הלכות תפלת המנוח הלכה ז)

ברסלב - ריבוי הגוונים [ג]

שמחתי לראות (בגליון 5) את תגובתו של הרב ב.ש. ממודיעין עילית למאמרי.

ראשית אציין שדבריו של הרב ב.ש. נפלאים ומוחזרים וכל מילה בדבריו אמת. עם זאת, מן הראוי לציין, כי אין בדבריו של הרב המגיב לדחות את הנקודות שהעליתי במאמרי, אם כי אין זה באשמתו, שכן כפי הנראה עקב אילוצי מקום, המאמר המקורי קוצץ ברובו, ובכך נמלי משיע יתכן שהדברים הוצאו מהקשרם, ומחמת לחץ הזמן, לא נבדקו הדברים היטב לפני פרסומם.

אני מעתיק את ראשית המאמר כפי מה שפורסם. המאמר פותח בתהיה 'מה היא באמת ברסלב הווה? האמונה בשאלה הווה - כפולה: ראשית, מה ההסבר לתופעה זו שברסלב כוללת בתוכה כ"כ הרבה גוונים, שונים והפוכים זה מזה? ושנית, איך אמורים אנו, המקורבים, להתייחס לתופעה זו, האם לקבל אותה כמות שהיא, או שיש כאן תפקיד של הבדלה כל שהיא?' עד כאן.

ואכן, מהדברים הנ"ל וכפי שהבין הרב המגיב משמע כי מאמרי עסק בהרגשת ים שנתחת מטרייתו נמצאים אנשים שונים ומגוונים, והדבר מופיע לו להמשך התעלותו.

ברשותכם, אעתיק את תחילת המאמר המקורי, כך נוכל להצביע על הנקודות בהם כונתי הייתה לטפל.

- שומעו? כי יש אנו ווארט של ר' נחמן בליקוויט' תורה זו...

- ברסלב? אתה הוויי? בסוף תרקוד ברחובות כשפונפון לראשך...

- מה הקשר?

- אויש גם אתה עם כל הברסלבער'ס ההוויים למיניהם...

כולנו - בני התורה - שזכינו להתבשר מתורת מוהר"ן, מכירים מקרוב דיאלוג כזה. להרבה אנשים 'ברסלב' מצטיירת כמו כיפה לבנה עם כיתובים מורתי פופנט מודעת אבל שמופעלת על רטט... טבעי הדבר שעבורם אתה היצור התורן שיש לנצל אותו להנאה קלה ולהתנער ממנו בהקדם, טרם יתחיל לבלבל את המחווה...

גישה זו עלולה לגרום לנו עלבון, שהרי כל אחד מאתנו יודע היטב עד כמה עשייה ופנימיות היא ברסלב, אבל לא תמיד אנתנו יודעים להסביר מהי התשובה האמתית. תנסה לשכנע שברסלב זו חסידות אמתית, שבעיקרה, כל חסידה היו דוברי אידיש וחובשי סטרימלאך, בדיוק כמו שאר החסידויות. למה שלא יקשרו בך לנצח כל מיני אנשים חסרי שוב דעת הקוראים לעצמם 'ברסלב? מאן ימא לן שהיעד הוא הדמות שלך או הדוגמאות שלנגד עיניך, ואולי המסלול הפוך; אהרן עצמך בדרך ליריודי רחוב, רוק, שר כרעג עם נעים לך מהסביבה, אבל אתה הרי 'עובדי' ובסוף תתגר על המכשולים בדרך לגג הטרוניס... אם ככה - אין לנו שפה משותפת, סורה נא מעלי...

עד כאן פתיחת המאמר המקורי.

לא אאריך בציטוטים כל המאמר, רק מכאן אגיע לנקודה. המאמר בא לטפל בעיקר בבעיית הייצוגיות בחברה שלנו בישיבות ובכוללים. אנתנו רוצים להשפיע על עוד חברים, אך אנו נתקלים בחוכמה בצורה של טענות על חסידות "ההווה הווי" ה". ראשית, המטרה היא אך להחזיר לעצמנו ולנו שצריך להפריד בין ברסלב שלנו לברסלב של הרחוב, לא כי מפרע לנו שבמטרייה שלנו יש עוד אנשים שונים, אדרבה, יש מקום לכולם. רק בשביל שהאמת תצא לאור שברסלב אינה ההוויים מהרחובות, כי אם חסידות קמאית של שרפי קודש מלאי עבודה ותורה וירש, שדווקא ברוב גדולתה הגיעה והתפשטה עם גדי העם שבשדות.

בצד זה, המאמר גם מציב אזהרה שלא להיחזק אחר אנשי רחוב בהרגשת הקלה מעול שמיים, דווקא בגלל שאנו שמחים עם כל הודי שחוסה בצל מטרייתנו, עליו להיזהר להפריד בין רגשות האהבה וההערכה לכל הודי לבין ההזדהות מהשפעה שלילית מאנשים שאינם בני תורה.

ולסיכום: יש כאן שלוש נקודות חשובות: א. הנקודה שמוטיב המגיב להציג עלי מי שיש לו בעיות עם אלו שנמצאים במטרייה שלו, נושא חשוב מאוד שראוי להרחיב ולהעמיק בו. ב. איך לשרד כלפי חוץ שברסלב זה לא רקדני רחוב, אלא חסידות פנימית איכותית ביותר, תיקון הרושם שנוצר עליה, ודווקא בכדי לקרב עוד יהודים לברסלב. זאת הנקודה הראשונה שבמאמרי. ג. ההזדהות מלהיחזק אחר אנשי הרחוב מאותה מטרייה, אפילו שבאמת אני מפרגן להם מכל הלב את המטרייה שלי. זאת הנקודה השנייה במאמר. נמצא שאין מחלוקת בינינו ומר אמר חדא ומר אמר חדא ולא פליגי.

[לתבת המאמר בשלמותו, ניתן להשיג את המאמר (המקורי) המלא במערכת]

ומקבלין דין מן דין

לימוד תורה או נסיעה למירון?

כאשר דנים בשאלה מה יותר חשוב: תלמוד תורה או נסיעה למירון - אין בזה בכלל שאלה. כי בוודאי גדול ת"ת מכל המצוות, שהרי תלמוד תורה כנגד כולם, [ומי שהוציא להרחיב הידיעה בזה יוכל לעיין בנפח"ח שער ד', ובשמירת הלשון שער התורה, ועוד, ובדברי מוהר"ת ז"ל בהלכות בציעת הפת ה"ה מובא היטב בהרחבה שיעקר העצה ליצול מיעה"ר אינו אלא ע"י עסק התורה, ועיקר התיקון לכל העונות הוא ע"י תורה, ואיתא בספר המידות (לימוד) "הרגיל בלימוד הוא עולה למעלה על קיום כל המצוות ע"כ]. ואם הוא גדול מכל המצוות, בוודאי הוא גדול מכל ה"עניינים".

אבל לא זה רק אם יש 'שאלה' כזאת, אבל הלא למעשה עינינו רואות איך שנוסעים רבבות רבבות בדמים וטירחא מרובים, וביניהם אלפי ת"ח ולומדי תורה, ואין רואים בהם שאלה כלל. ועוד יותר פלא, שהנה הרבה מאוד מהמקורבים, שעד לפני שנים ספורות או חדשים בודדים, היה ענין נסיעה זו רחוק מדעתם לגמרי, ואולי אפי' ענין מופרך (ח"ו), ועתה עם התקרבותם לאורו דעתו של מוהר"ן ז"ל אין להם שאלה בכלל, ופשוט בעיניהם לקום ולנסוע איך במחיר דמים וטירחא ובבלבל הדרכים וכו', אתמהרה! וידוגש שאין שום הוראה מוהר"ן ז"ל או תלמידיו הקדושים שצריך לנסוע, ואעפ"כ, פשוט אין שאלה, קמיה ונוסעים בלי חשבונות.

והנה בעצם הנסיעה למירון ב"ג בעומר כבר דובר הרבה בספ"ק, ולא זהו כאן הנושא (וקצת מדברי מוהר"ת בזה, נלקטו במדור "בית היין"), אלא שאחרי הכל, יהיה הענין גדול ככל שיהיה, בוודאי אינו יותר חשוב ועדיף מעסק ולימוד התורה, וממילא צ"ב טעם הנסיעה.

ואמנם באמת לאלה שזכו לטעום אפי' מעט מאור פנימיות התורה, באופן המתגלה בספרן של צדיקים קדושי החסידות, ולאלה המתקרבים לאורו הגדול של מוהר"ן ז"ל, אין כאן שאלה כלל, משום שאין הנסיעה למירון איזה "ענין מסוים", המסוגל לישועות כאלה ואחרים, כי באמת אינו ענין פרטי כלל, אלא פרט מתוך העניין הכולל והמקיף של "התקשרות לצדיקים", שכולל בתוכו התקשרות וביטול לכל הצדיקים! (ויש לזה הרבה מקורות מדברי מוהר"ן, ואכ"מ). וזה מה שבעצם מונח מאחורי עניין "הנסיעה לקברי צדיקים" (שראו הרבה אצל חסידו ברסלב) שכל זה הוא חלק מההתקרבות לצדיקים בכלל [ובספר המידות "ע"י ההשתטחות על קברי הצדיקים, הקב"ה עושה לו טובות אעפ"כ שאינו ראו לך" ע"כ].

וענין ההתקרבות לצדיקים אינו איזה "ענין", אלא הוא דבר שמשנה את האדם לגמרי, עד שכל מה שעושה הוא "ענין אחר לגמרי". ובאמת הוא ענין ארוך, אבל לבאר מעט מעט, הלא מובאר בתורה ' שא"א ליצול מגאווה שהוא עבודה זרה, כי אם ע"י ההתקרבות לצדיקים, ובתורה ז' תב, שא"א לבוא ל"אמת" כי אם ע"י ההתקרבות לצדיקים וליולך בדרך עצתם, ומי שמתבונן ואינו מרמה א"ע, וידוע נגעי לבבו וכו', יבין היטב שאדם שמלא באוהו, מלבד כל המגמים שלו בנערותו ובקנותו, אין שום יחס וערך לתורה ומצוות שלו כלפי מי שזכה לאור ה' ולענוה ושפלות, ולאמת וכו', שמלבד עצם המעלות האלה, גם כל מה שעושה בתורה ותפילה הוא ענין אחר לגמרי, וממילא פשוט שלא שייך לשאול מה יותר גדול, זה או ת"ת? כי הלא מדובר בענין הנוגע לכל חלקי החיים ולכל המצוות, ופשוט.

ומעתה, נציין אין בין החרכים אל לשונו המבהיל של מוהר"ן, בתורה ס"ז על ענין "הנסיעה לצדיק" (שענין הנסיעה לרשב"י הוא בודאי בכלל זה!) "כי כשאיש ישראלי צריך לעשות דברי הצדיק לו ליהדותו (שים לב לעצם המושג - "דבר הצדיק ליהדותו")! בפרט כשצריך לו לעשות דבר גדול הצריך לו ליהדותו, שכל יהדותו תלוי בזה, כגון לנסוע לצדיק אמיתי, אוי מזומנים לו מניעה וכו'") ע"ש, ולפי הנ"ל הרב מובין, כי מאחר שא"א ליצול מגאווה ולבוא לאמת, ולאהבה ויראה (תו"ו) ולעצה שלימה, ולתשובה שלימה, ועוד ועוד כי אם ע"י התקרבות לצדיקים - א"כ כל היהדות תלוי בזה.

ופשוט שאין בזה כללים בכלל, כמה לנסוע, ומתי לנסוע, ולאיהו מקומות הק' לנסוע, אבל ביזמו הגדול של רשב"י ז"ל, שכל אור הצדיקים והתגלות תורתם ועצותיהם הם המשכה והארה מהתגלות תורתו ואור של רשב"י ז"ע, וחלק עצום ונפלא מהתגלות תורתו ביום היום זה, ובינים זה שמחים רבבות אלפי ישראל בהתגלות אורו הגדול, וכרוא קרי בחיל "עולה ואחכנשו להילולא דרשב"י" הרי כל לב מרגיש שיש לו איזה הרגש מרוחק בעיניינים

המבוארים למעלה, אינו עולה בדעתו לפלפל וכו', אלא משתדל לעלות ברנה אל הר השם שמה, לעלות אל בית ציונו הק', לשפך שיח במריחות לב על מצבנו השפל, ומאידיך, לשוב ולשמוח בלי שום חשבונות בהודיה להשי"ת על אשר שלח כזאת, "ניר וקדיש מן שמיא נחית", להמשיך רוח קדשו עד אחרית הימים, לקיים ההבטחה - "כי לא תשכח מפי זרעו!" אמון וק"ת ספר

עצות פרקטיות ל"ג בעומר

לכבוד מערכת עלון הקבוצה.

רציתי לשתף את החברים היקרים בכמה עצות לקראת ל"ג בעומר. ב"ה הרבה מאתנו זוכים לנסוע אל התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי, וב"ה בזמננו אין הדבר קשה כל כך כמו בתקופות קודמות, שהיו כאלו שהדרך ארכה להם שבועות ואעפ"כ טרחו לבוא להילולא דרשב"י, וכמואם בספר הילולא דרשב"י מהגאון ר' אשר זעליג מרגליות, וב"ה בזמננו יותר קל, אבל לגדול מעלת הנחשק גם היום ישנם מניעות, כי אפילו כשכבר זוכים לבוא למירון, לפעמים נסתם המחווה והלב ולא יודעים מה לעשות, ולפעמים מחמת הבלגאן לא מצליחים לעשות שום דבר, לכן רציתי לכתוב בזה כמה נקודות בע"ה.

א. לכאורה העיקר הוא הריקודים ולא התפילות, ואף שבוודאי חשוב ג"כ להתפלל, אבל סוף סוף אסור לשכוח שיום זה הוא "הילולא קדישא" של רשב"י, שהוא יום שמחתו על שזכה לגלות או סתרי תורה נוראים, ולפעול מה שרצה לפעול לטובת כלל ישראל, ובוודאי זה העיקר, ואמנם בוודאי שממילא הוא עת רצון גדול ורצוי בהחלט למצוא גם זמן להתפלל, אבל סו"ס העיקר הוא להשתתף בשמחה ע"י הריקודים. וממילא יורדים הרבה מתבלבלים, כי בדרך"כ לרקוד זה יותר קל.

ב. גם אם אין לו כח אפילו לרקוד, צריך לדעת שהשתתפות בחתונה היא בעצם השהייה, ועצם זה שזוכים בכיול לבוא ולהשתתף בשמחה רשב"י" שהיא שמחת השי"ת, היא חשובה מספיק. וע"כ אפילו אם רק עומד בצד ומשתתף כפי יכולתו, הוא הרבה מאוד.

ג. חשוב לדעת שאין כ"כ ענין להיחזק במערה, כיון שבאים ל"הילולא" וכל המקום שבו מתקיים הילולא הוא בכלל, ולכן בכל מקום שמוצא לעצמו מקום שקט שיותר טוב לו ששם, יכול לכתחילה לבלות שם כמה שעות בלימוד ותפילה ואח"כ לרקוד קצת, ותן לחכם ויחכם עוד.

א.ג. בית שמש

הבלבולים שיש בדרכים - על מה ולמה?

ברצוני להעיר הערה קטנה אך חשובה מאד הנוגעת לענין הנסיעה למירון, שהיא ענין "הנסיעה לצדיק".

כידוע לכל מי שהתנסה בכגון דא, שבדרך"כ לא מדובר בנסיעת תענוגות, ולא פעם עוברים הנוסעים טלטולי דרך לא פשוטים בהלך, ועוד יותר בחזור. ובד"כ גם עוברים נסיונות לא פשוטים באמונה, בזהירות מכעס, בקדושה וכו' וצריך לדעת מה זה ועל מה זה.

והנה בוודאי יש בזה דברים עמוקים, ואני לא באתי אלא בקצירת האומ"ד לתת עיקר הנקודה, ותן לחכם ויחכם מאוד.

הנה השי"ת ברחמי העצומים, רוצה להשפיע עלינו - בזכות הצדיק אליו אנו נוסעים - את המנותן הגדולות ביותר, אך אנו מצדנו צריכים להכין כלים, והכלי הגדול ביותר הוא האמונה.

ולכן עובר על כ"א מה שעובר, כ"א לפי הכלים שהוא צריך להכין. וע"י שידע ויאמין שכל מה שקורה אחרו הכל בהשגחה פרטית - איזה אוטובוס הוא יסע, איזה נסיונות יהיו לו בדרך, בכמה פקקים הוא יתקע, וכמה זמן הוא יצטרך לחכות לאוטובוס חוזר וכו' וכו' - הכל כאשר לכל לא קשור לא למשטרה לא לנהג אוטובוס ולא לאף אחד אחר, אלא הכל בהשגחה - ע"י"ה הוא מכין כלים לקבל את השפעה הגדול.

וכמוכן שכו"ז נוגע גם לעצם ההשאה אצל ר' שמעון, שפעמים רבות הכל מובלבל ו"המחזון במינס" וכו' וכו', וע"י נופא חשוב לדעת שהכל לטובה, ואם יקבל זאת באמונה הוא מכין בזה כלים לשפעה הגדול ביותר.

ג.ג. קרית ספר

במדור זה ייאספו סיפורם של אברכים יקרים, שהתקרבו לתורתו של מוהר"ן

סיפורו של בן עלייה - הרב א. ג. מהמרכז

ספר לנו מעט על הרקע שלך:

גדלתי כל חיי בסביבה ליטאית מובהקת, שנות בחורותי עברו עלי בשיבה שנחשבת לאחת הישיבות המובהקות, שם זכיתי ב"ה לעסוק בתורה בהתמדה, הייתה לי גם שייכות גדולה ללימוד המוסר. אחד הדברים שהעסיקו אותי תמיד והיו נחשבים אצלי כיסוד תורת המוסר היה ההכרה שחשוב מאוד לבנות עולם פנימי ולא לחיות כמו כבש בעדר.

לאחר החתונה, אחרי כשנתיים שלוש של לימוד בכלל במסגרת 'רגילה' התחילה אצלי תקופה של 'חיפוש', זה התחיל בלימוד ספר דעת תבונות לרמח"ל, ספר זה פתח לפני את העולם שנקרא אצל הליטאים 'מוחשבה', שהוא בעצם קצה הקרחון של העולם הענק של הקבלה, הרגשתי שאני מקבל ידע וחכמה מרובה מהספר הזה, וזה היה תחילת הכניסה שלי לעולם של 'פנימיות התורה'. כמוכן שמיד כאשר נחשפתי לעולם של 'פנימיות התורה' התחללה אצלי מלחמה פנימית, שכן חשתי בסתירה בין העולם שבו אני חי - עולם שכל כולו עוסק בנגלות התורה בלבד ולא מוהגן לחפש את הפנימיות שבתורה ובאדם, לבין התוכן של ספרי הפנימיות שהתחלתי ללמוד, שרואים בפנימיות דבר עיקרי מאוד שצריך לכל אחד ואחד (כידוע לכל העוסק מעט בספרי המקובלים, ובפרט האריך בזה הר"ח בהקדמת העין חיים, והרמח"ל בכמה מקומות מספריו, כגון ב'דרך עין חיים' ובחיבור הנפלא 'דרך חכמה' ועוד). מלחמה שכמעט 'הורידה' אותי מכל העניין, אך ב"ה הכרת האמת ניצחה בסוף, והתחלתי להקדיש זמן מסוים גם ללימודים אלו. אולם הסתירה החריפה הזו כאבה לי מאוד, [וממשיכה לכאוב לי].

בשנים אלו התודעתי גם לעולם החסידות (דרך הספרים בלבד ולא דרך אנשים), קודם לכן כשלא היה לי רקע בפנימיות התורה, לא הבנתי בכלל מה זה חסידות ומה הם רוצים, אולם לאחר שקיבלתי מעט רקע במושגים בסיסיים בקבלה התחלתי לראות שבעצם ספרי חסידות זה דבר נפלא, ויש שם הרבה אורות והבנות בפנימיות התורה ובדרכי עבודה פנימיים. למדתי הרבה בתקופה זו בספר התניא ובכתבי ר' צדוק מלובלין שהם קרובים לדרך החשיבה המסודרת שהורגלתי בה. כמו כן זכיתי לברך במשך השנים הללו הרבה נושאים מהותיים בעבודת ה'. אולם מכל מקום עולם החסידות נשאר אצלי בעיקר בשביל ולא הרבה מעבר לכך.

איך הכרת את ברסלב?

זה התחיל בסדקים קטנים בתחושת הסיפוק שנמשכו כמה שנים, למדתי חמון, הן בזמן, הן בכמות והן באיכות, אבל היה חסר לי סיפוק, הרגשתי שחסר לי משהו ואני זודע מהו, לא ממצה את עצמי. בהתחלה היה ניתן לעבור על זה, אבל באיזה שהוא שלב הגיע שלב שכבר לא יכלתי להתעלם, כי פשוט נגמר לי החשק ללמוד. הגיע שלב שכמעט לא הייתי מסוגל לפתוח דף גמרא, וכל שכן לא ליהנות מהלימוד, הלב וגם המוח לא היו שם, זו היתה תקופה של כמה חדשים, עם 'יסורי נפש גדולים'. באותו זמן היה נראה לי כאילו אין תקוה, לא הבנתי למה זה קורה וגם לא היה לי מושג מה יכול להחזיר לי את החשק ללמוד. ב"ה שגם בתקופה זו לא הייתה לי מחשבה רצינית לעזוב את הלימוד, ידעתי שאני שייך לעולם הלימוד ולא לעולם של השיגים חומריים, לפחות זה יצא לי למכמה שנים של לימוד - שבחון ודאי אין מה לחפש, אבל פתרון לא היה לי, וגם אנשים חכמים שנועצתי בהם לא ידעו מה ליעץ לי, ספק גדול האם משהו יכל להביא אותי בכלל, כי לא הייתה לזה שום סיבה נראית לעין, כשרון יש, הצלחה יש, לימוד מה שלבו חפץ יש, אז מה חסר?

בחסד ה' ובסיעתא דשמיא מרובה, לאחר כמה חדשים הצלחתי להתייצב איכשהו ולחזור למסגרת של לימוד, אם כי לא כמו שהיה קודם ולא באותו 'ברען'. אבל עכשיו כבר היה לי ברור שחסר לי משהו מאוד מהותי, משהו ברמה כזו שאם לא אדע מהו ולא אעבוד בכיוון להשיג אותו, אני בסכנת התרסקות כפשוטו חלילה.

עברו כשנתיים מאז אותו משבר, במשך הזמן הזה התגבשה אצלי ההבנה מהו הדבר האמיתי שחסר לי: היכולת להוריד את ההשגות מהמוח ללב ולמעשים. העולם הרוחני שלי סבל מניגוד חריף מאוד, כשמצד אחד הגעתי תוך כדי לימודי ועיניי להבנות מעמיקות כיצד צריך יהודי עובד ה' אמיתי להיראות, ומצד שני המרחק של הלב והמעשים מאותם הבנות היה גדול, לא ידעתי מה אני אמור לעשות כדי לחיות במקום שרציני לחיות בו, הכלים היחידים שהיו לי אז כדי להשיג כל דבר רוחני היו: ללמוד על אותו עניין, וגם לחשוב עליו, אבל כמה שעשיתי את זה, זה פשוט לא עזר. ובאיזה שהוא שלב הנתק הזה שבין הלימוד על עניני עבודת ה' לבין החיים כן בפועל - גרמו לי להפסיק לרצות ללמוד עניני פנימיות, כי איזה ערך יש ללימוד שלא

מביא לידי מעשה, ומצד שני, לחזור ללימוד פשוט בלי לעסוק בפנימיות לא הייתי מסוגל בשום אופן (ובצדק, מי שטעם את טעם פנימיות התורה לא יכול לעזוב אותה), וזה גרם שמשוהו נשבר בי וגרם לי לחוסר חשק ללימוד בכלל.

בשלב זה של חיי נכנס מוהר"ן ז"ל לתמונה (כמעט תמיד הוא מגיע לאלו שלא הולך להם, או יותר נכון, לאלו שכבר הבינו שלא הולך להם...). אין כאן המקום להאריך בפרטי פרטים כיצד התגלגלו הדברים ואיך נכנסה ידיעת האמת למוחי ולבי, בפרט שהייתי קודם לכן מתנגד חריף לברסלב (בהשפעת הקונטרס הידוע לטעמה של י.ב. מצפת, בדיעבד התברר שדווקא החריפות של הביקורת שמוצגת שם על מוהר"ן עוררה את סקרנותי לחקור ולדרוש מה מסתתר מאחורי העניין הזה, האם הוא אכן כדבריו? וכאשר התחלתי להיווכח בבירור גמור שהדבר לא יתכן כלל וכלל, חדרה לדעתי האמת בצורה ברורה ביותר שהכל כאן 'הפוך על הפוך'), ועכ"פ הייתה לי בשלב הזה סיעתא דשמיא עצומה ששמעתי וקראתי בנושא בדיוק מה שהיה דרוש לי לשמוע ולקרא כדי לרצות לטעום, ולאחר כמה וכמה בירורים שערכתי הגעתי למסקנת שכדאי לי להתחיל ללמוד ליקוטי מוהר"ן על מנת לנסות לטעום האם יש בתורת ברסלב מה להציע לי. והנה, כאשר רק דרכתי על מפתן תורת ברסלב ראיתי שכאן נמצאת התרופה שאני מחפש. כל תורה ותורה בליקוטי מוהר"ן וכן שאר הספרים מלאים בעצות ודרכים נפלאות כיצד מורידים את האור ללב וגם למעשים, וכל תורת ברסלב היא לעובדא ולמעשה נמש, ולא נשארת רק בשביל בלבד.

כיום לאחר קרוב לשנה של התקרבות לדרוכו הקדושה של מוהר"ן ז"ל, אף שבקושי התחלתי לצעוד בדרכו הקדושה, אני יודע ובידיעה ברורה שכאן נמצא מה שאני מוחפש, ולמלא בעיניי איך זכיתי בזמן קצר כ"כ להתחדשות כזו, ממש בבחינת בעל תשובה בתוך היהדות, לאחר שהייתי 'אקן מופלג' וכבר חשבתי שהכרתי ביהדות הכל... הדרך עוד ארוכה ומופתלת, יש בה עליות ומוורות, ולא ביום אחד הכל מתהפך, אבל כמה שניסיתי וטעמתי במשך החדשים הספורים הללו שאני משתדל ללמוד ולקיים אני כבר רואה שינוי גדול לטובה מעל ומעבר למה שציפית, בצורה שמדהימה אותי. ה' יעזור הלאה והלאה.

דרכה של תורה

מאמר תורני בנושא ע"פ תורת מוהר"ן

>>> המשך מעמוד א'

יוכל לגלות ולהזכר מי הוא ומה הוא. מהי התורה, ומה המשמעות של חיים, ושל כל תנועה שלו.

ובשנים הללו, בעומק עומק עקבתא דמשיחא, האור הזה מפציע ומתגלה, מתפשט ומתרחב, כאשר נשמות ישראל הרעבות והצמאות לאמת אמיתית, למשהו של חיבור, של מהות ושל משמעות - מתחברות בהשתוקקות ובהתלהבות לאור הגדול הזה, וכולם יחד עולים ומתכנסים להשתתף בהילולא הגדולה, שהיא בעצם ההילולא שלנו! החתונה והנישואין הנצחיים בינינו לאבינו שבשמים, כאשר רשב"י הוא השדכן הגדול שמפקח על המלאכה הקדושה הזו. ומהילולא הזו נמשך אלינו הכח לצעוק מחדש "רצוננו לראות את מלכנו" ולקבל את התורה באמת ובראוי כנתינתה מסיני.

הימים, ועל אותם ימים נאמר "ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא" - בזמנים הללו תהיה הסתרה וחשיכה גדולה, שתגדל ותתרחב ותוכפל ככל שניקפו השנים ותימשך הגלות. והמציאות הזו התרחשה ומתרחשת לנגד עינינו במשך כל שנות הגלות, כאשר בכל תקופה, החושך מתגבר, ומציאות הקשר המהותי שלנו לתורה ולנותן התורה - נעשה מכוסה מאתנו יותר ויותר.

אך בו במקום באה התקווה והנחמה "וענתה השירה הזאת לפניו לעד, כי לא תשכח מפי זרעו", יחד עם הגזירה באה ההבטחה שהתורה לא תישכח. כי לשם כך הקים לנו השי"ת את רשב"י, ואת הצדיקים ממשכי דרכו בכל דור, שהם ממשכים יותר ויותר את פנימיות התורה, ומאירים את אורה לכל נשמה של יהודי, שאם רק ירצה ויחפש -

קריאה והזמנה
הציבור מוזמן ומתבקש לשלוח
הערות, הארות, רעיונות,
מכתבים וכיו"ב, למערכת העלון
לתועלת ציבור הקוראים.
את החומר ניתן לשלוח למס'
פקס 0773180197
או לדוא"ל:
ale148148@gmail.com

הזדמנות מיוחדת
לאחר תרומה מיוחדת שקבלנו
מנדיב לב בעילום שם
ישנה אפשרות לכל החפץ לקבל
את העלון בדואר ללא תשלום
המעוניין יפנה למס' טל.
0527149713
נא להעביר לחברים ולמכרים

הודעה משמחת:
בתרומה של 50 ש"ח ניתן להקדיש
מדור, לרגל שמחה, או לישועה, או
לע"נ יקורכם וכיו"ב.

הדפסת גליון זה נתרם ע"י
החפץ בעילום שמו לזווג
הגון ולהצלחה בגשמיות
וברוחניות בכל העניינים.

רצוננו לראות את מלכנו

לא תשכח מפי זרעו."

מגלה רבינו, בתורה הנקראת "לכו חזו", כי למרות שהייתה תורה, קיומה היה נחרך לאבדון, אלוהי רבי שמעון, הצדיק, שלקח על עצמו את האחריות להציל את התורה, והביטיע שיעל ידו ובכוחו לא תשכח.

-- כשהאיש בסיפור הנזכר העמיד בפניו אשתו את האפשרות לבחור במה שתחפץ, התבוננה היא בחפתתחויות וניסתה להבין: מדוע הורה להם הצדיק לערוך שמוחה כמו בחתונה, בזמן שהם עומדים להיפרד? אין זאת, הסיקה, רוצה הצדיק לעודר פנימיות רצונם זה או זה כפי שהיה בתחילת נישואיהם, על מנת שיישאר יחד.

לפיכך השיבה: "אותך חפצתי!"

"עיקר תולדותיהם של צדיקים - מעשיהם הטובים". כאשר איננו מצליחים להוציא פירות של מצוות, כשאנו מועדים וחשים כאילו ה' מרחיק אותנו, מורה לנו הצדיק: אל תתנתקו! הליכרו ועודרו את פנימיות ליבכם בעת שנישאתם או, בשעת קבלת התורה, "עליונים ששו, ותחתונים עלאו", השמחה הגדולה היתה מתוך אהבתכם

המשך בעמ' הבא <<<

הרבנית דבורה קרשבוים - בתו של הגה"צ ר' יעקב גלינסקי זצ"ל

כשאדם זוכה להתנהג כך, הרי הוא בעצם כל ימיו בהתבודדות, אבל לא התבודדות מלחיצה כזו שכל הזמן צריך לשוחח עם ד', אלא מן השלכת עצמי על ה', שכוללת בקשה הודיה ושאלה תמידיים. וזוכים ממש לניסים וישועות והארות, לפעמים אפילו מידיות, והילדים חווים חיי אמונה רוגע וקרבת אלוקים.

ומכאן לשאלה הרביעית - באיזה מקום עושים את ההתבודדות.

ובכן, לפי מה שחילקנו את ההתבודדות לכמה חלקים, מובן ממילא שאת החלק הראשון עושים כל הזמן ובכל מקום. פשוט עושים הכל תוך כדי דיבורים לה'. את החלק השני של חשבון הנפש, צריך לעשות במצב של יותר ריכוז, אבל זה יכול להיות אפילו במיטה. והשאלה העיקרית היא לגבי החלק של הישוב הדעת ושיחה עמוקה, שבשביל זה צריך מקום מיוחד ומתאים.

ולכן, כדאי בשביל זה למצוא איזה פינה נוחה, לא אחת מה שמביא אותה להרפיה והתבודדות, באופן שהיא יכולה לצאת מהסביבה ומהסובב ולהיות רק עם ה'. זה יכול להיות מרפסת עם שמים פתוחים, או להיפך - חדר סגור. אפשר ג"כ לנצל זמן שממילא נמצאים ליד נוף או טיול בשדות, להשתלב עם הבריאה ולדבר עם ד', וכל כיוצא בזה. מה שברור (אחרי שאלת רב בשביל נשים שבקשו) שאסור לאשה ללכת לבדה לשדה יער. זה נוגד את הצניעות, וגם נוגע בהלכות יחוד.

יש ענין להסתכל כל יום על השמים, זה מביא יישוב הדעת ואהבת ה'. וידוע הסיפור על אחד מתלמידי רבנו, שהיה עובד ה', ואח"כ נכנס לעולם המסחר ונהיה עסוק מאד. יום אחד תפס אותו רבינו, ושאל אותו: "האם הסתכלת היום על השמים?"... והוא הודה בבושה שלא. כי ההסתכלות על השמים נובעת מיישוב הדעת ומביאה ליישוב הדעת. ולכן כדאי להרגיל את עצמנו להביט על השמים, לנשום את הבריאה, לנצל זמן הליכה רגלי עבור קשר עם ה', ולנסות לנתק את עצמנו מכל סדרות הזמן הבלועות אותנו.

לסיים, אני חוזרת שוב על מה שבקשתי בעלון הקודם מציבור הקוראות - לשלוח שאלות על נושא ההתבודדות. וכעת אני מוסיפה לבקש ממי שיכולה לשלוח גם סיפורים בנושא. במשך החודש כבר הגיעו כמה שאלות, ובעת"ה נתייחס אליהן בפעם הבאה. חוקו ואמנו.

שאלות למדור זה ניתן לשלוח לכתובת: משפחת קרשבוים, רח' הרב מבריסק 6 בית שמש. או לדוא"ל: 4104442@gmail.com, או: ale2@okmail.co.il ולציין: עבור מדור "מה בקשתך".

- כשביית המקדש היה קיים אהבת ה' אותנו גליה וישרה. הרצון שלו בנו היה בדיו וחד עד כדי ביטול הבחייה. כשהגענו לשם וחשנו את אהבתו התקלפנו להם כל הרצונות הגשמיים. משאלות הלב החיצוניות נמנעו אל מול נעימות הקרבה הזו, כתינוק המושך מעליו שעשועו כשרואה את אמו - ורץ לקראתה.

כשהרצון להתקרב לה' חי, כשההשתוקקות לחוש מציאותו בווערת, גם המצוות שהן אמצעי החיבור מקבלות טעם ונעימות.

אך משהרב הבית והכיסופים אל ה' נסתרים, איננו זוכרים את ה' בתוך קיום המצוות. ואז, במצבי חולשה, כשרצונות אחרים גוברים על ציוויו, אנו עלולים להתייאש מלחוציא פירות, ולחוש רחוקים ומנותקים. קיום התורה הופך חליה להיות אדיש או מכביד, ומתעורר סיכון להמשך הקשר.

רבותינו זכונם לברכה, שידעו זאת, התאספו לאחר חורבן בית המקדש בכרם ביבנה, וטכסו עצה על המשכיות התורה. כיצד תוכל התורה להתקיים לאורך זמן, גם בלי שמאיר הרצון הפנימי להתחבר לה', כבזמן בית המקדש? נמנו וגמרו, "עתידיה תורה שתשתכח מישראל". לא ירחק היום חליה, בו יפסיקו עם ישראל לקיים את התורה והיא תשתכח, עד שברבי שמעון ואמר: לא תשתכח התורה. שכתוב כי

בטבורם של ימי הספיה, אל תוככי המציאות האבלה, המתוחה משהו, בה נדמו כלי נגינה ושבת מושו חתן על כלה, מתפרצת ומשתלחבת שמחת ההילולה של התנא האלוף, רבי שמעון בר יוחאי, בכל עוה. המוני בית ישראל בכל מקום שהם, מתחברים בצהלתם לכבודו של רבי שמעון, כשרבים הם העולים אל מקום ציונו במירון, ליטול חלק פעיל בשמחה ולפעול ישינה.

מזה משמעות השמחה הגדולה? מה טעמן של התחיות לישועה? וכיצד מהווים אלו הכנה לתג השבעות?

המדור מספר על זוג שהיה נשוי זמן רב ולא זכה לילדים. הגיעו שניהם אל התנא רבי שמעון שסידר להם גט גרושין. אמר להם: "כשם שהתחתנתם מתוך שמוחה, כך היפרדו מתוך שמוחה". ערכו סעודה, ומתוך רוממות הרוח, כטוב ליבו של האיש ב"ן, הורה לאשתו שתבחר הפך אותו תיקח עמה בלכתה.

כאשר נרדם האיש מתוך שכרות, לקחה האישה את מיטתו של בעלה, והביאה אותה אל בית הוריה. בבוקר התכנס האיש מינו, והתפלל למצוא את עצמו בבית חמו. כשתמה על כך, ענתה: "אותך חפצתי!" ושוב לחיות יחד. ראה ר' שמעון שכה רבה אהבתם, התעורר לחתפל עליום שיוזו לילדים, ולתקופת השנה זכו הם לחבוק בן.

מה בקשתך?

שלום וברכה לקוראות עלון הקבצו.

במשך החודש הגיעו שאלות נוספות, אך ביתיים נמשיך לעסוק בעניין ההתבודדות, מאחר שהוא נושא חשוב וכבר התחלנו לעסוק בו, ועם השאלות האחרות הסליחה, ועוד חזון למועד בע"ה.

בפעם הקודמת הצגנו ארבעה שאלות: א. האם ההתבודדות שייך לנשים? ב. אם כן - איך? ג. כמה זמן - האם שעה שלמה, והאם בכל יום? ד. היכן - האם בבית/בשדה/במקום אחר? ושם ענינו על שתי השאלות הראשונות. כעת נמשיך לשאלה השלישית והרביעית.

התשובה לשאלה השלישית - כמה זמן צריך להתבודד: עצת ההתבודדות שרבינו גילה, יש לה שני חלקים. א. **עצם ההתבודדות** דהיינו שאדם יושב לשוחח עם ה' כמו ידד. בשפה שלי, במקום שקבעתי, ובשעה שהצלחתי לפנות לעצמי ליישוב דעת. ב. **כמות הזמן**. שעל זה אומר רבינו שכדאי לעשות שעה בכל יום.

ולמעשה, חשוב להבחין בין שני הדברים. כי עצם ההתבודדות הוא דבר ששייך לכל אחד ולכל אחת, וכפי שנכתב בפעם הקודמת. אבל החלק של כמות הזמן הוא יותר עניין סגולי ותיקון הנפש, ורבינו גילה שיש מעלה ב'שעה' של התבודדות, אך עם זאת, ברור שהוא אינו מעכב.

וממילא, אפילו אצל גברים, שבעצם יש להם את היכולת לעשות שעה של התבודדות, בכל זאת, כאשר הם מתחילים לקיים עצה זו, מרגישים להם בעיקר את החלק הראשון שהוא עצם ההתבודדות, ורק לאחר שמתרגלים בעיקר הדבר, מתקדמים הלאה לקביעות של שעה שלמה בכל יום. ואי"כ, כל שכל אצל נשים, שאי אפשר לקבוע כמות של זמן, כי אנו מטופלות ב"ה בבית ובילדים, והרי בשביל כך התורה פטרה אותנו ממצוות עשה שהזמן גרמא, בגלל חיוב התפקיד שלנו לבעל ולילדים, ואפילו לגבי התפילות הקבועות, שיש להם זמן קבוע - ישנן דעות שונות מה חיוב הנשים בכך, ועל כן בוודאי שאי אפשר לקבוע כמות זמן מסוימת להתבודדות.

אבל כפי שאמרנו, על עצם הדבר צריך להתעקש, ולראות שיהיה קשר קבוע יום יומי עם ה'. כשבכל פעם זה ישא אופי אחר, זמן אחר, ועומק אחר.

וזה גם חלק מחינוך הילדים שרואים בגלוי ובסתר שאמא פונה בכל דבר

במדור זה נארח בעזרה בכל פעם אחת מהנשים היקרות, שבעליהן התקרבו לתורת מוהר"ן, ונשמע מפייהן כיצד העניין השפיע עליהן, וכיצד הן מרגישות עם הנושא.

סיפוריה של גברת ג.ה. ממודיעין עילית, אשת חבר של תלמידי חכם וכן עלייה, מהאריזות שבחבורה,

ספרי לנו מעט על הרקע שלך:

אני באה מבית ליטאי מאד, אפילו אפשר להגיד 'מתנגדים' וגם בעלי.

לאחר החתונה שמתי לב שבעלי התחבר לאיזה חסידות (לא ברסלב). היה לי קשה עם זה - מה אני אגיד למשפחה שלי?... אבל ראיתי שבעלי צריך את זה, אז לא התנגדתי, אפילו שלא הבנתי למה. החלטנו לשמור את זה בסוד, וזה עדיין סוד כבר עשרים שנה.

מתי הוא התקרב לברסלב?

אחרי כמה שנים, הבחנתי שהוא מתחיל להתקרב לברסלב.

שאלתי אותו: עד שהתרגלתי להיות חסידית (לקח לי כמה שנים) אתה מחליף חסידות? הוא אמר לי: "כמה שזה טוב לי פה, אבל אני מרגיש שעדיין חסר לי משהו"... ובאמת בברסלב הוא מצא את כל מה שהוא חיפש.

הוא התחיל עם התבודדות, ולא הבנתי למה צריכים להתפלל כל כך הרבה כדי ללמוד טוב. תלמוד וזהו. חשבתי שזה ביטול תורה. עד שהוא הסביר לי שביום שהוא עושה התבודדות - הלימוד הרבה יותר איכותי. אפשר ללמוד הרבה שעות ולצאת עם כלום, או פחות שעות אבל הלימוד יהיה איכותי.

איך קבלת את זה?

קשה להגיד שהשלמתי עם זה. אני מודגשה - הוא ברסלב אבל לא אני!

פעם אחד בעלי לקח אותי לאומן, מאד נחנתי מזה "טיול" עם בעלי, אבל בנוגע לברסלב זה לא עשה לי כלום. לא הרגשתי כלום, אמרתי: שם תיקון הכללי כל יום, אני לא זוכרת אם זה היה כדי לשמח את בעלי, או שחשבתי שזה בטח לא יזיק, בסך הכל הם פרקי תהילים ומה זה משנה באיזה סדר אומרים אותם.

כשהורני בעלי היה מאוכזב, הוא שאל את הרב שלו: מה עוד אפשר לעשות שאשתי תהיה ברסלבית? הוא ענה לו: לא צריכים לעשות כלום. וכמה שיותר תדבר על ברסלב, ככה פחות כוהר זה ילך. זה באמת היה הנקודה שהפריעה לי, אתה יכול להיות ברסלב'ר, אבל אל תדבר על זה.

האמת היא, כשאני רואה כמה שטוב לו בברסלב אז אני לא מתנגדת, אבל כל הזמן קיוויתי שזה נשאר רק הוא, ולא הילדים. ובאמת, הוא לא ניסה לעשות אותם ברסלבים, כל הזמן אמרתי לילדים, אל תספרו לאף אחד שאבא נוסע לאומן, אל תספרו שאנחנו קשורים לברסלב.

לילדים זה היה מאד קשה, בגלל שהם דווקא מאד התלהבו מברסלב. לבנות יש חברות בכיתה מברסלב, ובפרט בתקופת ר"ה הן מדברות על אבא שנוסע לאומן, והבנות שלי צריכים לסגור את הפה שלהם עם עשר מנועלים שלא יצא להם בטעות שגם אבא שלהם נוסע, הן כל כך רצו לשתף את החברות בחוויות של ברסלב. הבת שלי כל הזמן אמרה: בואי נפרסם פעם אחד ולתמיד שאנחנו ברסלבים, יהיה פצצה אחת גדולה, ואח"כ כולם יכולים להיות חיים רגועים. עד שלבסוף נכנעתי והרשיתי להם לספר בבית ספר, וגם התחלתי לשלוח אותם לארגון בנות ברסלב, עם לב פומעם מאד, והם התלהבו מאד מזה. היה לי סיפור לא נעים. כשהגעתי לאסיפת הורים של הבית ספר, המורה שאלה אותי: אתם ברסלב'רים? חשבתי לעצמי: איזה שאלה מביכה! "למה את שואלת?" שאלתי אותה בבושה, והיא עונה: "לברסלב'רים שבכיתה יש הרבה חוויות, ויש 'בנות ברסלב', והן מדברות על זה לביתך וכולם מקנאים בהם, והיו לנו פניות מההורים, הם מפחדים שבסוף כל הכיתה יהיו ברסלבים..."

האם היתה לך התמודדות עם הסביבה?

מאד פחדתי מה השכנים גידו, אז שמרנו את זה בסוד. אבל כשעברנו דירה, כבר לא יכולנו לשמור את זה בסוד, כל הבנין ראו איך בעלי יוצא בשבוע של ר"ה עם מזוודה גדולה... לאן נוסעים בשעה הזאת אם לא לאומן? אבל הם לא אמרו כלום, יש לנו בנין מאד נחמד, אף אחד לא מתערב לשני.

קבוצת תמיכה לנשים שחוו אובדן בעל ליטאי ומתמודדות עם בעל ברסלב'ר!
מי שמזדהה-מוזמנת! סודיות מובטחת...

פגישה שישית

ולא כאוסף של פרטים. בעלך כבר שם, תדביקי את הקצב, ומאז הכל יזרום לך הרבה יותר נכון. זה לא קל לעשות סוויי' תוך רגע, אבל זה הרבה יותר קל מלחיות כל הזמן בהתמודדות קטנות-גדולות, ויש לזה גם עצות מעשיות למו שמחפשת: להתפלל על זה, להתבודד על זה, וגם לטוס לאומן - אולי יקרה שם סג. וגם אם לא מרגישים שם אורות זה יכול להשפיע בדרכים אחרות הסיכוי שווה.

כעת ניכנס טיפה לפרט אחד מענייני דיומא, והוא: ל"ג בעומר והנסיעה למירון. מה בעצם כל העניין ל"ג בעומר ועם רשב"ב? והאם זה קשור אלי? (במחילה מאלה שבמיומי החלל הן כבר סימנו ב-V אחד גדול, ואין להן שום בעיה עם הנסיעה למירון, ובתקוה שאי מי כן תמצא חיזוק בדברים).

אכן, בעולם הליטאי נסיעה למירון מתפרשת כביטול תורה במקרה הטוב, וכ'פושטקיות' במקרה הפחות טוב. בישיבות הליטאיות הדבר אסור בהחלט, ואילו בעולם החסידי ברוך לכולם שזה מקובל ורצוי, מה הפשט? בשתי מילים: רשב"י גלה לנו את יסודות התורה, החלק הנסתר של התורה, שזה בעצם החלק שמדבר את כל יידי ויידי באשר הוא ומחבר אותו אל התורה ואל ה', ורק בזכות לא תשכח תורה מישראל, כי תורת הנגלה לבד הייתה אמורה להישכח, ואם כן בזכות קבלתו את החכא ואת הזכות להמשיך עד ביאת משיח.

ועובדה היא שמי שמתעסק ומשקיע ומאמין בתורת הנסתר הם בעיקר החסידים. וכעת נשאל שאלה: האם נכון להפסיד כולל בשביל חתונה? תשובה: תלוי כמה אתה קרוב. המושפחה הממוצעת - הורים, אחים, וכן הקרובים משם - ברוך לרוב שהם משתתפים בחתונה, ואפילו לא קוראים לה ביטול תורה; ואילו האנשים הרחוקים יותר, כל אחד כפי קרבתו, עושה את השיקול של הביטול תורה לעומת רמת הקשר שלו עם החתן והכלה.

זה בדיוק מה שקורה בל"ג בעומר, מי שלא מבין מה ההתרגשות טוען בצדק: ביטול תורה! ואילו החסידים, וכל מי שנוגע לליב ענין זה שלא תשכח תורה מישראל - שבשילם זה יום כ"כ גדול ונשגב, ההתרגשות אאמת בשיאה, והם מגיעים במסירות נפש מכל קצוות העולם! שבשי לם זה הרבה יותר מחתונה!

פגשתי חברה, אשה באמת צדיקה ודומת חינוכית, היא מחנכת בבית יעקב, שאלתי אותה אם היא מוסרת לבנות שעור לקראת ל"ג בעומר, והיא ענתה בפשטות "אין לי מה לומר בנושא"...

אז אם בעלך מביע את רצונו לראשונה לנסוע לל"ג בעומר למירון, ואת ממש בהלם מהרעיון, או תרגע, זה החתונה כנראה מהצד שלו, אולי חבר מהישיבה שאת בכלל לא מכירה, אבל הוא חבר ממש קרוב אליו, את ממש מבינה שבעלך רוצה להיות שם. איך לא?

ואם את בלב קצת מסוקרנת ורוצה להכיר את "המושפחה" הזו, ואפילו את המחוחות עצמן, את מוזמנת בשמחה!

ומה עם המשפחה?

המושפחה שלי - או שהם עדיין לא יודעים, או שהם יודעים ומשחקים כאילו שהם לא יודעים. העיקר שהם לא אומרים כלום.

המושפחה של בעלי - בהתחלה הם היו בהלם. כשהוא נסע בפעם הראשונה, ניסו להסביר לו שצריכים להיזהר מהדבר המוסוכ הזה. לקח להם קצת זמן להתרגל לרעיון החדש. אבל אני צריכה לציין לשבח, שההורים של בעלי הכניסו אותי עם כל הילדים כל ר"ה במשך כל השנים, כי מה אני אשמה שהם שלהם עושה כזה "שטות"?

עם הזמן הם ראו, שזה לא מוריד מהעבודת ה' שלו, רק ההיפך, אנחנו ממשכים עם כל המוסרות וכל החומרות (אולי אפילו יותר מהילדים האחרים), ובעלי לומד רק יותר טוב ויותר שעות. וממילא הם קבלו את זה. וכשהם היו צריכים ישועות גדולות, חמות! אפילו נסעה בעצמה (וכמה פעמים, גם הילדים שהיו צריכים את הישועה), ובאמת היה להם ישועות גדולות ונפלאות בזכות הנסיעה, וכל האחים של בעלי מתחילים להציץ בספרי ברסלב, כנראה שיש שם משהו לראות.

מה איתך עכשיו?

נראה לי שאני אט אט מתקרבת...

>>> המשך מעמוד קודם

ורצונכם להיות יחד. ה' בחר דווקא בכם. ואתם, כה רציתם להתחבר עמו, עד שהכרתם ללא היסוס: "נעשה ונשמע" כל שתאמר.

רבי שמעון הבטיח שעל לו לא תשתכח התורה. כי הוא, בכוחו הגדול, מראה את זמירותנו לפני ה'. כך מעורר הוא את רצונו יתברך אלינו גם לאור מצב של חורבן, בו אין מציאות של המשכיות.

כאשר מתגלה שמחתו של ה' בנו כבשעת קבלת התורה ונעשית עת רצון להשפיע עלינו רחמים, מתעוררים אנו, כנסת ישראל, לבקש על נפשנו.

ומה אנו מבקשים? "אותך חפצתי!"

כי בכוח תורתנו פועל הצדיק לגלות את תשוקתו הפנימית העוה להתקרב אל ה', ואת חפצנו לקבל על עצמנו את מצוותיו.

ולכן, רק לאחר שמתגלה הקשר הפנימי, ורצון האחד אל רעו מתעורר, יכול הצדיק לפעול שיהיו לנו ילדים, שנתחיל לקיים את המצוות בשמחה ונעמידות. כי "העיקר הוא הרצון, ובתוך כך עושים מצוות".

זוהי שמחת ל"ג בעומר. בה מתחדש כוחו של רבי שמעון לעורר את אהבת ה' אלינו, שעל ידה מתעורר גם רצונו "לראות את מלכנו בזילולא דבר ויחא" ולהתקרב אליו, כהכנה לקבלת התורה בחג השבועות.

י"ל ע"י ארגון נעשה ונשמע
טל: 0722-477774 פקס: 0722-155-701
דוא"ל: m072247774@gmail.com

הקבצו

בית וועד לחניכי הישיבות
העוסקים בתורת מוהר"ן מברסלב זיע"א

גליון
7

סיון תשע"ה
נושא החודש:
דרך הלימוד

דרכה של תורה

מאמר תורני בנושא ע"פ תורת מוהר"ן

דרך הלימוד - השווה לכל נפש

ומצב מסוימים בלבד. דוק ותשכח.

מעלת הלימוד עולה על הכל

אך למען האמת, לימוד התורה הוא דבר חיוני ונצרך כל כך - שלא שייך בשום אופן להגביל אותו! לימוד התורה הוא החיים של האדם, וכשם שאי אפשר לומר לאדם: במצב פלוני ואלמוני יש לך זכות לחיות, ובמצב פלמוני לא; כך בדיוק לא שייך לומר לאדם: במצב פלוני יש לך אפשרות לעסוק בלימוד התורה ובמצב פלוני לא. הדבר בלתי אפשרי. והסיבה לכך. כי אמנם בתוך לימוד התורה ישנם הרבה 'יעדים' ו'מטרות': ידיעת התורה, עמל וגיעה, הגדלת דעתו של אדם, תבלין ליצר הרע, ועוד ועוד, וכולם אמתיים ונכונים, אבל יש משהו קודם יותר ושורשי יותר, שהוא עצם לימוד התורה; לימוד התורה הוא החיבור של האדם למקומו האמתי. הלימוד מחבר את נשמתו של האדם לשורשה, ומדבק אותו לאביו שבשמים, שהוא שרשו וחיותו, ומזה הוא מקבל את

כל חיותו וקיומו. ונקודה שורשית זו אמורה להתלוות לכל יעד ומטרה נוספת שקיימת בלימוד התורה, והיא היא היסוד והתכלית של הלימוד, בכל צורה שהיא. משכך, מוכרח להיות דרך שמאפשר לכל אדם, כל יהודי יהיה מי שיהיה, בכל זמן שהוא, ובכל מצב שמזדמן - להיות מחובר ללימוד התורה. כדי שתמיד אבל תמיד, יוכל האדם להתחבר לנשמת חיו שהיא התורה הקדושה, ולקבל ממנה את חיותו הרוחנית והגשמית גם יחד.

לכך, מלמד מוהר"ן - דבר ראשון: עליך ללמוד בכל מחיר! ומתוך הנחת יסוד זה, תמצא את הדרך כיצד לעשות זאת! הכיצד? אם ברגע זה דעתך מיושבת, מוחך מאיר, יש לך בית מדרש מתאים וחברותא מוצלח, ויש לך חשק ללמוד בעיון - תלמוד בעיון! היש דבר טוב מזה? נצל את ההזדמנות, עיין היטב בלימודך עד שתזכה להבין את הסוגיא על בוריה, ואת ההלכה על בוריה.

אך אם חסרים לך אחד או יותר מהרשימה הזו; אתה מבולבל / עייף / מוחך עמום ומטושטש / אין לך מקום מתאים וחברותא כלבבך, או כל סיבה אחרת שאינה מאפשרת לך לימוד מעמיק שכזה - אל תעזוב את הלימוד! בדיוק כמו שלא תעזוב את החיים... אלא, תלמד יותר בפשטות! תעבור על הדברים בקלות יותר, בלי להעמיק או להתעכב יותר מדי, ותמשיך הלאה. ואם אינך יכול ללמוד גמרא או הלכה, תלמד דברים פשוטים יותר: י"ד, מדרש, או ספר אחר. העיקר שתלמוד! והיה, אם משום מה גם זה בלתי אפשרי או קשה מדי במצבך זה, אם אינך מסוגל כעת לאמץ את המושג בכלל, או שאינך מסוגל לתפוס ולהבין כלום; שוב - את הלימוד אינך יכול לעזוב, כי הוא חייך. מה תעשה? תקרא! אפילו בלי להבין!! תחטוף פרקי משניות, דפי גמרא, וסימני שולחן ערוך אפילו בקריאה בעלמא, העיקר שתלמוד!!!!

לימוד - בכל מצב ובכל זמן

בהדרכה קצרה זו, הכולל הרבה מאוד - מתגלה דרך בו יכול כל אדם, אבל כל אדם, בכל מצב ובכל זמן מנוש - להיות מחובר למצוה הגדולה

בתוך הנושא הכללי של 'לימוד התורה' תופס מקום נכבד הנושא של "דרך הלימוד". ניתן לומר שהוא חלק ה"הלכה למעשה" של מצות תלמוד תורה. לאחר שאדם מעורר את עצמו לעצם העניין, ומעשיר את ידיעותיו בחשיבות הלימוד ובתועלתו, הוא משתוקק לדעת, כיצד יוכל ליישם זאת הלכה למעשה - מה ללמוד, כמה, ואיך.

ואכן נראה שהנושא העסיק את הלומדים רבות במשך הדורות, ובספרי גדולי הדורות אנו מוצאים הרבה התייחסות לעניין, החל מזמון הראשונים כגון ספר "אורחות צדיקים", ועד לספרי האחרונים - המג"א, הרמ"ל, ועוד, ובדורות אנו, עלה הנושא הזה על במתם של רוב ככל גדולי הדור, כשהם חוזרים ומעוררים לעסוק בדרך הלימוד בצורה הנכונה, ומזהירים מפני הדרך הלא-נכונה

לא נראה שיש עוד הרבה מה לחדש בזה, בפרט לאחר שבסופו של דבר התקבלו בעם ישראל הרבה דרכים ושיטות של לימוד; יש שעוסקים בעיון, ויש בבקאות, יש שעוסקים בסברא ופלפול ויש ב'אסוקי שמעתא' אליבא דהלכתא, וכפי שכותב הגר"ש פנקס (בתשובתו לבחור ששאל אותו אודות דרך הלימוד): 'הרי כבר ידועים לך מן הסתם חמישים דרכי לימוד, ואם כן מה יועיל אם אכתוב לך עוד אחד...'

אך ענייני גלות שיש מה לחדש. מוהר"ן מתייחס אף הוא, בכמה מקומות בדבריו, לנושא זה. וכדרכו, הוא עוסק בעניין בצורה יותר שורשית, ומתוך דבריו עולה ומתגלה

גישה חדשה לכל העניין, בהירה וברורה יותר, באופן שכולל את כל השיטות כולם מחד, ומגיש את הדרך המעשית מאידך, לעובדא ולמעשה בדרך השווה לכל נפש, בכל זמן ומצב.

דברינו מבוססים בעיקר על המובא בשו"ת הר"ן (שיחה עו), בהסתמכות על מקומות נוספים בהם הוא מזכיר את העניין, ועל דברי ר' נתן בכמה מקומות. להבנת העניין כראוי מומלץ מאוד לראות את השיחה המדוברת בפנים, ויהי רצון שלא תצא תקלה מתחת ידו.

ובכן, ההוראה מהי 'דרך הלימוד' - קשורה בהכרח להבנת עצם מצות תלמוד תורה. ככל שנבין טוב יותר מהי לימוד תורה, ומה מטרתה - נוכל להבין טוב יותר כיצד לעשות זאת. פשוט כגון: אם המטרה היא ידיעת התורה, אזי הדרך לזה בהכרח בנויה באופן שמביא לידיעת התורה. ואם המטרה היא העמל והיגיעה, אזי הדרך צריכה להתאים למטרה זו, וכן הלאה על זה הדרך.

ובאותה מדה גם להיפך. כל צורה ודרך שנגדיר אותה כ'דרך הלימוד' - תגביל במידה מסוימת, מעט או הרבה, את המטרה שתושג על ידי הלימוד הזה. כי כל דרך מביאה למטרה מסוימת בלבד; ולא רק את המטרה היא תגביל ותצמצם, אלא גם את היכולת ללמוד. כי כל דרך, מצריכה תנאים ומצבים סביבתיים שמתאימים לדרך הזו, שרק אם וכאשר קיימים התנאים הללו, אפשר יהיה ללמוד.

נמצא, שכל 'דרך לימוד' שנגדיר, יהיה איזה שיהיה - כולל בתוכו מעלה וחסרון גם יחד. המעלה היא בכך, שהוא מביא את הלומד קרוב יותר לאיזושהי מטרה, והחסרון הוא בכך, שהוא מצמצם אותו לזמן מקום

דבר המערכת

קבלת התורה מחדש

זה עתה עמדנו למרגלות הר סיני, וקבלנו מחדש את התורה.

אחד מכללי היסוד ביהדות הוא, שאין שום חג, מצוה, או מנהג - שהוא רק 'זכר' לדבר היסטורי כלשהו ותו לא. כל דבר הוא כלי ודרך להמשיך מחדש את אותו אור וכח והשפעה שהיה אז. נמצא שבחג השבעות - התקיים מחדש מעמד קבלת התורה, וכל נשמה מאתנו קבלה מחדש את חלקה בתורה.

מובן שלא קבלנו תורה חדשה, שהרי אין איש רשאי לחדש דבר, ואפילו נביא. מה שקבלנו מחדש - הוא את ה'קשר' לתורה, ואת החיבור הפנימי, בבחינת 'ביום חתונתו - זו מתן תורה'. נכנסנו מחדש לחופה, וקשרנו קשר מחדש עם התורה ועם נותנה.

התורה איננה רק אוסף של הוראות מה לעשות או לא לעשות בתוך החיים שלי. אלא התורה היא 'מהות' החיים שלנו, כשכל רגע מחיינו, כל מחשבה דיבור ומעשה - מואר ומודרך באור התורה. מה שהופך את חיינו למקשה של קשר וחיבור וקייבה להש"ת - ע"י התורה ומצוותיה, הלכותיה ומנהגיה.

לשם כל זקוקים אנו לתורה שבעל פה, כי רק החכמים שבכל דור, דור דור חכמי וצדיקיו - הם אלו שיכולים להוריד את התורה ממילים ואותיות, למשהו מעשי וחי. הם מלמדים אותנו את הדרך ואת העצות שעל ידם נזכה לקיום התורה באמת, בכל רגע ובכל תנועה מחיינו.

אין מתאים מזמן זה, להתחדש בחיפוש אחר החכמים הללו ודבריהם, שבכוחם התחיל לנו, לכל יהודי ויהודי, את הדרך היהודית לו ולנשמתו, מתוך חיו מקומו ומצבו - אל המקום האמתי והיעד הנכסף, שהוא האור והניגון של קרבת ה', והחיבור אליו, שחיים אלו בלבד הם אלו שראויים להיקרא חיים, כנאמר 'ואתם הדבקים בה' אלקיכם חיים כולכם היום'.

זו מטרת העלון, ומטרה זו עומדת לנגד עיני הכותבים בכל תיבה ושורה מתוכנו. אין כאן מקום ל'וורטים', 'חידושים', או סתם 'הגיגים', אלא רק מומלצים מאירות שבכוחם להאיר את החושך, ולהפוך את חיינו הפשוטים לניגון מרומם. וזאת ע"י ניצוצי אור ששורשים בגבהי מרומים, בסודות התורה ובהשגות עליונות, ותכליתם יורדת ויורדת עד למקומו של כל אחד, בכל זמן ובכל מצב.

בגליון זה ניתן לראות דוגמה לזה. כאשר המצוה הגבוהה והנוראה - מצות תלמוד תורה, לובשת כלים ודרכים מעשיים, השווים לכל נפש, ומתברת כל יודי, במצב פשוט ככל שיהא - לדבר הגדול והנשגב הזה. קראו ותחי נפשכם.

הנושאים הבאים:

- תמוז - בין המצרים
- אב - עבודת התשובה
- אלול - ראש השנה
- תשרי - חג הסוכות
- חשוון - עבודת הלילה
- כסליו - הודאה

קונטרס דרך עץ חיים] חולק על המג"א הנ"ל, "והחז"א פסק כדברי הרמח"ל בזה", כדאי לך לחשיג את הספר ולראות את הדברים בבנימ. **יעקב:** אז באמת לשיטת המגן אברהם אין זה נחשב ללימוד? **משה:** לא מסתבר. כי הרי ראינו כעת שזו גמרא מפורשת, ובוודאי המג"א לא חולק על זה, ועל כרחנו צריך ליישב דברי המג"א (כמו שאכן כתבו כמה אחרונים) שכוונתו באופן שאינו מבין כלום, כגון שחושב ב"אזיהו מקומן" ש'אזיהו' זה עו' ומקומן' זה אפיקומן, ובזמנם היה מצוי מאדו כאלו ע"ה, אבל כשמבין את כללות העניין זה בוודאי נחשב לימוד גם להמג"א.

ועוד יש לומר, שאף אם להמג"א אינו נחשב לימוד במה שלא מבין, מ"מ עדיף שלא יתעכב ע"ז וימשיך הלאה ובזמן הזה יספיק ללימוד עוד הרבה דברים שכן בין, נמצא שספיק ללימוד בסך הכל יותר תורה. אולי בהזדמנות עוד נדבר ע"ז כי יש מה להרחיב בעניין זה עוד, והעיקר חזק ואמין ואל תתבלבל מאף אחד.

משה: מה שלומך יעקב, איך היה תה השבועות?
יעקב: ב"ה, היה נפלא מאד. הרגשתי חיזוק גדול בעבודת ה', וממש נפתח לי הלב ללימוד התורה, ומיד לאחר החג, התחלתי לקבוע לי סדרים ללימוד, ולהתקדם בלימודים נוספים גם מוחזק לסדרי הישיבה. וב"ה זה נותן לי חשק עצום ללימוד התורה, עד שגם הלימוד בסדרי הישיבה הוא הרבה יותר חזק ובלתי כוזב זה.

משה: טוב מאוד, חזק ואמין בדרכך, כי באמת לא באנו לעולם בש"ב ללימוד רק כמה דפים במשך 'זמן' שלם ח"ו, התורה גדולה ורחבה, ומוטל עלינו להשתדל להתקדם וללמוד כמה שיותר חלקים בתורה.

יעקב: טוב שאתה מחזק אותי בזה, כי בדיוק אתמול באו אלי כמה בחורים מבוגרים מה'קבוצה' ואמרו לי: שלא כדאי לי ללמוד כ"כ מהר, כי צריך להבין וללמוד בעיון, ואם לומדים מהר בסוף יוצאים עם-הארץ, ועוד כמה דברים כאלו שבאמת קצת התחילו לבלבל אותי, אבל מצד שני אני מרגיש כזאת מתקוות באופן של הלימוד הזה.

משה: באמת יש בלבול גדול בעולם בעניין הזה של 'דרך הלימוד', ובאמת כבר דברו על זה "כל גדולי ישראל" מ"ל הדורות" ומ"ל העדות והחוגים" - אם זה "ארחות צדיקים" שהקדיש לזה כמה דפים ב'שער התורה', ומאריך שם מאד בעניין הזה שרוב העולם מחפשים ללימוד וזוקא בהבנה היטב ובכפוף ללבסוף עוברים מחמת זה לגמרי את התורה, [וכדאי מאוד לראות דבריו הקדושים בבנימ שהם כ"כ אקטואליים בימינו], ואם זה השל"ה הק' שמאריך בזה מאד בספרו, ועוד כמה וכמה ספרים שכתבו בזה.

ככן דבור האחרון - כמה צוות מ'הגר"מ שך זצ"ל על ריבוי הדקדוק והכפוף לראותן והתקדמות בלימוד התורה הקדושה, והגאון ר' חיים ברמן שליט"א [מגדולי תלמידיו] אמר, שהרב שך היה לו מלחמה על 'דרך הלימוד' בישיבות יותר ממה שהיה לו מלחמה על חב"ד, ויבדלח"א הגאון ר' גרשון אידלשטיין מדבר על זה כל היום וכל הילה, וכמו כן ישנם הרבה ראשי ישיבות, שאף שאינם מדברים על זה כל כך, כי אינם מוצאים די אופן קשבת, אבל לבם כואב מאד על המצב הזה, ואחרי כל זה עדיין רוב העולם חרוק מזה, ורואים מזה עד כמה היצר הרע משקיע כוחות בלבאל את העולם בזה, כי יודע שזה המתכונן הבדוק ביותר להרחיק את האדם מהתורה לאט לאט.

יעקב: אתה צודק כל כך. כי באמת רואים בחוש שאלו שלומדים הרבה ומספיקים, הם קשורים ודוקים לתורה הרבה יותר מאלו שלומדים רק בעיון, שלהם יש בדרך כלל 'יותר זמן', כי לא ממהרים לשום מקום... וגם יש מתקוות עצומה בלימוד זה שאינו בלימוד העיון, ואמנם יש גם מתקוות בלימוד העיון שאין בלימוד בקיאות, ובפרט כשזוכים לחדש בתורה ולכתוב חידושים, אבל רואים בחוש שנוצר דווקא שניהם.

משה: ממש כמו שאתה אומר, ובאמת מוהר"ן זצ"ל דבר ע"ז הרבה מאד, וחלק מזה נכתב בשיחות הר"ן [סי' עו] שאף שבדאי צריך גם זמן ללימוד העיון, ובמקומות אחרים מפליג מאד במעלת החידוש בתורה, ובע"ז עוד נדבר ע"ז, אבל באופן כללי הדרך ללימוד מהר ולהספיק הרבה, ואמרו שהתורה כ"כ גדולה ואם נדקדק כ"כ הרבה דקדוקים מתי נספיק ללימוד את התורה [וכלשון הגמרא בעירובין דף מ"ח ע"א שאמרו רב פפא 'אילו היינו מדקדקים כל כך לא היינו לומדים' עיי"ש], וכדאי לך לראות את השיחה הזאת בבנימ אשר היא ממש מים קרים על נפש עייפה של כל מי שרוצה ללימוד ואשר לטעום טעם של חיבור אמיתי לתורה, ובדרך-כלל ממצעמו הוא נמשך ללימוד באופן כזה, אלא שרבו המבלבלים בזה ומונעים מהדבר האמיתי הזה, ככן כדאי ללימוד את דבריו הקדושים שם, ועיי"א לא ימוע מכל המל' עיגים עליו.

יעקב: אני ממש מזדהה עם כל מילה ומרגיש שהאמת אתך, וכמו שאני מרגיש בעצמי, והאמת שאני בטוח שכל מי שמזלזל בזה, הוא רק כי אף פעם לא ניסה ללימוד כך, ולכן נראה לו שזה לא דרך נכונה, כי באמת לפני שהאדם נכנס באמת ללימוד התורה חשק לשבת וללמוד הרבה, והרבה יותר קל לומר "בעיון" ולהגיד כמה סבות ומחנות, ו"לדבר בלימוד" וכו', אבל כל מי שטעם טעם של לימוד אמיתי כזה, יודע שזהו לימוד התורה האמיתי שנהגו בה בכל הדורות.

אבל אע"פ שאני מרגיש שזה האמת, לא ידעתי מה לענות לכמה ששאלו אותי שהרי במג"א [בסי' ג] ובכשנ"ב שם כתוב שבתורה שבע"פ אם אין מבינים אינו נחשב לימוד כלל, ואמנם כשלוומדים מהר לא בהכרח שלא מבינים כלום, ולפעמים ע"ז בעצמו שלא מתעכבים תופסים את העניין בשלימות יותר וההבנה בהירה יותר, אבל בכל זאת בדרך כלל יש מקומות שלא מבינים כ"כ ומתקדמים וממשיכים הלאה, ואמרו לי שזה ממש ביטול תורה, מה אתה אומר ע"ז?

משה: דבר ראשון אסור לנו לשכוח שזה הדרכה של חז"ל מפורשת בגמ' [ע"ז יט ע"א] "לעולם ליגרוס איניש, אף על גב דמשכח, ואע"ג דלא ידע מאי קאמר, שנאמר גרסה נפשי לתאבר", א"כ זו האמת ולא שייך להזיז דברי הגמ'.

בית הישי

טעימה מתורת מוהר"ן על הנושא

ק"ט-כ): "גִּרְסָה נִפְשִׁי לְתַאֲבָה" וכו', פי על-ידי רבוי הלמוד ש'למוד במהירות וז'יפה ללמוד הרבה, על-ידי-זה ז'יפה לעבר פניה פעמים אלו הספרים ש'לומד, לנגמרים ולחזור להתחיל ולנגמרים פעם אחר פעם, ועל-ידי-זה מ'מילא בין בפעם השני והשלישי ל' מה שלא היה מבין בתחלה, כל מה שאפשר להבין ולעמוד על דבריהם.

ודבר הרבה מאד בענין זה, ואי אפשר לברר דברים אלו בקצב היטב, אבל באמת הוא דרך עצה טובה מאד בענין הלמוד, כי על-ידי-זה יכולים לזכות ללימוד הרבה מאד לגמור פניה ופניה ספרים, וגם ז'יפה להבין הדברים יותר מ'מילא היה לומד ב'דקדוק גדול, פי זה מ'מילא מאד מן הלמוד, וכפיה ג'י אדם פסקו מללמוד לגמרי על-ידי רבוי הדקדוקים ש'למה ומ'מילא לא י'שאר ב'ג'ם.

אבל כש'ירגיל עצמו ללמוד במהירות פ'זוקר לעיל בלי דקדוקים הרבה, התורה תתקדם ב'דיו, וז'יפה ללמוד הרבה מאד, וק'רא ופוסקים כלם, ונ'ת' ו'מד'רשים וספרי ה'הר ז'מב'לה ו'ש'אר ספרים כלם, וק'ר מ'ב'אר (לעיל כ"ח) ש'יחתו של רבנו ז'רוננו ל'ברכה, ש'טוב ל'אדם ש'יעבר בת'יו בכל הספרים של התורה הקדושה.

ופעם אחד חשב רבנו ז'רוננו ל'ברכה, מה ש'האדם צ'ריך ללמוד בכל יום עד שאין ח'ים מספיק. ד'הינו, לגמור בכל ש'נה ש"ס עם ה'ר"ף וה'רא"ש, ו'אר'בעה ש'לחן-ערוך-הגדולים, וכל הפ'ד'רשים כלם, וכל ספרי ה'הר ותקונים ו'הר ח'דש, וכל ספרי מ'ב'לה מ'הא'ר"י ז'רוננו ל'ברכה, גם צ'ריכין ללמוד איה ש'עור ב'זים בקצת עיון, ועוד חשב הרבה ד'ברים. גם צ'ריכין לומר תהלים בכל יום, ותתחנות ו'בקש'ות הרבה הרבה. ואז ספר הרבה מענין זה ש'צ'ריכין ללמוד במהירות גדול ו'ב'זירות, ו'לכלי ל'בלבל דעתו ב'דקדוקים הרבה מענין לענין והד'ברים הללו הם ב'דוקים ומ'ג'סים.

גם לא היה מצ'ה לחזור ת'ך על ל'מודו, רק רצונו תמיד היה ללמוד הספר או הפוסק ש'לומד פ'ס'ד מראשו לסופו ב'זירות, ו'אחר-כך יתחיל פעם ש'ני ו'גמור אותו פ'לו וכן פעם אחר פעם (שיחות הר"ן עו)

לעבור בכל התורה

ראוי ל'אדם ש'יעבר ו'לך ב'ה העולם בכל הספרים הקדושים וללמוד כלם, כ'די ש'היה בכל מקום. כמו ש'נמצא הש'רים הגדולים ש'הולכים ועוברים ב'מדינות, ואומ'ציאים הוצאות רבות על זה, כ'די ש'יזכל אחר ל'ן להתפאר ולומר ש'היה ב'פ'ד'נות, כמו ש'ד'רן הש'רים להתפאר ולומר: ה'ייתי ב'ורש'א וכ'צ'צא ב'זה, כמו כן ראוי ש'היה ה'אדם בעולם הזה בכל מקומות הקדושים של התורה, כ'די ש'יזכל להתפאר בעולם ה'ב' ש'היה בכל מקום, ד'הינו בכל הספרים הקדושים פ'ז'ל ו'לעתי' בעולם הפ'א מ'ז'רין אותו פ'ל מה ש'למד בעולם ה'ה' (שיחות הר"ן כח)

ובאמת דברי המג"א אינם מוסכמים על כולם, יעויין בשו"ת מהר"ל [החדושי סי' מה אות ב] שפשוטו שגם הלימוד בלא להבין כלל מברך ברכות התורה, ומבואר שמקיים בזה מצוות לימוד, וכן פשוט להגאון ר' שלמה קלוגר בשו"ת האלף לך שלמה [יו"ד סי' רנח] שמקיים מצוות ת"ת בעצם אמירת המילים.

דבר מעניין מאוד אספר לך שראיתי בספר שער המועדים על הל' כת פסח, מהגאון ר' בערל פסטימוס [כו"ץ ד'שיבת תפ'רה, שידוע בד'יקנותו בספריו], ומביא שם (בפי"ו הערה לג) שהג"ח קנייבסקי שליט"א אמר לו לגבי בכור בערב פסח, שאם אין לו מה לסיים - ילמד בזירות מסכת הוריות - שהיא קצרה ויעשה סיום, ושאל אותו הרי זו ססכת קשה ואי אפשר להבינה בשעה אחת, פתח לו הגר"ח ק"א את הגמ' רא הנה"ל [בני"א] "לעולם ליגרוס איניש וכו' אע"ג דלא ידע מאי קאמר", ושאל אותו מדברי המג"א הנ"ל, וענה לו 'בכל זאת מצוות קריאה יש לו ויכול לעשות סיום, ובהזדמנות אחרת אמר לו, שהרמח"ל [בסוף

ללימוד בזירות בלי לדקדק מדי הרבה

ש'מעתי ב'שמו מכ'ר ש'פ'ר, ש'למד כל ה'אר'בעה ש'לחן-ערוך ש'לש פעמים: פעם אחת פ'ש'וטו, ופעם ש'ני ל'מד ו'גמור אותם והיה יודע בכל דין ודין מ'אר'בעה ש'לחן-ערוך. הש'רש ש'לו ב'ג'ק'רא פ'רוש רש"י ותוספות, ופעם שלישי ל'מד ו'גמור אותם וז'יך ל'דע בכל דין ודין סוד הפ'נה של הדין, מפני מה הדין ק'ר על-פי סוד, וכפי ה'נ'ש'מע על זה היה ב'ימי נ'ע'רו, פי אחר-כך חזר ו'גמור אותם עוד פ'נה פעמים.

ודרפו היה תמיד, ש'היה לומד הרבה הרבה כל י'מו עד הסוף, אפלו בעת החולאת הכ'בד ש'היה לו פ'סוף, ואף-על-פי ש'היה עליו ט'ר'חא ו'צ'ב'ורא, ש'היה עוסק הרבה עמנו וגם כל א'נ'ש'יו ל'ק'רבם לעבודת ה', ולתן לנו עצות בכל עסקינו וכו' וכו', וגם מ'חו היה מ'ש'וטט תמיד ב'תש'נות ו'נ'ח'רות תמיד וכו' וכו', אף-על-פי-כן היה עוסק ב'למוד התורה בפ'שיטות הרבה בכל יום ויום ולא היה טרוד כ'לל, רק תמיד היה ב'ישוב דעתו, ו'בענין זה היה ח'דוש נפלא ואי אפשר לספר מ'זה כ'לל, ומ'חמת זה היה לו פ'נאי על כל ד'בר.

ותמיד היה ל'מודו ב'מהירות גדול מאד, והיה לומד פ'נה ד'פין פוסק ב'ש'עה אחת עם כל הפרושים פ'לם ש'סביב ה'אר'בעה ש'לחן ערוך" ה'נ'פ'סים ב'כ'ר גדול, ש'הם ה"טו"ר-ה'ב' וכו' ו'מ'ג'ן א'ב'יהם" וכו' ב'אר הגולה" ו'פ'ר ח'דש" ו'נ'ע'רת ז'ג'נים" וכ'צ'צא ב'הם ב'ש'אר החלקים. וספר ש'בעת ש'העולם מ'כינים עצמן להתפלל ב'ב'ק'ר, בעת ש'מתחילין להתק'בץ עד ש'מתחילין להתפלל, ב'אותה הש'עה הוא לומד א'ר'בעה ד'פין פוסק, וכן כל מה ש'למד ג'מ'רא או פוסק וכ'צ'צא, הכל היה ב'מהירות גדול מאד.

וספר עמנו הרבה בענין זה, ש'טוב ללמוד ב'מהירות, ולכלי ל'ק'דק' הרבה ב'למודו רק ללמוד בפ'שיטות ב'זירות, ולכלי ל'בלבל דעתו הרבה בשעת ל'מודו מענין לענין, רק ד'יפה להבין ה'ד'בר בפ'שיטות ב'מקומו, ואם ל'פעמים אינו יכול להבין ד'בר אחד, אל יעמוד הרבה ש'ם ו'ניח אותו הענין ול'למד יותר להלן, ועל-פי הרב ידע אחר-כך מ'מילא מה שלא היה מבין בתחלה כ'ש'למד פ'ס'ד ב'זירות להלן יותר.

ואמרו: ש'אין צ'ריכין ב'למוד רק ה'אמ'ירה לבד, לומר ה'ד'ברים פ'ס'ד ומ'מילא ב'ין, ולא ל'בלבל דעתו בתחלת ל'מודו ש'י'צ'ה להבין ת'ך, ומ'חמת זה יהי קשה לו ת'ר'פה ת'ך ולא ב'ין כ'לל, רק כ'ניס מ'חו ב'הלמוד ו'אמר פ'ס'ד ב'זירות ומ'מילא ב'ין, ואם לא ב'ין ת'ך-ב'ין אחר-כך. ואם ש'ארו איה ד'ברים ש'אר-על-פי-כן לא יזכל לעמוד על פ'נתו, מה פ'נתו? פי מעלת רבוי הלמוד עולה על הכל.

וכמו ש'אמרו רבותינו, ז'כרונם ל'ברכה (ש'בת סג): ל'גמור ו'הדר ל'ס'ב ואף-על-ג'ב דלא ידע מה ק'מ'ר ש'נאמר (תהלים

דרך הלימוד

ידוע שאין דעות בני אדם שוות ואי אפשר לתת דרך לימוד שיהיה לכלם, יש הנוטים להעמיק ויש לבקאות, יש הנוטים למשא ומתן ויש להלכה פסקה, יש למקצועי ויש למקצועי אחר, אולם אף על פי כן יש בדברי חז"ל וכן בדברי מוהר"ן בכמה מקומות הדרכות כלליות בדרך הלימוד, שההולך על פיהם יוכל לזכות לשלמות בדיעת התורה.

אולם יש בענין זה נקודה נוספת שחשוב להדגיש, והיא שבכל דרך לימוד שיתחר לו האדם צריך לראות שהדרך תתאים למטרה, ומהי המטרה? מוהר"ן מלמד שמלבד המטרה הבסיסית של הלימוד שהיא לאסוקי שמענתא אליבא דהלכתא ולדעת את כל חלקי התורה, ישנה מטרה עיקרית נוספת שאותה הוא מגדיר 'העיקר', וכלשונו (ליקוטי מוהר"ן תניינא עא; שיחות הר"ן ז'): 'אשרי הזוכה להרגיש נעימות התורה, כי יש נעימות בתורה, וזהו העיקר, לזכות להרגיש הנעימות שיש בהתורה'.

הרגשת הנעימות שיש בתורה יכולה לבא משני אופנים, או על ידי השגת החכמה שבתורה, או על ידי השגת קדושת התורה, כי יש נעימות גדולה מעצם ההתקשרות לדבר ה', ומי שזוכה להרגיש את הנעימות שבתורה שבאה מחמת קדושת התורה, אזי בכל מה שילמד, פסוק, משנה, גמרא, הלכה, זוהר וכו', ירגיש נעימות מעצם זה שהוא לומד תורה, ולא שהנעימות תהיה רק מהחכמה וההשגה שמושג, אלא גם אם לומד דבר שכבר יודע, או שלומד באופן פשוט מאוד, תהיה לו נעימות מעצם זה שהוא עוסק בדבר ה'. כי באמת מציאות התורה גבוהה מכל מה שאנו יכולים להשיג, ויש מציאות של נעימות מעצם ההתקשרות לדבר ה' כאשר לא מקלקלים את הנעימות הזו עם מטרות אחרות, אולם כאשר האדם מחפש דווקא את ההשגה והחכמה שבתורה ונתנה רק מנחה, הוא מגביל בדעתו את מציאות התורה למה שהוא מבין, ואינו זוכה להתחבר למציאות השורשית יותר של התורה שהיא הרבה למעלה מהשגתו.

ועל כל פנים מי שמחפש להשיג בלימוד את הנעימות שבתורה, הלימוד שלו צריך להתאים למטרה הזו, וכל אחד יכול לדעת על עצמו איזה אופן של לימוד עוזר לו להרגיש את הנעימות שבתורה ואיזה מפריע לו, ובדרך כלל הלווחץ את עצמו ללמוד באופן שלא מתאים לטבעו, קשה לו להרגיש את הנעימות שבתורה, ומה שבעיקר חשוב הוא שהזוכה להרגיש את הנעימות שבתורה, יבוא ממילא לידי התמדה, כי אם יהיה לו חשק ללמוד, ממילא יתמיד בלימודו, ומעלת ההתמדה והקביעות בלימוד היא גדולה ונפלאה מאוד (שיחות הר"ן יט, מכתב הנדפס בראש ספר עלים לתרופה), ואם יזכה להיות מתמיד, יוכל להגיע להשגות גדולות בתורה, ולא משנה באיזה דרך ילמד, מה שאין כן מי שאינו זוכה להרגיש הנעימות שבתורה, גם אם הוא לומד בדרך הנכונה, לא יוכל להתמיד בלימודו, וממילא גם לא יגיע למדרגות גדולות בדיעת התורה.

ומקבלין דין מן דין

דרך הלימוד

בדידי הוי עובדא

לכבוד העלון החשוב 'הקבוצ'.

קודם כל אני רוצה להודות לכם על כל מה שאתם משקיעים גוף נפש וזמן בעלון הזה, שהוא ממש מקים מעפר דל ומאשפות מרים אביון. בפרט המודור של סיפורי התקורות שזה נצרך מאד ה"ל.

בענין דרך הלימוד. אינני בא להגיד דעות רק לספר על עבודות. ולא רק 'בוודעי ומכירי קאמינא' אלא עלי ועל נפשי. לפני פרק זמן התחלתי ללמוד כל היום כשיטת רבי"ל המובא בשיחה ע"ו. דהיינו, ללמוד גמרא רש"י באופן שאני אומר כל מילה ומשתדל להבינה, אבל בלי לעצור יותר מכ-דקה על שום קושי או אי-הבנה, אחרי זה יש לי סדר קצת יותר קצר על הדף האחרון שלמדת, שאני מעניין בו עד שאני מבינו עם רש"י תוס' מהרש"א רי"ף רא"ש בית יוסף וש"ע.

מה אומר ומה אספר, המהלך הזה שניה את החיים שלי לגמרי. וכדלהלן: א. זה עזר לי מאד ללמוד בהרבה יותר התמדה, ולא להפסיק באמצע ולא לבזבז זמן יקר בשטויות (קבעתי לעצמי סכום מסוים של דפים שאני חייב ללמוד כל יום, כמובן בלי עצבות ומרה-שחורה). ב. זה עזר לי מאד ללמוד באופן של 'לשמה' (יש כמה הסברים לזה). ג. אין מילים לתאר את התחושה של שמחה אמיתית כשאני קם בסוף היום ורואה את כל הדפים שלמדת, ומתענג מעשרות המאמרים של תנאים ואמוראים שמעופפים בראשי. ד. ואת עלית על כולנה. כשאני רואה איך שרבי"ל כ"כ קלע אל השערה בענין ההתבודדות ושירת התאוות וקניית מידות טובות וכו', למה ואיך אני לא יאמין בו כשהוא אומר בפירוש שזה הדרך הכי טוב להגיע לדביקות בהשם ובתורה?!

כמובן כל אחד צריך לעשות שיקול והרבה התבודדות לדעת מתי כדאי לעשות את השינוי, איך ומתי, והרבה להתפלל כדי לזכות להצלחה בתורה. ויש לכל אחד ואחד את האמת לאמיתו בפני עצמו כמובא בליקו"ה, ואני לא באתי אלא לספר על עצמי.

י.ב. ירושלים

קביעות בלימוד דף היומי

לקוראי 'הקבוצ' שלום רב!

ברצוני לשתף את ידידי היקרים, בדבר התועלת העצומה שקיבלתי מעצתו של מוהר"ן זע"א.

ב"ה זכני השי"ת לשבת באהלה של תורה ולעסוק בגמרא בעיון כפי הדרך שקיבלנו מרבותינו, אולם בנוגע ללימוד הבקאות לא מצאתי מנוח לנפשי, מפני סיבות שונות. עד היום ניסיתי להצטרף ל"דף היומי" העולמי כמה וכמה פעמים, אולם בכל פעם נשברתי לאחר זמן קצר, בשל פיגורים שצברתי בלימוד הדפים.

לפני כשנה וחצי, כשקראתי לראשונה את עצתו הנפלאה של מוהר"ן, שכשלומו"ם ולא מבינים לא כדאי להתעכב אלא להמשיך הלאה ובהמשך זה כבר יובן, החלטתי ליישם את זה בלימוד הדף היומי, וכעת כשאני מסכם כשנה וחצי של לימוד דף היומי בדרך זו, אני שם לב שאנמני אני לא מבין מאה אחוז מהגמרא הנלמדת אלא רק בערך שמונים-תשעים אחוז, כי כאמור היכן שהיה קשה לי המשכתי הלאה, אבל ראה זה פלא, זו הפעם הראשונה בחיי שאני שורד בלימוד הדף היומי כל כך הרבה זמן!!!

ידוע אני שפרסום דברים אלו עשוי לעורר שחוק בקרב אחרים, שיתמוהו על מתן לגיטימציה לאפשרות שכן תורה ילמד שורה בגמרא וימשיך הלאה מבלי להבין אותה, אבל כיום ברור לי שיש עצה זו עשוי לחסוך מעמנו מאות שעות של ביטול תורה, משום הטבע האנושי שכשהסוגיא לא מובנת

יוצאים החוצה לשתות קפה/לעשן סיגריה/לשיחה "דחופה" בפלאפון/ מחק את המיותר/הוסף אופציות נוספות, ואילו בשיטה הנוכחית פשוט לוחצים על הגו ו... כמשיכים ללמוד הלאה.

י.מ.ג. ירושלים

אין חכם כבעל הנסיון

לכבוד מערכת 'הקבוצ'!

אחרי התודה והברכה על הגיליון הנפלא, האיכותי, העמוק והמעשי. באתי להעיר על אודות "דרך הלימוד" המבואר בשיחה ע"ו בשיחות הר"ן.

עדיין לא קראתי את העלון היקר, כך שאני יודע מה כתבתם שם אודות "דרך הלימוד". אך נקודה אחת רציתי להדגיש, נקודה שנכונה בכל מקרה, והיא:

כל זמן שהדיון סביב "דרך הלימוד" יהיה תיאורטי בלבד, היא תישאר תמוהה וקשה להבנה. ורק מי שיקפוץ למים ויאמץ אותה לחיי היום יום - במשך תקופה - רק הוא יפיק ממנה תועלת אמיתית, וכל הדיונים והשאלות סביבה יתפכו עבורו לכמעט מיותרות.

[כתבתי 'במשך תקופה', כי כדי לחוש את החיות וההשמה שב"דרך לימוד" זה, לא מספיק לפעמים יום או שבע, אלא תקופה ממושכת יותר. אני אישית מכיר ידו, שעבר על כל ארבעה חלקי שו"ע מחבר-רמ"א במשך שנה (02 דקות ליום) ולא התחיל להרגיש כלל את התועלת שבדבר, אלא בשנה השנייה, אשר אז התחיל לראות בעיניו עד כמה עזרה לו הפעם הראשונה, אע"פ שלא הבין אז יותר מ-03% אחוז ממה שלמד].

נקודה זו נכונה גם לביב השיחות והעצות, שכן "לא המדריש הוא העיקר אלא המעשה", ורק המעשה הפשוט בכוחו לברר את המדמה ששורה על כל דבר שבקדושה, כמבואר בליקוטי הלכות (הלכות סוכה הלכה ו' סעיף י"א). אך בשיחה זו, ניכר הדבר ביתר שאת, שכל זמן שאין האדם מתנסה בקיומה למעשה, אינו מבין אותה לאשורה.

כשאני רואה לפעמים אנשים שדנים ומתווכחים סביב פירושה המעשי של שיחה זו - ומתוך דברי המתווכחים והמתדיינים ניכר שאף אחד מהם לא ניסה מעולם לצעוד ב"דרך לימוד" אפילו חודש אחד - נראה בעיני הדיון והוויכוח כמיותר לחלוטין.

יותר מכך: המכוון הפנימי של שיחה זו הוא להסיר מלפני האדם את המחסומים הדמיוניים והחשיביים החוסמים בעדו מלהתמיד בתורה הקדושה, ולהביא אותו לידי "דיבוי הלימוד" העולה על הכל. כך שבילוי זמן סביב בירורים מדעיים גרידא בפירוש השיחה, מנוגד לחלוטין למכוון של השיחה, ודוק.

מיותר לציין שלא באתי בדבריי אלה, לשלול או לזלזל בדיון סביב שיחה זו. כי בוודאי ראוי לברר וללבן כל שיחה משיחותיו של רבינו, ובמיוחד עצה נפלאה כזאת הפותחת שערי ההתמדה בפני כל אחד. אלא שיעקר דבריי אינם אלא כחיזוק למי שחפץ באמת לטעום טעמה הטוב, שיידע ויזכור שיעקר הדרך לזכות לכך היא רק על ידי קפיצה למים, ללכת בפשיטות בדרך זו לעובדא ולמעשה.

[עוד נקודה חשובה מאד (אשר ראיתי רבים שנפלו מההליכה בדרך הלימוד זה, מחמת חסרון ידיעתם בוה): גם ב"דרך זו", יש לכל אחד את המסילה המיוחדת לו. כך שכדי למצוא את החיות האמתית, על האדם להיות גמיש, עד שימצא את המשבצת המתאימה לו. ומקוצר גיליון אין באפשרותי להאריך בנקודה נחוצה זו, אך די לחכימא].

אקווה שיהיה אי-מי שימצא חיזוק ותועלת בדבריי המעטים, ואסיים בברכה ותודה על גיליונכם הנפלא, המשיכו והצליחו.

יעקב נתן אנשי. ירושלים

המשך סיפורו של בן עלייה - הרב א. ג. - מהמרכז

שונה לחלוטין, הולכת ומתחזקת אצלי ההכרה שעדיין אינני יודע כלום, נכון שלמדתי כמה דפי גמרא וכמה סימנים בשו"ע וכמה ספרי קבלה וכו', אבל עוד לא התחלתי לנגוע במעמקים האין סופיים של התורה. מוהר"ן פתח בפני את מימד העומק שביהדות וגרם לי להבין איפה באמת אני נמצא ולאן אני עוד יכול להגיע. אי אפשר להסביר בשכל כיצד זה קרה, ברור לי לגמרי שזה לא בא מתוספת ידיעות אלא מדבר אחר לגמרי. אבל את המציאות אי אפשר להכחיש, ואני עצמי עומד נדהם מול הנס שקרה לי.

ג. דיבור עם ה'. זוהי העצה הידועה ביותר של מוהר"ן ואין צורך להרחיב כמה היא נפלאה. מה שהתחדש לי בענין זה היה שהקשר עם הקב"ה צריך להיות בדיבור דווקא ולא רק במחשבה. תמיד הכת הדומיננטי אצלי היה המחשבה, והיום אני מתחיל להבין שכח הדיבור חשוב לא פחות, ודווקא הוא הכלי היעיל ביותר להשיב את הדברים אל הלב, הדיבור מוריד את הדברים ללב וגם שובר את הכיסויים שעל הלב (עי' ליקו"מ א, לד). היום לאחר כמה חדשים שזכיתי לקיים את העצה הזו, זה כבר הפך להיות ממש צורך נפשי לשוחח עם הקב"ה כל יום.

ד. אמונה, תמימות, שמחה. שלושה דברים שהולכים יחד, שכל אחד מהם הוא עולם בפני עצמו ועליהם עומדת כל היהדות, ומוהר"ן נותן דרכים וכלים אמיתיים ומעשיים כיצד להגיע לשם. ככל שאני מתקרב לשם אפילו מרחוק, אני רואה ששם נמצאים החיים הטובים באמת והם הכלים להשיג כל השגה רוחנית אמיתית.

ה. התחזקות. עד שהתקרבתי לברסלב לא היה לי מושג כמה אני זקוק לחיזוק, וכמה נפילות ואיבוד זמן יכולתי למנוע ע"י חיזוק נכון. היום אני יודע שאי אפשר להתקדם אפילו צעד אחד בעבודת ה' בלי חיזוק. יש עוד רשימה ארוכה של דברים אבל אין כאן המקום לפרטם.

ולסיים:

מכל השיטות והדרכים שזכיתי לחזיר עד כה, שיטת ברסלב יש בה את העושר והעומק והרב גוונים הגדולים ביותר, היא מציעה פתרונות כוללים לכל חלקי וצרכי הנפש הרוח והנשמה, אין תחום בעבודת ה' שלא נמצא עליו תורות עמוקות והסתכלות מעמיקה וחדשנית יחד עם עצות מעשיות איך להוריד את הדברים לתחומי העבודה, והיא פשוט מחיה מחדש את כל היהדות.

וכאשר הכל מגיע יחד עם דיק נורא שמוכן לעזור לנו ולהשתתף אתנו אם רק נרצה לעשות מה שבחננו, אז זה פשוט עובד בפועל ממש ולא רק בתאוריה.

בשלב הראשון בנהר דיבור הזה של הוויתור על הערכת הסביבה המוכרת, ענ"פ לזמן מה, זהו דבר קצת קשה, אבל צריך להשלים אתו. אפשר לנסות להסביר רק למי שמעוניין באמת לשמוע, וגם זה לא כדי להגן על כבודי האבוד, אלא כדי לעזור לו...

מה הם הנקודות העיקריות ש'תפסו' אותך במשנת ברסלב?

אציין בנקודות כמה דברים מופלאים שגיליתי בתורת ברסלב שהיו חסרים לי מאוד, ועכשיו אני מתחיל לקבל אותם ב"ה.

א. צדיק. דווקא הנקודה שנתפסת כהכי 'מוזרה' בברסלב תפסה אותי מאוד, כבר מההתחלה נמשכתי לחקור היטב את הנושא הזה, ולאחר שזכיתי לתפוס את הנושא (שזו בעיני אחת התגליות הגדולות בחיי), אני מנסה להתחיל לחיות אותו.

מאז ומעולם השתוקקתי שיהיה לי רבי, אבל אף פעם לא מצאתי. פשוט לא הייתי מסוגל להתבטל לאף אחד - גם לא ליגדולי הדור (כוונתי להתבטלות פנימית, במובן זה שלא היה לי מישהו שיכולתי לינוק ממנו מחשבות והרגשות שירדו אותי בדרך שלי, התבטלות חיצונית ומעשית במובן המוכר והידוע בודאי היתה), מהלך החשיבה העצמאי שפיתחתי לא נתן לי את האפשרות להתבטל לדעתו של מישהו (אם לא למוסכמה תורנית ברורה כמובן), שהרי ברור שגם אם מישהו אומר משהו, תמיד ימצא מישהו שיאמר אחרת, ואין דעה יחידה בעולם, ואם כן מדוע שאבטל את דעתך, הרי אני זה אני והוא זה הוא, ומדוע שאבטל אלו.

והנה כשהתקרבתי לתורת מוהר"ן, מיד בתחילת ההתקרבות הרגשתי שאני מתבטל אליו כפשוטו, קשה להסביר מה הגורם לזה, אבל היתה לי תחושה ברורה שיש כאן מישהו שכולל אותי ומסוגל לגלות לי על עצמי דברים שלא ידעתי, ולכן אני לא מאן דאמר לידו אלא אני מציינת לכל מה שאומר לי לעשות. וכעבור זמן קצר מההתקרבות ידעתי שזהו הרבי שחיפשתי תמיד, רבי שלא רק אומר לי את הדעה שלו, אלא מגלה לי מהי הדעה האמתית שלי, זו שתמיד חיפשתי ולא כל כך מצאתי...

ב. התחדשות. בשנים האחרונות לפני שהתקרבתי לברסלב סבלתי מ'זיקנה מוקדמת', חשבתני שאני יודע כמעט הכל ביהדות, נכון שחסרים לי עוד כמה מסכתות שלא למדתי ועוד כמה סימנים בשו"ע ועוד כמה ספרי קבלה וכו', אבל התחושה הפנימית היתה שכבר טעמתי מהכל. ניסיתי את כל דרכי הלימוד האפשריות, טעמתי מכל גוון המוסר והחסידות, וכבר שום דבר לא היה בשבילי אתגר וחידוש. כיום לאחר שזכיתי להתקרב אני עומד במקום

בגליון הקודם הובא החלק הראשון של הסיפור, בו מתואר באריכות החיפוש הארוך שקדם אל ההתקרבות, תהליך ההתקרבות, והשינוי הגדול שחל בעקבותיו. כעת נשמע את ההמשך:

האם הייתה לך התמודדות עם הסביבה?

בודאי. ההתמודדות התחילה מהרגע הראשון שנכנסה לראשי המחשבה שאולי אלך לבדוק מה יש בברסלב. מיד קפץ לי פחד: רגע, אני עלול להיפס ל'ברסלב' ולהיות ברסלבר, ואז יחשבו עלי כל מה שחשבת עד היום על הברסלבר'ס. זו באמת היתה מחשבה מרתיעה, אבל ברוך ה' הייתי מודע לה, והשבתי לעצמי שאני לא הולך להיות ברסלבר, אלא הולך לבדוק משהו האם הוא יכול לעזור לי בעבודת ה', ואם הוא באמת יעזור לי, אזי הוא שווה כל מחיר.

אגב, כשהתחלתי לבדוק את הענין ברצינות דברתי עם שני חברים על כך, וכשראו שאני מתכוון לבדוק ברצינות אמרו לי משפט זהה: תיזהר, אתה טיפוס שעלול לקחת את הענין ברצינות אם זה יראה לך אמיתי... לא יאומן כמה אנו פחדים לבדוק דברים שמא נגלה שיש שם אמת שלא נוכל ליהנות כרגע.

לגבי המשפחה והסביבה, לא היתה לי התמודדות מסעירה כל כך. עיקר ההתמודדות היתה במחשבות ביני לבין עצמי, מה יאמרו עלי ומה יחשבו עלי, וכל מיני יוכיחי סרק שעלו בדמיוני, מה יגידו לי ומה יענה להם. אולם היו לי כמה תובנות בענין שאולי יועילו גם לאחרים.

ראשית החלטנו אני ואשתי (אשר הלכה איתי ב"ה בכל השלבים) לא לשתף אף אחד שלא בין אותנו כל עוד לא נרגיש שלמים ובטוחים לגמרי בדרכנו, חששנו שהשיתוף בשלב מוקדם מדי יביא לגילוי התנגדות שיחלישו אותנו. רק לאחר שעברה תקופה שבה ראינו התקדמות בדרך זו בענ"ה, וגם הידע וההבנה שלי בנושא הביטול והפכו לבהירים יותר, החלטנו לשתף את המשפחה בצעד שעשינו. לצערי עד כמה שניסיתי לספר את הדברים מהמקום הפנימי שבו אנו תופסים אותם, הדברים לא נתפסו כפי שרצינו וגרמו לסערה בסגנון של 'חבל שנתפסו לברסלב' וכיוצא בזה, כמובן שאי אפשר לדון אף אחד, יתכן שגם אני הייתי מגיב כך לולי שזכיתי למה שזכיתי. בתחילה היו ניסיונות שכנעו והסברה מצדינו, אולם מהר מאוד התברר שזה לא מועיל, ואולי אפילו מזיק, מי שלא מחפש בעצמו ופתוח לענין אינו מסוגל לקבל מה שאינו רוצה לקבל.

כיום אני מבין שמי שמצטרף לדרכו הקדושה של מוהר"ן חייב לעבור כבר

דרכה של תורה

>>> המשך מעמוד א'

הנשגבה שהיא יסוד התורה - מצוות לימוד תורה. בכל פעם לפי מה שמותאים כעת. כך שאין שום עילה והתחמקות לפיה יוכל אדם לטעון ולומר: כעת אינני שייך ללימוד התורה. אין דבר כזה!!! התורה היא שלך, ושייכת אליך תמיד ולעולם.

מובן שהלימוד בדרך זו, מוסיף ממילא שעות רבות של לימוד, וגם מביא בסופו של דבר להבנת הדברים, אם עי" ריבוי הפעמים של הלימוד ואם עי" שמוצאים את ההזדמנות שהמחשבות מאיר ואפשר ללמוד בהבנה.

אין כאן הדרכה לכיוון מסוים בדווקא, וגם אין בזה הפקעה מכל שיטה אחרת. אדרבה, יש כאן מקום רחב לכל הדרכים ולכל השיטות, כל אורך כפי חפצו ונטיות לבו. יש כאן כן הפקעה מדבר אחד בלבד, ושמו: ביטול תורה! אמנם זה קורה לפעמים מעצלות וכיו"ב, אך ברוב המקרים זה קורה מחמת ההרגשה, שהדרך ה'נכונה' וה'אמיתית' לא שייכת כרגע, וממילא, אם אלמד כעת, לא

מאמר תורני בנושא ע"פ תורת מוהר"ן

ייחשב זאת ללימוד תורה, ואם כן - אז רק בדיעבד, וא"כ, למה לי להשקיע.

על כך באה ההפקעה וההדגשה - לא ולא! לימוד התורה הנכון והאמיתי שייך גם שייך אלך כאן ועכשיו, ולא בדיעבד, אלא לכתחילה שבלכתחילה. וא"כ חבל על כל רגע, חטוף מה שתוכל ותרוויח את עולמך בחיך.

נסיים במשפט שאמר הסטייפלער זצ"ל לבחור ששאל אותו על דרך הלימוד, והוא מגדיר היטב את אשר אמרנו. הוא אמר לו: "במקום לשאול שאלות, שב ותלמד שיתם עשרה שעות ביממה, ואז, גם אם תלמד כל הזמן רק חומש רש"י - תהיה תלמיד חכם!..."

אם נקבל את הדברים, ונציית להם בתמימות ופשיטות, נוכל לקבל מחדש כמש במתנה את מצות תלמוד תורה. אנשים רבים שהחלו ללכת בדרך זו מעידים שקבלו עולמם בחייהם, כן בכמות וכן באיכות [דוגמאות לכך ניתן לראות במדור המכתבים], אורך ימים בימינו, בשמנאלה עושר וכבוד.

הזדמנות מיוחדת
לאחר תרומה מיוחדת שקבלנו מנדיב לב בעילום שם ישנה אפשרות לכל החפץ לקבל את העלון בדואר ללא תשלום המעוניין יפנה למס' טל. 0527149713 נא להעביר לחברים ולמכרים

עלון זה נתרם
ע"י הבחור החשוב אליהו שמחה בן אסתר עליזה הי"ו זכות זיכוי הרבים חכות רבינו הקדוש תעמוד לו שיזכה בקרוב לזווג הגון משרש נשמתו ולהתמדה בתורה ולתפילה בכונה

הודעה משמחת:
בתרומה של 50 ש"ח ניתן להקדיש מדור, לרגל שמחה, או לישועה, או לע"נ יקירכם וכיו"ב.

הדפסת גליון זה נתרם
לזכות ישראל יצחק בן לאה פערל לזווג הגון בקרוב

הקבצו לבית ולמשפחה

בית ועד לחניכי הישיבות
העוסקים בתורה מוהר"ן מברסלב זיע"א

ירידה לצורך עליה

על רגל אחת

הז"ל מספרים על נוכרי שבא אל שמאי ואמר לו: "אני רוצה להתגייר, בתנאי שתלמד אותי את כל התורה על רגל אחת". שמאי דחף אותו באמת הבניין שבידו. הלך הנוכרי אל הלל ואמר לו אותם הדברים, הלל האיר לו פנים ואמר לו: "ואהבת לרעך כמוך הוא כלל גדול בתורה - כל השאר לך תלמוד".

מה כל הסיפור המסתורי הזה? מה באמת היה? מה זאת אומרת ששמאי דחה את הגר באמת הבניין שבידו? מה זה אמת הבניין, מד-מטר של בנאים? מה בעצם אמר הלל לגר כשהוא עמד על רגל אחת?

הגר בא לשמאי ואמר לו: תראה, אני הבנתי שיהדות ותורה ומצוות זה דבר גדול, אני רוצה להתגייר, אבל על רגל אחת. בלי זעזועים. אני לא רוצה את התנועות של ההלכה, עם העלייה והירידה שכרוכות בהן, אני רוצה לעמוד במקום שלי.

שמאי דחה אותו 'באמת הבניין' שבידו. הוא אמר לו: "זה לא בנינו של עולם, לא ככה ברא הקדוש ברוך הוא את העולם. אני לא יכול לגייר אותך על דעת שתעמוד יציב במקומך, אין כזה דבר". הלך הגר להלל עם אותה בקשה והלל אמר לו, אני אגיד לך

רבינו מספר (סיפורי מעשיות מעשה יג) על מלך שהיה לו בן, והוא החליט לתת לבנו את המלוכה בחייו. הקדוש ברוך הוא, המלך העליון, ברא וברא את כל העולמות לתכלית מאוד גדולה, ויש שמחה מאוד מאוד גדולה כשהקדוש ברוך הוא מחליט לתת לכל אחת מאתנו להיות קצת מלך, כשהוא מחליט להעביר לנו את המלוכה.

"וכשנעשו שמחים מאוד, עמד המלך ואמר לבנו: היות שאתה חווה בכוכבים, ואני רואה שאתה עתיד לירד מן המלוכה, בכך תראה שלא יהיה לך עצבות כשתרד מן המלוכה, רק תהיה בשמחה".

רגעי השיא במסיבה. המלך קם לשאת את המשא החגיגי וכולם מוכנים בהתרגשות לשמוע מה הוא צופה לבן שלו, מה הוא רואה בכוכבים. איזה הצלחות, איזה כיבושים, פתאום שומעים דיבורים המוכים לגמרי. המלך אומר לבן שלו: תקשיב, אתה הולך לרדת מן המלוכה. אני מסתכל בתוכנית של העולם הזה, ושם מוטבע מראש שאתה תרד מן המלוכה.

ובכל זאת - כשתרד תהיה בשמחה גדולה. למה? איזה הגיון יש בזה? ומה יועיל שהוא יהיה בשמחה?!

משוהו - "ואהבת לרעך כמוך זה כלל גדול בתורה".
הלל אמר לו, מה אתה חושב, אתה היית גוי באיזה מקום ופתאום על בך להרהורים שאתה רוצה להתגייר? אני אגיד לך איך זה קרה לך. זה קרה בגלל שיהיה מישוהו בעם ישראל שנפל ממדרגתו והגיע עד אליך, למקום שבו היית. ואז התעוררו בו הרהורי תשובה והוא עלה משם. כשהוא עלה משם, הוא משך אותך אחריו.

ככה זה עובד, אותך הביאו על ידי שמישהו אחר וכל וקם, ואתה רוצה לא ליפול ולא לקום? אי אפשר! הדרך שלנו היא שאנחנו קשורים אחד בשני. כל הנשמות של עם ישראל נקראות אילן הנשמות. אנחנו באמת קשורים, אנחנו באמת משפיעים, כל מה שעובר עלינו הוא משמעותי ומהותי ונצחי.

תהיה בשמחה

זה מה שהמלך אמר לבנו: החיים שלך יהיו מורכבים מעליות וירידות. אבל לא סתם. כל מה שעובר עלינו משמעותי בעומק עומקים. אנחנו לא יודעות על מי ואיך, אבל החיים שלנו משפיעים, החיים שלנו ברי משמעות נצחית. מרגש לחשוב על זה:

המשך בעמ' הבא <<<

מה בקשתך?

הרבנית דבורה קרשבוים - בתו של הגה"צ ר' יעקב גלינסקי זצ"ל

4.3. לגבי גנרטור. פשוט שאין צורך לשנות כלל וכלל. ואדרבה, חלקם הגדול של חסידי ברסלב מקפידים על זה, ובבית הכנסת הגדול של ברסלב במאה שערים משתמשים בגנרטור, כהוראת ר' לוי יצחק בנדר זצ"ל, ולגבי הבחירות, כל אחד הולך לפי רבו. ואין בזה מנהג של 'ברסלב'.

5. לגבי איכילת אפיקומן. מדובר בנושא הלכתי לגבי חישוב הזמנים. ואכן בברסלב נוהגים להקל לאכול עד ששה שעות לאחר צאת הכוכבים. כי אכן זו היא שיטת מוהר"ן בפירוש, כמובא בליקוטי מוהר"ן [תורה קמט], אך גם בזה, מי שיכול להספיק לפני חצות שבלוח - ראוי ועדיף, אבל מקובל להקל בזה כאמור. ומכיוון שיש בזה שיטות בהלכה, אין בזה חשש של 'אל תיטוש' כאמור.

שינוי הלבוש: העניין היחיד שיש לדון עליו הוא נושא של שנוי הלבוש. אמנם אפשר להיות חסיד ברסלב בכל סוג לבוש (שהוא ע"פ ההלכה), אלא שלפעמים נכנס כאן נושא ההשתייכות. כי כאשר האב לבוש כמו ליטאי ומחזיק עצמו לחסיד ברסלב, הילדים לא יודעים להיכן לשייך את עצמם, ומרגישים קרועים בין שני עולמות. ובדורנו, העניין הזה נחוץ יותר מתמיד, כי יש יצה"ר גדול לפרוץ גדרי שייכות ולהרגיש עצמאי, ולכן נחוץ כל כך להרגיש שייך ומוגדר לחוג מסוים (הרבה יותר מאשר לפני ארבעים שנה לדוגמה).

אבל למעשה, לאחרונה שהתרבו המתקרבים לברסלב מכל החוגים, ובמשך הזמן מקומים קהילות שלמות ממשפחות כאלו, אולי אין הכרח לשנות את הלבוש, כי כבר יש להיכן להשתייך, בצורה שכוללת את שני הדברים. אבל בכל מקרה, אין בזה עניין של נטישת דרך ההורים, אלא חזרה ללבוש יהודי מקורי; חליפה ארוכה, כובע עגול, זקן ופיאות, וממילא פשוט וברור שאין בזה ענין של 'אל תטוש', אדרבה כל לב ליטאי ישר מרגיש שיש ענין וגדר גדול בלבוש היהודי המקורי, וגם החוזה"א היה דורש מכל שמועמו להחליף חליפה מקוצר לארוך, וגם הגר"ח קניבסקי מבקש מרבים להוציא פיאות החוצה.

לסיכום: אם תרגישי בטוחה בעצמך, ותאמיני שדרךך דרך אמת ולא נטשת שום דבר, אלא חפשת להתקרב יותר להשי"ת - ההורים והסובבים יקבלו זאת בסופו של תהליך, בהבנה ובשמחה, כשיראו את נכדיהם, קרוביהם, גדלים בדרך אהבת ד' ויראת שמים.

שאלות למדור זה ניתן לשלוח לכתובת: משפחת קרשבוים, רח' הרב מבריסל 6 בית שמש. או לדוא"ל: 4104442@gmail.com, או: ale2@okmail.co.il ולציין: עבור מדור "מה בקשתך".

משנה ממנו. וכגון אברהם ויצחק, שדרכם הייתה כמעט הפוכה זו מזו, כי אברהם העמיד את מדת החסד בעולם, שהוא צד הימין, ויצחק את מדת היראה, שהיא צד השמאל [ויעקב הוא הקו המצויץ שמוורכב משניהם]. לגבי עצם השאלה - מה עושים עם השינויים החיצוניים שבאים בעקבות השינוי הפנימי של עבודת ה' בדרך של ברסלב, ובכן, אענה על זה קודם כל במישור הרעיוני ואחר כך במישור המעשי.

במישור העקרוני: את שואלת מה לענות למשפחה שתמוהה על השינויים, וזאת בטענה מה עם "אל תטוש".

אז האמת, שכפי הנראה אין זו הטענה האמתית שעומדת מאחורי השאלה. וזרי היו דברים מעולם, כאשר לאחר המלחמה היו בחורים רבים שמוצאם היה מיוצאי אשכנז או מבתים חסידיים, וכאשר נכנסו לישיבות ליטאיות - הם החליפו לבוש ונוסח, ולא עשו מזה כזה רעש. אין זאת, אלא שבדרך כלל יש למשפחה הסובבת כאב גדול מיעצם ההתקרבות לברסלב, והם שואלים - בגלוי או בסתר - מה היה חסר לכם שחיפשתם דרך אחרת [ועל שאלה זו ענינו בהרחבה בגליון מס' 3 לחודש שבט], ואז הם מלבישים את הכאב הזה בשאלה איך אתם עוברים על "לא תטוש".

כמוכן, שהנושא של "לא תטוש" הוא נושא אמתי שיש לתת עליו את הדעת. אבל יש בו גדרים הלכתיים ברורים - מה מותר לשנות ומה לא, וכמוכן שיש לבדוק על כל נושא, מה ההלכה לגביו, ולהקפיד שלא לשנות מה שאסור לשנות.

וכאן אני עוברת ל**רובד המעשי**, ואדגיש, שבאמת הדרך של ברסלב לא מחייבת כמעט שום שינוי מעשי או חיצוני, נגביר על הדוגמאות שהבאת אחת לאחת, וניווכח בה:

1. לגבי הנוסח. אפשר בהחלט להמשיך להתפלל בנוסח אשכנז, כמובא בספר "שיח שרפי קודש" (ח"ב, ע"ב) - "וּבְנֵי אֶמֶר לְעֵנָן יִשָּׁח אֶשְׁכְּנֵנּוּ וְיִסְפְּדוּ: חֲסִידוֹת אֵין לָהּ שְׂיִכּוּת עִם יִשָּׁח הַתְּפִלָּה, אֶפְשֶׁר לְהִיֵּת חֲסִיד וְלֹא תְּפִלָּה בְּיִשָּׁח אֶשְׁכְּנֵנּוּ". ואכן יש רבים שהתקרבו לברסלב וממשיכים להתפלל נוסח אשכנז, ואין בזה שום בעיה. ובפרט ברה"ב באומן, שיש שם אלפי מתפללים באין-ספור נוסחאות.

אם מישוהו מתפלל באופן קבוע בבית כנסת שמתפללים בו נוסח ספרד, וזה מפריע לו, יש שיטות בהלכה שמתיירים לו לשנות את הנוסח. אבל שוב - זה לא קשור לברסלב.

2. זמן הדלקת נר חנוכה - גם בזה אין מנהג אחיד בתוך קהילות ברסלב, וכל אחד נוהג בזה כמנהג אבותיו. אם בזמן השקיעה, או כשיטת החוזה"א, או בזמן צאת הכוכבים. ובזמן צאת הכוכבים בעצמו ישנם מנהגים חלוקים אם לנהוג כהגאונים או כשיטת רבינו תם.

לכבוד הרבנית היקרה!
רציני לשאול על הנושא של מסורת, שהוא נלמד מ"אל תטוש תורת אמן" וכו' - איך זה מסתדר עם השינויים שאנחנו נוהגים בעקבות התקרבותנו לברסלב?

א. נכון שברסלב זה בעיקר עבודת ד'. וזה לא עובר מאב לבן, אלא אדרבא עבודה אישית של כל אחד, אבל יש בהחלט דברים ששינוי מהמסורת בעקבות ההתקרבות - הן בלבוש (הבנים), והן בהתנהגות.

ב. נכון שגם בעלי תשובה מתחילים דרך חדשה ולא מעבירים את המסורת שקיבלו... אך בכל זאת איך אנחנו יכולים להגיד לילדים שלנו שמע בני מוסר אביך ואל תטוש תורת אמן, כאשר כביכול אנחנו לא מהווים דוגמה אישית לזה (ואנחנו הרי לא כמו בעלי תשובה, כי יש לנו מה להעביר). או למעשה, מה נענה: א. לעצמנו ב. לילדנו ג. למשפחה והסובבים ששואלים על כך. דוגמאות לשינויים: 1. נוסח התפילה אשכנז/ספרד 2. זמן הדלקת נרות של תנוכה. 3. גנרטור. 4. בחירות. 5. סוף זמן איכילת אפיקומן. תודה רבה, וישיר כח על המדור המועיל והמוכחים, ובכלל על כל החיוזק מהעלון

י. מודיעין עילית

לשואלת היקרה י. שלום רב.

סליחה על העיכוב בתשובה, עקב העיסוק בנושא ההתבודדות שעסקנו בו לאחרונה [ובע"ה עוד נסקו בו], אך כל עכבה טובה, והנה משמים הזדמן לי לענות לך בימים אלו של מתן תורה, שהוא הזמן שממנו ממשיכה המסורת מדור לדור מאב לבן, כך שההתייחסות לנושא זה של "אל תיטוש" הוא ממש מענייני דיומא.

מאד נהניתי מהדיקו בשאלותיך. את שואלת שאלת חכם ומתמצת בעצמך את חלקה. ובע"ה נענה אחת לאחת.

אתחיל מההקדמה שכתבת בעצמך, והיא: הדרך של ברסלב היא דרך של עבודת ה', וממילא היא לא דבר שעובר בירושה מאב לבן, בשונה מהלכות, מנהגים, ושאר דברים חיצוניים. כי עבודת ה' הוא דבר אישי ואינדיבידואלי, ולא שייך להעבירו אותו בירושה, כמו שלהיות תלמיד חכם לא עובר בירושה.

ולכן אנו אומרים 'אלוקי אברהם אלוקי יצחק ואלוקי יעקב', ולא אומרים 'אלוקי אברהם יצחק ויעקב' - כי למרות שכל אחד מהאבות הקדושים ניק מאביו וקבל ממנו את כל כוחותיו הרוחניים, בכל זאת כל אחד מהם יצר דרך עצמית, הכוללת כמוכן את אביו אבל גם מוסיפה עליו או

במדור זה נארח בעו"ה בכל פעם אחת מהנשים היקרות, שבעליהן התקרבו לתורת מוהר"ן, ונשמע מפייהן כיצד העניין השפיע עליהן, וכיצד הן מרגישות עם הנושא.

סיפור של גברת ר. ג. מירושיץ

ספרי לנו מעט על הרקע שלך:

גדלתי בבית ליטאי אבל פתוח ומקבל, ודווקא אני הייתי הליטאית החזקה והקיצונית. בסמינר בו למדתי היו הרבה חברות מברסלב, אבל לא נמשכתי לזה, להיפך, הם רק גרמו לי להתנגד. הייתי בחורה שנחשבה לאיכותית, למדתי הרבה מוסר וכי' והיו לי השקפות מאוד ברורות ומבוססות, ולכן הפריע לי שלא ראיתי במה הן יותר טובות ממני.

כשהגעתי לשידוכים, היה ברור לכולם שאני מחפשת בחור איכותי במיוחד, לא כזה שפוגשים בכל יום, ב"ה הגיעו כמה הצעות טובות, וכאשר הייתי צריכה לבחור ביניהם, העדפתי את ההצעה שאמרו עליי שהוא בחור "אמיתי".

איך התחילה ההתקרבות?

כבר קודם החתונה, החל בעלי ללמוד ספרי ברסלב, אך הוא לא קרא לזה שהתקרב לברסלב, ולכן לא ידעתי מזה. בחודש אלו הראשון, פחות מחודש לאחר החתונה, בעלי שואל אותי חצי בצחוק חצי ברצינות: מה היה קורה אם הייתי רוצה לטוס לאומן? נבהלתי מהשאלה, והוא מיהר להרגיע: סתם אני שואל, לא ברצינות. אך אני קלטתי שזה כן ברצינות, ולמרות ההלם וההפתעה, החלטתי כ"אשה כשרה" להסכים לזה, ואמרת לי: אם אתה בטוח שזה בשביל הרוחניות שלך, אז כן. (בהשגחה פרטית קראתי זמן קצר קודם את הספר "22 נדרים" המספר את סיפורה של אשה שבעלה נהיה חסיד, הבנתי מאוד את הקושי של גיבורת הספר אך דבר אחד צרם לי, שהיא לא הבינה שאם זה הרוחניות של בעלה תפקידה הוא לאפשר לו, והנה העמיד אותי ה' בניסיון דומה...)

הנסיעה של בעלי, הייתה חסרת הגיון לחלוטין. לא הבנתי בעצמי איך הסכמתי לזה, וגם בעיני החברה זה היה מופקע. כאשר פגשתי חברה לאחר כחודש, היא שאלה אותי: האם בעלך היה באומן? ענית: כן, היא הפטירה מיד: הפסדתי 100 ש"ל! אחיה סיפרו לה שראו את בעלי באומן, והיא אמרה שאין לזה שום סיכוי ובטוח הם התבלבלו, והיא אף התערבה על סכום זה... אני מספרת זאת כדי להדגיש שהייתה זו השגחה פרטית בלתי רגילה, הנוגדת כל הגיון. אבל למעשה היא הכניסה אותי לדרך אל-חזור, לכיוון מסוים מאוד.

מה היה בהמשך?

לאט לאט ובהדרגה, בעלי התחיל להתבודד, ללמוד ספרי ברסלב, ללכת לשיעורים ועוד ועוד. אחת הנקודות המשמעותיות הייתה לאחר פטירתה של בתנו, זו הייתה תקופה קצת קשה עבורו, והדבר שנתן לו הרבה כח היה תורת ברסלב. והוא נכנס לזה במלא המרץ.

בשלב זה, כבר לא היה מזוהר במשהו שקשור רק אליו ושיכולתי להתעלם ממנו, אלא דרך חיים שאליה נסחפתי בכה. בשלב זה, למרות שלא התלהבתי ואפילו לא הבנתי, ידעתי שזה התפקוד שלי, וזה הדרך של בעלי, והחלטתי שלטובת הבית והילדים (אפילו שערך היו קטנים מאוד) חשוב לי מאוד שיהיה לבית קו אחד וברור. ואני הייתי זו שצריכה ליישר את עצמי.

אך בזה לא הסתיים הסיפור. בעלי התקדם עוד שלב, והחל לעסוק בהפצה! הוא ראה בהפצת הדרך של ברסלב שליחות גדולה, בפרט שיש לו את הכשרונות והכלים לכך, והוא החל משקיע בזה הרבה כוחות וזמן, בכתיבת מכתבים ומסירת שיעורים ושיחות עם בני אדם. נקודה זו מאוד הקשתה עלי, כי זה היה מאוד רחוק ממה שציירתי לעצמי את בעלי, בפרט שלא הבנתי מה המטרה והתועלת שבכך, אך במשך הזמן בעלי הסביר לי שוב ושוב את נחיצות העניין, ולאט לאט הבנתי שיש הרבה מאוד אברכים ובחורים בפרט בציבור הליטאי החזקים לתורת ברסלב, ויש צורך חזק באנשים המגיעים מאותו רקע שנגישו להם את החומר, וממילא יש בזה יחסי הרבים וזוהי מצוה שאי אפשר שתעשה ע"י אחרים. עד היום עדיין לא השלמתי עם זה בליבי, ואני מתמודדת בין הקושי לבין ההבנה, אך בכ"ז אני משתדלת שלא להפריע, ואפילו לעזור במה שאני יכולה.

קבוצת תמיכה לנשים שחוו אובדן בעל ליטאי ומתמודדות עם בעל ברסלברי! מי שמזדהה-מוזמנת! סודיות מובטחת...

פגישה שביעית

בפגישה השנייה העלינו מספר שאלות או "טענות" בקשר למושגים חדשים שנכנסו אלינו הביתה, שמקורם כמובן מ'ברסלב'. מושגים שלא הצלחנו עדיין להבין/להשלים/להתחבר - אליהם.

בפגישה זו ובפגישות הבאות בעו"ה - נשתדל להתייחס לנושאים הללו אחד לאחד.

הפעם נדבר בעו"ה על אחד המושגים הבסיסיים בברסלב, והוא: ההתבודדות. סליחה, הדיבור עם ה'. או בביטוי היותר ליטאי-תפילה במילים שלי: [אנאם במחור 'מה בקשתך' מהרבות קרשבים הופיעו כבר שתי מאמרים בנושא, שהסבירו בצורה נפלאה את אופן ההתבודדות' למעשה, אבל אנו נדבר על העניין מבחינה רגשית, וממבט "מתנגד"].

אנו שואלות: מה זו ההתבודדות? לזאת ליער לבד, ולצעוק לשמים במשך שעה שלמה?! באמת, נסחפתם!! הגזמתם!!

או בינו: כשיש לך שיחה חשובה עם מישהו; את מנהלת אותה באמצע ארוחת צהרים, משכך המשפחה סביב השולחן, או לחילופין בתור למכולת - או שאת נכנסת לחדר ונועלת את הדלת, או לחילופין יוצאת להליכה מחוץ לשכונה? מסתבר שאת מעדיפה את האפשרות השנייה...

וכשנלפעים יש משהו שמאד מסעיר אותך - את לא מדברת עם אמה/אחות/חברה שלוש שעות בטלפון עד שאת נרגעת? ובכן, היית רוצה שמישהו יגיד לך: השהגתה?? מה כבר יש לדבר? תוך עשר דקות היית אמורה לסיים את השיחה! נסחפתם!!

אז נכון, יש אנשים שתוך שתי דקות באמצע 'שמעו קולנו' נגמר להם כל מה שיש להם לדבר עם אבא שבשמים, אבל זה לא אומר שאין אנשים אחרים שיש להם מה לדבר איתו שעה! כל אחד והקשר שלו עם ה'...

את יכולה גם כן לנסות לעשות 'התבודדות', תגלי עולם חדש. בעצם לא חדש, אלא עולם ישן נשן - פשוט של 'תפילה'. כי תפילה אמיתית זה לא רק לומר את המילים של הסידור, וגם לא רק להוסיף כמה משפטים בסגנון של סכפומט 'ה', תודה על הכל, עכשיו אני צריכה שידוך לבת, רפואה שלמה לסבתא, ולמצוא אישה טובה לבחור, תודה ולהתראות'. המטרה העיקרית בתפילה היא - ליצור קשר עם ה', קשר קרוב ואוהב, בלי מחיצות ובלי יזופים.

זה מה שעושים בהתבודדות, מספרים על הכל - על מה שהיה ועל מה שהיית רוצה שיהיה, ועל כל ההרגשות, על ההצלחות ועל האי-הצלחות. וכך מתקרבים אל ה' באמת. אין מה להתבייש, כי הרי ה' יודע בדיוק מה שלבך שלי, אז מה העניין לא לדבר על הדברים הפחות נעימים? להיפך, את הרתת היחידה שלו, וזה מעניין אותו יותר ממה שהבת שלך מעניינת אותך!!

רוצה מקורות קדומים ולא-חסידיים לעניין? בבקשה.

נתחיל מדוד המלך. כל הספר **תהלים זה התבודדות!** תפתחי תקראי איך דוד מדבר אל ה' את כל מה שלבך שלו! הוא מודה על מה שקיבל, מבקש על מה שרוצה, מספר על הפחדים שלו, מביע את שאיפותיו ומשאלותיו! מכל מקום ובכל מצב הוא פשוט דיבר עם ה'!

וכך הוא דבדרי הרמב"ם בתחילת הלכות תפילה, כדאי לעיין שם, נצטט חלק מלשוננו: "אם היה רגל - מרבה בתנהו ובקשה, ואם היה ערל שפתים - מדבר **כפי יכולתו, ובכל עת שירצה**. וכן מנין התפלות כל אחד כפי יכולתו - יש מתפלל פעם אחת ביום, ויש מתפלל **פעמים הרבה**... וכן היה הדבר תמיד..."

החפץ חיים בספרו 'ליקוטי אמרים' (אות 4): "ולא יסתפק אדם בג' תפילות ביום, אלא צריך לשפוך תפילות ובקשות ביו לבין עצמו כשהוא בביתו". וגם הגר"ש וואנר זצ"ל כותב בתשובתו (שבת הלוי תחילת הל' ה'): "...שיחבודד לפעמים ביום לבין עצמו ורק לנוכח ה' עיניו, וזה על דרך 'קומו רוני בלילה שפכי כמים לבין נוכח פני ה'...' ובדוק ונטשה **אצלינו מנעורינו** ויהי' שיתרבו שעות כאלה".

ויש עוד המון המון, אלו רק פירוירי דוגמאות.

אז מה בעצם החידוש של ברסלב? את צודקת, ההתבודדות היא בכלל לא המצאה של ברסלב, היא מוזכרת עוד הרבה הרבה קודם, ומוהר"ן רק חייד את החשיבות שלה, ודיבר הרבה במעלת הענין.

ממציאות בשטח מוכיחה, שמי שגישה - הבין מעצמו, ולא היה צריך עוד הסברים, ומי שעדיין לא נסיה, - לא יכול להבין את זה, ולכן הוא טוען: זה בטוח לא אמיתי... הם מכריחים את עצמם... לא יתכן שבאמת יש להם כ"כ הרבה מה להתפלל... זה סתם מושחק...

אאמנם אין להכריש, שלא תמיד יש מה לומר, אבל בברסלב יש גם הדרכה לומר נים כאלו: אם אין לך מה לומר, תשב בשקט, זה גם משהו.

את שואלת - אז מה הקטע? אשאל אותך בחזרה: כמה שעות בילית בפגישות עם בעלך לפני שהתארסותם? בינו: באמת היה לכם כ"כ הרבה מה לדבר! קצת לא נעים אבל חבנו מודים שמצננו נושאי שיחה מכל האצבעות, כל בחור מחפש לפני הפגישה את השיטה המקצרת ביותר: "א"א 50 דקות... וגם אז הוא חושב: רבש'ע, מה נדבר? אבל מה, אין בריה! אתם צריכים להכיר! אחרת איך תדעו אם אתם מתאימים? לכן חייבים לדבר, ולא משנה באמת מה תוכן השיחה.

הרו בדיוק העניין עם ההתבודדות: אנו חייבים להרגיש קשר עם ה'! ולכן אני עכשיו יושבת בפגישה עם אבא שלי, שהוא גם החבר הכי טוב ואמיתי שלי. וגם אם בתחילת הכרותנו עדיין לא מספיק רכננו בשיחה לאט לאט תיפתחו ותתקרבו, עד שגיעו והיום שכבר לא תוכלו לוותר על הדיבור אתו! כי איך אפשר לגמור לדבר על כל מה שיש בלב?

ההתבודדות היא מפתח לקשר עם ה', קשר קרוב, בלי מחיצות ובלי יזופים, שווה לנסות.

יש עוד נקודה - חשובה מאוד - שרובצת על הלב בעינינו זה, והוא: מה עם ביטול תורה? ועל זה בעזרת השם בפגישה הבאה.

>>> המשך מעמוד קודם

אנחנו קשורים אחד בשני. כל פעם מחדש, העלייה שלי להקלחת אוויר והניסיון מחדש לחפש את החיון, עצם התנועה ללכת הלאה ולא להישאר בדיכאון ולא להישאר בכישלון ולא להישאר יודעה כואת, מי יודע את מי אני מרימה אתי ביחד.

עיקר תורת הנחמה של רבי נחמן, ולא סתם קראו לו 'נחמן', זה לגלות לנו סודות שאיבדנו, שמסבירים מה האמת שמאחורי חוויית המציאות שלנו. לנו נראה שהכל זה אנתנו, גם ההצלחה (הנדידה) וגם הכישלונות (התדירים...), הגאווה הזאת לוקחת לחשוב שעם כל הנפילות שלי אני מחריבה את העולם ואין לי עוד סיכוי. אבל האמת היא שאהה כאן כי השם רוצה שתהיה כאן, כי יש עניין שתהיה כאן, כי זו היא אמת הבניין, שכל אחת מאתנו נמצאת בכל מיני גליות פנימיות, ושם היא צריכה לחצות ללכת הלאה, לנסות, להגיד מילה של תפילה. אפילו מילה.

ואת הידיעה הזו, חשוב לו להבדיר לנו כבר בזמן השמחה הגדולה של קבלת התורה, כי זו היא קבלה אמיתית, להיות מומנה להנהגה שה' מתנהג את, בביטול ובשמחה, בין בעליה ובין בירידה, מתוך אמונה שזה לא סתם, זהו היא המלכה האמתית שלנו, להמליך את ה' בכל מצב. לטוב ולמוטב.

איך הגיבה הסביבה?

בהתחלה הייתי שקועה בהתמודדות שלי עם עצמי, ולכן פחות הייתי מוטרדת מהסביבה, מה גם שמושפתי מאוד העריכה את בעלי, ולכן קבלו את זה בצורה מבינה. בהמשך, כשכבר ממש נכנסנו לזה, השלמותי עם זה. ובסופו של דבר, ראיתי בברור איך הסביבה מקבלת את זה - לא רק בהבנה, אלא גם בהערכה שאני עושה את מה שטוב לבעלי.

ולסיים:

במשך הזמן ראיתי שלא הכל שחור לבן, גם דברים שלא התרגלתי לחשוב עליהם, או אפילו חשבתי עליהם כדברים שליליים או מזוירים, כגון: חצות, התבודדות, התבטלות לצדיק ועוד, דברים שהם סוג אחר של עבודת ה', קבלו מימד אחר, חשוב יותר ובעל ערך.

ונקודה נוספת. הרבה פעמים חשבתי לעצמי, שאם בעלי היה ממשך בדרך ה'רגילה' הייתי אמנם מקבלת שכן, אך הקב"ה רצה לזכות אותי יותר, והוא העמיד אותי במבחן: את רוצה לעבוד אותי או את מה שאת רגילה? אני הוא זה שמנסה אותך ואני הוא ששמתי את בעלך במקום הזה, תאמיני שזה הנתיב שלך ותקבלי שכן פי אלק.

י"ל ע"י ארגון נעשה ונשמע
טל: 0722-477774 פקס: 0722-155-701
דוא"ל: m072247774@gmail.com

הקבצו

בית וועד לחניכי הישיבות
העוסקים בתורת מוהר"ן מברסלב זיע"א

גליון
8

תמוז תשע"ה
נושא החודש:
בין המצרים

דרכה של תורה

מאמר תורני בנושא ע"פ תורת מוהר"ן

בין גלות לגאולה

והראיה לכך הוא קיומו של ה"כותל המערבי". ההשאה של הכותל המערבי - שנתר בדרך נס כמובא במדרשים - הוא כדי להראות לנו שביהמ"ק בעצם קיים. כי כל דבר שמיעוטו קיים - כולו קיים (וזה גם הסוד של קברי צדיקים). אלא שהוא מכוסה, ועלינו בסך הכל לגלותו. להבנת הדברים, עלינו לבאר מהו "בית המקדש", מדוע הוא נחרב [או יותר נכון 'התכסה'], וכיצד אפשר לגלותו.

ה"בית" של עם ישראל

בנוהג שבעולם, כאשר מדברים על "הקמת בית", או לחילופין, כשמדברים הלילה על "פירוק בית" - אין הכוונה לארבע קירות תקרה וריצפה. הכוונה במילה "בית" היא על חיי משפחה. כשזוכים להינשא ולהקים משפחה - אזי בונים "בית נאמן בישראל". וחלילה אם נאלצים להיפרד, אזי ה"בית" התפרק.

סוד זה התבאר כבר כמה פעמים: יהודי אינו נמדד רק בפעולותיו - מה הוא עושה או אינו עושה. אלא במהות חיי. "יהודי" הוא כביכול רק 'פלגופא', הוא רק חצי. החצי השני שלו הוא כביכול השי"ת. "כי חלק ה' - עמו", נשמתו של יהודי הוא 'חלק' אלוך ממעל, ורק כאשר הוא מתאחד עם ה'חלק' השני כביכול - אזי הוא שלם. זהו "בית המקדש". ה"בית" ששם כביכול התקיימו והתגלו חיי המשפחה של השי"ת עם עמו ישראל. שם הוא המקום בו כל יהודי בא לשלמותו, ומשם הוא מקבל את הכח לחיות גם ב"ביתו" שלו את המציאות של 'בית המקדש', כי בהארת בית המקדש אפשר היה להפוך כל פרט מחיינו לקשר 'משפחתי' כביכול עם השי"ת. ומפי שנאמר "ושכנתי בתוכם" - בתוך כל אחד ואחד.

חורבן בית המקדש הוא הביטוי לניתוק ופירוד של הקשר האמיתי הזה. כביכול התפרק ה'בית', והוגז הקדוש נפרדו זה מזה. ואז, תחת החיים הטובים והמאירים, החיים האמיתיים והנעימים - התחלנו לחיות חיי גלות וחושך, חיי ריחוק ובדידות, שכתוצאה מהם היו ועודם כל הצרות הקשים והייסורים של הגלות.

אבל כל זה למראה חוץ בלבד, כי אין באמת מציאות כזו. וכמו שאומר הנביא "אי זה ספר כריתות אמנם אשר שילחתיה" (ישעיה נ"א). לאמתו של דבר מעולם לא קבלנו 'ספר כריתות', ומעולם לא התפרק ה'בית'. כל שקרה הוא, שה'בית' - היינו הקשר - התכסה ונעלם. הגלות היא בסך הכל הסתרה. הסתרה גדולה וכבדה אמנם, אבל רק 'הסתרה', לא 'העדר'.

הגלות - חיפוש הגאולה

השי"ת יודע שהחיים שלנו אינם חיים - בלעדיו. כי יהודי, מה שיהיה ואין שיהיה, לעולם לא יוכל לחוש תחושת סיפוק ושלמות, וחיי תמיד יהיו חסרים ושבורים - עד שיתחבר אל ה'בעל' שלו, הוא השי"ת כביכול. ולכן, כאשר נוצר מציאות בו לא היינו מודעים לזה, וחיפשנו מקורות סיפוק אחרים, "אותי עובד מקור מים חיים, לחצוב

מי בין המצרים, בצורתם החיצונית - אינם חביבים כל כך. אלו הם ימים של אבלות וצער, כמובא בשו"ע באריכות פרטי ההלכות והמנהגים בימים אלו. בתקופה זו אנו מתאבלים על חורבן בית המקדש, ועל שאר הצרות שאירעו לעם ישראל בזמנים אלו, ולכן אלו הם ימים לא נעימים. ימים קשים.

הקושי הוא כפול. כי מלבד עצם הקושי להתעסק עם אבלות וצער, נוסף כאן הקושי להתאבל על משהו שלא הכרנו ושכבר עברו כל כך הרבה שנים מאז שאבדנו אותו. מי מאתנו יודע מה זה בית המקדש, ומי מרגיש בחסרוננו שיוכל להתאבל ולבכות על כך? ולכן לא פלא, שבלב רבים מקננת התעושה: מתי יעברו כבר הימים הללו, ויגיעו הימים הרגילים...

לעומת זאת, בספרים הקדושים ובפרט בתורת החסידות מצטיירת לה תמונה שונה, הפוכה כמעט. שם מצטיירים ימים אלו כימים מאד מיוחדים ונשגבים, בבחינה מסוימת אפילו יותר מימים טובים ממש. במהרה"א (בכורות

ח). כמבאר שעשירים ואחד ימים אלו הם כנגד כ"א ימים שמרה"ה עד הושענא רבה, ובשם צדיקים מובא שימים אלו מתחלקים ל"ג ימים (בחודש תמוז), וט' ימים (בחודש אב), כנגד "ג' מדות הרחמים (הנוכחים בפרשת העגל) וט' מדות הרחמים (הנוכחים בפרשת המרגלים). ועוד מובא על הפסוק "כל רודפי השיגה בין המצרים" שהוא נוטריקון: 'כל רודף י"ה - השיגה בין המצרים'. ועוד כהנה וכהנה.

ועולה על כולנה מה שגילו לנו חז"ל שלידת משיח - הדבר המשמח ביותר - אינו לא בפורים ולא בחג אחר אלא דווקא בחצות יום תשעה באב, כלומר, בשיא האבלות. ואין זה דרוש בעלמא, אלא יש לזה אף משמעות הלכתית לכמה דברים.

מדובר בהחלט בגישה שונה. וכאן הבן שואל: כיצד יסתדרו שני הכתובים המכחישים לכאורה זה את זה, האם אלו ימים של צער או ימים גדולים של התעלות, ומה למעשה ההתנהגות המתבקשת כתוצאה מכל זה.

ואם כבר, יש לשאול עמוק יותר: לשם מה בכלל היה החורבן, ואיזה תועלת ישנה מהגלות, האם זה קידם אותנו למקום יותר טוב? הלא ברור שאין כאן נקמה ועונש בלבד, אלא תיקון וכפרה, וכיצד זה אמור לקרות? כל אלו הם שאלות עקרוניות לכל השנה, אך כעת הזמן גרמא לברר אותם. להלן יתבאר הדברים ע"פ תורת מוהר"ן ור' נתן, בברט לאור המבואר בליקוטי מוהר"ן ח"ב סימן ס"ו.

רבינו נוקט לשון ברורה: "והנה מה שעבר אין, כי כבר נשרף בית מקדשנו". כלומר, איננו בוכים על מה שהיה בעבר. כי מה שעבר - אין. הבכייה היא רק על ה'הווה'. לא על העבר ולא על העתיד. זאת אומרת, בית המקדש שאנו בוכים עליו איננו משהו היסטורי, אלא משהו שאנו זקוקים לו כעת ממש. אם הוא קיים - טוב לנו. ואם לא - לא טוב לנו. והבכייה שלנו היא על בית המקדש שאנו רוצים כעת, כאן ועכשיו. בהמושך דבריו מתבאר, שלאמתו של דבר - בית המקדש קיים ועומד.

דבר המערכת

מטרת העלון

ב"ה אנו זוכים והעלון יוצא מידי חודש בחודשו, מיוחד בצורתו ונפלא בתוכנו. כאשר מידי חודש הוא מגיע לעוד ועוד אנשים, ונקרא בשקיקה ע"י אלפי בני תורה, מנער ועד זקן טף נשים. והתגובות חוזרות ונשנות - חמות ונלהבות, עם ציפה ל'עוד'.

זאת ההזדמנות להבהיר ולשוחח אודות המטרה. מה עומד מאחורי הוצאתו - ומטו היעד.

ובכן, העלון כשמו כן הוא: בית וועד נבמה ציבורית, לבני תורה-חניכי הישיבות, העוסקים בתורת מוהר"ן מברסלב זיע"א.

אין זה סוד. שהעולם בכלל, ועולם הישיבות בפרט - השתנה רבות בשנים האחרונות. כאשר מושגים שעד לפני שנים בודדות היו בבחינת 'כל יראד וכל ימצא', כיום הם נראים ונמצאים, ואף מבוזקים מאד. והכוונה כמובן לנימה החיובית שבדברים. כאשר דרך החסידות בכלל, ודרכו של מוהר"ן בפרט, מוצאים מקום מכובד, ואף קונים שגיחה בלבם של רבים רבים מבני הישיבות ובני התורה, כאשר לרבים מהם הוא הופך למקור חיים נובע, המדריך כל צעד ופסיחה בדרך, ומחיה כל פרט בחייהם.

ואין זה פלא. כי בדרך התפוכות שבה, בו שולטת רוח-השטות שליטה ללא מצינים, וההפקרה 'חוגגת' בכל פניה, בחוץ ובפנים, המציאות אינה מאפשרת להישאר אדישים. כנגד רוח הסתירה של השטות והמיאוס, מוכרחים רוח חוקה של קדושה, המרימה לא אהר טפח וטפחיים מעל כל המעובלות הון, או כדור תהפוכות שבה, בו מוכרחים רוח חיים קדושה, שתאפשר לנו לנשום אוויר נקי בתוך כל ההוזהמה הלזו. לבל ניתקן למות חלילה.

וגם אין זה מפתח. כי היום כבר יודעים כולם, שהדברים אמיתיים ומבוססים, שירים ונבואות, ולא רק שאינם סותרים או נוטים חלילה מהאמת וממהסודות המבוקלות מרובתנו, אלא אדרבה - מקבלת אליהם, מחוקת אותם, ומאפשרת לנו לחיות אותם באמת, מבפנים ולא מבחוץ. והמציאות - חוקה ככל דמיון, ומכל תיאור ותיאוריה. אנשים ונשים, בחורים ואפילו ילדים, לעשרות ולמאות, מעידים נאמנה כיצד קבלו את 'חיים' במתנה, והחלו לחיות חיים טובים ומתוקים של קדושה ודעת, עם עצות וכלים להתמודד עם הנסיבות, ולבנות לכל הדברים הטובים, שתמיד הלחנו עליהם.

מטרת העלון - להתאחד אחים וחברים לדעה, לברר יחד את הדרך הקדושה הונו, לדלות את הפגמים, ולחדד את העצות, כדי להפכם לנחת כלל, ולהחיות עם רב.

אנא, חברים יקרים: אין כאן 'מוציא לאור' הפונה למישהו אחר לספק לו חומר. אלא יש כאן במה שמיועדת לנו ונבנונו. והעלון אינו סוף פסוק, כי אם תחילתו. הפנים שלנו קדימה. וההמשך אמור להיות הרבה יותר חזק פעיל ומעמיל. העלון הקטן הזה - גדול יהיה, ועל ידו יבנונו את היסוד לדיון, ובהמשך לקובץ חודשי עם כרס שיכלול בתוכו את כל מה שאנו רוצים שהוא יכלול בתוכו.

ולא רק עלון. מטרת העלון בסך הכל לשמש כשופר עבור כל הדברים הראויים להיעשות, וכבר החלו להיעשות עבור העניין. עורר נא, התעוררו נא. להתאחד ולהתחוק יחד, לקבוע חבורות, שיעורים, סכתבים ושיעורים, ללמוד ולברר יחד את הדרך הנפלאה והמאירה הזו.

בקרוב ממש, נחל בפעילות רחבה יותר, ואף נשתדל להודיע על דברים מוסגות. חבר יקר - מה לך נדרם, לא לזמן שינה ורא, כי אתה תהיה הוא בא הארון אשר אנו מבקשים, עוד טיפ טיפה דחיפה מציניו, והוא כבר כאן.

הנושאים הבאים:

- אב - עבודת התשובה
- אלול - ראש השנה
- תשרי - חג הסוכות
- חשוון - עבודת הלילה
- כסליו - הודאה
- טבת - שובבים

המשך בעמ' ד <<<

בין המצרים

עיקב: משה, ממש החיינני בדברך בענין 'דרך הלימוד'. ובכותך הפ' סקתי להתבלבל מאנשים. ולא זו בלבד, אלא כל מי שראיתי שבאמת מעניין אותו האמת, הראיתי לו חלק מהדברים שאמרת לי, ובה' כבר כמה וכמה בחורים מושיבה התחילו בזכותי ללמוד הרבה ולהתחיל להיות קשורים באמת ללימוד התורה, אשרינו.

משה: אשרך. האמת שרק נגענו בענין זה בפעם שעברה, ויש עוד הרבה מה לדבר בזה, כמה ללמוד מהר וכמה להבין, באיזה חלקים של תורה להשקיע יותר - בגמרא או בהלכה או בשניהם, והאם כדאי לקבוע סדרים קבועים, ובאיזה אופן, ומה בנוגע ללימוד המוסר, והאם כדאי ללמוד זוהר וזוהר וקבלה, ועוד כמה וכמה פרטים, ובע"ה עוד נדבר על זה. אבל עכשיו רציתי לשוחח מעט על ענין האבלות של 'בין המצרים'.

עיקב: לא ידעתי שיש מה לדבר על זה. בסך הכל אלו ימים לא כל כך נעימים, ויש בהם כל מיני הגבלות הלכתיות לא כל כך קלות, [ויש הרבה שבאמת מקילים בזה בכל מיני קולות, מחמת חולשת הדור], אבל סוף כל סוף עוברים הימים האלו. בכלל, הנושא של אבלות הוא נושא שלא כך אוהבים לדבר עליו. זה משרה אווירה קודרת ולא נעימה. אבל אני מבין שיש לך מה לומר על הימים האלו, כמו על כל דבר...

משה: לי אין שום דבר מה לומר, רק אנחנו מנסים ביחד להתחזק עפ"י תורת מורה"ן ז"ע, שהוא באמת מדבר על כל הנושאים ממש.

ואכן, כמו שאמרת, אצל הרבה אנשים, הימים האלו הם ימים מעצבנים קצת שמחכים שיעברו, אבל באמת אלו הם ימים שבהם - בבחינה מסויימת - נבנה עיקר הקשר שלנו עם השי"ת; כי יש את הקשר שנוצר ע"י השמחה כגון במועדים ובשבתות וכיו"ב, אבל יש את קשר שנוצר דווקא ע"י הצער והגעגועים. שעי"ז מתגלה קשר חזק להשי"ת ולאור של בית המקדש.

עיקב: זה נשמע הגיוני. אבל כל זה אילו באמת היינו יכולים להצטער ולכבות על בית המקדש, אבל בינינו, איך אפשר להרגיש צער אמתי על חורבן בית המקדש, בזמן שכבר עבר כ"ב הרבה זמן מאז החורבן? משה: אתה צודק לכאורה. וכנראה שמוזה נובע הקושי של הרבה אנשים להתחבר לימים האלו של בין המצרים ותשעה באב; אבל האמת שחורבן בית המקדש אינו דבר שהיה לפני אלפיים שנה, אלא הוא וורה אתנו כאן ועכשיו, בכל יום ויום מהמבורק ועד הערב, עשרים וארבע שעות ביממה.

עיקב: למה אתה מתכוון?

משה: פשוט מאוד. תיגש אל כל בחור או אברך, תשאל אותו: הכל ססדר אצלך? יש לך כל מה שאתה רוצה? הוא בוודאי יענה: לא! והכי וונה בין בגשמיות ובין ברוחניות.

בגשמיות, עם ישראל סובל הרבה מאוד, קשיים בפרנסה, שידוכים, צער גידול בנים, מחלות קשות וכו', וכל זה הוא בעצם המציאות של חורבן בית המקדש. כי באמת עיקר השפע בעולם הוא בשביל עם ישראל, אלא שבגלות השפע בא בעיקר לאומות העולם ועם ישראל יונקים מהתמזצות, ולכס כן נראה המצב.

אבל בא נדבר בעיקר ברוחניות, שדרך כלל זה יותר בראש שלנו. כולנו מתמודדים עם קשיים רוחניים כגון חוסר חשק ללמוד או להתפלל, לא תמיד קל לנו לאהוב כל יהודי, לכל אחד יש פרטים בעבודת ה' בבאים לו בקושי גדול, ומדוע כל זה אם לא מחמת חורבן בית המי קדש? א"כ, החורבן הוא כאן ועכשיו. לא רק פעם. ועל זה בוודאי אנו יכולים לכבות ולהצטער.

עיקב: דברים נפלאים. ממש פתחת לי את העיניים. כעת אני מסתכל אחרת על העניין. ובכן, מה למעשה אפשר לעשות בימים האלו? הרי סוף סוף יש לנו בעיקר את ההלכות הישנות של אבלות, ואין אנחנו יכולים להתחבר לפימיות העבודה של הימים האלו?

משה: ראשית, אפשר וכדאי לחשוב כמה שניות ביום, ובפרט בעת שני מנעים מכל מיני דברים בגלל האבלות, לעצור ולחשוב: על מה אנחנו אבלים? על זה שאנחנו רחוקים מהשם, ולא יכולים לחיות את כל הזמן באמת ובשמחה. וכל מחשבה כזאת היא כבר הרבה מאוד.

בנוסף לזאת, כדאי מאוד להתחזק ולומר תיקון חצות בימים האלו, אם אפשר בחצות לילה - מה טוב, כי הוא עת מאוד מסוגלת לזה כל ימות השנה ובפרט בימים אלו; אבל אם קשה, אז לפחות בחצות היום,

כמובן בדברי הארז"ל ומובא ג"כ במשנ"ב [סוף סי' תקנא, ויעו"י"ש בביאורו"ל] בימים אלו ראוי לומר תיקון חצות ביום, והוא תועלת לנפש. ובאמת עצם המילים של המזמורים והקניות עם מעט שימת לב, יש בהם בכדי להביא געגועים עזים להשי"ת, וזער עצום על חילול כבוד שמו יתברך בעולם, ורצון חזק שיתקון כל זה.

וכל שכן כשמכניס קצת מחשבה על המצב האישי שלו, ומפרט בדעתו כמה נקודות שכואבות לו אישית הן על עצמו והן על המצב בעולם, כמו הפריצות שיש בעולם וכדומה, כל אחד כמה שזוכה להרגיש קצת כאב לב.

ובאמת, בכל השנה כדאי לייחד זמן ביום לשוחח ע"י עם השי"ת הן על עצמו והן על מה שקורה בעולם, וכמו שכבר דברנו פעם, אבל בימים אלו חשובה עבודה זו ביתר שאת וביתר עוז, כי זהו עיקר האבלות על החורבן, ועבודה זו חביבה מאוד לפניו יתברך, חוץ ממה שזוכה ע"י

בית היין

בניית ביהמ"ק - ע"י האבלות

והנה מה שיעבר אין, פי קבר וישרף בית מקדשנו. אך פעת, שהשם יתברך מצפה לשוב אלנו ונחזור ולבנות בית מקדשנו, ראוי לנו שלא לעכב חס ושלום בנן בית המקדש, רק להשתדל בבנינו.

על פן מאד צריך להזהר לקום בחצות, להיות מתאבל על חרפן בית המקדש, פי אולי בגלגול הראשון היה הוא הגורם שייחרב הבית המקדש, ואפילו אם לאו, אולי הוא מעכב עתה בנן בית המקדש, ונחשב גם פן כאלו הוא גרם להחריבו (עין ירושלמי יומא פ"א ה"א). על פן צריך להזהר מאד לקום בחצות, ולהיות מתאבל מאד על חרפן בית המקדש, והשם יתברך הקטיח לכל המתאבל על ציון לשום לאבלי ציון "פאר תחת אפר" (ליקוטי מורה"ן ח"ב סי' ס"ו)

אמירת תיקון חצות על עצמו

אמר: שעל ידי אמירת תיקון חצות יכולין לקרש שיתחן את כל אשר עם לבבו, כמו על ידי התבודדות. פי מסתמא אין אומרים חצות על העבר, ועקר אמירת חצות הוא על מה שציעשה עכשיו עם האדם, וכשיאמר חצות בבחינה זו, יכולין למצא כל אשר עם לבבו פתוך אמירת חצות (שם סי' ק"א)

עיקר האבלות - על פגם אמונת חכמים

וזה בחינת בין המצרים, שאז מתאבלין על חרפן בית המקדש שגורמו המגדלים, פמו שאמרו רבותינו זקונים לברכה על פסוק: "ויבכו העם בלילה ההוא" - אתם בכיתם בכיה של חנם, אני אקבע לכם בכיה לדורות, ועל-פן צריכין להתאבל מאד על זה.

ועקר הצרה הגדולה מן הכל, היא ההסתלקות וההעלקמה של הצדיקי אמות, שנסתלקו ונתעלמו בעונותינו ואין מי יעמוד בעדינו, פי כל חטא המגדלים וכל חטא העגל שגורמו חרפן בית המקדש, וכן כל העשיר נסיונות שנסו אבותינו את הקדוש-ברוך הוא במדבר בלם היו על-ידי פגם המחלקות, שחלקו על משה והתלוננו עליו ולא שקיעו לדבריו. פמוכן בכל פרשיית התורה הקדברים מזה, כמו שקטוב שם בפסוק: "וילוו העם על משה ועל אהרן וכו'", וכן הרבה. וזה גרם כל החרבנות.

וכן עתה, עקר אריכת הגלות הוא, על-ידי המחלקת על צדיקי אמת והאמת נעדרת. ועל-פן צריכין לבנות ולציעק מאד על זה פמך נפש. ועקר הפגם הוא בחינת מחלקת קרח ה"ל, שהוא

י"איר לו אור מאהרת ביהמ"ק, ויכול לזכות דווקא ע"ז להצלחה גדו לה בתורה ועבודת ה', ולהתקרבות חזרה להשי"ת.

עיקב: נראה לי קצת מוזר לקחת את הזמן שמויעד להתאבל על חורבן בית המקדש, ולחשוב על הדברים הקטנים שמפריעים לי.

משה: אתה צריך להבין שזה עצמו חורבן בית המקדש. אקריא לך לשון קצר מדברי מורה"ן [בספר ליקוטי מורה"ן תניינא סימן קא] ותבין יותר: אמר: שעל ידי אמירת תיקון חצות יכולין לפרש שיחתו את כל אשר עם לבבו כמו על ידי התבודדות. כי מסתמא אין אומרים חצות על העבר, ועיקר אמירת חצות הוא על מה שנועשה עכשיו עם האדם, ככשיאמר חצות בבחינה זו, יכולין למצוא כל אשר עם לבבו בתוך אמי רת חצות, כי זה עצמו הוא חורבן בית המקדש.

וכבר הבטיחו חז"ל שכל המתאבל על ירושלים, זוכה רואה בבנינה, והכוונה, בין על הבניין הפרטי, ובין על הבניין הכללי שיבנה בב"א.

טעימה מתורת מורה"ן על הנושא

פא על-ידי גסות ונגאות, שכל אחד חפץ בכבוד. פי מי שמיטבל כבודו נגד כבוד הצדיק האמת, פודאי לא יפל לעולם אף אם יעבר עליו מה, פי הצדיק יכול להאיר בו בכל מקום הידיעה ש"מלא כל הארץ כבודו וכו" פ"ל. אבל אם חפץ בכבוד עצמו אזי אינו יכול להתקרב להצדיק, בפרט עתה פדורות האלו שצנצנת האמת קבצה קיאר ונשלה אמת ארצה וכו'. (ליקוטי הלכות, נטילת ידים ה"ו אות ע"ד)

עיקר גלות הנפש - הוא עצבות

פי עקר גלות הנפש הוא העצבות, וכל מה שיעצבות מתגבר יותר מתגברין יותר התאוות, בפרט שנגעו התאנה הפלילית, וכן חוזר חלילה חס ושלום ויצרף לזה תאנות קמון וטרדת הפרנסה פחינת בעצבון התאכלנה וכו'. וכמו שפמבאר בהתורה "ויביום הפפורים" (פסיקנו נו) קענן עצבון ידים וכו', עד שפמעט תצא נפשו חס ושלום, לולא ה' עוררתה לנו שמאיר עלינו מרחוק בכח הצדיקי אמת לשפמח נפשותינו על-פי דרכי העצות העמקות של הצדיקי אמת. (ליקוטי הלכות, הודאה ה"ו, אות ח)

תפכל שעקר כל הגליות שעקמם גלות הנפש פידוע, העקר הוא העצבות שמתגבר בכל פעם על נפש הישראלי, ובפרט כל זמן שלא נודפדעו עדן והוא חותר לשוב, ונעשה עמו מה שציעשה שמתגרה בו הפעל דבר קיאר, ועקר התגרותו הוא פנענן העצבות. (שם אות יד)

על-פן מי שרוצה להשתדל בתקון אחריתו, צריך לצעק בכל יום בפרט בחצות לילה על עוונותיו שפמעקבין בנן בית-המקדש, ועקר הצעקה והכביה על עמוב ומניעת השמחה כמו שפתיב: "שבת מושל לבנו" וכו', וצריכין לצעק ולהתפלל עד שיתחם ה' יתברך עלינו, וינחמנו מעצבון לבנו, וישפמנו בישועתו פמה שפכר זכינו לקבל התורה ולהתקרב לצדיקי אמת, ולשפמח בכל נקודת התורה והמצוות שאכינו פכר בחסדו ונפלאותיו הרבים.

והעקר לשמוח בסיוד האמונה, שהיא בחינת יסוד הבית-המקדש שפציא דוד שהוא בחינת משיח, שזה אי אפשר להרס לעולם. פי לא התריבו רק הבנן שעל היסוד שהם בחינת ג"ג, פי כלל הבנן נגד היסוד הוא בחינת ג"ג. וזה בחינת "מה לך אפוא פי עלית פלך לגנות", שהפסוק אומר מה לך אפוא ומה אתה מתפאר כל כך פי עלית פלך לגנות. שכל החרפן הוא רק שעלית פלך לגנות, להתריב הבנן שעל היסוד שהוא בחינת ג"ג. אבל יסוד הבנן שהוא עקר הבנן אי אפשר לך להרס לעולם פ"ל. (שם אות סח)

תיקון חצות

חמושג "תיקון חצות" הפך מזמן למשהו ששייך לדורות קודמים, וגם אז רק לצדיקים גדולים או מקובלים. לדבר על זה, זה כמו לדבר על "קרן פסח" או על "תרומה טהורה". ברוב הסיפורים הוא כבר לא מופיע - לא לפני שחרית ולא אחרי מעריב. בקיצור, הלכתא למשהא.

אך כידוע, מוהר"ן זיע"א לא השלים עם המ'חקה' הזו, והוא לא נמנע מלדבר על גודל העניין של קימת חצות בכלל ואמירת "תיקון חצות" בפרט. והגדיל לעשות במה שאמר "עיקר עבודת איש הישראלי הוא לקום בחצות הלילה" (שיחות הר"ן אות ש).

ואכן, כל מי שנגע מעט בפנימיות התורה - רואה כי מדובר בנושא יסודי מאוד. בוהר הקדוש אי אפשר לדפדף כמה דפים בלי שהוא מזכיר שוב את הנושא, ובדברי האר"ז מתגלה שכל עבודת היום מושתתת ונובנה כמעט רק על זה. עד כדי כך, שהיכולת שלנו להניח תפילין הוא רק ע"י קימת חצות. [ובזכות אלו שקמים בחצות, יכולים כולם להניח תפילין]. ופנימיות העניין מתבאר היטב בדברי מוהר"ן בכמה מקומות, ובפרט בהלכות השכמת הבוקר הלכה א'.

ובאמת, מי שזכה לטעום את העבודה הנפלאה של קימת חצות, ובפרט את אמירת ה"תיקון חצות", אינו נצרך להסברים ולשכנועיים, כי המתיקות שבוה עולה על הכל, ומורגש בחוש כמה הוא משפיע על הנפש לטובה, ועל כל סדר היום והחיים, ועבודתו ה'.

כי אמנם, במבט שטחי נראה לכאורה שאמירת תיקון חצות, ובכלל ההתעסקות עם הצער והאבלות של החורבן - הוא עבודה לא נעימה, ומכאי עצבות ודכדוך. אך באמת ההיפך הוא הנכון. כי כל אחד יש בו מומילא הרבה צער ועגמת נפש, ובדרך כלל שורה איזה עגמומיות קבועה בנפשו. וממילא דווקא ע"י שמרכיזים את זה לתוך האבלות על החורבן [כמו שאמר רבינו שכל אחד יכול למצוא את כל מה שעובר עליו בתוך תיקון חצות. וכן באמירת תהלים] - מתנגק החוצה כל המוריות והעגמומיות הצברים בפנים, והנפש נהיית נקייה ובוררה, משוחררת ושמהח. והדברים ידועים, בדוקים ומנוסים.

והנה לא באתי בשורות אלו לעורר על עניין זה, אם כי יש בהחלט הרבה מה לדבר בו, ועוד חזון למועד א"ה. אך באתי להיפך - לחזק ולהראות כיצד העניין שייך ובר השגה לכל אחד.

כי כעת הזמן גרמא, בעמדנו בימי בין המצרים, שכמבאר בדברי האר"ז [ומבאר במשנ"ב ס"ח תקנ"א] בימים אלו, מלבד העניין הקבוע של תיקון חצות בלילה, יש עניין מיוחד לישב בחצות היום [או אח"כ עד סוף היום] ולבכות על החורבן כחצי שעה. ונהוג לומר אז "תיקון רחל". וזה בוודאי עבודה יותר קלה ונגישה לכל אחד, כי יום כולם ערים, והשעות אלו הם שעות 'בין הסדרים', וממילא אפשר לחטוף עבודה יקרה זו.

ובדידי הוה עובדא. לפני כמה שנים, כאשר לא עלה בדעתי כלל - אפילו על צד הרתוק והדמיון - העניין של קימת חצות. והזמן ליד בימי בין המצרים לפתוח סידור כדי לומר תיקון חצות בצורה היום, והסידור היחיד שמצאתי שם תיקון חצות היה סידור של ברסלב. ושם, קודם התיקון, מופיע תפילה (מליקוטי תפילות) לזכות לקום בחצות לילה. והנה ברגע הראשון לא הסתכלתי על זה כמובן, כי מה עניין שמיטה לחר סיני. אך במחשבה שניה נמלכתי בדעתי, ואמרת: מה יזק לומר לפחות את התפילה. ואמרת, בלי שום מחשבה לקיים זאת למעשה.

אך רבות מחשבות בלב איש וגו'. ומיד לאחר תשעה באב, כשהגיעו ימי 'בין הזמנים', עלתה מחשבה בראשי: מדוע לא אנצל את ההזדמנות בימים אלו לקום חצות. וממחשבה למעשה, זכיתי לחטוף כמה לילות כאלו. ומשטעמתי את הטעם הטוב, לא חלפה תקופה ארוכה, וכשהגיעו לילות החורף, התחלתי 'לחטוף חצות' פה ושם, עד שזכיתי להפוך זאת לסדר קבוע.

הנה כי כן, כל אחד יכול לטעום את הטעם הערב של תיקון חצות בימים אלו. ומותר אף להתפלל 'על הדרך' לזכות לחצות לילה, ולהיות מוכנים שבימים המימים, או בלילה מן הלילות זה עלול לקרות.

ומקבלין דין מן דין

בעניין ההתקרבות לברסלב

להתייחסות לסביבה הקרובה

אני אברך ליטאי שנתנה לקרוא בעלון הקבצו. רציתי לשתף את הקוראים בנקודה מסוימת בדרכם של המתקרבים לברסלב שיכולה להיות קלה ונעימה יותר.

שמותי לב שהרבה מהמקורבים הבאים מבתים ליטאים חזקים, עוברים מסכת לא קלה עם ההורים/שווער/צוות בשיבה וכו', הם מנסים להסביר ולהתנווכח, וכשלא הולך הם מנחמים את עצמם שזה 'מניעת' וממשיכים הלאה.

לדעתי אם היו מקבלים קצת הדרכה איך להתייחס להורים, מה לומר ואיך לומר, היו מפחיתים ברמה משמעותית את ההתנגדות. כי באמת ההתנגדות מובנת מאוד. תחשבו על ת"ח בן חמישים, שפתאום מגיע אליו החתן הצעיר או הבחורצ"ק שלו, וגם אם לא אומרים זאת במילים מפורשות הם משדרים שהנה הם מצאו משהו מיוחד שהוא לא מצא, וסוף כל סוף הם מרגישים רמה אחת מעליו, מה זה גורם אם לא חומה שמתגבהת בין שניהם, ועל רקע כזה נהיה קשה לגשר.

לכן העצה היא, להציג את השינוי כאילו מדובר במשהו אישי, שלי זה מאוד עוזר ומאד מתאים, וכן המתנגד לא נכנס לפגיעה אישית. לדוגמא: "הייתי ככה משבר של לימוד, כמעט התייאשתי, חשבתי שזהו אין לי סיכוי, ברגע האחרון משהו הקריא לי קטע מספר של ברסלב, וזה פשוט דיבר אלי, נדלקתי והחלטתי שאני חייב את זה בשביל להמשיך ללמוד". או: "אתה יודע שאני כזה 'נערוויסט', ברסלב פשוט מרגיע אותי". או: "אני בעל רגש, ואני חייב למצוא מקום לבטא את זה". וכן הלאה על זה הדרך.

זה אולי קשה כשהאמת בוערת לך בלב, להשפיל את עצמך בטענות כאלו ואחרות, אבל על זה נאמר: 'אל תהיה צודק, תהיה חכם'. מי שיתבונן בריעון פשוט זה, יראה שאין בו שום חיידוש אבל זה מדהים כמה שזה עובד.

גישה זו נכונה בכל תחומי החיים. בשלום בית, עם החברותא, עם השכן, עם הילדים המתבגרים וכו' - לא להכנס לוויכוחים שיגרמו לשני להתבצר בעמדתו, אלא תמיד לענות "אתה צודק אבל", וגם אם בסופו של דבר כולם הבינו שאתה חושב בדיוק ההיפך, בכל אופן הנימה משפיעה, הנימה פותחת את הלב של השני לטעונו אותך.

בתקווה שהדברים יהיו לתועלת.

א.פ. בית שמש

דרך אישית לכל אחד

לפעמים אנשים שואלים: אם באמת בספרי ברסלב יש כאלו עצות לעבוד את ה' בכל מצב, וכאלו דרכים להגיע לתכלית השלימות, וזה דעת לכל אחד ולכל עין בחיים, א"כ מדוע לא רואים את כולם "עובדים" ו"עוסקים בעבודת ה'", ויש אפילו הרבה שלא לומדים כל היום, ויש כאלו שמונחים ועוסקים בגשמיים ובדברים של תבל וזול וגם, ויש אנשים 'קלילים' וכדו', איך יתכן כדבר הזה?

התשובה היא: א. לא כל מי שנושא על עצמו את התואר 'חסיד ברסלב', הולך בדרכו הקדוש של מוהר"ן, ומקיים את עצותיו. יש הרבה שנולדו אצל הורים ברסלבים, והם עצמם אינם חיים עם זכרון התכלית, וממילא אינם מחפשים לעבוד יותר ויותר את ה', והם בעיקר ברסלבים בסממנים חיצוניים.

ב. הסיבה העיקרית היא, כי כל אחד עובר עליו מה שעובר, ויש הרבה נסיגות ועלויות וירידות, ולכן כלפי חוץ לא תמיד ניכר התועלת המרובה שיש מזה, כי עיקר ההשפעה היא פנימית, שיש דרך להתחזק בתוקף הנסיגות והבלבולים, ע"פ עצותיו הקדושות של מוהר"ן.

ג. יש הרבה שאינם מחפשים לשנות את כל עבודתו ה' שלהם ע"פ תורת מוהר"ן, אלא לוקחים נקודות מנמו. אחד שואב חיות מעצת ההתבודדות, השני שואב חיזוק מעצת ההתחדשות, השלישי קיבל בעיקר את עצת השמחה, והרביעי את תיקון הכללי, כ"א עם החלק שלו, וממילא לא שייך להקשות' אם הוא ברסלבער איך הוא עושה כך וכך ומדוע אינו עושה כך וכך'.

ד. מוהר"ן אמר בעצמו שעל כל מה שצויה לעשות יש כבידות מיוחדת המונעת מלקיים דבריו, וממילא לכל אחד לוקח עמו זמן שמצליח לשבור את המניעות שלו.

בקיצור: אף אחד לא מייצג את ברסלב, ואף אחד לא מתיימר להיות כך. כל אחד משתדל ללכת בדרך רביה"ק כפי כוחו, ולקבל משם עצות לנסיגותיו ולקשייו, וברסלב לא נמדד ע"פ אנשים אלא ע"פ מה שכתבו בספרים. ואין

שום דבר בעולם שיוכל להפחית ולהוריד מהאמת שבספרים ושברדכו הקדושה, ומי שילך עם האמת הזה בודאי יצליח.

וממילא, המסקנא היא, שמי שרוצה לדעת מה זה ברסלב - לא יסתכל על פלוני ועל אלמוני - אלא ילמד בספרי ברסלב במניין, וכן מי שכבר נמצא במניין, אל יתפרה בדברים מסוימים מחמת שרואה הרבה אנשים שלא עושים דבר פלוני או דבר אלמוני, או שרואה אנשים שעוברים להדיא על דבריו של רביה"ק, ובוודאי שלא יפרש משום כך את דברי רביה"ק באופן שונה ממה שזה באמת. וגם ע"ז נאמר דברי רביז"ל שצריך לקיים בעצמו "אחד היה אברהם", ועליו לשנס מותניו וללמוד את הספרים באמת ובתמימות, ולשמעו לדברי הצדיק, ועפ"ז לעבוד את השי"ת.

אך יש להוסיף נקודה כללית בעניין. והוא, שבאופן כללי שחילוק בין ברסלב לשאר מקומות, וזאת מכיון שברסלב היא עבודת ה' בלבד, ולכן אינה צריכה להיראות בצורה כזו או בצורה כזו, בברסלב יש אור של צדיק שגילה תורות כאלו, שמתאים לכל אחד - מהפחות שבפחותים עד שהצדיק שבצדיקים - וכל אחד מקבל את האור ומוציא משם עצות לפי בחינתו ותיקון נפשו, ולפי סדר הבריורים שהוא צריך לברר, וממילא מוכרח שכל"א יהיה שונה מחברו, ויקבל את הדברים בצורה אחרת לפי הנקודה שיש בו וכן בחבירו.

וכן הוא הסדר האמתי שכל"א גדול וצומח מכיוון אחר לגמרי, וא"א לתת כללים וקוים ברורים ומפורטים בתורת רביז"ל, וכ"א שונה מחברו, וגם בשיחת חברים, אין המונה שכל"א מקבל נקודת חברו כמו שהיא אצל חברו אלא צריך לקבל ההארה בכלליות לפי מה שהוא.

וממילא לא שייך להתחיל למדוד את ברסלב כך וכך וכו', ואם רואה דבר שאינו הגון בחברו, או טעות חלילה, ידע שהחיסרון מצד המקבל בלבד, ולא מצד המשפיע. וגם על דרך זו נאמר "צדיקים ילכו גם ומושיעים יכשלו גם". ויש עוד הרבה להאריך בזה, וגם במכתבי מוהר"ן זצ"ל בעלים לתרופה הוא מוהיר שלא יסתכל על מה שאנשים לא מקיימים את הדברים ומונעים מעבודת ה' - אפילו אנשים שבין אנשי שלומנו'.

ג.פ. מודיעין עלית

ברסלב "משלים" ולא "מוריד"

שלום וברכה. רציתי לשתף את הקוראים בנקודה מסוימת, כפי שנראה לי מהמבט שלי:

ידוע שהעניין של מוהר"ן הוא 'כלליות' גדול מאוד, והוא כמו נהר שמתפצלם ממנו המון שבילים ונתביבות ודרכים שונות. כי כל אחד בא עם מצמומו והכלים המיוחדים שלו "שיפיריש לו דרך לפי שורש נשמתו" (ענין ליק"מ סימן ד' וסימן ס"א), ועל כן כל אחד 'מאיר' לו העניין באופן שונה, ואנ"פ שיש הרבה "צד השווה" בין כולם, בכל אופן "לא ראי זה כראי זה".

והנה מיוחדים המה בני הישיבות הק', והיסודות החזקים שקבלו מרבותינו גדולי ראשי הישיבות ובעלי המוסר וצוק"ל, וכאשר באים המה לקבל תועלת מספריהם ותורתו של מוהר"ן, נדמה כי עליהם 'לוותר' על כל היסודות הללו.

כי כידוע לבאי שערי תורת מוהר"ן, שכדי לקבל תועלת שלמה - נצרך "ביטול", כמבואר בס' קבג "העיקר והיסוד שהכל תלוי בו... ולקבל דבריו על כל אשר יאמר כי הוא זה דבר גדול ודבר קטן, ולבלי לנטות מדבריו... ולסלק דעתו כאילו אין לו שום שכל מבלעדי אשר יקבל מהצדיק..." ע"ש. ואמנם בוודאי בכל לימוד בספריו הק' וקוים עצותיו הק' יש תועלת גדולה, אבל לקבל תועלת שלמה מוכרח ה"ביטול" כנ"ל.

אבל האמת היא ממש להיפך. "ההפתעה הגדולה" היא, שכל מי שמתחיל ללמוד את דבריו ולקיים את עצותיו, אוי תחת שהיה נראה לו מתחילה שעליו לקרוע חתיכות מ'עצמו', ולוותר על "סודות אמנותו", [סודות חינוכו בבית המדרש שנתגדלו בו], הוא מגלה שאדרבה, ההיפך הוא הנכון, שדווקא כעת הוא מתחיל להבין את כל אשר הבין בעבר באור חדש וברור, ומאיר לו ההבנה שהכל אמת וצדק, וכל דברי הצדיקים משלים זה את זה. [ולדוגמא קטנה, אף שמשקיע זמן, להתבודדות ותפילה, והשתטחות על קברי צדיקים - דברים שלא התחנך עליהם, מ"מ מאידך, החיות שלו בלימוד התורה עם בנהירות והזיכרון וכו' וכו', הרבה יותר מקודם].

והרי זהו ממש עניין "אמנות חכמים", כפי המבואר בס' ס"א "שיהיו חוזרים ונחשבים אצלו כל הספרים" בחינת "וספר כתב איש רבי", ע"ש ודו"ק.

ידידים דו"ש בל"ג

ח.ב.צ. עידו"ת קרית ספר - מודיעין עלית

סיפורו של הרב יוסף א. ביתר עילית

ספר לנו מעט על הרקע שלך:

התחנתי בשיבות הקדושות. ויחד עם כל הדברים הטובים, ספגתי גם כמור רבים - את ההתנגדות לברסלב. ההתנגדות תמיד נשארה בתוכי רושם כללי ש"יש שם בעיות". לא ידעתי מה הם הבעיות, רק ידעתי שיש. בתור אברך, שאלתי פעם את ראש הכולל שלי: מה הבעיה עם ברסלב? הוא שם את שתי ידיו הכבדות על כתפי, הצמיד אותי לקיר ואמר בתקיפות: "הקב"ה שונא עבודה זרה!" ה"מסר" היה ברור וחד.

במשך הזמן, הדומן לי בהשגחה לעסוק בעיון בכמה סוגיות הנוגעות לצניעות הנשים. מטבעי אני טיפוס מעמיק, הייתה לי סיעתא דשמיא מיוחדת לקבל בהירות בהרבה מהנושאים הללו, עד שהחלתי להגיע הרבה בקשות למסור שיעורים בנידון. ומכך התגלגלו העניינים שהתחלתי לעסוק בפעילות כללית של החדרת תודעת הצניעות בציבור החרדי בכלל והציבור הליטאי בפרט. המציאות שנגלתה לעיני הכתה אותי בהלם מוחלט. קודם כל זיהיתי עד כמה התודעה בציבור לוקה בחסר קריטי, ויחד עם זה, למרבה האירוניה - אין כמעט שום מוכנות לשמוע! בציבור: גם 'עם הארצות' וגם סתימת אוזניים, כמעט טוטלית. מה שגורם ממיילא למצב של קטסטרופה ממש. ואין עם מי לדבר... [אינני מתכוונת לדיבורי מוסר ותוכחה, כי אם לבידור הלכתי של הסוגיא]. המציאות הזו סחררה אותי, וזעיקה אצלי את כל המערכות, חשבתי לעצמי בחרידה: מה קורה עם כלל ישראל? מה עושים? מה יהיה?... המציאות הזו הרחיקה אותי מציבור הליטאי אליו השתייכתי, אבל מאידך לא מצאתי לאיפה אני יכול להשתייך.

איך כרתה את ברסלב?

לשם כך, אני חוזר מעט אחורה. בימי בחרותי סבלתי הרבה מחולשה פיזית. לאחר מכן התחזקתי, אך כעבור תקופה מנישואי - העניין חזר על עצמו. התחלתי שוב לחוש חולשה, שהלכה והתחזקה עם הזמן. מכרה של רעייתי הציעה כסגולה שאני אסע לאומן והיא תשלם חצי מהכרטיס. היות ומיילא לא הצלחתי הרבה ללמוד, עקב חולשתי וטרודתי המרובות, חשבתי שזה יכול להיות לא רע, להתנתק מהכל לכמה ימים למקום של רוחניות מוגברת. נסעתי, בלי לדעת כמעט כלום על מוהר"ן. עד כדי כך שגם כאשר הייתי שם לא ידעתי מהי הרהי"ת. צורך לגשת לציון. בסופו של דבר כן אמרתי את התיקון, ובסך הכל נהניתי מהאווירה במקום. ולעצמי אמרתי: שלא אתנגד להגיע לכאן שוב. כשתחזרתי. נגש אלי אחד מחברי ששטע על נסיעתי, ומתוך דאגה 'כנה' הביא לי קונטרס שכתב מישהו מצפת, ובו דברי 'ביקורת' וליצנת על ברסלב. קראתי את הדברים, ואת ה'טענות' החריפות, וראיתי את כל הציטוטים שהביא ממה שמוהר"ן דבר על עצמו, כוחותיו, ומעלתו. מסקנת הדברים אצלי הייתה שאין שלא יהיה יש כאן משהו ענקי, או שזה אמת לאמיתה ויש כאן משהו נשגב ונפלא שאיננו זוכה להבין... או שיש כאן מחדל כביר בהנהגת גדולי ישראל, כאשר במשך עשרות שנים התגנבה למחננו "שיריטה" בסדר גדול מבחיל שכזה, כאשר אף אחד, אבל ממש

אף אחד, לא ראה לנכון לקום ולעורר משהו בנידון עד שקם אותו האחד מצפת... דבר בלתי הגיוני בעיני!

החלטתי שאני מוכרח לעמוד על טיבם של דברים, ולאחר בירור הגיעו אלי הקונטרסים "תרומונה קרנות צדיק" ו"שפת אמת תיכון לעד", קראתי אותם בשקיקה, והדברים התיישבו היטב על לבי, והסדרו היטב עם המחשבה הראשונה הנ"ל, לפיה יש כאן באמת משהו גדול ונשגב. הבנתי בודאות שכל מה שמ'כר' לי על ברסלב הוא הבל בבלים, וההיפך הגמור הוא הנכון. למרות זאת, עדיין לא עשיתי שום צעד בנידון, ונתתי להשגחה להוביל אותי.

ומה היה לבסוף?

במשך הזמן התחנתי בדבר פלא. בעוד בציבור החרדי הכללי, ישנה הסתייגות גדולה מלשמוע חידושים ובידורים בנושא הצניעות - בציבור של ברסלב המציאות הייתה שונה מאד, לטובה... בדרך כלל כאשר הייתי נכנס למסור שיעור - בכוללים ובבתי מדרש - תמיד, אבל ממש תמיד, היו כמה מתוך הקהל שהיה חשוב להם להראות שאינם מסוגלים לסלוח לי על מה שאני מגלה שיש להם מה להשתפר בנידון, והיו גם כאלו שלא נמנעו מגילוי תקופנות ובוז וכדו, ואילו בציבור של ברסלב העסק היה נראה אחרת לחלוטין, ראשית, המודעות שלהם לצניעות לכתחילה הייתה ברמה יותר גבוהה, שנית, וזו ההפתעה הגדולה - גם בקרב אלו שהמבצעים בביתם היה רחוק מלהיות מתוקן, הייתה הקשבה גדולה לנידון, הם גילו התעניינות, תמכו ועודדו, וממש שמחו לשמוע. בעוד אצל הכלל היה נראה כי צניעות זו מכה ועונש משמים, בברסלב ראו זאת כחוויה, הדברים עורר אצלי פליאה גדולה - מאיפה באה להם המוכנות הזו לשמוע מישהו שמלמד אותם על הפגמים שלהם? תשובה לא הייתה לי.

בינתיים החולשה שלי גברה, והגעתי למצב שהייתי מרותק למיטה ביכולת לעשות שום דבר כמעט. מצאתי את עצמי שורף את הזמן בבית, עם הרבה שאיפות ומעט יכולות. ביום כן הימים החלו עניינים בחי' להסתבך מעל לכל דמיון, אינני יכול לפרט, אבל המצב היה הרבה יותר מקטסטרופה, צרה רדפה צרה, הייתי בלחץ אטומי ולא היה לי עם מי להתייעץ. כספיים התפזרו בלי סוף, יחד עם התרוצצויות, ספקות, רדיפות, וכל מה שרק אפשר.

בתוך כל המהומה, התקשר אלי חבר והציע לי לבא אתו להתבודדות בשדה. לא ידעתי מה עושים שם, אבל הרגשתי שבאו מים עד נפש, ואני חיבב לעשות משהו. התחלתי ללכת אתו יום יום, והפה שלי פשוט נפתח... התחלתי לדבר עם ה', ויצאו לי דיבורים נפלאים כאלו שלא האמנתי שהם קיימים, ואז הבנתי שאין שום עצה חוץ מזה - פשוט לצעוק לה' על כל דבר. התחלתי לקום כל לילה בחצות - בלי שזון, ולדבר עם ה', ואחרי שחריית נסעתי עם החבר לשדה ושוב צעקתי לה'. פשוט קיבלתי חשק להתבודדות כמו שמעולם לא היה לי.

בשלב מסוים החלטתי שאני זורק את עצמי על 'רבינו' באופן מוחלט, זה היה כמו אדם שקופץ מצוק ומשוכנע שמישהו שם למטה יתפוס אותו טוב טוב בידיים, התחלתי ללמוד ספרי ברסלב וראיתי איך כל העצות פשוט מחיות

אותי. מה שדחף אותי בעיקר הייתה העובדה שלמרות שמצד המציאות, הייתה זו התקופה הקשה ביותר בחיי, מצד התחושה שלי הייתי שמח יותר מכל תקופה אחרת, הייתי ממש בענינים, הדיבורים של מוהר"ן הכניסו לי דעת בתוך החושך הגדול ביותר שיכול להיות, כל הבזינות הייסורים הצרות וכו'... קיבל משמעות אחרת, מתוקה, ע"י התורות הללו שנאמרות את האפילה... ואז חדרה ההבנה לתודעתי. הבנתי, שאדם שעוסק תדיר בהתבודדות ותשובה - מוכן ושמוח לשמוע על כל מה שהוא יכול להוסיף בעבודת ה', כי יש לו כלים מה לעשות עם זה, הוא מוכן לשמוע ולהיות מודע לכך שהוא פגום, כי הוא גם מודע לכך שיש לו כוחות עצומים לתקן ולהגיע לפסגות, והכל בציורף של חיבור גדול לה' יתברך, עד שממילא כל תוספת קירבה נראית לו תוספת חיות. מה שאין כן מי שלא זכה לדברים אלו, אוי ברעג שהוא שומע שמישהו אצלו לא מתוקן הוא לא יודע איך לספוג את זה, אין לו מה לעשות עם הדברים, אף אחד לא לימד אותו איך לוקחים מידה אחר מידה ומתקנים אותה בהתמדה, אף אחד לא לימד אותו שצריך לראות את הנקודות הטובות ופעם ביום ברגעים של לב נשבר לבכות לה' שיציל אותנו מהרע שבנו, תמיד למדו אותנו לשאוף ולשאוף ולהיות מושלם ומי שלא מושלם הוא אפס, ומיילא, אם מישהו מעורר אותו למשהו שקצת רחוק ממושגיו, הוא פשוט מתרסק.

ולמעשה:

התחלתי לחיות חיים חדשים. פתאום מילות התפילה קבלו חיות חדשה, הבהלה שלי מהמצב הלכה וקטנה, ואז גם החלו הישועות. הצרות נעלמו כלעומת שבאו - אחת אחרי השנייה, כל הצרות הפכו לישועות, והחולשת הגדולות, שמסבלתי מהם שנים - הסתלקו ביום בהיר, וחזרתי לכולל כאילו לא ארע דבר.

הישועות שהגיעו באופן כ"כ מפליא, יחד עם ההתעוררות החזקה שקבלתי בעבודת ה' - העמידו את רעייתי במצב שהיא לא יכלה להשאר אדישה, היא נוכחה עין בעין שהכל היה בכח הליכה בדרך ונעוץ שזו מוהר"ן, והחלה אף היא מתקרבת, ובי"ה זכתה גם היא לנסוע לאומן.

ובאמת זו אחת הנקודות המרכזיות שהתעוררתי אליהם בברסלב, שרבינו פשוט מלמד אותנו איך עושים "תשובה". לפני כן, לא הבנתי מה עושים עם המושג הענק הזה, מה עושים באלול? צועקים? בוכים? נכנסים להיסטריה, למה, לעצבים? ולכן הוא תמיד זכור לי כחודש מתסכל, שרק הייתי מרגיש איך אני רוצה שהימים יעברו, כי עם כל הרצון הטוב, והצעקות בסליחות, והשיחות בשיבה, אין לי הרבה מה לעשות, חוץ מלהבין שאין לי שום סיכוי אמיתי לתקן דברים יסודיים בעומק הנפש. כעת אני מבין שאלול זה חודש של רחמים, ממש ככה! זה זמן שאמורים להרגיש בו הרבה יותר קרבת ה'. אחרי שמגלים את ההתבודדות, התיקון חצות, ובקיצור את האפשרות לבקש מה' עזרה בעבודת התשובה, ולומדים את התורות הנפלאות בליקוטי מוהר"ן, אז אולל באמת הופך לזמן של רחמים, של קירבה, של עונג יעיל. אשרי הזוכה.

דרכה של תורה

מאמר תורני בנושא ע"פ תורת מוהר"ן

>>> המשך מעמוד א'

לחם בארות בארות נשברים" - או נהיה ה'חורבן'. ה'חורבן' אינו עונש ולא נקמה. אדרבה, הוא תיקון ומתנה. כי כעת כאשר יצאנו מוחץ לבית, אנו כבר יודעים היטב כמה זה לא טוב. כעת אנו חשים היטב כמה קר בחוץ, כמה חשוך וכמה מופחז. לא טוב לנו, לא נעים לנו, כעת כבר נדע היטב מה אנו צריכים. התכלית של הגלות, והתפקיד שלנו לעת כזאת - הוא לרצות מצדנו את חידוש הקשר. עלינו לחוש בחסרונו, ומיילא לחפש אותו בכל לב ובכל דרך, ואז - למצוא אותו. השי"ת לא עבר לבינת' אחר, כי כביכול אין לו בית. הוא רק מחכה בחוץ, וממתין בסבלנות שנקרא לו אלינו הביתה.

אבל, מה לעשות. כמה שהייתם גלות קשים - אנו עלולים ומצליחים להסיר חידוש זה. כל אחד עסוק בטודותיו וב'שמחותיו'. ומיילא 'מתרגלים' לזה, ולאט לאט 'מסדרים' עם הגלות. זה אמנם לא הכי

טוב, אבל 'אפשרי'...
לשם כך נועדו ימי 'בין המצרים'. בימים אלו עלינו לעצור את כל הדברים ש'עוברים' לנו להסחך דעת. לא לשמוע כל זמר, לא לערוך נישואין, ולא להתעסק בשום דבר שמביא לנו שמחה מזויפת. אנו יושבים ומתמודדים עם החסרון כמו שהוא, לא בורחים ממנו, אלא עומדים מולו פנים בפנים. ואז הכאב פורץ במלא חריפות - מריר וצורב, ומבהיר לנו ברורות: לא טוב לנו! חסר לנו משהו מאד מאד חשוב, והוא ימשיך להיות חסר כל זמן שלא נשיג אותו. עלינו להשיג אותו בכל מחיר. רק אז יהיה לנו טוב!

החיפוש מתחיל ב"ז תמוז, ומחמיר והולך ככל שאנו מתקרבים לת"ב, שהוא הוא יום חורבן הביית'. באותו יום אנו מתיישבים על הארץ, לא לומדים ולא מניחים תפילין, וכמובן לא אכילים ולא שותים ולא עוסקים בשום דבר. אומרים אנו כביכול לאבינו שבשמים: די, לא עוד! לא נקבל שום פיתוי חיצוני,

לא גשמי ולא רוחני. אנו רוצים הביתה! רוצים רק לחזור אליך! רק אז יהיה לנו טוב, ורק אז יהיה משמעות לכל הדברים האחרים שיש לנו. ואז - בשיא האבלות - נולד משיח. כי אכן, החיפוש האמיתי והעמוק הזה - מוליד אותו. כי מעולם הוא לא נעלם באמת, הוא בסך הכל היה מכוסה כי לא רצינו בו. ומיילא, ברגע שאנו כן רוצים בו, ובאמת - הוא נמצא כאן, חי וקיים. וכמו שאמר ר' נתן "משיח שלי כבר הגיע". ואם הוא אמר זאת, כוונתו הייתה שכל אחד יכול לזכות לזה.

זהו הסוד של הימים הללו. החיצוניות והפנימיות - חד הם. ה'עבודה' שבהם היא האבלות, וה'תכלית' שבהם היא הגאולה. לכן דווקא בהם מתגלים מדות הרחמים, ו"כל רודף י-ה" ישיג אותו דווקא בימים אלו. כי אכן "כל המתאבל על ירושלים, זוכה ורואה בבנינה". בלשון הוה. העולם של אחרי ת"ב, הוא לא אותו עולם שלפני כן. מי שזוכה - רואה אותו כבר בעיניים של גאולה.

הזדמנות מיוחדת
לאחר תרומה מיוחדת שקבלנו
מנדיב לב בעילום שם
ישנה אפשרות לכל החפץ לקבל את העלון בדואר ללא תשלום
המעוניין יפנה למס' טל.
0527149713
נא להעביר לחברים ולמכרים

הודעה משמחת:
בתרומה של 50 ש"ח ניתן להקדיש מדור, לרגל שמחה, או לישועה, או לע"נ יקירכם וכיו"ב.

הקבצו לבית ולמשפחה

בית וועד לחניכי הישיבות
העוסקים בתורת מוהר"ן מברסלב זיע"א

הגאולה צומחת מהגלות

במנהרה החשוכה האנסופית של אלפים שנות גלות, אנטנו מייצרים חומרים יהודיים אמיתיים ועמוקים שאי אפשר היה לייצר בבית המקדש. אם היה אפשר לא היה צריך את הגלות. מה שאנחנו מביאים לקדוש ברוך הוא מהגלות היום, לא יכולנו להביא לו אז!

יהודי בגלות נראה כל כך גרוע, כל כך מוססה, כל כך חשוך. אבל באמת באמת, מתחת להסתרה, יש לו אותם פנים. רק שכתוצאה מהקלקול שהתגבגב למציאות המוארת היא, אני צריכה כעת לשהות בחושך הזה ובקטנות הזאת, כדי להיאבק ולהיחלץ מזה, ואז הדמות האמיתית שלי תתגלה ותחלץ גם היא מתחת לכל הקליפות.

נפרדנו מבית המקדש, ויצאנו לגלות הממושכת. כעת כשאנחנו כאן, בתוך עולם הפיראקטיבי מטורלל ומשוגע, מאיים ומפחד ומלחץ, אנטנו יוצאים להביא להשם אור כזה נדיר, שאף אחד עוד לא הביא לו.

השפה של הגאולה

המשך בעמ' הבא <<<

רק לי מבין כל ברואי עולם. אדם מאיר, שמה, יושב טוב עם עצמו, אין לו רגשי אשמה, אין לו הרגשה שהוא רע. יש תמיד של שחר ותמיד של בין הערביים שמנקים את הנפש בקביעות. על כל חטא יש כפרה, לא רק סליחה ולא רק תיקון; גם כפרה. לחיות יהודי זה נפלא מאוד. יהודי זה דבר נעק. יש לו כוחות נפש, יכולת בחירה ורצון עמוק ואינסופי לחיות כל הזמן טוב יותר ויותר וללכת מדרגה לדרגה.

כמו מים עומדים

אבל אז נכנס ציר הרע לתמונה. האור המדהים של עם ישראל התעמעם, האש בלבם דעכה והניעון הפנימי נעלם.

הקדוש ברוך הוא הסתכל עליו אז, בשלחי ירושלים הבנויה, ואמר: "תקשיבו, לידם אהובים שלי, קרה לכם משהו לא טוב, השוהתם שלכם כאן איתי בתוך הבית נהייה כמו מים עומדים בלי תנועה. אתם כבר לא מוציאים מעצמכם את מי שאתם. יש בכם משהו מדהים ואני לא רואה אותו כשאתם בתוך הבית. אני חייב לראות אתכם, ואם כאן בבית אי אפשר - אז נצא מפה החוצה".

הגלות היא יותר תפקיד ושליחות, מאשר עונש. קיבלנו אתגר מאוד מאוד גדול.

בשנה שעברה, בערב תשעה באב, אמרה לי הבת שלי: "היום קראתי שבית המקדש שנחרב, היה הבית שלנו, והמשמעות של החורבן היא כמו אבא שכועס על הילדים שלו וזורק אותם מכתבית".

הדבור שלה ליזוה אותי למשך זמן מה, ואותי בתור אימא הוא ממש תקע. אם יש אבא שהילדים שלו לא מוצאים חן בעיניו, הוא זורק אותם מהבית? מה זאת אומרת לזרוק אותם? לאן הם ילכו? מה יהיה בהמשך? האם הבעיה נפתרה? התקדמו לאנשהו? זה לא נשמע לי נכון...

עומק המשמעות של גלות וגאולה

כשבת המקדש עמד על מוטו, היינו יהודים מאוד יפים. כואת צורה מדהימה הייתה אז ליהודי, שהאנו מוילנא אמר: "אני יכול להבין מה זה דרגה של תנא, אבל רק מאחרי חורבן הבית; בזמן בית המקדש אני לא יכול להשיג אפילו את המהות של היהודי הכי פשוט..."

כי היינו יהודים של צורה. הכול היה מונח נכון. ידענו מי אנחנו, מה אנחנו, מה השם חושב עלינו, מה העוצמה שלנו, מה היכולת שלנו ומהי המעלה המופלאה הייחודית

מה בקשתך?

הרבנית דבורה קרשבוים - בתו של הגה"צ ר' יעקב גלינסקי זצ"ל

ובאמצע ההתבודדות הגיע מולו דוב מורעב, ובחסידי שמים הוא הצליח להתחכם עליו ולהרוג אותו בסכיניו. וכשחזר וסיפר על הנס, אמרו לו, שאילו לא היה נוטל את האולר אתו, הדוב בכלל לא היה מגיע...

לגבי הפחדים: אכן, למרות כל האמור - קשה להתמודד עם הפחד. ובכלל, אי אפשר לזלזל ברגש של בן-אדם ולומר: שטויות, אין מה לפחד. כי גם אם זה נכון - הרגש נשאר רגש. אבל נביא כאן כמה עצות לחזק את כח הדמיון החיובי לעומת הפחד שזה דמיון שלילי:

עצה ראשונה: לחזק את הנפש ע"י שתשמעו ותקראי הרבה על סגולות השעות המיוחדות של חצות, וגודל עניין ההתבודדות בשדה דווקא. וכמו שהכניסו לנו את עניין לימוד התורה בכל נפשנו, ולכן יש לנו כח לשלוח את הבעל ללמוד למרות הקשיים של הבדידות והדחקות; כך עלייך לשמוע הרבה על מעלת העניין, ועל העונג שיש לבעלך מזה, וממש לדמיין את זה, וזה יעזור לך להתגבר על הפחד.

עצה שנייה: רבינו אומר שאין שני מחשבות יכולות לגור בכפיפה אחת. ולכן, ברגע שמחשבת הפחד נכנסת למחוך (בעיקר בלילה) - צריך מיד לעבור למחשבה אחרת: 'מה אני צריכה לבלש למחר', 'מה התכונן של יום המחר', וכו'. כי כל מחשבה, הפשוטה והגשמיית ביותר, תגרש את המחשבה האחרת שהיא הפחד.

עצה שלישית: מובא בספר המידות "אל תיכנס עם פיתויך בטוען ונטען", כלומר לא לריב עם המחשבות ולא להתעסק אתם - כן פחד, לא פחד. ההתעסקות הזאת היא כמו מאבק בין שניים, שרק מגביר את העוצמה שלהם. ולכן, אם לא הצלחת להסיר דעת, עדיף 'להסכים' עם הפחד: 'טוב, אני מפחדת. נו, אז מה? לא מתים מזה. אני בן אדם ויש לי רגשות ובתוכם גם פחד, ואני מוכנה לסבול את עצמי שעדיין אנינו מושלמת ויש לי גם דאגות ופחדים'.

ואולי גם להזכיר לעצמי בחיך, שבכל זאת יותר קל להישאר במיטה הנוחה והחמה, ולהתכרבל תחת השמיכה - יחד עם הפחד - מאשר לשבור את השינה לקום ולצאת לשדה... ובפרט, אם את מאמינה בעניין, ואת נותנת לבעלך לקיים את העניין הגדול הזה, אז הרווחת כפול - גם נשארתי במיטה, וגם את זוכה דרכו ג"כ לסוד הביטול, אשריך.

שאלות למדור זה ניתן לשלוח לכתובת: משפחת קרשבוים, רח' הרב מבריסק 6 בית שמש. או לדוא"ל: 4104442@gmail.com, או: ale2@okmail.co.il ולצייץ: עבור מדור "מה בקשתך".

שאלה:

בעלי התקרב לפני כשנתיים, והחל לקיים בקביעות את העצה של 'התבודדות', והוא מספר תמיד כמה זה מועיל לו, ומחיה את נפשו. ואני שמחה בשבילו.

לאחרונה הוא החל לעשות זאת בלילה, והוא יוצא לשדה באמצע הלילה כדי להתבודד. והוא מרגיש ממש תענוג רוחני נפלא מזה. אבל אני מאד חוששת מזה, כי לצאת לבד בלילה למקום שאין אנשים - זה נראה מסוכן, וגם אם זה לא נכון - הרגש של הפחד גובר על השכל.

רציתי לשמוע בכלל על ההנהגה הזו כמה היא חשובה, ולמה. וא"כ מה עושים עם הפחד?

ש.פ. ירושלים

תשובה:

ראשית, אשריך שאת מאפשרת לבעלך ללכת בדרך הזו, ולהתעלות בעבודת ה' כרצונו, למרות שזה לא מה שהכרת, ולא מה שמקובל. ובוודאי יש לך חלק וזכות בכל התעלותו, ובכל מה שהוא זוכה ויוכה כתוצאה מזה בע"ה.

לגבי השאלה, נחלק את התשובה לשני חלקים: א. החלק העקרוני - האם הנהגה זו ראויה ונכונה. ב. החלק הרגשי - מה עושים עם הפחדים.

לגבי עצם העניין: ההתבודדות היא אמנם עצה טובה ונפלאה כשעלצמה, ואפשר לקיים אותה בכל זמן ובכל מקום, וכבר הרחבנו בנושא בגליונות קודמים.

אמנם יש מעלה גדולה ומיוחדת [לאנשים, לא לנשים] לעשות זאת במקום שאין בני אדם עוברים שם, כמבואר בליקוטי מוהר"ן (חלק א') סימן נב), ובפרט בשדה, ששם יש מעלות נוספות, כאשר עושים זאת בין השיחים והאילנות, שכל זה תורם המון לעניין של ההתבודדות, הן מבחינה טבעית - ששם יש יותר רוגע נפשי ויישוב הדעת, ואפשר יותר להקשיב לרחשי הלב הפנימיים. והן מבחינה סגולית - ששם האויר יותר נקי, והבריאה כולה שרה שיר להשי"ת, ואפשר יותר בקלות להגיע ל"ביטול" אל השי"ת, שהעצם עיקר מטרת ההתבודדות.

ואגב, אולי אבאר בכמה מילים מזה "ביטול להשי"ת". כי זה מושג

במדור זה נארח בעו"ה בכל פעם אחת מהנשים היקרות, שבעליהן התקרבו לתורת מוהר"ן, ונשמע מפיהן כיצד העניין השפיע עליהן, וכיצד הן מרגישות עם הנושא.

סיפור של גברת ג. א. מירושלים

ספרי לנו מעט על הרקע שלך:

גדלתי והתנתי בבית ספר-ליטאי מיוחד. אבי זצ"ל היה איש חינוך מיוחד במינו. בבית ספגתי הימון יראת שמים, השקפה ברורה, יחד עם אהבת ישראל לכל אדם באשר הוא, וממילא לכל חוג. ההסתכלות שלנו בבית-הייתה: איזה טוב יש אצל השני שאתה יכול לקחת לעצמך ולעשות ממך טוב יותר.

לכן תמיד ההסתכלות שלי הייתה במגמת למידה, ולא בצורת ביקורת ח"ו 'למה הם עושים כך ואני עושה אחרת', אלא: 'ל' יש דברים טובים, וגם להם יש דברים טובים שאין לי, וא"כ מה אפשר ללמוד כדי שאהיה טובה יותר'. כך שהייתה הערכה לכל אחד: ספרדים, אשכנזים, ליטאים וחסידים, ובכללם גם לברסלב.

איך החלה ההתקרבות?

אני לא יכולה להצביע על נקודת התחלה ברורה. הייתה לי חברה טובה שהייתה ברסלבית, ושם בביתה ראיתי פן אמיתי של ברסלב, של עובדי ה' ולא מי שרואים ברחובות. עדין לא כ"כ התחברתי ל'פשטות' שלהם; לאמת בלי מסכות, לשמחה הסוחפת וכו', בשכחותי הרגשתי שאני מתבזה אם אני עושה זאת, אחזתי שכן-אדם צריך להיות מכובד ורציני... (כאילו).

בס"ד נישאתי לבחור טוב, גם הוא ספרדי-ליטאי משיבה טובה. ובאותה השיחות הוא סיפר לי שקודם ההתנונה הוא היה באומן, הייתי בהלם, כי זה לא הסתדר לי עליו, אבל זה לא היה אכפת לי. להיפך, הנתי מזה. מה גם שהיו לי אחים שגם הם נסעו לאומן - הם לא חסידים ברסלב, אבל עניין אותם לבחון ולראות מה זה מקורב.

לאחר תקופה היה בעלי חברותא שקירב אותו לברסלב. בהתחלה היה בעלי די' מסויג (אולי הוא ניסה לבדוק את התגובות שלי- אני לא יודעת), אבל בהמשך הוא נכנס לזה לגמרי.

מה הייתה התגובה שלך?

אני דווקא עודדתי אותו, בבית חינוך אותי: מה שיעזור לבעלך בעבודת ה' תעשי. לא משנה הדרך. אם זה גורם לו שמחה, סיפוק, הוא מתקרב יותר להש"ת, אל לך להתערב. ובאמת ראיתי שזה טוב לו; הוא שמח יותר, רגוע יותר, 'מבקש' יותר.

כשהתקרב ראש השנה, הוא שאל אותי אם לנסוע לאומן או לא. אני מצדידי עודדתי אותו לנסוע, אך בעלי קצת התלבט, כי הוא לא ידע איך ההורים שלי יסתכלו על זה ומה יגידו, אמרתי לו שזה לא אמור לשנות לו והוא נסע.

ומה באמת הייתה תגובת ההורים?

ההורים שלי ב"ה לא אמרו מילה, וגם לא נתנו לי לחבין שזה לא טוב או לא בסדר, והעניין עבר בשלום.

כאמור, אצלנו כבדו את כולם. אבא שלי בעצמו היה לומד הכל, גם ליקוטי מוהר"ן היה אצלו ברשימה. הוא מאד אהב חסידים ברסלב, כך שמצדו הרגשתי ממש בסדר. אמא שלי אמנם לא כך, אבל מבחינתה כל הקשר של בעלי לברסלב מסתכם בנסיעתו לאומן, ולא יותר. זה לא מוזר לה, כי גם אחד האחים שלה עושה כך. ולכן לא היה אכפת לה. מה גם שבעלי לא שניה דבר מלבדו החינוכי, וכל העניין הוא פנימי בלבד. ואמנם אח"כ התברר לה שזה לא רק הנסיעה לאומן, אבל זה לא הפריע לה.

משפחתו של בעלי ג"כ קיבלה זאת בצורה טובה ב"ה. כך שמשני צדדי המשפחה ישנה הרעכה ולא ח"ו זלזול או התנגדות ח"ו.

ומה עם החברה?

מול הסביבה אודה שעדיין יש לי קצת חשש, עדיין מנקרת לי מחשבה: איך יסתכלו על זה, אבל למעשה אני לא מתביישת לומר שאני ברסלבית, שבשלי זה מחמאה, והרבה הרבה זכות, אני יודעת שזה לא מובן מאליו, ואני מאד שלמה עם זה.

מהם הנקודות שאת מוקבלת מברסלב?

יש משפט שבעלי מרבה לצטט ממוהר"ן, וזה עזר לי מאד ומלווה אותי תמיד.

קבוצת תמיכה לנשים שחוו אובדן בעל ליטאי ומתמודדות עם בעל ברסלב! מי שמזדהה-מוחמנת! סודיות מובטחת...

פגישה שמינית

מועל כל ישראל, וביניהם תלמידי החכמים מופלגים, כל אחד מרס פנמיים בשנה עוזב את ביתו ואת גמרתו והולך "לעבוד" במשך שבועי! מה הוא עושה שם? שוחט קורבנות, מזה את הדם, צולה אותם על האש, ואחר כך אוכל אותם... וזמן ללימוד תורה - אם התמול מזלו ולא היה עומס, אולי היה מספיק לפתוח ספר בין לבין... ואם כן היה עומס - הוא לא פתח ספר במשך שבועי!...

האם נראה לך שהוא הצטייר מזה? שכל חברי הכולל ממישים בסוגיה והוא נשאר מאחור, כשלחובתו נרשמת. שעה "ביטול תורה"? ברור שלא! הוא המאושר באדם! הוא עובד את ה' בעבודת קודש! וזו רק דוגמה. גם לנו יש עבודת קודש, כל אחד לפי תפקידו, ייעודו, וכוחותיו. שמעת בוודאי על אנשים שמחזירים מאות יודים לאביהם שבשמים. זה הרי לוקח זמן, ודורש נסיעות ודיבורים וכו', האם עלה על דעתנו לשאול מה עם ה"ביטול תורה" שלהם? וודאי שלא. כי אנו מבינות שזה רצון ה' מרס באותו זמן.

או בדוגמאות הללו קל לנו לחבין, אבל האמת היא שגם בכל הדברים הקטנים והיום יומיים יש לכל אחד את העבודת ה' שלו. נכון, היא חייבת לכלול לימוד תורה בכל רגע פנוי, אבל אם יודעים שהתכלית היא להתקרב אל ה', לפעמים צריכים דברים נוספים.

אז לכן קורה לפעמים שבעלך מוותר על סדר כ"ד להשתתף ב"שיתות חברים", ובשבועי של ה' באומן מסתבר שהוא למד פחות שעות משבועי רגיל באמצע זמן, ובכלל, אם הוא בתחילת ההתקרבות הוא "מבזבז" שעות רבות על די וורים ובידור, אמת, ואח"כ על לשכנע אנשים נוספים... וכל זה עוד לפני שהיו כרנו את הנסיעה ל"ג עומר למירון ולקבר צדיקים... גידה קצרה ל"סעודות שלישית", "מלוה מלכה", וכמובן - שעה התבודדות בכל יום! ועוד הדי נטויה.

כבעת מלב ללב. חברה יקרה, זה לא סוד שאנחנו בדור שקשה לשרוד בו! שאי מוראים אמרו שהם לא היו עומדים בנסיונות של הדור הזה! נסיונות רחניים וגשמיים ברמות של עקבתא דמשיחא. זה לא דור של "איש תחת גפנו ותחת האנת" שכל אחד מסדר 001 רחניות, ו-001 גשמיית, ואין לו מה לעשות חוץ מלשבת וללמוד בתלהבות, עם ראש נקי ולב פתוח! איך מצב כזה היום? היום צריכים להיחלם בשיניים! להתקרב בכח אל ה' ולאחוז בו חזק ולא להרפות לרגע! ואם נפלנו - מיד לקום! ולא להתיאש!

זה לא פשוט! בכלל לא פשוט. אין מי שלא צריך חיזוק. את צריכה לשמוח שבעלך אכפת לו מך, והוא מחפש לזה עצות. את צריכה להיות מאושרת שבעלך מוצא "חוויות רחניות", שהוא מצא מקור מים חיים של חיזוק ואמונה. את לא מתפעלת? תראי איך הוא משקיע בהתקרב לה! בלעשות רצוננו בלעבוד אותו בשמחה! ובאמת! ובתמימות! וכל זה בדור שלנו! היית מאמינה?

אז זה לא שהוא פחות מחשיב את הלימוד! הוא פשוט משקיע בבסיס! אשירי ואשריך!!

בפגישה הקודמת ראינו שההתבודדות איננה כה מוזהר, להיפך, זה דבר טבעי ופשוט, ואפילו מתבקש.

בסוף הפגישה העלינו את השאלה: "מה עם ביטול תורה"? והבטחנו להתייחס לה. נרדב א"כ את הנושא של "ביטול תורה" באופן כללי, וממילא זה יעזור לנו גם בנוגע לעניינים נוספים.

ובכן, קודם כל, לפני שנכניס את ברסלב לתמונה, יש כאן הבהרה נחוצה. מה תפקידה של האשה בנוגע ללימוד של בעלה? אומרים לנו חז"ל: "נשים במאי זכיי? שמשלחות את בניהן לתלמוד תורה ומחכות לבעליהן שישבו...". ואת אומרת: את הבנים - שולחים ללמוד, ואילו לבעלים - ממתנים... מבל משים, אנו מחליפות לפעמים בין התפקידים: את הבעלים אנו מזרזות לצאת לכולל, ואילו את ההמתנה וקבלת הפנים אנו שומרות לילדים... תפקידנו א"כ בנוגע ללימוד, הוא לעודד ולאפשר לבלבד, ואת השכר נקבל רק לפי זה, ולא לפי התוצאות, שהן שייכות רק לבעל ולהקב"ה. ואם על זה נקבל שכר - מסתבר שזה בעצם התפקיד.

נמצא אם כן, שטענת ה"ביטול תורה" מופקעת מעיקרה! כי בעצם טענה זו את "מבטלת את התפקיד כאיש", ואז באיזה זכות תדברי על ה"ביטולים של בעלך"?

אבל סוף סוף זה מיעק, וגם אם לא נגיד את זה בפה, לחבנו ככולנו זה מפריע ברמה כלשהי. אז כדי לעזור לעצמנו, עדיף שבכל זאת נבין מה קורה פה, וזו יקל עלנו בעו"ה.

ובכן, שאלה עקרונות: מה היעד והתכלית של בעלך כאן בעולם? אם את רוצה לענות: ללמוד כל היום וכל הלילה, טעות בידך! כי נכון שלימוד תורה היא מצוה גדולה, נכון שכתוב "הוגית בו יומם ולילה", לא שכחתי את זה, ובודאי סופרים לו כל דקה שלמד, ועל כל רגע יקבל עולם ומלואו, כי הרי שר תלמוד תורה נגד מולם! אבל זה לא המטרה והתכלית.

הנקודה העיקרית היא: להתענג על ה'! בשביל זה באנו לעולם! לעבוד אותו יתברך! להתקרב אליו! ולהתענג עליו - כפשוטו! כאן בעו"ה!

זו היא המטרה. ויש לזה הרבה עצות וכלים. ואכן, אחד הכלים העיקרים לעבודת ה' הוא לימוד תורה וקיום מצוותיה, אבל הם רק כלים בדרך למטרה! מי שלומד את התורה כחכמה נפרדת מכלי כל רצון להתקרב לה - אוי ואבוי! ולעומתו מי שכל שניה בחייו היא דבקות בה', כל מה שיש לו מול עיניו זה לעשות רצון ה', להתקרב אליו בכל מאורו - הוא חי נכון, גם אם לא תמיד זה יתבטא אך ורק ע"י לימוד תורה.

דוגמת לדבר? - כהנים בעבודתם! לדאבנו, אנחנו לא מכירות את זה מקורב, אבל עוד מעט יבנה בית המקדש ונשוב לחיות את זה; הכהנים, שהם בדרגה

המשפט אומר ש'בעיני הבית צריך סבלנות' - לא לדחוק את השעה, צריך מתנוות בחיים, וזה מביא לענוה. היום אני מרגישה ש'האוטו' שלי מתנויע אחרת.

בכלל, היכולת לחיות עם ידיעה הזאת שה' טוב, והוא יודע מה טוב עבורנו, ואם כרגע אין לנו את זה, זה הכי טוב בשבילנו - לא רק 'לדעת' את זה, אלא ממש לחיות עם זה ולהרגיש את זה, ולהצליח אפילו להודות על זה - זה מהפך שרק ברסלב יכול לעשות, רק רבינו הקדוש בקדושתו ובעצמותו מצליח להאיר זאת לכל יהודי בכל דרגה, ותמיד נתן להרגיש שמדברים ממש אלך למצב שלך.

נכון, יש 'נפילות', והדרך דורשת הרבה עבודה, אבל ההרגשה היא שמתקדמים לקראת המטרה, ושהיא לא רחוקה, אלא דבר שהוא בר-השגה בעו"ה.

באותה שנה שבעלי החל להתקרב חזק לברסלב (ואני יחד אתו) - היו לנו נסיונות לא פשוטים, והרגשתי שאת כל הכח להתמודדות הנכונה, והשמחה וההודיה למרות הכל, היו בזכות הנסיעה של בעלי לאומן וההתקרבות לצדיק.

לסיים:

מבחינתי, הדרך של ברסלב זה לחיות בעו"ה! כמו בעו"ה. להתענג על ה' כפשוטו. נכון, אנחנו בני אדם, ויש נסיונות נפילות והתמודדות; אבל בברסלב מקבלים את היכולת להודות גם כשקשה, ולשמוח גם כשמצער, שם מקבלים את הדרך איך לעשות זאת. וממילא - אשרינו שחינו!

>>> המשך מעמוד קודם

בית המקדש נחרב כשהאש הפנימית בלב היהודי דעכה. כשכתבה האש בליבו כבתה האש שעל המזבח. וכך בדיוק יקרה עם הגאולה; האור שלה יתחיל לרוח לנו בלב, ואז הוא יתגלה בחיצוניות. זה מה שאנחנו צריכים לצבור כעת, בימים האחרונים של החושך: אור של משיח מתגבר והולך בתוך הלב. חוויות של אהבה, טעימה מהמצב של "לאחוז את עצמו עם השם יתברך". אנחנו צריכים ללמוד את השפה של הגאולה. להתאמן עליה, לזכות לנגיעה, ועוד נגיעה, ועוד אחת.

חז"ל אומרים שצריך משקלים. כמו שיש משקל לכאב, צריך משקל לנחמה. זה כמו גומות השקיה. למי שחפרו עמוק - יתמלא עמוק. התפילה על הגאולה היא: "שמחנה כימות עינינו". רבינו של עולם, כמו שהיו לנו חוויות מאוד מאוד קשות, ככה תינסה לנו לעמוק עמוקים עם הנחמה...

יהי רצון שכל אחת מאתנו תזכה, בלב שלה, להתחיל לבנות את הבית. להתעורר מהשינה ולקלוט שבאמת אנחנו קרובים ומעולם לא רחקנו, באמת אנחנו מושגים ולאורך כל האלפים שנה לא היינו רגע לבד, באמת אין רע בעולם רק טוב שלם ומתוק, ובאמת אנחנו לא עמוק עמוק בגלות, אלא קרוב קרוב - לגאולה.

י"ל ע"י ארגון נעשה ונשמע
 טל: 0722-477774 פקס: 0722-155-701
 דוא"ל: m072247774@gmail.com

התקבצו

בית וועד לחניכי הישיבות
 העוסקים בתורת מוהר"ן מברסלב זיע"א

גליון
 9

אב תשע"ה
 נושא החודש:
 עבודת התשובה

דרכה של תורה

מאמר תורני בנושא ע"פ תורת מוהר"ן

'לחזור' - למקום הנכון

אפילו הוא רשע גמור, מקודשת, והסיבה לכך "שמה הרהר תשובה בלבו". והלא אין המדובר שמאותו רגע הוא הפך לצדיק, דא"כ מאי קמ"ל, אלא בהכרח שנשאר ברשעו כבראשונה, ולמרות זאת, אילו אכן באותו רגע הרהר תשובה בלבו, הרי הוא צדיק גמור, הרי שמדובר בדבר פשוט ביותר.

לא מדובר א"כ בדברים חדשים. אך הבנה חדשה בדברים, תסייע לנו להבין את הדבר הפשוט הזה, ולהתחבר אליו לעובדא ולמעשה, בימי אלול ותשרי, ובכל השנה כולה.

תשובה - לחזור בחזרה

אם נתייחס לפירוש המילולי של "תשובה", הכוונה היא - לשוב. לחזור בחזרה. וכמו שהוא מוגדר בזוה"ק "דאיזיריקת לאתר דאתנטילת מתמין". כלומר, התשובה היא לחזור לשרוש, לחזור למקום הנכון. זאת אומרת: יש 'מקום' ששם אנו אמורים להיות. כשנפלו - יצאנו

מהמקום הזה, וה'תשובה' היא - לחזור למקום הזה. מהו ה'מקום' הזה?

השי"ת ברא את העולם, כדי שיכבדו אותו. וכדברי חז"ל "כל מה שברא הקב"ה, לא בראו אלא לכבודו". ה'כבוד' נובע ממקום מאד עליון. בלשון הספירות מדובר באור ה'כתרה', ובשלשונה הוא הרצון הכי עליון והכי שורשי שבאדם. הוא כל כך גבוה ושורשי - עד שכל פעולה חייבת להיות קשורה אליו. זהו הציר שמניע את כל הגלגל. הן של כל אדם פרטי, והן של כל העולם כולו: כל המדינות וכל הממלכות - נעות סביב הציר הזה. שבשורשו הוא 'מבד' וההתבטאות הנמוכה שלו הוא 'מלכות' - שליטה.

כך שלמעשה, המלחמה בתוך האדם - כל היום וכל הזמן - הוא: האם להדיבק ב'מבד' האמת, דהיינו הכבוד של השי"ת. וממילא 'להמליך' אותו, דהיינו לעשות את מה ש'הוא' רוצה, מתוך ידיעה שבוה אני 'מכבד' אותו. או שמא ללכת אחרי ה'כבוד' שלי, וממילא 'אנא אמלוך', אני אעשה את מה שאני רוצה, ואני ארחיב את השליטה הפרטית שלי.

זה אמנם לא ניכר בכזו גסות. אבל בסופו של דבר, כל פעולה וכל תנועה - הקטנה ביותר, במחשבה דיבור ומעשה - קשורה בהכרח לאחת משני האפשרויות הללו. מונח בזה: או כבוד אלוהים, שמכריח ביטול מוחלט של ה'מלכות שלי', או כבוד עצמי, וממילא ביטול כביכול של 'מלכותו יתברך רח"ל'.

זהו ה'מקום' עליו אנו חסוים. המקום שלנו, החיים האמתיים שלנו - הם במקום של ה'כבוד האלוהי', להבין שאני המייצג של מלכות שמים, ואני זה שמייצר את ה'כתרה' של המלך הגדול, והוא ממש מתכבד על ידי ורק על ידי, וממילא לחיות מתוך ביטול אל רצונו יתברך, שהוא האושר הגדול ביותר; ה'חסא' - הוא ההיפך מזה. וכמשמעות: 'החטאת המטרה'. החטא אינו הפרט הטכני שנעשה שלא כהוגן, אלא הסטייה מההתרחקות בכבוד ה', והמעבר החד לצד השני - הכבוד שלי; וה'תשובה' - היא לשוב בחזרה למקום הזה.

המשך בעמ' ד <<<

דבר המערכת

כוחו של דף

מדהים לגלות מה כוחו של 'עלון'.

מדובר בסך הכל בנייר בודד, בעל כמה עמודים בודדים. לא קונטרס, ולא ספר, ובכל זאת - בכוחו לחולל מהפכות.

ניתן לראות זאת, חזק מאד וכואב מאד, בכיוון של הקלקול. די בדף אחד של חומר פסול, בתמונה אחת לא ראויה - כדי להפיל בחור או אברך לשאלו תחתיות. והיום כבר כולם יודעים זאת.

ניתן לראות זאת, מעשים שבכל יום, בדפי הפרסומות, הוועקים היום מכל קיר ומכל שולחן. דף אחד קטן, שמרזיץ אנשים לקנות, לבנות, לסדר, ו-להרוס.

אבל נזינן גם לראות זאת בצד הקדושה. עלון אחד, שיוצא בסך הכל אחת לחודש. אך מכיל בתוכו כח אטומי של אור, של גאולה, של התקרבות, ושל התחדשות.

בכל גליון, עולה נושא חדש על הפרק. הוא נבחן מנחה ומכא כיוונים וזוויות, ובסופו של דבר מאיר את העיניים באור חדש מאיר וזורה, שנותן לנו פתאום להבין, שאכן כן, שייך ליבות להרבה דברים טובים שלא ידענו ולא הכרנו או לא חשבנו שזה שייך אלנו, ושייך לחיות חיים טובים יותר ממה שהכרנו.

ניתן בהחלט לומר, שכל נושא שעלה לדיון עד כה - גרם למהפכה חשיבתית בנושא. מסתבר שהלימוד תורה או ה'פרים' שלפני העלון, ושאר היעלון - אלו שני דברים ממש.

אין כאן גאון או התפארות. כי אין מי שיגרוף אותה. כל מטרתו של הגליון הוא בסך הכל להגיש את היין הישן שנמצא בתורתו של מוהר"ן, שהוא ומעולם הכלילה בתוכה את כל המהפכה והחידוש - לטובה כמובן - של כל מי שטעם ממנה. אם כן אין כאן חידוש, אלא הרחבה והתפשטות של חידוש ישן.

לאור הקריאה שעלתה כאן בגליון הקודם, שהופנתה כלפי הציבור היקר, הגיעו פניות רבות למערכת, להודיע על פעילויות קיימות, ולבקש על פתיחת והקמת דברים נוספים וחדשים. חלקם תוכלו כבר לראות בגליון הנוכחי במדור ההודעות, ואת חלקם הגדול יותר - בגליונות הבאים בע"ה. והבקשה חוזרת על עצמה. אנא חברים יקרים, בואו נעזור לעצמנו. הפונטציאל הוא אדיר, והוא יכול להכפיל ולשלב עצמו בעזרה, אם וכאשר נעבד בכוחות מושתתים. עזרו נא, התעוררו נא, בידנו הדבר.

הנושאים הבאים:

- ▲ אלול - ראש השנה
- ▲ תשרי - חג הסוכות
- ▲ חשוון - עבודת הלילה
- ▲ כסליו - הודאה
- ▲ טבת - שובבי"ם
- ▲ שבט - התקשרות לצדיק

כבוד הצדיקים

רציתי לעורר על דבר שראוי לתת עליו את תשומת הלב שלא להיכשל בו, והוא שהרבה פעמים הוזכר להתקרב לאורו של מוהר"ן ורואים את הדברים הנפלאים שיש שם שממש מאירים את כל היהדות באור חדש, נוטים לפתח וזולז באחרים שלא זכו ליהנות מאור זה, ולכן המעיט מערך צדיקים שלא הכירו את הדרך הזו.

והנה מוהר"ן כבר מזהיר לא להשתמש בדעת הגבוהה שמקבלים ממנו בכדי לבנות אחרים שאין להם את הדעת הזו, אלא רק להשתמש בה לעבודת ה', וזה לשונו (ליקוטי קמא קנ"א): **'ורבים מישיבי אדמת עפר יקיצו, אלה לחיי עולם ואלה להרפות ולזראון עולם' (דניאל יב), על ידי שנתעורר שכל חדש בעבודת ה' מה שלא היה נודע עד עתה, על ידי זה רבים מישיבי אדמת עפר יקיצו, אך אלה לחיי עולם ואלה להרפות ולזראון עולם, כי צדיקים ילכו במ (הושע יד), שעובדין עם זה השכל את ה' יתברך, ופושעים יכשלו במ, שאינם עובדין בזה את ה' יתברך, רק שעל ידי זה הם מבזין ומחפזין את העולם, על שהם יודעין מזה השכל החדש, והעולם אינם יודעין מזה. וכמו ששמעתי - 'להרפות ולזראון עולם, היינו לחרף ולבוז העולם, כי אינם משתמשין עם זה השכל החדש רק לבנות ולחרף העולם, על ידי שהם יודעין מזה והעולם הם רוקים וחסריים מזה.'**

וכמו כן אנו רואים אצל מוהר"ן עצמו כמה שיבח ורוכז את מעלת צדיקי דורו, כל אחד ואחד לפי דרכו, הגם שלא ביטלו עצמם אליו (ראה חיי מוהר"ן אות תקנ"ג).

ובליקוטי מוהר"ן (תניינא פג) מזהיר מאוד לכבד ולהעריך את כל התלמידי חכמים שבודו, ולא להעלות על הדעת לפסול ולמעט בערכו של אחד מהם, וזה לשונו: **'ושאור וחמץ שבלב האדם, הוא המסית את האדם שיהרהר אחר תלמידי חכמים שבודו, ולומר זה נאה וזה לא נאה, בבחינת (הושע י) 'חלק לבם, לבם הם ע"ב צדיקים שבודו.'**

והיינו שהאדם השלם צריך שיהיה לבו שלם עם כל צדיקי הדור, שהרי בכל דור ישנו לא רק צדיק אחד אלא צדיקים רבים, וכל אחד צריך שיהיה לבו שלם עם כל צדיקי הדור, ורק היצר הרע שבלבו של האדם מסית אותו להרהר אחרי תלמידי חכמים שבודו ולפסול את חלקם. וכן הוהיר מוהר"ן את אנשיו (שיחות הר"ן אות רצ"ו) לומר לפני התפילה: **'הריני מקשר עצמי לכל הצדיקים שבודונו, לכל הצדיקים דייקא, ולא רק לצדיק אחד ולו המופלג ביותר.'**

ואדרבה, דרכם של חסידים ברסלב מאז ומעולם היתה לייקר ולהעריך כל צדיק וצדיק אמיתי, בין אם הוא נמנה על אנשי מוהר"ן ובין אם לאו, כי מי כמותם יודע את גודל מעלת הצדיקים ואת תפקידם החשוב בעולם, ואת הצורך להתקשר בכל הצדיקים. ובליקוטי הלכות בכמה מקומות דיבר על כך שצריך להאמין בכל הצדיקים, ורק מי שצריך ומעריך את כל הצדיקים יזכה למצוא גם את הצדיק שעל ידו יהיה עיקר תיקונו, אבל מי ששומע לדברי המחלוקת והקטגוריא שיש על הצדיקים, מאבד את כח האמונת חכמים שבו, וסופו לחלוק על כל הצדיקים ולא יקבל מהם תועלת (ראה באורך בהלכות שבת אות ד ובעוד מקומות).

וגם צדיקים שאינם הולכים בדרכו של הבעל שם טוב ואפילו מתנגדים ממש, אין מוהר"ן פוסל אותם חס ושלום, כמובא בספר אבניה בריל (אות א) שמוהר"ן אמר לרבי נתן על חמיו הג"ד דוד צבי אב"ד שאריגאד: **'חמין הוא צדיק, וצריך להבין שהכינוי 'צדיק' אצל מוהר"ן אינו דבר של מה בכך כשם שרגילים היום לכנות כל אחד שקצת עובד את ה' בשם 'צדיק', וגם לא כל למדן וגדול בתורה נחשב ממילא לצדיק, אלא 'צדיק' הוא אדם מונכך ונעלה מאוד שזכה לשבר את מידותיו הרעות באמת ולעבוד את ה' בכל כחותיו, והוא הרי היה מתנגד גדול לחסידות (כמובא שם שהיה בתחילה אצל רבי פנחס מקארין ואחר כך אצל רבי יחיאל מיכל מזלאטשוב ולבסוף התרחק מנשינים, והיה לו שיעור קבוע בכל יום לדבר כנגד החסידים כדי להתרחק מהם ולהרחיק את בני ביתו מהם), ולמרות זאת מוהר"ן התבטא עליו כן (והוסיף, שעל התנגדותו הוא יקבל מכות). ותן לחכם ויחכם עוד.**

ומקבלין דין מן דין

בעניין הנסיעה לראש השנה

מעשים של אנשים שנסעו למעלה מדרך הטבע, כגון בלי אישור יציאה ואפילו בלי דרכון, ושאר מניעות בלתי אפשריות, לאחר שהתפללו ע"ז (כראוי). אלא שבשביל שבאמת יתפלל ע"ז כראוי, צריך לרצות, וככל שיותר ירצה וישתוקק, כך יתפלל ויתבודד ע"ז יותר ויותר (בכמות ובאיכות).

ונקודה זאת חשוב לזכור, שגם מי שבאמת לא יכול לנסוע, עכ"פ יתפלל ויתבודד כמיטב יכולתו, וככל שירבה בזה, כך יוכל לשבור את כל המניעות (ולא רק ממנו, אלא מעוד הרבה אחרים). וידוע שלפני שנפל מסך הברזל, היו מתפללים על זה שעות על גבי שעות, ועל ר' שמואל שפירא מסופר שבכל לילה היה עומד בכותל המערבי, ועיניו זולגים דמעות של כיסופין במשך שעות, על העניין הזה. וא"כ מאחר שיש כאלה שבבחינתם אומן הוא מעבר למסך הברזל, א"כ בודאי שחשוב להתבודד ע"ז כמה שיותר.

[במאמר המוסגר: גם מי שהוא "מסודר", אבל הוא מאמין באמת ומתנוצץ בליבו החשיבות של כל אחד שמצטרף לקיבוץ, ראוי לו להתבודד על כל עם ישראל שיזכר ג"כ לדבר נפלא זה. וגודל הזכות שבוה אין לתאר ואין לשער, שהרי אם בזכות שיתבודד על כך חמש דקות בכל יום, יצטרף עוד אחד לקיבוץ, הרי כאילו היה הוא בעצמו פעמיים אצל רביה"ק. ואפילו אם זה לא יעזור כלום, עצם התפילה על כך, מעוררת בלי ספק רחמים גדולים על עם ישראל, ומקרבת את הגאולה. אבל באמת אין ספק שזה עוזר, ובודאי שאם כולנו היינו מתפללים ע"כ אפילו חמש דקות ביום, הרי שהרבה הרבה יותר היו מגיעים, כולל כאלה שמצד הרגיל דבר זה כלל לא עלה בדעתם ואף התנגדו לזה מאד].

ולסיום, חשוב לזכור, שיחד עם התפילה והרצון וההשתוקקות, למעשה מה שיעשה השי"ת בודאי יהיה הטוב ביותר, ובפרט כשמתפלל, חשוב להזהר במה שכתב רביה"ק שלא יתפלל במחשבה ובהרגשה שרק זה טוב לו, אלא רק יעורר רחמים, ויאמין שבודאי השי"ת שומע תפילתו, אלא ששומע אותה בצורה הטובה ביותר בשבילו, ומה טוב אם יאמר זאת בפירוש בתוך תפילתו, וכמו שהאריכו בזה בספרה"ק שכשמוציאים האמונה בפה ממתיקים כל הדינים.

[וכהערה צדדית, אציין מה שראיתי בשם אחד מרבני אנ"ש, סגולה עצומה לשבר כל המניעות (בכל דבר שבעולם) - להתבודד ע"ז שש שעות ברציפות, שיש בזה כוח עצום להמתיק כל הדינים ולהסיר כל המחיצות המונעות את השפע, (והרבה אנשים וביניהם כותב השורות עשו כן וראו ישועות פלאיות ממש), ומי שבאמת רוצה לעשות כן, יכול לעיין בספר 'בשדי יער' פרק 'אליך אקרא כל היום', הודרכה מדויקת ומפורטת איך לעשות זאת].

ויחד עם ריבוי התפילה והתבודדות צריך לזכור החשיבות של כל תפילה ותפילה, וממילא גם מי שלא יצליח להרבות, עכ"פ יתפלל כפי יכולתו, ובודאי שיע"ז יעשה תועלת גדולה וכידוע שלפעמים צריך תפילה אחת בשביל להכריע את הכף.

הנה רביה"ק צוה על כל הסר למשמעות להיות אצלו בר"ה. ומצד אחד חשוב לדעת שלא מדובר רק באיזו 'מעלה' ו'זכות', אלא מדובר באחד מהדברים העיקריים ביותר במשנת מוהר"ן, וכמובא בספר "כוכבי אור" שמתוך כל תורת מוהר"ן, ישנם שלשה הלכות 'פסקות' שהם 'חוק ולא יעבור', והם: א. התבודדות בכל יום. ב. לימוד פוסקים בכל יום. ג. לבא אליו לראש השנה. ומוהר"ן בעצמו כותב על זה ש"אין דבר גדול מזה". ובנוסף, ידוע מדברי מוהר"ן שאין זה רק עניין פרטי של כל אדם, אלא מדובר על עניין כללי של תיקון העולם, שכל אחד שנמצא בראש השנה משפיע על העניין של התיקון הגדול שנוצר מזה. וגם ידועים בזה דברי מוהר"ת שמואריך בעניין "צירוף הבתים", ומבאר שכל אחד נוסף, אינו רק עוד 'אחד', אלא הוא מכפיל את כל המספר הקודם, וממילא כל אחד שנוסף, מוסיף עוד רבבות ומליונים של צירופים לאין מספר ולאין קץ על מה שהיה בלעדיו.

וכל זה כתבתי כדי לחזק את הבנת העניין כמה הוא חשוב ונחוץ, ואינו עניין של מה בכך שאפשר לוותר עליו ולהסתדר בלעדיו. אבל כנגד זה באתי לחזק בעיקר את הצד השני, והכוונה לאלו שבאמת רוצים לנסוע, אבל יש להם מניעות גדולות, שקשה לשבור אותם, ולכן אינם חושבים כלל על העניין. ולהם רציתי לכתוב כמה נקודות חיזוק והתעוררות:

ראשית, חשוב לדעת שאפילו מי שבאמת אינו יכול כלל, והוא ממש אנוס מלנסוע לראש השנה, בכל זאת חשוב לא לעזוב את העניין לגמרי, אלא עכ"פ לכסוף ולהשתוקק לזה מאד מאד, וזאת על ידי שילמד הרבה על מעלת העניין, ויגביר בקרבו את הרצון וההשתוקקות לזה.

והרווח שיקבל מזה הוא בכמה וכמה אנפין: א. כאשר אדם באמת רוצה משהו, ולמעשה הוא אנוס מלבצע זאת, אזי נאמר עליו "חישב לעשות מצוה ונאנס ולא עשה, מעלה עליו הכתוב כאילו עשה", וא"כ נחשב לו כאילו אכן נסע. ולבד מזאת, חלק עיקרי מכל מצוה הוא הרצון (הוא כנגד חלק החיה'ה שבמצוה), וממילא כשאוחז עכ"פ ברצון הרי שקיים בפועל את המצוה בחלק הרצון. ב. באמת הרבה מהמניעות אפשר להתגבר עליהם, אלא שהכל זה ענין של סדר עדיפויות ושל נכונות להתמודדות עם קושי וממילא, כאשר באמת ירצה וישתוקק לכך יהיה מוכן להשקיע בכך הרבה יותר. ג. מובא בליקוטי מוהר"ן סימן ס"ו, שעיקר המניעה הוא בשביל להגביר את הרצון, וככל שהמניעה גדולה יותר הרי זה כדי שגיביר את הרצון עוד יותר ועוד יותר עד שיתגבר על המניעה. נמצא שדווקא ע"ז הרצון, יבטל את המניעה.

שנית, מלבד עצם הרצון, מובא בסימן הנ"ל, שעיקר הרצון הוא כשמוציאים אותו בפה, להתפלל ע"ז מתוך כיסופין והשתוקקות, ועיקר ענין זה מתקיים בהתבודדות, שהאדם מגלה את רצונותיו בתפילה מעומק הלב.

וענין זה של ההתבודדות והתפילה, זהו באמת מה שכל אחד יכול לעשות, כי אמנם יש מניעות שבאמת לכאורה לא ניתן להתגבר עליהם, אבל להתפלל תמיד אפשר, והאמת היא בלי שום ספק שאפילו אם תהיה תהיה המניעה הגדולה ביותר, אם יתבודד ע"ז כראוי בכמות ובאיכות, בודאי ישבור את כל המניעות שבעולם (וידוע בזה הרבה

סיפורו של הרה"ג י.מ. שליט"א, משגיח חשוב בעיה"ק ירושלים ת"ו

ספר לנו מעט על הרקע שלך:

נולדתי למשפחה ליטאית שורשית, וזכיתי ללמוד בישיבה ליטאית מפורסמת. מצעירותי הייתי מחפש רבות את הדרך לעבוד את השי"ת. בשנות הברכות הושפעתי מאד משיטת ה"מוסר". הרביתי בשמייעת שירות וועדים במוסר, ובלימוד ספרי גדולי המשגיחים זצ"ל, וכן בספר 'נוגעת המוסר' ועוד, ואכן שאבתי מזה מלא חפניים. לאחר נישואי זכיתי ללמוד בכלל, והתוודעתי ל"שיטת החזון איש" בדרכי הלימוד ועבודת השם. עיינתי רבות בספר אמונה ובטחון לחזו"א, ובאגרותיו, ובספרי תולדותיו, וכמוכן בספרי חזון איש גופם, ומצאתי בזה הרבה אור. במקביל, הייתי נוהג להשתטח מדי פעם על ציונו של החזו"א זצ"ל, ולהרבות שם בתפילה ובתחנונים.

לאחר מכן גלגל השי"ת בדרך נפלאה, שהתחלתי לשמור שיעורים בתורת מהר"ל מפראג ע"פ דרכו של הגאון רבי יצחק הוטנר זצ"ל, שהם סוג של עיון בפנימיות התורה על דרך הפשט, שיעורים שהשפיעו עלי רבות להבין ולהשכיל בדברי חז"ל לאמיתתם.

בשלב הבא נחשפתי לתורת "ההתחזקות", ע"י שיעורים וספרים שונים שנכתבו בזמנו, וליקטו בנושא בעיקר מספרי חסידות שונים, והיו הדברים לי למשיב נפש וחיות גדולה.

איך הכרת את תורת ברסלב?

למעשה, בכל הדברים האלו בהם עסקתי, יחד עם הלימוד הרגיל בכלל, מצאתי הרבה טעם, וגם זכיתי בס"ד לומר שיעורים בישיבה ואף לחבר ספרים, אך כל השנים הרגשתי שעדיין חסר לי משהו שאיני יודע מהו, וכמו שכתב בספר סיפורי מעשיות (מעשה ח): 'היה לומד ומתפלל תמיד, רק שהיה מרגיש בעצמו שחסר לו איזה חסרון ואינו יודע מהו'. (ובמעשה א): 'היה מבקשה מאד זמן מרובה מאד... והיה הולך אנה ואנה זמן רב ובמזבירות ובשדות וביערות והיה מבקשה זמן רב מאד'. וכך התגלגלו להם הדברים, 'עד שמצאתי'. וכך היה המעשה. בתקופה מסוימת נפלו עלי מבוכות ובלבולים שונים מכמה כיוונים, עד שכמעט ואבדה לי כל השמחה בחיים. באותה תקופה נהגתי כמעט מדי יום לשפוך את נפשי להשי"ת ולבקש ממנו שיוציאני ממצבי יורני את הדרך הנכונה בעבודתו [ואת לאחר שראיתי בכמה עלונים של ברסלב על מעלת ההתבודדות].

לאחר כמה חודשים, יעץ לי אחד מידידי ללכת לבדי לנפוש מעט בצפון,

ואכן שמעתי לעצתי, ונסעתי לארצות קדישא מירון לקראת שב"ק פרשת קורח תשע"ג. כשהגעתי למירון, ראיתי חסידים נכנסים ויוצאים סביב המתחם של "בני עקיבא", ושמתי עליהם עין. שאלתי אחד מהם, "מאיזה חסידות אתם", והוא השיב לי "ברסלב". קצת התפלאתי, כי ראיתי לפני אנשים רגועים ומאוזנים, עדינים ומכבדים, וזה פשוט לא התאים למה שחשבתי אז על ברסלב. אמרתי לעצמי "נו, ידעתי שיש שם כמה עשרות אנשים נורמלים, אלה הירושלמים שנתרו מברסלב של פעם, בטח זה הם...". בין לבין, קיבלתי רשות מהאחראי לאכול עמם סעודת שבת, תמורת תשלום סמל.

מגיע ליל שבת, לאחר שהתפללתי על הציון, אני רואה חדר אוכל מלא בכ-600 איש. הסעודה התחילה, שרו זמירות, שוחחתי בעירנות עם הברסלבר'ס היושבים לצדי, הם הסבירו לי מעט על ברסלב ועל חברתם "מורשת הנחל". לאחר מכן נשמעו דברים נפלאים מפי הרה"ח רבי נתן ליברמנט שליט"א. אני מסתכל סביבי, ותמוהני גובר והולך. פשוט לא האמנתי למראה עיני. כל כך הרבה אנשים יש שם, כל אחד מהם מייצג משפחה שלמה, וגם אמרו לי שיש עוד כמה מאות שלא הגיעו. כל כך הרבה אנשים. ולא רק שהם נראים נורמלים וחכמים ומנומסים, אלא הרבה יותר מוכן. הבחנתי כי על פני רבים מהם נסוכה מין הבעת אושר שקטה, אצילית, אמיתית, פנימית. הבעה שמבטאת זרימה, חיבור, והשלמה פנימית עם העולם. הבעת פנים כזו, רואים בדרך כלל רק אצל ילד קטן שעדיין לא נשטף בזרמי החיים, או לחילופין אצל אנשים גדולים ממש של מחותם עבודת ה'. אבל כזה ציבור ענק, שרבים מהם נראים כל כך מאושרים ומחוברים להשי"ת?! כל ימי גדלתי בין החרדים, והכרתי מקרוב הרבה חוגים וזרמים, ובחיים שלי לא ראיתי כזה דבר. מאיפה הם צצו האנשים האלו? בשלב זה עדיין לא חשבתי להתקרב כלל, אבל ציינתי לעצמי בראש ש"ברסלב - זה לא מה שחשבתי!".

למחרת - שחרית, קמתי נים, התפילה מתנהלת ברגש ובקול כמנהג ברסלב, ופתאום אני מרגיש משהו שלא הרגשתי כבר חודשים, ואולי כבר כמה שנים: נפתחו לי שערי תפילה. התפילה קלחה מפי ומליבי בכונה, בקלות, בנעימות ובטבעיות. הרגשתי מאושר! קיצורם של דברים, עד לסוף השבת קיבלתי את ההחלטה הפנימית להתקרב לאותו נחל נובע מקור חכמה.

איזו תועלת היה לך מזה?

מאז ועד היום עברו יותר משנתיים, ואם אבוא לכתוב את גדל התועלת

העצומה שקיבלתי מאז בעבודת ה', לא יספיקו גם מאה גליונות, ולכן אכתוב בקיצור נמרץ, שהתחלתי לחיות חיים שהם חיים. מה שאני עושה היום, הוא עם חיות, ועם קישור ישיר לקב"ה.

והנה מצד אחד אני שומע מפי מרביצי תורה מכמה חוגים, שמכבים מרה על כך שהרי כל המצוות נועדו להביא אותנו למטרה המרכזית של דבקות בהשי"ת, ומדוע העולם שוכח את העיקר, ומצד שני לא שומעים מהם כלים מעשיים איך לתקן את המצב. ברם אצל מוהר"ן זיע"א מצאתי הדרכה שיטתית ומסודרת, שווה לכל נפש, איך להתחבר לקב"ה: שעה התבודדות כל יום, לימוד תורותיו הקדושות המקשרות שמים וארץ, שיחת חברים בקביעות, וקיום שאר עצויות הקדושות.

בינתיים זכיתי גם לחיות באומן על ציונו הק', באמצע השנה, והרגשתי שם התקשרות חזקה מאד. הייתי רוצה מאד לחיות גם בראש השנה, אך עדיין יש על זה מניעות ידועות.

איך ההתייחסות של הסביבה?

ובכן, חלק מהם קיבלו את העניין בשמחה ובהערכה, חלק מהם בנימת ביקורת, וחלק מהם אינם יודעים על העניין עד עצם היום הזה.

ולסיים:

ברצוני להביע את גדל המתנה שקיבלתי ממוהר"ן זיע"א, על ידי דיבור מתוך סיפורי מעשיות (מעשה יא) 'ולנו בלילה [ביער], שמעו קול החיות שכולם שואגים והומים בקולות משוננות... האריה היה שואג, והלביא הומה בקול אחר, והעופות מצפצפים ומקשקשים בקולם... ובתחילה נודעונו מאד, ולא הטו אונם אל הקול מחמת הפחד. אחר כך הטו אונם ושמעו שהוא קול נגינה וזמרה נפלאה ונוראה מאד, והטו אונם יותר, ושמעו שהוא קול זמרה ונגינה נפלא מאד מאד, שהוא תענוג נפלא ועצום מאד לשמוע זאת, שכל התענוגים של העולם, כולם כאן ואינם נחשבים ובטלים לגמרי נגד התענוג הנפלא הזה של הנגינה הזאת'.

וביאור הדברים נראה, שלפני שאדם זוכה להדרכה אמיתית, אזי נדמה לו העולם הזה כיער מאיים המלא כולו בשאונות מפחידות של חיות טרף, עד שכמעט ואי אפשר לחיות בו, אבל לאחר שהוא לומד מפי הצדיקים "איך להאזין" נכונה לקולות העולם, פתאום הוא מבין שכל העולם כולו הוא דברי השי"ת אלינו, ובעצם העולם כולו על בריותיו ומאורעותיו השונים, מנגן לנו קולות זמרה ונגינה נפלאים שאין כמותם, אשרי השומע.

דרכה של תורה

מאמר תורני בנושא ע"פ תורת מוהר"ן

>>> המשך מעמוד א'

ישמע ביוזני וישתוק

איך עושים זאת?

כאן מגיע החידוש הגדול. בעצם, נקודת המוצא שלנו היא מה'כבוד' העצמי. השגוי. הלא-טוב. זאת אומרת: אין אפשרות לבשר ודם להתחיל מהמקום האמתי שהוא הכבוד האלוהי. כי אמנם הנשמה שלנו היא משם, וזו היא מציאותה האמתית. אך כאשר נולדנו בגוף, אנו מוכרחים להתחיל מהכיוון ההפוך לגמרי.

מה עושים? עושים "תשובה". והפעם - לא 'על משהו', אלא כ'דרך חיים'. החיים שלנו נעים - מתחילתם ועד סופם - על המסלול של "תשובה", בזה אנו מתחילים, ואת זה לעולם לא נסיים. כי גם

בעולם הבא נמשיך לעשות תשובה - לצאת עוד יותר מה'כבוד העצמי' אל עבר הכבוד האלוהי, שהוא הוא תענוג עולם הבא.

איך באמת? "ועיקר התשובה - ישמע ביוזני דיום וישתוק". על ידי שאדם שותק על ביוזני - הוא בעצם 'מוותר' על הכבוד העצמי שלו, וממילא מתקרב יותר לכבוד האלוהי. אין צורך להמתין לביוזני שיבא מבחוץ... החיים שלנו כולאים ביוזנות, הכיצד? כל רצון שלא התממש, וגרוע יותר - נעשה ההיפך ממנו - זהו ביוזני! וה'ביוזנות' מהסוג הזה מלווים אותנו על כל צעד ושעל.

נמצא א"כ, שבכל פעם שרציתי משהו - בגשמיות או ברוחניות - ולא הלך כ'רצוני', ואני - לא נפגע, כלומר לא עושה 'ברוג', לא נעצר, לא מרים ידיים,

[הערה למעינים: הדברים הללו, עולים היטב עם דברי הרמב"ם בהלכות תשובה, ועם דברי רבנו יונה ב"שערי תשובה" אך מחוסר מקום לא ניתן לבאר זאת כאן, ועוד חזון למועד א"ה].

הזדמנות מיוחדת

לאחר תרומה מיוחדת שקבלנו מנדיב לב בעילום שם ישנה אפשרות לכל החפץ לקבל את העלון בדואר ללא תשלום המעוניין יפנה למס' טל. 0527149713 נא להעביר לחברים ולמכרים

הודעה משמחת:

בתרומה של 50 ש"ח ניתן להקדיש מדור, לרגל שמחה, או לישועה, או לע"נ יקירכם וכיו"ב.

הקבצו

בית ועד לחיכי הישיבות
העוסקים בתורת מוהר"ן מברסלב זע"א

מוסף מיוחד

לקראת ימי ראש השנה

אב תשע"ה

אומן ראש השנה

שאכן מדובר במציאה ממש, ושמן הראוי לו לעשות את המינימום להצלת נפשו ונשמתו בזה ובבא, או להיות חכם בעיניו, שלא להיות נפתה אחר כל מיני 'עניינים', ש'מי אמר שהם נכונים', ושלא קבלנו במסורת, וכדומה, ולנסות איכשהו להסתדר בעצמו בחגיגה העת.

עד כאן מדובר בדברים ברורים.

כאן מגיע העניין של ראש השנה, שכפי הנ"ל, בזה לא נאמרו דברים ברורים על מהות הדבר, מה מטרתו, ומה הרווח בו, (אם כי נאמרו דברים ברורים מאד בגודל חשיבותו, וכנ"ל), כאן אנו צועדים בדרך אפשרית, לא לא מוכרחת, כמובן.

"שמד" ו"רצון"

ובכן, כל אחד בעל לב מרגיש, ומח מבין, וגם מי שלא, רואה ויודע, שדורנו הוא דור מיוחד, שונה לחלוטין מכל דור אחר, אפי' מדור אחד קודם, שינוי מוחלט ממש, הן בנוגע להרגשות שבלב, כפי שכל אחד מרגיש - המח סתום והלב אטום, ואין עם מי ועל מה לדבר. והן בנוגע לנסיגות הקשים, שאין שום השוואה, ולו הקלה ביותר בין הנסיגות שלנו לבין הנסיגות שהיו בדור אחד קודם.

אז מה רוצים כאן? בשביל מה כל זה? האם חליה בשנת ה' אותנו? הס מלהוכיח. בוודאי יש כאן מטרה מכוונת, שהיא תפקיד מיוחד שלנו בדור עקבתא דמשיחא, תפקיד שלא היה לשום דור עד כה, ושצורך התפקיד הזה, השי"ת ברא את המציאות והוא הנמצאת לעינינו. מהו התפקיד?

התשובה לזה היא: אמת, אי אפשר בדורנו להגיע לעבודת הדורות הקודמים, לא במעשים ובוודאי לא בהרגשות, הנסיגות קשים מאד, ואין הקב"ה בא בטרונאי עם בריותיו, העבודה שלנו, דור 'עקבתא דמשיחא', הדור האחרון, שאמור להביא את גמר התקוין, הוא - ה'בחירה בנקודת היהדות'.

כלומר, בוודאי יש את העבודה המעשית של קיום מצוות התורה, והיות מעבדות, אך לא בזה נמצאת בחירתו התמידית של האדם, לזה צריך בחירה חד פעמית, ולהיכנס למסלול והרגל מסוים, וממילא המצב בסדר פחות או יותר, צריך כמובן התגברות והתעוררות וחיוזק מידי פעם, אך אין כאן ממש נסיון של "חמישים על חמישים" בין טוב לרע.

הבחירה האמיתית היא בין "שמד" ל"רצון", "רצון" פירושו חיפוש תמיד, כלומר, התקדמות תמידית! בין כשהולך כסדר, ומצליחים בעבודת ה', ובין כשלא הולך כסדר, ואפי' במצב של נפילות ח"ו, לא לעזוב את הרצון, לחזור שוב ושוב לעצמו, לסובבין, ובעיקר - בשיחה עם השי"ת, מה אני רוצה באמת! להמשיך לרצות את הגבוה ביותר, גם במקום הנמוך ביותר!... זהו עבודת ה'רצון', וזהו בעצם ה'חיים', מצב של תנועה (פנימית) תמידית.

ההיפך מזה הוא 'שמד': שמד פירושו: איש, הרמת ידים, חידלון. בדרך כלל זה קורה בנפילה, אחת או כמה ר"ל, עד שאדם מרים ידים, ואומר 'עד כאן, זה לא בשבילי, אך אפי' אדם שלא נפל, אם אינו ממש לחפש, זהו ג"כ בחינה של 'שמד', כלומר, חוסר חיפוש, חוסר רצון, תנועה פנימית 'דוממת', ייתכן שהוא 'עושה' הרבה דברים, אך בלבו יש 'שמד'. לגבי הרבה חלקים ורובדים (שאליהם אינו שואף, או שמהם הוא כבר התיאש), הוא 'משומד' ר"ל, 'שמד' מוחלט הוא כאשר אדם כל כך מיואש עד שהוא מתנגד לגמרי ממקורו רח"ל.

את הנקודה הזו רוצה מאתנו השי"ת! "בחבור" בו, ו'לחבור' בתורה וקיומה, כלומר "לרצות", ע"כ, בשונה מדורות קודמים שהיה אפשר להשלות עצמו, עקב הצלחותיו, והרגשותיו, שהוא עובד את ה', גם בלא עבודת הרצון; בדורנו אין משהו אחר, המצב ה'מעשי' בעבודת ה', אפי' החיצונית, לא קלה, וכש"כ הפנימית, של שנשאר לנו הוא "לרצות", אבל עד הסוף! ראש בקיר! זה אני רוצה, פה אני נשאר, וזמנה לא תנוע. כמובן שמי שרוצה באמת, מתפלל, וממתין בסבלנות, בלי לעזוב את המערכה, מגיע בסוף.

מאיפה מקבלים את הכח הזה? מדין לוקחים את ה'רצון' הלוה? אין מעוררים אותו בכלל, ואיך שומרים על גחלתו בקביעות שלא תכבה? הלא אנו רח"ל עמוק עמוק בתוך ה'שמד', אין יוצאים משם?

משה רבינו! הוא היה לו את הכח להוציא יהודי מכל בחינה של 'שמד',

המשפט מוכר מאד, אין מי שלא שמע עליו. מה הוא אומר? תלוי כמובן למי. יש משפט זה מתקבל אצלם בהתלהבות, בשמחה, בהשתוקקות ובעניינות. יש מי שהוא מעורר אצלם תמיהה, הסתייגות, ואפי' לזלזול.

ובכן, מה זה באמת? מה הרעש הזה, העתמולה הזאת, מה מקורו, מה עניינו, למה זה נצרך, והאם מדובר בנושא 'חלקי', מה עם יציאה מארץ ישראל, ועזיבת הבית ברה"ו, וכו' וכו'.

ננסה בכמה שורות, לעשות קצת סדר בדברים, ולראות מה זה אומר.

ובכן, האמת שבשונה מכל העניינים, העצות, העבודות, והדרכים, שגילה והאיר מוהר"ן, בספריו, ובשיחותיו וכו', שבהם מתבאר כל עניין היטב היטב, מה עניינו, מה גודל חשיבותו, מהם פרטיו, מהם הדרכים לזה, וכו' וכו', לעומת זאת, נושא זה של ראש השנה באומן, היה ועודנו סתום וחתום, לא מבואר ולא מוסבר, 'הוראה' ותו לא.

אך המסר העולה מכל השיחות שנאמרו בנושא הוא בערך כך: "יש פה דבר גדול ועצום... הרבה יותר מכל מה שאדם יכולים לשער... אין אפשרות לגלות במה מדובר... אך כל מי שמוכן לשמוע, אי אפשר להשיג מה הוא מרויח... בשום אופן לא משהו שאפשר להרוויח באופן אחר, במקום אחר ובזמן אחר...!!"

ברור א"כ קודם כל שיש כאן צורך בביטול, באמונת חכמים, ובציות ללא שכל, זה שלב ראשון, בלי זה אי אפשר ואין טעם להתקדם הלאה, כמובן, שהדבר קל יותר למי שמודע לגדולתו הבלתי נתפסת של בעל האמרה, ועל הערכתם של הצדיקים שהיו בדורו ואחריו - אליו ולדבריו, מה שלא ניתן כמובן לבאר במטרת זו.

אך ננסה בכל זאת להבין מה שניתן להבין, מה באמת העניין בזה, האם זה מחייב, ואת מי, והאם בעצם יש מקום לכל ההמולה הזו. נבאר א"כ בקצרה את הנושאים הבאים: א. קברי צדיקים. ב. אומן. ג. ראש השנה. ד. אומן ראש השנה.

קברי צדיקים

הנושא של קברי צדיקים מתחיל בידיעה, ש'צדיקים במיתתם נקראים חיים', ואדרבה, 'גדולים צדיקים במיתתם יותר מבחייהם', וממילא אם בחי חיותם נאמר 'צדיק גזור וחוקב"ה מקיים', כל שכן שלאחר הסתלקותם יש בכוחם לפעול עבורנו כל הנצרך בשמיות ורוחניות, והוא ע"ש שאים אליהם, ומתפללים שם, ובוה מעוררים אותם לפעול עבורנו.

כך מצינו אצל כלב שהלך להשתטח על קברי אבות בכדי להינצל מעצת המרגלים. כך מצינו אצל יעקב אבינו שקבר את רחל אמו ע"ה על אם הדרך, בכדי ששציאו לגלות יתפללו שם והיא תפעל עליהם רחמים, [ואכן מצינו אצל יוסף הצדיק שדברו למצרים התפלל שם], כך מצינו בקבורתו של משה רבינו ע"ה, שהסתירו הקב"ה בכדי שלא יוכלו לבוא להתפלל שם, שא"כ מיד יבא הגאולה (תוס' סוטה יא), ובו"ה הפליג מאד במעלת הדבר, והגרי"א זע"א (בפ' על תיקו"ז) הוסיף, שאחר חורבן ביהמ"ק, עיקר השראת השכינה הוא בקברי צדיקים.

ואכן, עם ישראל לדורותיו, נוהג לבא על קברי צדיקים, ולהתפלל שם עבור כל הנצרך, ישנם צדיקים שהבטיחו הבטחות מיוחדות לבאים להשתטח על קברם, ויש מקומות שעם ישראל מעצמו מרגיש משיכה מיוחדת לשם, כדוגמת מערת המכפלה, קבר רחל, ציון הרשב"י במירון ועוד.

אומן

אומן, מקום קבורתו של מוהר"ן זע"א, אף הוא ככל קברי הצדיקים, מקום קדוש ומסוגל להתפלל ולהושע בכל הישועות, אך בשונה מהם, הבטיח מוהר"ן הבטחה נפלאה, הבטחה שלא מצאנו דומה לה, לא בוודאותה, ולא באיכותה, ההבטחה נאמרה בפני שני עדים, וכתובה בפירוש ללא שום ספק. הובטח לכל מי שיבא לשם, ויעשה את הנצרך (פרוטה לצדקה, ואמירת המזמורים), שהוא יתהלך בכל כוחו עבור תיקון נשמתו, עד להוצאתו המוחלטת מהגיהנם, ובלבד שלא ישוב לאוהלתו.

הבחירה כמובן בידי של כל אחד, אם לשמוע ולהאמין לדברי אמת, ולהבין

מעגל קסמים

מגנט האהבה האדיר בתבל, שולח בדממה את עיגולי כוח המושך שלו, עמוק אל הלב של הלב. אנשים בכל העולם מרפים את אחיזתם ונענים לגלים האלה, בהתרפקות שקשה לתאר.

מה זה הפלא הזה, מי הם האנשים האלה, מה עובר עליהם, כשהם נשאבים אל הסופה הלוהטת, הרחוק מן העולם לפלנטה אחרת? מי יכול לתת שם או כותרת להזמנה הדוממת, המפלחת בימים אלה את קירות המציאות?

ואיך אפשר לחיות ליד תופעה כזאת, במקביל אליה, כששום דבר מהעולם המוכר לא נותן לה תירוץ שיניח את הדעת? כמה זמן עוד יהיה אפשר להתעלם?

בחור אחד שאנתנו מכירים, חרדי מבית חשוב, ראש מכריז שעיב את הלימוד, נשר והתרחק ועזב את הכל, קם השנה ונוסע לאומן. למה? שאלנו אותו בטון של מה-הקשר.

"אני מרגיש שאני חייב לעשות את זה", הוא אמר. הוא לא יודע, שגם אותו לכד היעגול.

מי שמתנגד, לא יודע למה הוא מתנגד. זה אסור, זה מותר, זה צריך, זה לא צריך, יוצאות מילים מנותקות מאנשים רחוקים שמסתכלים ולא מבינים מה הם רואים. אין דבר, אומרים האחרים וחיוך בעיניהם, עוד מעט תבינו. אולי השנה, אולי בחודש הבא, היעגול הזה ייקח גם אתכם.

הם אומרים 'לא תודה' ונרתעים לאחור, אומרים 'מוחל טובות', ולא יודעים באלה טובות מדובר, ושבעד כל הון שבעולם, נשמתם אינה מוחלת אותן.

אין דבר, אומרים האחרים, עוד מעט תבינו, עוד מעט תבואו גם.

עוד מעט יבוא העולם כולו, זה פשוט כור גרעיני כזה, שעוצמתו מצטברת וקרובה נקודת ההתכה.

יהודי, ועוד יהודי, ועוד יהודי, ועוד יהודי, ועוד יהודי... חיים, ועוד חיים, ועוד חיים, ועוד חיים... נשמה, ועוד אחת, ועוד אחת, ועוד אחת... אלוקות יהודית שנפוצה על פני כל כך הרבה מקומות בארץ, ניתקת ממקומה ומצטרפת אל הצדיק, חורים חורים נפערים במפת העולם, נדבקים בקודש ומושיכים איתם את כל מי שהם ואת מה שהם עושים.

בתחילה נפערו עשרות חורים כאלה, אחר כך מאות, אחר כך אלפים, ועכשיו עשרות אלפים.

חור מושך חור, ודרכו בוקע אור, רקמת המציאות נפרמת, ומתגלה מה שמאחור.

הלב של כל הלבבות יונק אותנו אליו ואנתנו נענים לו בדמעות עמוקות כתרומה.

כל כך חייכני שתיקח אותנו, אבא. אל האהבה שלך. אל התשובה שלך. אל הצדיק שלך. כל כך נהנקנו מתחת לכל שכבות הפיח והטיח, הדם והבשר, המטבעות והקוקיות. כל כך רצינו משהו, ולא ידענו איך קוראים לו. עכשיו אנתנו יודעים. קוראים לו אומן ראש השנה.

קוראים לו אהבת עולם.

המשך בעמוד הבא <<<

סיפורו של אברך בן תורה, על נסיעה פלאית לראש השנה, רצופה נסים ונפלאות

>>> המשך מהעמוד הקודם

לתכלית הרצון, וע"כ "מושה" (345) עומד בין "שמד" (344) ל"רצון" (346), ותפקידו להעביר כל אחד מוכן לטעם.

משה רבינו איננו, ואפילו קברו נסתר מאתנו, אך כבר גילו לנו בזה"ק "אתפשוטא דמשה בכל דור ודור", כל צדיק יש לו את הכוח הזה שנקרא "מושה", להעלות אותו משמד לרצון.

ראש השנה

נחזור רגע ל"ראש השנה". מהו ראש השנה? ר"ה הוא יום הדין! כל אחד נידון אם יזכה לחיים או וכו', כולנו רוצים לחיות, מבקשים, וחוזרים ומבקשים "זכרנו לחיים" "כתבנו בספר החיים", רבש"ע, תן לנו חיים, תן לנו כל מה שנצרך כדי לחיות.

אך ראה זה פלא, בנוסח התפילה, כאילו שכחו מכל הסיפור... לא מוזכר: לא חיים, לא בריאות, לא פרנסה, ולא שום דבר, רק "מלוך על כל העולם כולו וכו'" "ידע כל פעול כי אתה פעלתו וכו'", מלכויות, זכרונות, שופרות, ובכן תן פחדך, ויאתיו לכל לעבדך, מלכות ה', וגאולה וכו' וכו', מה פשר הדבר?

הוא אשר דברנו. אנו רוצים לחיות, אך האם אנו יודעים מהם "חיים"? חיים פירושו "רצון", ו"רצון" הוא קבלת מלכות שמים, לחיות ברצון תמיד למלא רצון ה', מתוך ביטול גמור, לית לי מדידי כלום, לא אכפת לי: כן הצלחתי או לא הצלחתי, כן הגעתי או לא הגעתי, אכפת לי רק דבר אחד, "מה ה' רוצה ממני כעת!!!" זהו חיים! על החיים הללו אנו מבקשים בתפילה, ועל זה אכן התפילה מלאה מתחילה ועד סוף.

אך מה אעשה, אם אני לא מרגיש שזה מה שאני רוצה? אני בפנים רוצה דברים אחרים לגמרי: כסף, כבוד, תענוגים, ותאוות, איך אוכל אי"כ לבקש ע"ז כשהוא לא "אני"? כאן אני מוכרח משהו שיבא ויעשה לי "טיפול", יעשה סדר בפנים, ינקח את חלקי ה"שמד", וירביע במקומם את חלקי ה"רצון". צריך אי"כ לחפש מי מוכן לעשות עבורי טיפול זה, איפה, מתי, (וכמה זה עולה).

אומן ראש השנה

כאן מגיע החידוש! יש מקום כזה, יש "מטפל" כזה, קוראים לזה "אומן" (ולא להינמן), שם יש מי שעושה את המהדר, ללא תשלום, רק בתנאי אחד: תהיה אצלו בזמן המתאים, כלומר, בראש השנה! אם תהיה שם, תוכל פתאום להרגיש, שבאמת הלב מתמלא ב"רצון", באמת אני רוצה את החיים האמתיים, אה"כ במשך השנה, כבר תוכל נכון יותר למלאות את המטרה, שבשבילה אנו פה, עם כזה רחוב, ועם כזה לב...

מדוע דוקא שם? אולי ב"מחל המערב", או ב"קבר רחל", או אולי אצל רשב"י במיוקן השאלות צודקות, המציאות לא. לא משום שהם מקומות פחות חשובים, אלא משום שהם לא בקשו ממך לבא לשם, ולא הבטיחו שום דבר אם כן תבא, אלו מקומות נפלאים, אבל אם ה"טיפול" חשוב לך, תיגש למי שקרא לך.

לא מדובר בתאוריות "על הנייר", מדובר ב"מציאות בשטח", מי שראה - יודע, ומי שלא - לא יוכל אפילו להאמין.

עומדים שם בערב ארוש השנה, שורות שורות של בני אדם, אלפים, עשרות אלפים, מ'עגילים וקוקו, ועד תלמידי חכמים, צדיקים וקנים, עומדים צפופים, ומשתחיים צפופים, אין מקום להכניס סיכה, במשך שעות ארוכות, במצב של "צום" (כנפסק בשו"ע), הצעקות והבכיות מוקיעות שחקים, נראה כאילו כל העולם שבת, לא מעניין שום דבר. ועל מה הצעקות, על מה הבכיות? על כסף, כבוד, רפואה וכו'? אולי גם, אך לא, ממש לא העיקר, מעט הקשבה תגרום להלם של ממש, כולם זועקים במר נפשם, בכלות הנפש, על גלות נפשם, על הנפילות והקשיים, על המכשולות והמעידות, ובעיקר, מבקשים ומתחננים על העתיד, על פתיחת הלב, התחדשות, טהרה, קרבת ה', תורה, תפילה, קדושה וכו' וכו', ועל - ה"רצון"!!! לא יאומן כי יסופר, ימות המשיה כמש.

פשוט מאד, עשרות אלפי יהודים, עוברים טיפול ביד "אומן", ועוברים בה אחר זה ובבת אחת - מכל חלקיק של "שמד", למלא חפניים "רצון". נכנסים כמו שנכנסים, ויוצאים ב"א חדשים, כפשוטו ממש.

ההמשך פשוט מתבקש: התפילות של ראש השנה ברוב עם (אלפי איש!), בהתעוררות עצומה, והשתכחות הנפש ונפלאה, מבקשים על החיים האמתיים באמת, מתעוררים באמת ובאופן הנכון לקול התקיעות, מתענגים על ה' בסעודת הנהגה, והשמחה שבמוצאי החג, כבר חורגת לגמרי מגבולות הטבע, וחוזרים לארץ ישראל, ומתחילים לחיות כבן ישראל, חיים של בני בכורי ישראל, ושל "ישראל אשר בך אתפאר".

להתפלל כל הזמן שאני יזכה להיות ב"ה באומן. הימים עוברים, ובכל יום אני מתקשר לבני ברק לשאול אם כבר הגיע הדרכון, והתשובה היא שלילית.

עבר שבוע, הגיע יום שני כזו אלול, ידעתי שאם אני רוצה להיעזר בר' יחזקאל זו ההזדמנות האחרונה. לא התייאשתי וחזקתי את עצמי שהישועה יכולה להיות כרוף עין. הגיע הערב, והדרכון טרם הגיע. ר' יחזקאל יצא לדרוך, ואני נשארת לבדי...

באותו לילה, אור ליום ג' כ"ח אלול, יצאתי ליער הסמוך, ובקשתי הרבה מהשי"ת שיזכה אותי להיות ר"ה באומן, ופיתחו לי כל המניעות העומדים בדרכי, כי אין מנצור לה' להושיע בכל מצב. בבוקר התחזקתי שאני יוצא לדרך ויהי מה. הכנתי לעצמי מה שאני צריך ליו"ט, ויצאתי לכיוון בני ברק.

הגעתי לבני ברק בצהריים, ואז התבררתי שהדרכון הגיע. הגעתי לביתו של האברך לקחת את הדרכון בשמחה רבה, אך מתוך ידיעה שאיני יודע מה ההמשך. הסכום שהצלחתי לאסוף בעמל רב עמד על סך \$300 בלבד, סכום שאינו מספיק אפילו לחצי כרטיס, בפרט בשלב מאוחר כל כך. אך התחזקתי בלבי שהשי"ת יעזור.

חברי הגיש לי את הדרכון, ושאל: יש לך כסף לכרטיס? עניתי לו: את האמת שיש לי בעיה גדולה בנושא. לתדהמתו הוא אמר לי: שמע, יש ברושותי כעת סך \$800 שאין לי צורך בהם לתקופה הקרובה, קח אותם בהלוואה, ותחזיר אותם בעוד כמה חודשים. הוא אפילו לא ביקש ערבות, רק שטר בכתב יד. והנה כבר הכסף בידי.

השלב הבא הוא להשיג כרטיס. ביורד קצר מעלה שהטיסות מלאות עד אפס מקום. התקשרתי ל"דרך צדיקים" והפקיד אומר לי: ה' אוהב אותך, ברגע זה התפנה כרטיס להיום בלילה [ליל רביעי כ"ט אלול]. המחיר של הכרטיס היה גבוה במיוחד, אבל לא חשבתי פעמיים, ותפסתי אותה בשתי ידיים בשמחה עצומה, שהנה סוף סוף הרצון שלי הולך להתגשם, ואני הולך להיות באומן בראש השנה.

המטוס אכן המריא בשעה 10:40 בליל זכור ברית, נחתנו בקיב בשעה 1:30 בלילה, התארגנו על האוטובוסים, ועד שהגענו לאומן היה 6:00 בבוקר. לאחר מעשה התברר לי שהייתה כאן עוד השגחה פרטית. שמתי בצער שהטיסה שהייתה אמורה לצאת אחרי הטיסה שלי, לא יצאה לבסוף, וכל אלו שגרשמו אליה נשארו בארץ. אילו הייתי נרשם לשם - מה שלא היה רחוק בכלל - הייתי אף אני אחד מהם...

לאחר התפילה בבוקר, ניסיתי לברר על מקום לינה ואוכל עבור החג. הסכום שנשאר בידי עמד על סך 400 ₪. השגתי אוכל לחג בסכום של 200 ₪ [בהכנסת האורחים המרכזית], ונשארו בידי 200 ₪, סכום שלכל הדעות אין בו די עבור מיטה, ולו הפשוטה ביותר. וכבר חשבתי שאשאר בלא מקום לינה.

אך מן השמים רצו אחרת, חסדי ה' כי לא תמנו, ומאת ה' המסבב כל הסיבות היתה זאת, שבקשתי שיחת טלפון מאברך אחד שמצאתי ברחוב, כדי לאחל שנה טובה להורים שלי, (את המספר הזר שהופיע על הצג, הסברתי בכך שהפלאפון שייך לחבר שבא מחו"ל...), לאחר שהתקשרתי, התעניין בי אותו אברך (מיוזמתו) אם אני מסודר עם אוכל ולינה, ועניתי שאין לי עדיין מקום לינה, אומר לי אותו יהודי, השווער שלי בא לכאן עם כל המשפחה, ושכרו הרבה מטות, אולי נשארה מיטה פנויה, ואכן לאחר בירור הוא מצא שיש מיטה אחת פנויה אצל השווער, שהייתה מיותרת, ולא הייתי לשלם עליה כלל...

בה לא תם העניין. כשחזרתי לארץ ישראל. קרא לי ר' יחזקאל, ואמר לי שנודע לי שהייתי באומן. והוא רוצה לעזור לי בזה. ולכן ביקש שאבא אליו במשך השנה והוא יעזור ככל יכולתו. באתי אליו כמה פעמים, ובכל פעם הוא עזר לי עוד מעט, עד שכיסה עבורי את רוב הסכום.

ולא זו בלבד. במשך השנה זכיתי בסייעתא דשמיא למצוא את זיווגי. קבלתי שידוך מצוי, מבית מיוחד מאד, משפחה ליטאית שקשורים אף הם לברסלב, ובה זכיתי להקים בית נאמן בישראל.

הסיפור דלהלן, מכיל בתוכו מסר כפול. מחד הוא מגלה השגחה גלויה ונפלאה, ונסים של ממש. ומאידך הוא מגלה כיצד גם ברגעים של הקושי וההסתרה, מנסתרת ההשגחה העליונה, ובסופו של דבר מתברר שהכל היה לטובה. וכמו שידוע מרביה"ק, שבזמן שיהודי רוצה לקרב את עצמו להשי"ת, מן השמים מוזינים לו נסיונות כדי להגביר את החשק ע"ז.

והמסר העיקרי של הסיפור, הוא מה כוחו של רצון אמתי. שבכוחו לשבר כל מה שנראה בעינינו למניעה, ולהסתרה, ולמצוא את השי"ת בכל מצב, ובסופו של דבר, העקשן יצליח להגיע למה שצריך להגיע בס"ד. כי לית רעותא טבא דאתאביד.

גדלתי בבית ליטאי למשפחה חשובה ומכובדת, ולמדתי בשיבה ליטאית חשובה בדרום. היו לי כמה פעמים מחשבות לנסוע לאומן לראש השנה, מחמת הדברים הגדולים שקראתי ושמעתי על זה, אבל תמיד חשבתי שזה לא הגיוני, גם מצד זמן, וגם מצד ההורים והמשפחה והחברים, ואולי ג"כ זיק לשדוכים וכו' וכו'.

והנה לפני כשנה, בחודש אלול תשע"ד, התעורר אצלי רצון חזק מאוד שאני מוכרח לנסוע ויהי מה, ובוודאי שאני לא פסיד כלום מזה, כי לא מפסידים מדבר טוב שעושים, מה גם שכבר הייתי בגיל 12, ורציתי מאוד למצוא שידוך, ונתעוררתי מאד כמה שראיתי שרבי"ל אמר 'אצלי נמצאים כל האבדות, ונוכרתי מאמר חז"ל 'דרכו של איש לחזר אחר אבדתו, וא"כ קיוויתי שבכותב זה אמצא את הדרך שלי השנה, וזה נתן לי עוד דחיפה להיות עקשן גדול, ולנסות בכל הכוח.

התחלתי להתפלל ע"ז. והנה באמצע חודש אלול פניתי לאחד ממכרתי, ושאלתי אותו אם הוא מכיר מישהו שיכול לעזור לי בעניין זה, והוא השיב לי, שהוא מכיר יהודי באותה עיר - שאף הוא היה ליטאי והתקרב לברסלב - והוא עוזר רבות לאנשים בעניין זה.

זה היה ביום חמישי ט"ז אלול, פניתי לאותו יהודי [שלצורך הסיפור נקרא לי ר' יחזקאל], וספרתי לו שאני רוצה מאוד לנסוע. הוא שאל אותי: 'האם יש לך דרכון? עניתי: 'לא'. 'האם יש לך בסיס של סכום מינימלי? עניתי ג"כ: 'לא'. אמר לי ר' יחזקאל: 'בא תתחיל לעשות משהו, ואחר כך ננסה לעזור. דבר ראשון תעשה דרכון ותנסה לגייס קצת כספים ואח"כ נראה מה נוכל לעשות בשבילך'. הוא הוסיף: 'אני נמצא את עך יום שני בלילה או לכ"ח אלול, אחר כך אני כבר נוסע, לכן תשתדל לבא אלי לפני כן'. והוא סיים: 'אבל דע לך, שהעיקר הוא הרצון! ואם תרצה באמת - בוודאי תגיע!!'

קבלתי את דבריו, והתחזקתי מאוד בעניין הרצון. ואז התחילה ללוות אותי השגחה פרטית מופלאה על כל צעד ושעל, עד הרגע האחרון. כשבכל פעם נראה מחדש שאין סיכוי לצעד הבא, ו'פתאום' זה מוסדר.

חכיתי שיהיה לי את האפשרות לגשת למשרד הפנים. מחר יום שישי, אח"כ שבת, וזה לא שייך. ביום ראשון י"ט אלול רציתי ללכת אבל היה אונס שלא יכולתי, ולמעשה, רק ביום שני כ' אלול יצאתי מיהשיבה שנמצאת באחת מערי הדרום, לכיוון באר שבע הסמוכה, כדי להשיג דרכון לצורך נסיעה. לא היה לי מושג איפה נמצא 'משרד הפנים' בבאר שבע, מימי לא הייתי שם, אבל התחזקתי בבטחון בהשי"ת ויצאתי לדרך.

בהשגחה פרטית, עצר לידי טרמפ, כשהוא מודיע שהוא נוסע לבאר שבע על ידי משרד הפנים... עליתי עליו והגעתי בס"ד ישר למחוז חפצי, בלא צורך לחפש את המקום.

נגשתי לאומן את הדרכון, ושאל אותי הפקיד: להיכן לשלוח את הדרכון? לא יכולתי כמובן לתת את הכתובת של ההורים, אז נתתי כתובת של אברך ממכרתי שגר בבני ברק. ואז אמר לי הפקיד: תוך עשרה ימים זה יגיע. עמדת נדהם, הרי היום כ' אלול, ועוד עשרה ימים כבר ראש השנה. אמרתי לו: אני חייב את זה יותר מוקדם. ובקשתי שלפחות יצין על הטופס שזה דרוך.

חזרתי לשיבה מתוך תקווה שהעניינים יסדרו בס"ד, ובניתיים התחלתי לגייס כספים כמה שיכולתי, תוך כדי שאני ממשיך

הקבצו לבית ולמשפחה

בית וועד לחניכי הישיבות
העוסקים בתורת מוהר"ן מברסלב זצ"ל

לחזור הביתה בתשובה

בוא הביתה בתשובה

בחודש אלול חוזרים בתשובה. על פי רוב, תשובה מתקשרת אצלנו לאשמה, לבושה, לילא בסדר, לביקורת. אבל זה רק בגלל שאנחנו לא יודעים מה היא באמת תשובה. בליקוטי מוהר"ן תורה ל"ה, מוהר"ן מביא לנו הסבר מילולי למושג תשובה. הוא אומר: "דע, כי תשובה היא לשוב את הדבר למקום שניטל משם"

לעשות תשובה זה לא להתייבש או להיות מוקע אל עמוד הקלון. לא תשובה זה פשוט לשוב. לשוב הביתה. לחזור פנימה. לחזור אליי. לחזור אל הטוב. לחזור אל הקשר עם השם. תשובה זה "לשוב את הדבר למקום שניטל ממנו" - כמו השבת אבדה. להשיב את הדבר למקום שממנו הוא נלקח.

בחודש אלול מתארים ח"ל את הקב"ה במילים "המלך בשדה". המלך יצא מהארמון, הוא בא ממש עד אלינו הזרוקים בשדה, ועושה לנו השבת אבדה. הוא לא כועס עליך ולא זורק אותך. לא מאשים ולא מבייש אותך. הוא מחבק. הוא בא לתת לך יד ולקחת אותך בעדינות: בוא, בוא הביתה. אתה הרי כל כך רוצה להיות במקום אמתי. אתה כל כך רוצה להיות במקום טוב. הלכת

במשך שנים רבות אלול היה תקופה מאוד קשה ומעיקה בשבילי. תקיעת שופר הראשונה עוררה בי רצון לעצום עיניים ולהתעורר בסוכה... שיקרה נס ופתאום נהיה כבר אחר, בהקלה הזאת של הצום שמסתיים ומשוה מתוק ונפלא שוטף את האוויר והולכים לסוכה עם כל המרץ והפטישיזם.

כשהתחלתי לשוב דיבורים משיבי נפש מתורתו של מוהר"ן, הכול השתנה לי. לא השתנו לי המדרשים; השתנתה לי ההבנה. נכון שאריה שאג מי לא ירא, נכון שדגים שבים רועדים, נכון גם ענין הכבשה עם הפס האדום, ובכל זאת. אלול הוא חודש הרמזים והסליחות. חודש הקירבה, האהבה והתחדשות התקווה.

ופתאום הציפה אותי הקלה אדירה. אלול בא, איזה זיפי!

אחרי שנה שלימה שבה הלכנו והתרחקנו ועבר עלינו כל כך הרבה, אחרי כל החופש הגדול והצחוק, המאובק והמטושטש הזה, הנה בא אלול והעולם נשטף בגל של רחמים ואהבה. המלך בשדה. הקדוש ברוך הוא פה. הוא פשוט בא עד אלינו - "אני לודי ודודי לי".

מה בקשתך?

שאלה:

בעלי רוצה לנסוע לראש השנה לאומן.

אומר את האמת, קשה לי מאד לקבל את הרעיון: קודם כל, מה בכלל העניין של הנסיעה לאומן, ועוד בראש השנה? והאם בכלל זה בסדר לעזוב את ארץ ישראל בשביל זה?

וגם אם יש בזה עניין, וזה מותר, אבל מה פתאום לעזוב את הבית בחג, ולהשאיר אותי לבד עם הילדים. וגם מה עם הסביבה, מה אומר להורים, ומה אסביר לשכנות, זה נראה מאד מוזר ומאד חריג.

ובקיצור, כל העניין נראה לי ממש רחוק ומשונה, וקשה ליישום. אבל אני רואה שבעלי מאד מתלהב מהרעיון, ולא מוכן לוותר עליו. לכן, אשמח לשמוע קצת על הנושא, ולקבל מענה על השאלות שהזכרתי.

ר.ג. ירושלים

תשובה:

לכבוד גברת ר.ג. היקרה, קבלתי את שאלותיך הסוערות, ואשתדל לסייע בעז"ה כמיטב יכולתי.

את כותבת 'קשה לי לקבל את הרעיון'. בודאי שקשה לך, איך לא. משהו כזה מושג, חדש, אחר, ולא מובן. אחרת מכל מה שניקת מבית הורך ומחסימיני. את בודאי מרגישה כאילו שומטים לך את כל הבסיס שאת עומדת עליו. וכשאדם רועד, הוא מתחיל לצעוק כל מיני דברים בערבוביה. ומכאן כל המטר המבורך של שאלותיך, שנובעות אכן מתוך השינוי והבלבול.

זה מזכיר לי את מה שכתבתי בגליון מס' 1, בו תארתי את קורות חיי והתקרבותי לברסלב בעקבות אחי (צ"ל). וברשותך אצטט לך קטע ממנו: "ואז החלו השאלות. כל יום שיש כאשר אחי היה חוזר הביתה לקחת בגדים לשבת - הייתה בידי רשימת שאלות כתובה: למה כך, ואיך כך, ואיך אחרת. מטבעי אני אוהבת לחקור דברים לעומקם, והשאלות היו מנוסחות היטב.

"זכורה לי תשובתו: 'אני נעיר צעיר, גדול ממך בשנה בלבד, ישנם שאלות שאין לי עדיין תשובה, ישנם כאלה שכן. אבל רשימת השאלות הארוכה מראה שאת עדיין בחוץ - כנסי פנימה, תתחילי לקיים את העצות, ואז אוכל לענות לך'.

"התחלתי לקיים את דבריך, ואז החלה תופעה מעניינת - השאלות נעלמו לי!... האמונה בעניינים האלו תפסה את ישותי, לא כי קבלתי תשובות,

הרבנית דבורה קרשבוים - בתו של הגה"צ ר' יעקב גלינסקי זצ"ל

מובא ב"חיי מוהר"ן", כ"דאי לעיין שם בכל הנושא).

ובקיצור: מוהר"ן מתחנך לכל נפש יהודי, תציל את עצמך ובוא אלי לר"ה. מדוע? הוא לא מסביר, אבל הוא נותן לנו להבין שמדובר במשהו עצום שאין לו תחליף. וזה דווקא בראש השנה ולא בשום זמן אחר.

אז בואי נעשה חשבון עם עצמינו: הרי מה זה ראש השנה 'הרגיל' שאנחנו מכירות - פחד, מתח, חרדה, וכיוצא בזה. וזה לא סוד שתמיד רצינו שהימים האלה כבר יעברו, ולא נהיה מאוימות מפחד הדין שחורף לנו את כל מה שיקרה כל השנה הבאה כולה. תמיד אמרו לנו, שאם אנחנו רוצות להתעורר, שניזכר ונדמיין אלו צרות היו כל השנה שעברה - והרי הכל נחתם בר"ה שעבר - ורק מזה אפשר לקבל פיק בריכים.

ובכן, מה נעשה עם כל זה? נקבל פחד וחלחלה, ומה הלאה? בודאי נשתדל להתפלל, לצעוק, להתעורר, לחזור בתשובה (מה זה?). אבל הרי גם שנה שעברה עשינו את זה, וכביכול זה לא הועיל. אם כן איזה סיכוי יש לי בכלל? והנה בא אדם גדול מלפני מאתיים שנה, שהכריז והודיע לכל באי עולם בכל דור: "מי שמגיע אלי לר"ה, אני יכול להושיעו ולתקנו" - האם לא נקפוץ על ההצעה?

אילו היו אומרים לנו: תשלחי את בעלך לחו"ל לראש השנה, והוא יחזור עם 10 מיליון דולר. הרי לא היינו שואלים שום שאלות, וכל הקושי שהזכרת בשאלות 3,4 היו מתגמדים, והרי פה מבטיחים לנו "ה-כ-ל, והכל פרושו 'הכל', לא רק 10 מיליון...

קשה לי להעביר לך תחושות של ארבעים שנה ר"ה לבד, אבל תאמיני לי שאני כ"כ שמחה בר"ה למרות הקושי (בכל תקופה יש לקושי צבע אחר), כי אני מאמינה שזה הסיכוי היחיד שלי לשנה שלמה מתוקה וטובה ונוכחה. אולי אוסיף עוד הערה: אני מתפללת כל השנים בראש השנה בבית הכנסת בנוסח ישיבתי (כי אין מנין של ברסלב בשום קהילה ועיר רק ב-ים ומירון), ואני מתענגת על התפילה שהיא מלאת ידאת שמים והתעוררות. אבל אני שואלת תמיד את עצמי: מדוע הפחד והבכיות קורעות את השמים! דווקא ב'יונתנה תוקף' ולא בפיוטים של המלכת ד'? הרי זה עקר של יום! והתשובה היא, כי אחר שבראש השנה השי"ת כותב לנו את כל השנה, זה פחד נורא, ומימלא מי פנוי להתענג על רצונו לראות את מלכנו, ולפחד מהדר גאון עוזו של המלכת ד'. אבל מי שיש לו כוז הבטחה באמתתתו, יכול להתענג ולשמוח על המלכת ה'.

שאלות למדור זה ניתן לשלוח לכתובת: משפחת קרשבוים, רח' הרב מבריסק 6 בית שמש. או לדוא"ל: gmail.com@4104442, או: ale2@okmail.co.il ולצייני: עבור מדור "מה בקשתך".

לכתך אחרי

בימים אלו עומד על הפרק נושא, שלרוב הבעלים הוא מאד חשוב, ולרוב הנשים הוא מאד מפתח.

הנושא הוא: "הנטייה לראש השנה".

מסתבר שאלו מאתנו שעברו שלב אחר שלב את כל הגליונות עד עתה, עלולות לקבל ביום מן ימים-אלו את הבקשה הלא-הגיזנית אבל גם לא-מפתיעה: "מה את אומרת על ראש השנה?... והתשובה שכל אחת רוצה להשיב הוא: "מה פתאום, השתגענו?" ולמרות זאת, לפעמים הלך הוא בלתי נמנע.

כך או כך, הנושא הוא נושא, והיינו רוצות לדעת עליו ולשמוע עליו.

במדורים "מה בשתתך" ו"פגישה תמיכה" - הנושא כבר הועלה, והחומר שמוצא בו בחלט מקדם אותנו בנידון. ובכל זאת, אנו זקוקות לעוד... לשם כך, נוסף בגליון זה [ובגליון הבא בע"ה] "מוסף" מיוחד שמוקדש כולו לנושא. כאשר בפעם הזאת הוא עוסק יותר בהבררת העניין, ומיועד יותר עבור הגברים, ובפעם הבאה הוא יעסוק בע"ה בחלק ההתמודדות, ובשאלות שצפות בלבבות כולנו, והוא יהיה מיועד יותר עבור הנשים.

קראו ותחי נפשכם

הודעה משמחת

בימים הקרובים יופעל בע"ה

קו מענה

מיוחד לבני תורה

הקו מיועד עבור שאלות בעבודת ה', וקבלת עצות ע"פ משנת מוהר"ן,

וכן לקביעת חברותא בספרי ברסלב, או בירור על חברות ושיעורים לבני תורה

פרטים יבואו בע"ה

הודעה חשובה

בקרב יפתח בע"ה בית מדרש חדש

חניכי הישיבות - ברסלב

בעיה"ק ירושלים ת"ו

המקום יהיה פתוח במשך כל שעות היום

עם תאורה ומיזוג, ואוצר ספרים רחב

במקום יתקיימו במשך השבוע שיעורים, חברות, וכינוסים וכיו"ב.

כל המעוניין לסייע, בגוף או במזון, יפנה למס': 0527152518

מליבא לפומא

קבוצת תמיכה לנשים שחוו אובדן בעל ליטאי ומתמודדות עם בעל ברסלבר!
מי שמזדהה-מוזמנת! סודיות מובטחת...

פגישה תשיעית

אבי וכו לא אשמע דברין?

• מוהר"ן ייחד שני תלמידים נאמנים [תלמידו ר' אהרון מברסלב ותלמידו ר' נפתלי מנעמורב]. והבטיח ואמר בפניהם, שמי שיבוא על קבר ויאמר שם אלו העשה מזמורי תהלים (שהם התקין הכללי), ויתן פרוטה לצדקה עבורו, אפילו אם גדלו ועצמו עונותיו וחסאו מאד מאד ח"ו, אוי אמתאן ואשתדל לאורך ולרחוב להושיע ולתקנו" ואמר "ואני חזק בכל הדברים שלי אך בזה אני חזק ביותר".

וכל זה בכל ימות השנה. אבל ראש השנה זה כבר סיפור אחר לגמרי. אבל לפני שניכנס לזה, נעסוק מיד בשאלה: מה עם הציאה מארץ ישראל.

או לפני שנענה על עצם השאלה, ולפני שנבחר ונתבונן מאיזה שורש נובעת השאלה, וכמה היא אמתית ללא פניות ונגיעות, רק נציין שהקדמה לנושא, שברסלב בכלל בכלל לא מזלזלים בענין קדושת א"י, לחיפ, מוהר"ן הפליג במיוחד במעלת א"י, והכותב לחות בה בכל רגע ורגע, והוא עצמו מסר נפש ממש כדי להגיע לארץ ולו לתקופה קצרה, אפילו שידע שלא יוכל להישאר שם, ואף תלמידו מוהר"ן א"י לא מירך לדבר על א"י דבורים נפלאים, שלא נמצא אף אחד שהפליג כמוהו במעלת הארץ,

אם כן, לפני שאנתנו מעקמים פרצון על אלו המעינים לצאת מא"י - נכניס לעצמנו לראש, שמי שציווה לבוא אליו לראש השנה למקום מנחתו בחוץ לארץ, העריך והחשיב את א"י קצת יותר מאתנו.

עכשיו את מוזמנת לשאול את שאלותך, ונענה אחת לאחת:

האם זה מותר הלכתית? התשובה היא - לכל הדעות מותר לצאת מארץ לשם נטיעה לקברי צדיקים. החד"א והפרי הארץ בשערי תשובה: "אם יושב בא"י ונפשו אותה והשתטח על קברי הצדיקים בחו"ל שרי לילך על דעת לחזור". המשנה ברורה מוה"ר עוד יותר מוה"ר: "אפילו לצורך מצוה קלה, כגון ראיית פני חברו מותר לצאת לחו"ל ואסור רק טיול בעלמא".

ואמנם, מעבר להלכה היבשה, יש ענין מאד גדול שלא לצאת מארץ, וכולנו משתדלות להקפיד על זה, אך כשמדובר במעלה' יש להם שם למעלות נוספות שיש בעולם, וממילא אם יש לנו טיפ סיפת אמונת צדיקים בצדיקים שחיים היום, נוסף לזה עוד קצת לצדיקים המתים, כי הרי הם גדולים וחביבים במיתתם יותר מבחיהם, ואז נסתכל על כל הענין הזה עם קצת אמונה בלב, ונבין שאין כאן שום לחול ח"ו בארץ ישראל הקדושה!

בפגישה הבאה נמשך את הנושא בע"ה, ונדון בכל הפרטים הנוספים.

>>> המשך מעמוד קודם

לא נתהוה בעולם, כי טוב לו שלא נברא משנברא, וכשבא לטהר את עצמו ולעשות תשובה, הוא הוא בחינת איה-יה, היינו שיהיה לו הוויה בעולם, היינו אנא זמין למדוי..

רבי נחמן אומר שהעומק של תשובה זה כשאדם אומר "אנא זמין למהו"י" - משפטי בארמית שמכאן מגדיר את רגע הטאולה. "אנא זמין למדוי" - אני, ברגע זה, עכשיו, פה, מוכן להיות. אני מוכן להתרחקות. אני רוצה להיות. אני רוצה להתרחקות, עכשיו. בוא נשכח את כל מה שהיה, בוא לא נאמין לכל הדיבורים המייאשים שכבר הפילו אותי עד היום, בוא נלך קדימה כאילו הרגע אני נולד, הרגע אני מתרחק.

את זה אנתנו צריכות לחפש באלול, את הרוח חיים הזאת. לחיכנס לחיים כל יום מחדש עם רוח חיים. לא להיות זקנה. לא לסחוב את הכישלונות ואת האומללות. אין סיבה. זה לא עוור וזה לא אמת וזה לא נכון.

ליצר הרע יש עניין מאוד גדול שהעבר יתנוק לנו את ההווה ולכן זה כל הזמן קורה לנו. אבל את צריכה לומר: "אני לא רוצה את המנגינה הזאת יותר. היא לא לוקחת אותי לשום מקום!" תתחדשי, תיולדי הרגע. תגדי "אנא זמין למדוי" ותסתכלי על החיים שלך כאילו רק הרגע נולדת. השם מחדש את העולם כל יום. הוא מחדש גם אותך.

מוזעא רבה לאורייתא

הנגנו שמחים להודיע, כי לבקשת רבים, יתקיים בעוה"ת

כינוס מרכזי

לכלל בני התורה-חניכי הישיבות ברחבי הארץ,

העוסקים במשנתו של מוהר"ן מברסלב זיע"א

הכנה לראש השנה

הכינוס יתקיים בחודש אלול הבעל"ט, באולם מרווח ומפואר, במרכז הארץ

פרטים יבואו

איש את רעהו יעזורו, ולאחי יאמרו חזק

נב. ניתן לקבל פרטים, החל מר"ח אלול במס' 0527143103, 0527614899

י"ל ע"י ארגון נעשה ונשמע
טל: 0722-477774 פקס: 0722-155-701
דוא"ל: m0722477774@gmail.com

הקבצו

בית ועדת לחניכי הישיבות
העוסקים בתורת מוהר"ן מברסלב זיע"א

גליון
10

אלול תשע"ה
נושא החודש:
ראש השנה

דרכה של תורה

מאמר תורני בנושא ע"פ תורת מוהר"ן

שמחה או דין

וכדי לתקנה, יש מהלך של 'דורמטא' [שניה], ונסירה, ואז חזרה להיות 'פנים בפנים'. א"כ אין כאן לא 'דין' ולא 'המלכה', אלא תיקון המלכות. האמנם?
מובן, שלאור הקושיות, ההכרח להבין שיש כאן מהלך אחד הכולל את כולם, ועל ידו נבין היטב מה עניין הדין, מה מטרתו, איך מתכוננים אליו, ואיך זוכים בו, ובמה. ולאור זאת גם נבין מעט מעניין הנסיעה לר"ח. [בלקוטי מוהר"ן ישנם י"ג מאמרים שנאמרו בראש השנה. הדברים דלהלן מיוסדים בעיקר על המבואר בליקו"מ ח"א סי' סא, ריא וח"ב סי' ה', ובליקו"ה הלכות ר"ח ה, והלכות ריבית ה].

בריאת העולם וה'העלים'

ראש השנה הוא יום בריאת העולם, וכמו שאומרים בתפילה "זה היום תחילת מעשיך". ובכל שנה העולם נברא מחדש ביום זה.

מטרת בריאת העולם היא - 'להעלים'. וזאת, מחמת שרצה השי"ת לגלות מלכותו, והלא "אין מלך בלא עם", ולכך עלה ברצונו לברוא ולציור עולם שבו מציאותו יתברך תהיה מכוסה ונעלמת כביכול, כדי שאנו ע"י בחירתנו 'נגלה' ונמליך אותו, ועל ידי כך "והייתה לה' המלוכה".

ובזה תלוי הכל. כי השי"ת הוא עצם הטוב. וממילא, ככל שמגלים אותו, וממליכים אותו - שבוה מתקרבים אליו ומתאחדים בו - אזי זוכים להרגיש את היטוב, ולחיות חיים טובים; ולהיפך, כל זמן שנשארים בתוך ההסתרה ובתוך ההעלמה - אזי

הטוב מכוסה, ומרגישים רק את החסרון המרירות והקושי. [ואין זה תלוי כלל, כמה 'שפע גשמי' יש לאדם. כי יש אנשים שיש להם 'כל טוב', והם שרויים בחושך ובצער; ויש אנשים שאין בידם מאומה, והם שרויים באושר ותענוג. כי היטוב והרע תלויים רק בגילוי לעומת ההסתרה].

ואלו הם שני ההנהגות המרכזיות שיש בעולם: חסד ודין. ה'חסד' מבטא את גילוי מציאות ה' - וממילא החיים מאירים, והשפע האמיתי זורם, והאדם זוכה לטוב אמתי, בגשמיות וברוחניות. וה'דין' מבטא את הצמצום וההסתרה - וממילא, הכל חשוך ושומם, ואין שום טעם וחיות, אלא ריקנות ומיתר. [וכשממתיק את הדין, הוא איננו מתבטל, אלא מתהפך ליצירות קדושות; שהם עצות ודרכים איך לחיות עם הגילוי ש'ה', וכלים שבהם מתקבל השפע].

יום ה'דין' - יום ה'הסתרה'

וזה מה שקורה כל שנה: בראש השנה נברא העולם מחדש. 'עולם חדש' פירושו 'העלמה החדשה'. ולכן זהו 'יום הדין' - כלומר: יום ההסתרה. ביום זה המציאות כולה מתחדשת. וממילא, מצד אחד - יש כאן הזדמנות חדשה לגלות את ה', ולזכות לכל טוב אמיתי.

המשך בעמ' ד' <<<

החג המוכר ביותר, וגם לכאורה ה"מובן" ביותר - הוא ראש השנה. כלנו יודעים שמדובר ב"יום הדין", בו הקב"ה שופט כל אחד, לטוב או למוטב. ולכן משתדלים לעשות תשובה באולו, ולהרבות במעשים טובים בימי הדין, ולעשות מנהגים וסימונים טובים - הכל כדי לזכות בדין, ולקבל שנה טובה ומתוקה.
אבל למען האמת. ראש השנה הוא חג נסתר ונעלם. וכמו שהעיד עליו הכתוב "בכסא ליום חגנו" (תהלים פא). ואם נתבונן מעט, נראה שאכן הוא מלא פליאות וסתירות, עד שקשה מאד לתפוס במה מדובר.

ראשית. בתורה כלל לא מוזכר שמדובר ב'יום דין'. בפסוק הוא מוזכר כיום תרועה וזכרון תרועה. שפירושו הוא: יום בו מריעים לכבוד המלך. ואכן, בתפילות ראש השנה [שתקנו אנשי כנסת הגדולה], לא מוזכר כלל עניין הדין [מלבד בברכת 'זכרונות'], אלא כל התפילה עוסקת בהמלכת ה' - "ובכן תן פחדך" "מלך על כל העולם... וידע כל פעול כי אתה פעלתו", ושם החג הוא "מקדש ישראל ויום הזכרון".

המקור הראשון לנושא הדין וה'משפט' של ראש השנה, הוא הפסוק בתהלים "כי חוק לישראל הוא משפט לאלוקי יעקב". והנושא מובא בהרחבה בדברי חז"ל (ר"ה טו. ועוד). וגם בתפילה, תקנו מאוחר יותר הגאונים לומר "זכרנו לחיים" "זכרנו לחיים" וכו', וכן הוסיפו את הפיוטים הרבים, שאכן עוסקים בפירוש בעניין זה, ובפרט הפיוט הידוע "ונתנה תוקף".

בפשטות נראה כי אלו שני קווים שונים בהגדרת מהות היום. הפסוקים בתורה ונוסח התפילה - עוסקים בעניין אחד. ואילו חז"ל מדברים על נושא אחר לחלוטין. הייתכן?

שנית. כל עניינו של הדין הוא פלא והפלא: א. מה הקשר בין המשפט לראש השנה, ובכלל, מדוע הוא נצרך, האם לא די בכך שדנים את האדם לאחר פטירתו על כל מעשיו? ב. יש כאן סתירה בהנהגה הנדרשת מאתנו. מחד, עלינו לדאוג ולפחד מאד מיום הדין. ומאידך, עלינו לשמוח בחג, ולהראות עצמנו בטוחים שנוכה בדין. והפלא מדבר בעד עצמו: אם פחד יש כאן - ביטחון אין כאן, ואם יש ביטחון - אין פחד. ג. חז"ל מגלים לנו, שע"י תקיעת שופר, עומד הקב"ה מכסא כפול לכסא רחמים. וא"כ לכאורה כל העניין הוא כמין 'הצגה' ח"ו. אנו עושים עצמנו כחוששים, ובלב פנימה אנו יודעים מראש מה עומד להתרחש: בבה הרגע - נתקע בשופר, והכל יסתדר! א... א"כ, לא לכתוב רחמנא לא 'דין' ולא 'שופר'. ד. 'צדיקים נכתבים ונחתמים לאלתר לחיים', ורשעים - להיפך. והלא עינינו ראו צדיקים גדולים שהלכו לעולמם, ולהיפך, רשעים שנשארו בעולם, בריאים כאולם, וכל טוב בידם. הכי צד?

שלישית. אם חשבנו ששתי דרכים בידנו, בא האר"י הק', ועובר לנושא שלישי. לדבריו, כל המהלך של ראש השנה ועשרת ימי תשובה, הוא תיקון המלכות. בתחילה היא בבחינת 'אחור באחור',

דבר המערכת

זכרנו לחיים...

הגענו לעלון העשירי, ובוה אנו חותמים את השנה. זכינו במתנת חנים, ובראש השנה הקודם נכתב ונתתם על כולנו - ליכות בעלון חדש, שיאחד את כולנו, וינשבו באפנינו רוח חיים, להתחדש ולהתחזק בעבודת ה' פנימית, ולחיות חיים טובים ואמתיים.
מי יתן וזוכה בראש השנה הבעל"ט לפעול שנה טובה של חיים טובים, וכך להמשיך עוד ועוד את הוצאת הגליון והפצתו בקרב קהל עם ועדה. ואף להרחיב להכפיל ולשלב את גודלו ותוכנו בכמות ואיכות. ולא רק זאת, אלא לפעול פעולות מעשיות, בקיבוץ חברים יחד, וארגון שיעורים ופניוסים וכיוצא בזה - להשקות את המים החיים לעוד ועוד נשמות יקרות, הצמאות ומשתוקקות למשהו שייכנס פנימה, ויעשה שם תחיית המתים...

גליון זה, כבקודמו, נוסף 'מוסף' מיוחד, לכבוד ימי ראש השנה. ובכלל, הוקדש הגליון הנוכחי כמעט כולו לנושא הרגיש והבוהר של הנסיעה לראש השנה. במגוון המדורים שבגליון וב'מוסף' - תוכלו להיות את צמאונכם, ולקבל מבט על הנושא מהרבה צדדים. יש כאן חיזוק והדרכה לאלו שזוכים להצטרף, וגם חיזוק ועצות לאלו שמנועים מכך, ובכל מקרה - יש כאן בהחלט ידיעות והבנות חדשות בנושא, עבור שלל גווי הקוראים.

הודיעה משמחת במיוחד, מופיעה השולל הגליון, המבשרת על קיומו של כינוס מיוחד - ראשון מסוגו - לכלל בני התורה ברחבי הארץ, העוסקים בתורת מוהר"ן, כהכנה לראש השנה. עם תכנית מרתקת ומועילה. תקוותינו, שתהיה זו פתיחה לעוד הרבה כנסים כאלו וכיוצא באלו, להרבות פעלים לתורה ולתעודה.

כבר שמענו מרבים, ובגליון זה יותר מתמיד - על צפיפות האותיות וקוטנם. הדבר נעשה מחמת הנסיון להגיש מקסימום תוכן במינימום מקום... אבל בעזרה"ת, אנו מקווים בגליון הבא להגדיל את מספר דפי הגליון, ועל ידי כך, להגדיל את האותיות ואת הרווחים, ואולי אף להוסיף עוד מדורים.

ובזה אנו מתכבדים להזמיןכם ליטול חלק בהפצה קדושה זו, שכבר הועילה לאלפי אברכים ובני משפחותיהם, כפי שהעידו בעצמם, ובעזרה"ת תמשיך להועיל להם ולעוד אלפים נוספים כמותם.

ניתן להקדיש מדור אחד או כמה מדורים, ליכות התורם, לעילוי נשמה, או לרגל שמחה. ואשרי מי שיחך על עצמו והצאת העלון כולו לחודש אחד. מדובר בהשקעה קטנה, עם תגובה כפולה ומכופלת, מובטחת כמובן.

שנה טובה ומתוקה

הנושאים הבאים:

- תשרי - חג הסוכות
- חשוון - עבודת הלילה
- כסליו - הודאה
- טבת - שובב"ם
- שבט - התקשרות לצדיק
- אדר - שמחה

משתתפים יחד עם מוהר"ן ז"ל [כי גם המתים מתפללים כמבאר בב"מ פה ע"ב], ועי"ז הוא מתקן יחד איתנו את כל התיקונים.

יעקב: זה דברים קצת עמוקים. אבל אני מתחיל להבין שאכן לא מדובר בדבר של מה-בכך, אלא בדברים גדולים ועמוקים. כעת תאמר לי: מה עם הציצא מא"י, ומה עם כיבוד הוריים?

משה: אין כוונת להיכנס לזה עכשיו, אבל הדבר ברור בפוסקים להיות. ואם תרצה, נעניי בשערי תשובה בסוף סי' תקסח, ובמשנ"ב בסי' תקל"א, ובפתחי תשובה ז"ד סי' רמ סק"ה ותבין.

יעקב: אחר כל הדיבורים, לא נראה לי שיש שיאסע לאומן. האם בכל זאת יש לי דרך להיות קשור קצת לכל התיקונים?

משה: גם אם אינך יכול להיות באומן, חשוב מאוד עצם ה"רצון" להיות חלק מהקיבוץ הקדוש, ו"א" לשער כמו רצון. וגם מומלץ להצטרף לאמירת ה"תיקון הכללי העולמי", שמתקיים בער"ה בשעה 12 בצהרית, שאז מאות אלפי אנשים מכל העולם אומרים יחד את התיקון הכללי.

ובראש השנה עצמו, כדאי מאוד לפחות ללמוד כמה דיבורים מליקו"מ, שע"ז מתקשרים למוהר"ן ז"ל [אפשר ללמוד מתוך מדור 'בית היין' שבעלו]. ובאופן כללי, כדאי לכוון להתקשר יחד עם כלל הקיבוץ הקדוש באומן.

כמוכן יש עוד הרבה לדבר בזה, ואולי בפעם אחרת. עכ"פ שיהיה לך כתיבה והתימה טובה, ותיכתב ותחתם לאלתר לחיים טובים ולשלום.

ומימלא כמו שבתחילה העולם נברא במדת הדין, ואח"כ ראה שאין העולם מתקיים כן עמד ושתף מדת הרחמים; כך בכל פעם שנברא העולם, הוא נברא בתחילה במידת הדין, וצריך להתמקד ברחמים.

ואמנם בבריאת העולם לא היה אנשים בזה העולם, ולכן הוכרח כביכול חסד"ה בעצמו להמתק את הדין, ובחנינת 'אתערוחא דלעילא', אבל באמת הקב"ה בשלימות העניין כמבואר בספרים. ולכן עיקר התיקון העולם הוא בזה שבכל ראש השנה אנו מתמקדים את הדין ב'אתערוחא דלתתא'.

ומי יכול לעשות את זה? רק הצדיקים הגדולים, שהם יכולים לעורר רחמים עליו ועל העולם, ולהמתק את הדין. והמתקת הדין הזאת היא השורש של כל השנה כולה, שכולל כל פרט ופרט מהשנה הבעל"ט, הן בגשמיות, פרנסה בנים שלום בית וכו', ובעיקר ברוחניות, כמה נצליח ללמוד תורה ולעבוד את הש"ת, שכל זה תלוי בהמתקת הדין בר"ה.

יעקב: אז למה צריך שאני אבוא אליו, למה שהצדיק לא יעשה את זה לבד?

משה: כמו שכבר אמרת, לא התחלתי לבאר את העניין, רק ברמז ממש. אבל מתוך הדברים תוכל להבין תשובה גם לשאלתך. כי מיוון שהכל תלוי באתערוחא דלתתא, לכן צריך גם אותנו בספור. כי הצדיק לבד הוא ג"כ בחינת אתערוחא דלעילא לעצמו מעלתו, ולכן עיקר התיקון הוא דייקא כשהוא נפעל ע"י עם ישראל הפשוטים כביכול - ביחד עם הצדיק, וכמו תפלה בציבור, שיש את הש"ן ויש את הציבור, וכל אחד מהציבור הוא חלק מכל התיקון, כך הוא ג"כ בעניין זה, שכל המתקבים

בית היין

אין דבר גדול מזה

"אמר שעל ראש השנה הוא רוצה שיהיו כל אנשי שלומנו כולם כאחד אצלו, איש לא יהיה נעדר. וגדל האוהרה שהזהיר להיות אצלו על ראש השנה אין לשער, והכפיל באוהרה זו כמה פעמים, ואמר שכל עניינו הוא ראש השנה. גם שראש השנה האחרון באומן דבר עמום גם כן מזה, ממועלי מי שזוכה להיות אצלו על ראש השנה, ואמר בזה הלשון: "מה אומר לכם, אין דבר גדול מזה." (חיי מוהר"ן אות כ"ב)

יכולים לקבל תיקון יותר מכל השנה

"אמר שייכולין אז אנשים לקבל תקונים מה שבכל השנה לא היה באפשר שיהיה להם תיקון בשום אופן, אף על פי כן בראש השנה יכולין אפילו הם לקבל תיקון. כי אמר שהוא עושה בראש השנה עניינים ותיקונים מה שבכל השנה גם הוא אינו יכול לעשות." (שם אות תו)

לא לאכול ולא לישון - העיקר לבא

אחד אמר לפניו שהיה ניחא לו יותר להיות אצלו על שבת תשובה ולא על ראש השנה, כי אין לו מוקם לעמוד שם בבית המדרש, וגם אין לו אכסניא טובה לאכול וללון, ומחמת זה דעתו מובלבלת מאד ואינו יכול להתפלל בכוונה, על כן היה טוב לפניו יותר להיות אצלו בזמן אחר ולא בראש השנה. השיב לו רבנו זכרוננו לברכה בזה הלשון: "אם לאכול עם שלא לאכול, אם לישון עם שלא לישון, אם להתפלל עם שלא להתפלל (רצונו לומר שלא להתפלל בכונה כראוי), אך ורק שתהיו אצלי על ראש השנה יהיה איך שיהיה." (ובאמת כל דברים אלו הנ"ל הם רק דמיונות ותפוחים של הבעל דבר, כי תודה לאל נראה בחוש שעל פי הרוב מתפללין יותר בכונה בכלל הקבוץ הקדוש על ראש השנה, כמה שהיה מתפלל בביתו). (שם אות תד)

מכל פסיעה נברא מלאך

אמר לרבי יודל ורבי שמואל אייזיק זכרוננו לברכה, שבכל פסיעה ופסיעה שלהם כשנסעו אליו נברא מלאך מכל פסיעה ופסיעה. ואמרו לו הלא גם כמה יגיעות יש לנו וכמה פסיעות אנו הולכין קודם שוחרין העגלה לנסוע. השיב: בודאי גם זה בכלל, כי גם מאלו הפסיעות נברא מלאך מכל פסיעה ופסיעה. וברבר ראש השנה האחרון באומן דבר מזה ואמר בזה הלשון: "אחלי שאוהב לראות אור בהירות הדרך שאתם נוסעים עליו אל"י." (חיי מוהר"ן אות רצ"א)

בדרך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו

בערב ראש השנה האחרון באומן, עמדנו לפני בעת שנתנו לו הצעטליך [קוילטאך] שלנו ומעונו על פדיון. אז שאל על איש אחד מנעמריים שלא בא על ראש השנה. והתחיל רבי נפתלי לתרצו ולא קיבל הדברים, והקפיד עליו מאד.

ואחר כך דיבר עוד מאחד שלא בא על ראש השנה מחמת רבי מניעונו, ומחמתו זה נסע לרבו זכרוננו לברכה קודם ראש השנה וספר לו את המניעונו. וזהו לו רבנו זכרוננו לברכה בעצמו לשוב לביתו ולא יהיה אצלו על ראש השנה. וזה האיש היה מגדולי החשובים,

משה: מה נשמע יעקב, איך התחיל האלולה?

יעקב: ב"ה אחרי הדיבורים שדברנו בפעם שעברה, האלו מקבל טעם מתוק, טעם של 'אני לדודי ודודי לי', וכך ב"ה התחיל הזמן בהתחדשות עצומה ובחשק נמרץ, השם יעזור שנמשיך הלאה בעז"ה. אבא, איפה אתה בראש השנה, בטח באומן, אה?

משה: ניחשת נכון כמובן. למה אתה שואל, אתה רוצה ליש למו?

יעקב: לבוא לאומן? למה? מה רע בישיבה? אדרבא בישיבה יש אורה נפלאה של "יום הדין". בסך הכל אני לא ברסלבי, אמנם כבר הספקתי לשמוע מוכן כמה דיבורים ממוהר"ן שבאמת החיו את נפשי, אבל ליסוע לאומן לא נראה לי מתחיל להיות קשור אלי משום כיוון. בפרט שיש בזה בעיה של יציאה מארץ ישראל, וגם לא חסרים קברים בא"י, מה לא טוב להיות בכותל המערבי או במירון או משהו דומה?

סליחה על ההתקפה. אני לא מוזלל בך או בחסידי ברסלב שאצלם זה עניין גדול ליסוע לאומן, וכל אחד שניגח כרבותיו וכמנהגיו, אני רק אומר שלכאורה זה לא מתחיל להיות קשור אלי, אני לא צודק?

משה: תראה יעקב יקירי, אין לי מטרה להתחנך אתך, בוודאי לא בדברים עמוקים כאלו שבין כה לא שייך להיכנס אליהם בשוחות הקצרות שלנו מופעם לפעם. בסך הכל אנחנו חברים טובים ונשאר חברים טובים גם אם אתה בישיבה ואני באומן, ונמשיך בעז"ה לשוחח בעבודת השם בדיבורי התחוקות.

אבל דבר אחד שיהיה לך ברור שאומן ראש השנה זה לא איזה סיסמא ברסלבאית ששייכת רק לברסלבים, אלא זה עניין גדול מאד, שקשור לתיקון העולם ולגאולה השלמה. ואם תבוא שם פעם אחת, תראה הרבה אנשים שאינם מגדירים את עצמם כלל כחסידי ברסלב, אלא שיש להם קצת אמונת חכמים, ומימלא כיון שמוהר"ן ז"ל אמר לבוא אליו על ר"ה הם באים.

יעקב: אוהו, הנוגמות!... איך הגעת ל"תיקון העולם" וה"גאולה השלמה"? ... אני יכול להבין שכמו שכל החסידים נוסעים לרבי שלהם לר"ה, כך גם חסידי ברסלב שאין להם רבי חי רק רבי שנפטר אז הם נוסעים אליו לר"ה, לא כך?

משה: ממש ממש לא. ואם אתה רוצה לשמוע, אבאר לך את העניין בקצרה כמה ששייך על רגל אחת.

יעקב: כן, בהחלט. אמנם לא נראה לי שזה נוגע אלי למעשה, אבל אני מעוניין לשמוע ולהבין לפחות כמה מדובר.

משה: אז כך. ישנם כמה שיחות בהם מדבר מוהר"ן אודות עניין הנסיעה אליו לראש השנה, וגדול מעלת העניין, אצטט לך אחדים מהם: בספר חיי מוהר"ן (אות תג) 'אמר, הראש השנה שלי עולה על הכל. והיה פלא אצלי מאחר שהמקורבים שלי מאמינים לי, ולמה לא יהיה כל האנשים המקורבים אלי שיהיו כלם על ראש השנה איש לא יעדר. כי כל ענין שלי הוא רק ראש השנה. והזהיר לעשות כרוז שכל מי שסר אל משמעתו ומקורבו אליו יהיה על ראש השנה אצלו, לא יחסר איש. ומי שזוכה להיות על ראש השנה ראוי לו לשמח מאד מאד, כמו שאמר: "אכלו מעדנים ושתו ממתקים כי חדות ה' היא מעונכם", וזה נאמר על ראש השנה'.

עוד מובא שם (באות תה) 'ענה ואמר: הראש השנה שלי הוא חודש גדול, והשם יתברך יודע שאין הדבר הזה בירישה מאבותי, רק השם יתברך נתן לי זאת במתנה שאני יודע מהו ראש השנה. לא מביעה אתם כולכם בודאי תלויין בראש השנה שלי, אלא אפילו כל העולם כולו תלוי בראש השנה שלי'.

עוד מובא שם (באות תו) 'אמר שייכולין אז אנשים לקבל תקונים מה שבכל השנה לא היה באפשר שיהיה להם תיקון בשום אופן, אף על פי כן בראש השנה יכולין אפילו הם לקבל תקון. אף על פי שבכל השנה אפילו הוא בעצמו זכרוננו לברכה לא היה יכול לתקנם, אבל בראש השנה גם הם יכולים לקבל תקונים. כי אמר שהוא עושה בראש השנה עניינים ותקונים מה שבכל השנה גם הוא אינו יכול לעשות'.

אלו בקיצור כמה שיחות שמובאות שם, ואם תרצה תוכל לראות שם בחיי מוהר"ן עוד כמה שיחות נפלאות בעניין זה.

ומימלא כל אחד שמאמין שדברי הצדיק הזה אינם דברים בטלים, שהרי שקרן ח"ו הוא לא היה, מביין שמדובר בדבר גדול ונשגב, הרבה הרבה יותר מהסתם נסיעה של חסידים לרבים, אלא אכן מדובר בתקונים גדולים מאד, הן אצל כלל חסידים, והן לכל העולם בכלל.

יעקב: אתה צודק לכאורה, שאם אני מאמין שהוא לא שקרן ח"ו, כמימלא אני מוכרח להאמין שמדובר בדבר עצום. אבל מעבר ל'אמונה', האם תוכל קצת לשבר את דעתך, שאוכל להבין מה העניין בזה, הרי ראש השנה זה יום הדין וכו', ומה הקשר שיהיה עניין לבוא לאיזה צדיק דווקא אז?

משה: האמת, שכדי לענות לך על זה נצרך הרבה ידיעות בקבלה, להבין מה זה "צדיק", ומה זה "תיקון", ובעיקר מה זה "ראש השנה". ובוודאי לא נוכל להיכנס לזה בשוחות הקצרה.

אבל במילה אחת אומר לך, שאם תעניין קצת בוחר הקדוש ובכתיבי האר"ז"ל, תבין שר"ה זה לא סתם יום דין, אלא אז העולם נברא מחדש.

אומן - ריבוי הגוונים

בעניין הקיבוץ הקדוש באומן בימי ראש השנה

אינני נכנס לבאר את עצם הנושא: האם צריכים לנסוע, ומדוע צריכים לנסוע, ומה עושים שם, וכל מה שמסביב. אני משער שבוה מסתמא יש במדורים האחרים די כדי להרוות את דעתו של כל אחד כפי הצורך. באתי רק לשוחח אודות נקודה מאד מסוימת, ולשתף את הקוראים במה שהיא הש"ת בדעתי.

הנה כל אחד יש לו דמיון בדעתו אך צריך להיראות יהודי, אך צריך להיראות תפילה, אך צריך להיראות בית כנסת, אך צריך להיראות ראש השנה, וגם אך צריך להיראות ציונו של צדיק.

והדמיון הזה אינו לשוא. כי אכן יהודי יש צורה אך שצריך להיראות, ולתפילה יש צורה אך שצריכה להיראות, וכן השאר. והדמיון שיש לנו אין זה צריך להיראות - חשוב מאד. כי זו היא המסגרת שלתוכה אנו יוצקים את כל האידישקייט שלנו ושל ילדינו.

אבל, כאשר מגיעים לאומן - כל הדמיונות הללו מקבלים הפתעה, כי פתאום רואים תמונות אחרות לגמרי לכל אחד מהרשימה הנ"ל, ולא תמונה אחת שונה, אלא עשרות ומאות תמונות חדשות שלא הכרנו. חלקם טובות יותר, שלא ידענו שקיים כזה תמונה יפה, וחלקם גרועות יותר, שלא נראה לנו שכן זה צריך להיראות.

ההפתעה הזו גורמת הרבה הסתייגות ודחייה, הן מצד המוראה, והן מהאנשים ה'לבושים' במראות הללו. והרבה פעמים זה יכול לגרום בלבול למשך כל הימים הללו.

ואמנם, עצם העניין שכל אחד יש לו דמיון מסוים - הוא טוב ונכון, כאמור. ובכל זאת, יש כאן נקודה שיש לתת עליה את הדעת. והוא ע"פ המבואר בדברי מוהר"ן (ליקוטי מוהר"ן סי' סא), עיי"ש בהרחבה, והנקודה העולה משם בקיצור הוא, שכלל 'צמצום' יש 'שכל פרטי' שמתקן אותו, אבל הוא לא די, אלא כולם צריכים להיכלל ב'שכל הכללי', שהוא המתקן השלמה של הצמצום.

ולענייני: לכל אחד יש את ה'צמצום' שלו. שנובע מכל מה שקשור אליו: משפחתו, תכונותיו, סביבתו וכו'. ולפי ה'צמצום' שלו, כן יש לו את ה'שכל' הקדוש שלו, שעל פי זה הוא יודע אך 'הוא צריך להתנהג בעבודת ה', ואין הוא צריך להיראות - הכל כדי להשתמש עם ה'צמצום' הפרטי שהש"ת נתן לו - לצורך עבודתו.

אבל, אין בזה המתקן שלמה. ועדיין אינו יכול להגיע להצלחה השלמה שלו. כי זה עדיין רק 'שכל פרטי'. כלומר, זוהי מסוימת של יחידות ושל עבודת ה', שכמו ש'כן זה מזה נחת רוח גדול מאד, אבל זה עדיין רק חלק, ולכן, כדי להגיע להמתקן שלמה, צריך להיכלל ב'שכל הכללי'.

וזה מה שקורה באומן. כאשר באים, ומגלים באחת עוד עשרות ומאות גוונים של יהודים, שכלל אחד מהם יש את ה'צמצום' שלו, ואת ה'שכל הפרטי' שלו שעל ידו הוא עובד את ה' עם הצמצום שלו - תופסים פתאום שיש בעצם משהו הרבה יותר גדול ממה שחשבתי. מבינים שהש"ת הוא הרבה יותר גדול בכיכול, והוא ברא כל כך הרבה סוגים של צמצומים, וכל כך הרבה סוגים של שכלים - ומכולם יש לו נחת רוח. וזה מביא להתפעלות עצומה, ולביטול חזק להש"ת, יותר מכל מה שהיה שייך להגיע אליו ב'שכל פרטי'.

ואין זה אומר חלילה שבגלל זה משהו צריך לשנות את עצמו ואת התמונה שצייר לעצמו מה זה יהודי, כי ה'שכלים' הפרטיים צריכים להישאר הלאה, ורק אתם עובדים את ה'; רק הכוונה שצריך לתפוס שיש גם 'שכל כולל', וממילא, כל הגוונים האחרים - לא רק שלא מבבלים ולא מפריעים, אדרבה - הם גורמים לביטול הרבה יותר גדול, מתוך הכרה שיש כאן משהו הרבה יותר גבוה.

נקודה זו אפשר לקחת לכל השנה ולכל מקום. כי יש עוד זמנים ומקומות שנתקלים בהם, כגון ב'מותל המערבי', במירון, או ב'עצרת המילין' וכיו"ב. אבל כאן זה בעוצמה שאין כדוגמתה, וזו הזדמנות נפלאה לרכוש הסתכלות זו, שלדברי מוהר"ן, הוא אחד הנקודות העיקריות של ראש השנה.

ומקבלין דין מן דין

בעניין הנסיעה לראש השנה

ה'בלגן' והבלבול באומן

כבוד אחי ורעי, בני תורה יקרים, השואבים מלא חופנים חכמה מועצות ודעת מבאר תורתו של מוהר"ן זי"ע.

ברוכים הבאים בשם ה'! כמה מרנין הלב לשמוע מהרבה מצטרפים חדשים, ורבים מבני תורה היקרים, הנשמעים לקול הכרוז של הנשר הגדול, ומצטרפים לראשונה אל הקיבוץ הקדוש שלו ב"ה הבעל"ט.

חשבתי בעניי לכתוב איזה נקודות בעניין הנשגב הזה:

[א] כל אחד (בפרט אצל בני תורה) הורגל מעודו מידי שנה להשקיע הרבה בתפילות ר"ה, החל מבחירת ה'מקום' - הבית הכנסת, והמקום בתוך ביה"כ, המחזור, ועוד הכנות כפי מסת הפנאי, אם בלימוד פירוש התפילות או מענייני ר"ה, ואח"כ בשעת התפילות עצמם מה שייך לדבר... [כך באופן רגיל. אמנם יש לצערנו הרבה שברבות השנים שלא הולך להם 'סדר' מאיזה טעם, כבר 'נשבר' להם מכל העסק, ומחכים 'שיעבור' להם איך שהוא.]

והנה עתה אנו באים אל הקיבוץ הקדוש הזה בלא לדעת בדיוק לקראת מה הולכים. ואמנם ישנם יחידים (ומהם יראו וילמדו מי שיש בידו אפשרות לזה) המנסים לברר לכתחילה כמה שיכולים היכן יש שם בכל זאת מקום רגוע יותר, אולי מניין יותר מצומצם יחסית, וכדו', או לחלופין אם אפשר לקנות מקום בקלוזי הגדול, אבל עפ"י רוב מריבוי הטרדות בכל הקשור לנסיעה, החל מקניית כרטיס טיסה, ועד מקום אש"ל, סעודות שבת וי"ט, מקוה ועוד, אין אפשרות ליתן את הדעת ע"ז.

והנה בכללות סומכים על דברי מוהר"ן ז"ל הידועים "יא דאווענען נישט דאווענען וכו' אבי יין ביי מיר ר"ה (כן להתפלל, לא להתפלל, העיקר להיות אצלי ב"ה)" כמובן שגם אחרי כל זה משתדל כ"א להשקיע בתפילות כפי כוחו, (והרבה פעמים התפילות מוצלחות יותר מכל השנים הקודמות), אמנם בכללות סומכים על הדיבורים הנ"ל. והנה כמובן הדברים נאמרו באחריות מלאה ע"י מי שהשיג מהות ר"ה יותר מכל מה שניתן לחשוב, ויותר ויותר לידע מעלת וחשיבות התפילות ב"ה, (ובאמת חסדי ברסלב לדורותיהם השקיעו כוחות עצומים בתפילות ר"ה והסליחות, והדברים ידועים ומתועדים ע"י סופרי הדורות ונדפסו חלק ממאמרים אלה בשנים האחרונות בקובצי "ההכרזה" (ועוד) ועם כ"א יש כאן להאיר נקודה חשובה.

הנה בפשטות נתפס הדבר באופן של "דחוייה" במונח הישגתי, כעין "עשה דוחה לית". אמנם האמת שהוא הרבה יותר מזה, ונאמר בפשטות: הנה כ"א יודע שתפילות "מוצלחות" בימים הנוראים הם רכוש עצום, וכמה האדם שואף לזה, ומצפה מידי שנה ל"תפוקה" טובה, וכמה סירתה הפכה שוברון לב וחלישות דעת י לאדם שקורה מה שקורה לפעמים, ונתבלבלה תפילתו ע"כ מיני גורמים מבחזן ומבפנים והפרעות כאלה ואחרים, או שעוברים הימים האלה בלא הרגש הלב, וכש"כ אם היצה"ר מצליח עוד להכשילו בכל מיני עניינים בימים האדירים האלה.

ומעתה אם נתבונן בכל זה במידת האמת הנוקבת שלימדנו מוהר"ן ז"ל, הרי גם אם יצליח מאד, והיה תפוס כל היום במחשבות "מלכות שמים" כמעט בלי היסוד הדעת, (את... איזה ר"ה מוצלח, הלוואי עלינו...). הרי יושב בשמים ישחק, איזה "מלכות שמים"?... הרי אתה כ"כ תפוס בעניין ההצלחה שלך בימים אלה, כמה היית מוותר על כל זה בשביל "מלכות שמים"...? כמובן אין כאן שום זלוזול או בקורת על שום אחד, ובוודאי יש להקב"ה נחת מכל זה, מכל השתוללות המסוג הזה, הן בהשקעה בתפילות, והן מהנסיון לחשוב ממלכות שמים כפי יכולת של כ"א.

אבל כאן בא הצדיק הגדול שידע מהו "ראש השנה" וקורא לכולנו לבוא אליו, והנה עתה מוכרח כ"א במידת מה לוותר על אנוכיותו ורצונותיו אם הרבה עם מעט, וממילא יש כאן באמת ביטול ל"מלכות שמים".

ונעתיק כאן כמה שורות מלשון קדשו של מוהר"ן ז"ל (בהלכות נטי' שחרית ה"ד), שמהם נבין עד כמה ענין זה הוא חלק מעבודת היום: "... ועל כן ב"ה שהוא יום ראשון לעשי"ת... את צריכים בחינת 'שינה', שהוא בחינת ביטול, שמבטלים עצמו לגמרי כאלו אין לו שום דעת, רק צועקים להש"ת, וממליכים אותו יתברך בתמימות גמור בלי שום חכמות... [אמבאר שם שניקח החטא של אדה"ר (שהיה ב"ה) נמשך מבחי' גדלות", שלא ביטל עצמו להש"ת לקבל דברו בתמימות, והכניס בו הנחש מחשבות של "אנא אמולך", כמ"ש "הייתם כאלוקים", ועל כן צריך האדם לתקן זאת ב"ה]... שכל זה עיקר עבודתנו ב"ה ויום הכיפורים, שאנו עוסקים רק לגלות מלכותו בלי שום חכמה, כי אנו מסלקים דעתנו לגמרי, ומבטלים עצמנו לגמרי..."

מעתה יבין כ"א, שנקודה זו שמוותר על הר"ה "המוצלח" שלו - אינו

"ירידה לצורך עליה", או יותר על ענין 'חשוב' לטובת ענין 'יותר חשוב', אלא חלק מעיקר עבודת היום הוא: לעזוב את התכניות האישיות שלו, ולהיפך לחלך מן הכלל, (בפרט כיום שהקיבוץ באומן יש בו תכלית ריבוי הגוונים שאין אדם הוא בשום מקום, הדבר מסייע בידו להרגיש כחלק מן הכלל ולא כישות נפרדת, ויכול לצאת קצת מ"עצמו").

ב. נקודה שניה בתכלית הקיצור. הנה, כמובן שאין לשום בן אדם (וגם לא למלאכים וכו') הבנה ודליעה מ"העסק" של הצדיק ב"ה, אנו באים ומשליכים "שק עצמותני" על הצדיק, ומצטרפים להקיבוץ הגדול שלו, ותו לא. אמנם הלא כבר לימדנו רבינו ז"ל (ליקו"מ סי' רנ"ה) "כשהאדם מואמן בהצדיק בלי שום דעת אפשר לו ליפול מהאמונה", עיי"ש דבה"ק, והלא רביה"ק השאיר לנו ירושה עצומה תורות נפלאות ועמוקות על ר"ה, וממילא דכאי לעסוק במאמרים אלו, לקבל מעט דעת בגודל עניין הקיבוץ בראש השנה. ואז ממילא נגישים לזה במבט אחר, וכל ה'ראש השנה' מקבלים פנים אחרות.

ג. קריית ספר

"הרגשות" בציון הקדוש

ברצוני לשתף את החברים היקרים במחשבה שהייתה לי בקשר לנושא של ה'הרגשות' בציון הקדוש.

מן הסתם כל מי שאזכה לבוא לציון הקדוש באומן, שמע הרבה סיפורים אמיתיים על אנשים שזכו להרגשות מאוד מיוחדות בציון, אם זה בכיות גדולות שנפלו עליהם, או הרהורי תשובה וחרטה מעומק הלב באופן שלא הכירו קודם, או מופתים וישועות בעניינים רוחניים וגשמיים. ואין ספק שכל הסיפורים ששומעים מחזקים מאוד, ומבינים מהם שבאמת יש כאן משהו גדול שרואים עין בעין כיצד הוא פועל פעולות עצומות בעולם.

אולם יחד עם זה, באופן טבעי ככל ששומעים יותר סיפורים כאלו, כך נוצרת בלב ציפיה שהנה גם לי זה הולך לקרות, והדמיון כבר מתחיל לדמייין מה יקרה לי ומה ארגיש וכו'.

והנה זה פשוט שמי שמגיע לאומן בראש השנה (וגם במשך השנה) רק בגלל שהבטיחו לו חווייה רוחנית שותפת ומיוחדת במינה - עלול להתאכזב קשות אם לא יקבל מה שציפה. אולם גם מי שיש לו אמונה במוהר"ן, ויודע בשכלו שהסיבה האמתית למה שבאים לאומן לראש השנה הוא משום שהוא אמר שכל מי שיש לו אמונה בו יהיה אצלו, והוא מאמין שבעצם זה שמשותף בקיבוץ הקדוש זוכה לדברים גדולים, גם אם אינו מרגיש אותם, כשם שאנו מאמינים בכח התורה והמצוות גם אם איננו זוכים להרגיש בהם כלום (וכמו ששמעתי מחכם אחד שסיפר על אחד שנשאל לאחר שהיה באומן מה הרגיש שם, והשיב: הרגשתי מה שאני מרגיש כשאני עומד שמונה עשרה עם תלית ותפילין...), אבל צריך לשים לב שגם אם השכל מבין זאת, עדיין הלב לא בהכרח שותף לזה, ויתכן שבעומק הלב ישנה ציפיה למשהו מסוים, שאם הוא לא יקרה - יתאכזב מאוד ולא יבין למה. וזה מאוד מובן, כי אחרי שאדם עשה מאמץ כל כך גדול, בגוף בנפש ומומון, כמעט מעל דרך הטבע, הוא מצפה לקבל איזו תמורה בזמנונים, משהו שאפשר לממש ולהרגיש אותו מיד.

ולכן העצה היעוצה לכל מי שאזכה לנסוע להשתתף בקיבוץ הקדוש, היא: לשבת עם עצמו באמת, לבדוק למה הוא מצפה ומה נדמה לו שיהיה, ואזי לעשות לעצמו סדר בראש ולהבהיר לעצמו שלכל אחד יש את דרך התיקון שלו, ובאמת אינני יכול לדעת מראש מה אני 'אמור' להרגיש ומה בדיוק אקבל שם, ולהשתדל להגיע לציון עם פתיחות ונכונות לקבל כל מה שאני צריך לקבל, בלי לנסות לקבוע לעצמו מראש איך בדיוק זה צריך להיראות.

ויודע אני על עצמי שכאשר באתי לציון בפעם הראשונה, לא הרגשתי משהו מיוחד (והצטרף לזה שהייתי עוד עייף ומותש מהנסיעה), ואפילו שבשכל היה ברור לי שבאתי בגלל האמונה בריבוי ולא בשביל החוויה - מכל מקום הרגשתי אחר כך בלב אכזבה מרה שלא היה ניתן להתעלם ממנה. ורק לאחר שהתבודדתי על כך והתיישבתי בדעתי, זכיתי לנקות את הלב מהציפיות והאכזבות, וכאשר באתי למחרת בבוקר פעם נוספת עם פתיחות אמיתית, זכיתי לקבל התעוררות נפלאה, ואמנם בצורה שונה מסיפורים ששמעתי על אחרים, אבל היה לי ברור שזו הדרך שלי לקבל מה שהייתי צריך לקבל.

יתן ה' שנוכח להיות בבחינת 'לב בוסר [מואס] בחלקו של חברו' (ראה ח"י מוהר"ן אות שלט), וכל אחד ואחד יסתכל רק על עצמו ולא יתבלבל מאף אחד שמסביבו, ויזכה למצוא את כל האבדות שנאבדו ממנו.

א. ג. מודיעין עלית

סיפורו של הרב מיכאל ז. - מודיעין עילית

מה הרקע שלך?

גדלתי להורים בני תורה ויר"ש. מקטנותי חונכתי על יסודות ההשקפה הישיביתית, כשהגש מושם בעיקר על לימוד תורה, עם שאיפות גבוהות, וכמו כן הקפדה על קיום המצוות. למדתי בישיבות ליטאיות חשובות, שם נקתי יסודות בלימוד התורה, ובעיקר שאיפה חזקה מאד לגדלות בתורה שבאה לידי ביטוי בתפילות רבות בדמעות שלישי, כי זה יזכני השי"ת בחסד חנם, שמקטנותי היה טבוע בי הענין של השיחה האישית עם השי"ת והקשר עמו ית', ומחמת שלא הכל הלך לפי התכניות, והייתי נוהל הרבה אכזבות מעצמי שבכל פעם הייתי מתחיל באיזה לימוד או סדר מסוים ונופל מזה, הייתי פורק את כל כאבי בתפילה ותחנונים, וכך עם הזמן האיר לי השי"ת פניו ויזכני לקנות איזה קניינים בלימוד התורה ובפרט בכתבית חידו"ת.

איך הכרת את ברסלב?

מאוחר יותר התחלתי להתוודע לעבודה הפנימית, ואז האיר בי אור חדש. זה הגיע מכל מיני כיוונים, אולם מה שאני זוכר בעיקר, הוא כשגיליתי את הספר דעת תבונות להרמח"ל ועיינתי בו, זה מאד משך אותי וישבתי למשך כשעתיים ללמוד בו כסדר מתחילתו ולמדתי בו חלק נכבד, כמו כן התחברתי באותה תקופה הרבה לספרי הגר"ש פינקוס זצ"ל. כללו של דבר התחיל להאיר בי אור של תשוקה למשהו קצת פנימי ואמיתי, מעבר להתמוקדות הבלתי-נגמרת באיך להצליח ולהיות 'גדול'.

והנה יום אחד נכנס לישיבה עובד נקיון חסיד ברסלב. הוא היה אדם פשוט, אבל שפע בפיו חידושים מעניינים ואמיתיים, שהיו ממש מחיים את העומדים סביבו. התחלתי לשוחח עמו מפעם לפעם, ודיברו הפשוטים והתמימים - מלאי החיות והטעם - שבו אותי.

זה עדיין לא גרם לי שום קשר ל'תורת' ברסלב, אבל נכנס בי רצון חזק לנסוע לאומן, מחמת ששמעתי ממנו גדול ההבטחות הנוראיות על זה, ולכן חפצתי מאד לזכות לתיקון הזה, והאמנתי שזה בודאי ישנה לי את החיים לטובה.

ואז, בחודש אלול [לפני כעשר שנים] נכנס בי ממש רצון והשתוקקות חזק מאד לנסוע. והייתי מתבודד על זה הרבה בדמעות שלישי. והשי"ת עזר לי ואתו עובד נקיון השיג לי הלוואה, וגם קבלתי חצי מההוצאות מאיזה נדיב, וכך היה לי כבר כרטיס לנסיעה. אולם בעונותי הרבים, ברגע האחרון שבביל איזה מניעה שטותית ביותר

שגם אחרי ירדות ונפילות והשלכות אדם חוזר להשי"ת ומדבר עמו ומספר לפניו את כל לבו, ומכוון לעבדו ית' גם במקום שפל כזה, ולא רודף את עצמו ונופל בעצבות שזה 'יראה רעה' (ומי שילמד ראשית חכמה שער הראה ע"פ הקדמות של מוהר"ן יגלה שיעקר מהות היראה הוא מה שידע שהשי"ת עמו ואצלו ממש בפשיטות גמור, ואז לא ינו לעשות בפני המלך דבר שלא כרצונו).

ג. שמחה והתבודדות - אלו הם שני היסודות העיקריים של תורת ברסלב שכמדומני שכל המתקרבים זכו לחוות את עצמתם, הדרך הנפלאה הזו שמביאה את האדם לאמת כזו ולחיים טובים ומתוקים.

ד. סדר הלימוד - רביז"ל גילה בשיחות הר"ן שיחה ע"ו ובעוד מקומות סדר והנהגה נפלאה בלימוד התורה"ק, וזה הכניס אותי בהתמדות הלימוד בצורה שאין לתאר, זה פשוט הפך אותי, והכניס בי תשוקה עצומה בלימוד התורה בכל העיתים ובכל המצבים.

האם הייתה לך התמודדות עם הסביבה?

התמודדות עם הסביבה היתה קשה, ועודנה קשה. אבל זה אני יודע, שדוקא גדול המניעות והקושי מצמיחים אור גדול, ומה שמחוק אותי בכל מיני מצבים קשים זה פשוט העצה שרבונו אומר (ליקו"ט סה) לעצום את העיניים ולחשוב על התכלית, שהרי כל אלה שמתנגדים לי וחולקים עלי, בסוף כולם מגיעים לאותו מקום... ואם אני אנוגע, אזי בסוף אני אתחרט מאד.

ובאמת כשזוכים לישוב הדעת אז מבינים שהכל דמיון, ועצה טובה לשנן לעצמן הרבה "ה' לי לא אירא מה יעשה לי אדם" ולהתחבר אל פשטות המילים האלו, ואז פשוט לתפוס יותר ויותר עד כמה כל העולם הזה חתיכת דמיון.

ולסיום:

אני רוצה לומר לכל מקורב באשר הוא, באיזה שלב שאוהו בו, פשוט תפתח את הספרים: ליקוטי מוהר"ן, שיחות הר"ן, חיי מוהר"ן, סיפורי מעשיות, ספר המדות, ליקוטי הלכות, עלים לתרופה, וכו' ותתחיל לקרוא בפה מלא בקול רם כסדר וכמובן תכניס את המחשבה במה שאתה קורא, והגמור את הספר ותחזור עוד פעם מהתחלה, ובכל פעם תבין יותר, ובכל פעם תגלה גילויים חדשים, ותעשה מהתורות תפילות, וכך תזכה להכיר באמת את האור של ברסלב, וזה יתן לך את הכח לעמוד כנגד כל המניעות הקמים עליך, ושום דבר כבר לא יוכל לבלבל אותך. בהצלחה.

לא נסעתי. בנוסף, במשך השנה הבאה זכיתי להקים בית, עם זוגתי אשר הגיעה מרקע דומה לשלי, וזה כבר היה בשבילי עוד מניעה כבדה מאד שעוד לא ידעתי איך אני עובר על זה, כי לא דברתי עימה על ברסלב כלום, והתחנתני כבחור ישיבה רגיל.

לאחר כמה חדשים מהתחנה כבר התחלתי קצת לדבר על זה בבית שאני רוצה ליסוע לאומן, וכמובן, התגובה הייתה בהתאם... אולם לא התייאשתי, ולקחתי את עצמי לתפילות על זה, ולאחר שנתיים, בר"ה שנת תש"ע, זכיתי להיות באומן. ואז נפתח לי הלב בצורה שלא תתואר, וכשחזרתי מאומן ידעתי שזהו זה - אני בברסלב. ובאותה שנה, אף זכיתי להיפקד בפרי בטן, לאחר שלש שנות המתנה.

למרות זאת, עדיין הייתי רחוק מספרי רבנו, וכל הרקע שלי על ברסלב היה אז מעלונים וספרים שונים ושיחות חברים וכדו', ולכן אע"פ שכבר זכיתי להיות באומן ולהוציא מן הכח אל הפועל דבר זה, שהיה לי עליו מניעות עצומות מאד, אבל עדיין לא זכיתי להכיר בכלל את ברסלב מבחינת הדרך בעבודת ה', וההשקפה על החיים וכו', והוא דבר שגרם לי הרבה טעויות שאכזמתי.

אבל מכת הנסיעות לאומן, אט אט התוודעתי יותר לספרים הקדושים, והאיר בדעתי שעלי פשוט לקחת ליקוטי מוהר"ן, ולהתחיל לקרוא כסדר אע"פ שאני לא מבין הכל, וזו הפגישה היומית שלי עם רבנו, כי הרי פניו שכלו ונשמטו בתוך הספר (ליקו"ט סי' קצב). ומכאן זה התחלתי להכיר באמת במה מדובר. והיום אני כבר יודע ב"ה שמדובר במים שאין להם סוף, וצריכים חיפוש תמידי כדי לשאוב את הרוח חיים הנושבת בין דפי הספרים של מוהר"ן, וככל שזוכים לנקות את לבו מכל מיני רצונות אחרים - גם ברוחניות - כך זוכים שיש לנו יותר כלים לקבל את הדברים הנפלאים הללו. שעל ידיהם בודאי אפשר לזכות לתכלית השלמות שצריכים לזכות.

מה הם הנקודות העיקריות מתורת ברסלב שהאירו את חייך?

א. לקשר עצמו אל התכלית - זה נקודה שפותרת המון בעיות בחיים ומונעת מהרבה טעויות, כי אדם מאד מוטרף מעצמו ממידותיו ונטיותיו, ויכול לעשות כל מיני צעדים ופעולות מחמת כל מיני דחפים וכו', אבל כשהתכלית מול העיניים הכל משתנה, וכבר יש לאדם יישוב הדעת אמיתי יותר ודו"ק.

ב. יראת ה' לחיים - יראה טובה - היראה שמקבלים מלימוד תורת מוהר"ן, היא יראה אמיתית המלאה שמחה, תקוה והתחדשות,

דרכה של תורה

מאמר תורני בנושא ע"פ תורת מוהר"ן

>>> המשך מעמוד א'

ומצד שני, יש כאן העלמה חדשה - שמסתירה את הטוב - וצריכים להתמודד איתה, ולגלות בתוכה את השי"ת וטובו.

את זה מספר לנו הפסוק. ראש השנה הוא 'יום תרועה', יום בו ממליכים את השי"ת מחדש, ולכן תוקעים בשופר ומריעים לו. מדובר בחג לכל דבר, יום של שמחה גדולה, כי אין לך שמחה גדולה מהמלכת השי"ת. וכמואב על הגר"א שבשעת תקיעת שופר היה שרוי בשמחה גדולה, כי כעת ממליכים את המלך.

אבל זה גם מפחיד מאד. ועל זה מדברים חז"ל. כי כעת ממש 'קבלנו' העלמה חדשה. וא"כ, מי יודע אם נזכה להתגבר עליה, ולגלות בה את המלך הגדול והטוב, שכשנגלה אותו יהיה גם לנו הכי טוב ששייך, או שחלילה ניקרב בתוך החסרתה, ונישאר רחוקים מהשי"ת, שזה אומר: צרות וייסורים, חושך וגלות, וכל הרע שבעולם. המשקל הזה מפחיד מאד מאד, פחד פחדים.

ומה עושים כשמפחדים? עושים הכל כדי לצאת מזה. לצאת מהחסרתה אל הגילוי. לשם כך אנו מתפללים כל התפילה ובכל התפילות: רבש"ע, רחם עלי, אל תשאיר אותי בתוך החסרתה אלא 'מלך על כל העולם כולו... וידע כל פעול... ויבין כל יצור...

שלשה ראשים

כאן אנו באים לעניין הנסיעה. אם בעניין גילוי מלכותו של השי"ת בעולם עסקינן - הרי אין לנו מי שידוע את המלאכה הקדושה הזו, כמו הצדיקים הגדולים, שהם זכו לעמוד בנסיונות, ולהילחם עם החסרתו, כדי לגלות את השי"ת בעולם. זה היה תפקידו של אברהם אבינו, ושל משה רבינו, ושל כל הצדיקים.

וממילא, אם רוצים להיות 'בטוחים' שנוזכה לצאת באמת מכל חסרתה, ולחיות חיים של אור פני השי"ת, חיים טובים ומתוקים. עלינו להביא ב'ראש' השנה (יום ההסתרה) אל הצדיק שהוא 'ראש' בני ישראל (הגילוי), את ה'ראש' שלנו (שבו עלינו לצאת מהחסרתה אל הגילוי), ושם זה יקרה.

וכבר הבטיח מוהר"ן, שכל הבאים אליו לראש השנה, עוברים כולם כבר בלילה הראשון. ומובן, שאם היום הראשון הוא 'דינא קשיא', הלילה הראשון הוא הרבה יותר. ואת החסרתה הקשה הזו, זוכים להעביר ולבטל. וממילא לא נשאר אפשרות אחרת מלבד שנה טובה ומתוקה בגשמיות ורוחניות.

ויאמר כל אשר נשמה באפו... כשהכוונה היא שנוזכה לגלות את מלכות ה', ולחיות עמו חיים טובים.

והשיא מגיע, כאשר לאחר כל התפילות, אנו מגיעים להרגשה עמוקה במעמקי הלב, שאיננו רוצים בשום אופן להישאר בהסרתה שכזו, ואז נוטלים את השופר, ותוקעים "מן המצר" שלו, זמקה עמוקה ללא מילים: "אבא, רחם עלי, אל תשאיר אותי רחוק ממך. אני רוצה להמליך אותך!". ובאותו רגע, "עניי במרחב קה", והשי"ת עומד מ'כסא דין' - ממצב של הסתרה, ועובר ל'כסא רחמים' - הוא מגלה בכל כבודו וטובו, ואז נהיה 'התעוררות השינה' (אריז"ל), ונמתק הדין.

נמצא שפחדו והביטחון משמשים כאחד. כי הפחד בתחילה הוא נורא. ומי שטעם ולו שנה אחת של הסתרה, כבר יודע כמה לפחד, רח"ל. אבל הפחד בעצמו הוא הוא הביטוח שזה לא יקרה, כי אם פחדים - צועקים באים צועקים (תקיעת שופר) - השי"ת מבטיח להתגלות! (מכסא דין לכסא רחמים)

[הערה: עפ"י מתבאר היטב גם הענין השלישי, המבאר בדברי האריז"ל שהוא תיקון המלכות, ואכמ"ל מקוצר הגילוי, תן לחכם ויחכם עוד]

רב-שיח

שלש נשים מספרות על ההתמודדות שלהם עם הנסיעה לראש השנה

לקראת ימי ראש השנה, כינסנו לפונדק אחד שלשה נשים משלשה ערים שונות, כולם עם אותו רקע: אשה ליטאית שנישאה לבעל ליטאי - תלמיד חכם כמוכן - כשבשלב כלשהו הבעל 'נתפס' לברסלב, ובשלב נוסף כלשהו אף החליט לנסוע לראש השנה לאומן.

הן יושבות לפנינו: **גברת ת. מקרית ספר, גברת ר. מירושלים, וגברת ב. מביית שמש**. ואנו מעוניינות לשמוע מהם על הנושא: איך ההרגשות שלהן, איך הן מתמודדות, ומה יש להם לספר לאחרות.

איך זה התחיל?

גברת ת. - המנוגרת ביניהן - **פותחת:** לפני שש שנים בעלי התקרב לברסלב, לקראת אלול כבר היה מחובר לגמרי לרבנו ורצה לקיים את ציווי להיות בר"ה באומן. לי היה מאד קשה עם זה אבל הבנתי שאני צריכה לכבד את רצונו (הרוחני).

גברת ר. מספרת: התחננו לפני כשמונה שנים. תקופה קצרה מאד לאחר החתונה, בעלי הביע את רצונו לנסוע לר"ה. לא הבנתי בכלל למה, והייתי ממש בהלם. ברגע הראשון הסכמתי, כי לא קלטתי כמה זה רציני. כשהבנתי שזה רציני, כבר היה מאוחר מדי, ולא היה נעים לי לחזור בי, אבל הצבתי שלשה תנאים: 1. שאף אחד לא ידע. 2. שיבטיח לי שזה משהו אמתי ותועלתני, ולא סתם בשביל האקשן... 3. שישביר לי מה העניין בנסיעה. למעשה, הוא עצמו היה עדין טרי בברסלב ולכן היה לו קשה להסביר לי.

גברת ב. משהפת אף היא: באלול הראשון בעלי כבר היה די מחובר לברסלב. הרעיון עלה על השולחן, והיו אף כמה שניסו מאד לשכנע אותו. בעלי חשב ובדק, ודיברנו על זה הרבה, ובסופו של דבר היו לנו הרבה 'ראיות' שאפשר בהחלט גם להשאר בארץ. בשנה השניה הוא כבר לא חיפש 'ראיות' אלא החליט שהוא נוסע. כנראה שלכל אחד זה 'בא' ברגע שלו, ואולי לכן היה לי יותר קל להסכים לזה, כי זה כבר היה בראש תקופה די ארוכה. בנוסף, בעלי הוא טיפוס כזה שלא מדבר אליו לא מתנות ולא טיולים, ולכן שמחתי על ההזדמנות 'להביא' לו משהו שישמח אותו במיוחד, ואף עודדתי אותו לעשות את רצונו (שלו או של הרביה שלו? לא מעניין אותי) למרות כל המניעות, והיו הרבה.

איך הייתה ההתמודדות, האם זה היה קשה?

גברת ת. מספרת בהתרגשות: זה היה קשה מאד. קודם כל, התביישתי מהמשפחה שלי (ההורים שלי והאחיות גרות בקרבת מקום אלינו), אז ביקשתי מאחותי שגרה בעיר אחרת שתזמין אותי 5+, וסיפרתי לכל המשפחה שאנחנו מתארחים אצלה, כך הם לא ידעו בכלל שבעלי נסע!

בהדלקת נרות של ר"ה בכיתי נורא, לא הבנתי איך בעלי עשה לי את זה! והייתי בטוחה שזו פעם אחרונה שהוא נוסע! לקראת סוף היום השני, הבן בן ה-3.5 הקיא ולא הרגיש טוב, הבנתי שזה מגעגעעים לאבא, וזוהו שהוא מרגיש עלי את הקושי...

גברת ר. נזכרת: בסביבה שגרנו, זה לא היה מקובל בכלל. בראש השנה, כשאנשים לא ראו את בעלי בבית הכנסת, התחילו

להתלחש שכנראה החבילה התפרקה... וזה היה מאד לא נעים. בנוסף, ליוותה אותי תחושה קשה, שאם הוא נסע השנה, מסתמא זה יהיה גם בשנים הבאות, כי הרי "כל באיזה לא ישובו".... [אמנם הוא אמר לי ש'מה פתאום, בכלל לא מחייב'... אבל בסופו של דבר זה בדיוק מה שקורה כבר שמונה שנים...], וזה הוסיף לי הרבה על הקושי.

גברת ב. מסבירה: עם עצמי הייתי שלמה שאני עושה את הדבר הנכון, אבל היה לי מאד לא נעים מהמשפחה, הרגשתי כלפיהם כמו אשה חד-הורית (היו) אומללה ומוזנחת, שכאילו לבעלה לא אכפת ממנה.

בראש השנה ישבתי עם המשפחה, ונזרתי שלא לפתוח אתם נושאי שיחה רגישים, כי לא רציתי להיראות חלשה. ניסיתי לשדר שאני מרוצה מזה והכל בבחירה שלי, אני לא יודעת אם ממש הצלחתי, [בסך-הכל - כמה שניסיתי (וגם כעת אני מנסה לשדר) שהכל בסדר - גם לי היה קשה בלי בעלי...]. אבל במשך השנים הצלחתי ב"ה לגרום לכולם להיות בטוחים שטוב לי, וזה מאד חשוב לי.

ואיך הייתה ההרגשה הפנימית - האם זה היה קשה, והאם הצלחת להתחזק?

גברת ר.: היה לי מאד קשה, בכיתי הרבה והייתי מאד מבולבלת. אבל אחד הדברים שמאד חזקו אותי, היה כאשר סבי שיחי - ששמע שבעלי נסע לאומן - הזמין אותי, והסביר לי שאמנם בשנה ראשונה יש ענין לא לעזוב את הבית, כדי לחזק את הקשר; אבל ההסכמה שלי לנסיעה גורמת לקשר אפילו יותר חזק מאשר אם היה נשאר בבית! ואכן זה מה שחזק אותי מאד - הידיעה שאני עושה את תפקידי בכך שאני מאפשרת לו לעשות מה שטוב לו, וממילא לי גם מחזק את הקשר בינו.

גברת ב. בחיזוק: מאד רציתי לקבל טיפה אוירה של ברסלב בימים האלו, ולכן נעניתי להזמנה של קרובת משפחה ברסלבית (מצד בעלי) שהזמינה אותי לסעודה ראשונה בליל החג, ואני מוכרחה לציין שזו הייתה חוויה לא רגילה!

ראיתי משפחה שלימה; סבתא, אמא, בנות גדולות, וכל הקטנים יושבים סביב שולחן ערוך, עם סעודה מושקעת, כולם שמחים ומאושרים שאבא והבנים הגדולים נמצאים אצל 'הרבי', ואומרים את הסימונים, שרים שירי ר"ה-אומן בהתלהבות, ובכלל לא נראים מסכנים כמו שחשבת. אמרתי לעצמי: "אם ככה זה יראה גם אצלי, ממש לא אכפת לי".

מבחינה טכנית - מה עושים? איך מסתדרים לבד?

גברת ת. עונה בפשטות: כיום אנחנו מתארחים אצל ההורים שלי ואחיות שלי לסעודות השבת ולילות של ר"ה. בסעודות הבוקר של ראש השנה אנחנו אוכלים לבד בבית, כי אנחנו רוצים לשיר את שירי רבינו הקדוש בשמחה ובהתלהבות!

יש לנו ב"ה היצע רב היכן להתארח, עד כדי כך שבדרך כלל אני נאלצת לומר - אין מספיק סעודות בשביל להיות אצל כולם... ואני מודה ל'ד' על זה. חשוב לציין, שאני לא מתווכחת איתם על הרעיון ולא מנסה לשכנע אותם להיות ברסלבים... רק מראה להם שאנחנו בטוחים בדרך שלנו ושמחים בה!

זה לא אומר עדיין שזה קל, יש את הקושי להיטלטל ממקום למקום, לדאוג שהילדים יתנהגו יפה, לישון לבד, ובכלל

בסירה אחת...

מכל חברותי ומכרותי, בדיוק אותה לא רציתי לפגוש עכשיו!

אולי בפעם אחרת, אחרי הכל, אנחנו חברות ילדות. אבל לא היום, בראש השנה, כשבעלי באומן ואני כאן עם שישה זאטוטים, עושה להם קידוש, מלמדת אותם את ה"סימונים", ואין לי סיכוי להתקרב אפילו לביהכ"נ. בטח שאני שמחה שהוא באומן, אבל א"א להגיד שזה לא קשה. אז להסתדר בעצמי זה נושא אחד, ולעמוד מול הצלפותיה של זו שמתקרבת אלי עכשיו - זה כבר נושא אחר. כ"כ הרבה דיונים בנושא הזה כבר היו בינינו, כולם אותו אופי. היא בשום אופן לא מוכנה להבין איך זה שבעלי משאיר אותי לבד, ונוסע. ולי אין עכשיו כח לשמוע שוב את אותן המילים ובאותה המנגינה: "כ-כ-ה הוא משאיר אותך לבד-ד-ד?"

"מה נשמע?" - היא פונה אלי, ואני מנסה להעלות חיוך מאולץ על שפתי.

"השנה אנחנו באותה הסירה!" - אני שומעת אותה אומרת.

"מה? בעלך באומן?" - אני כמעט צועקת.

"לא! לא! חס ואלהיה!" - היא נרתעת לאחור - "נראה לך שבעלי יסע לאומן וישאיר אותי לבד? אני אסביר לך את העניין: בעלי הרי משגיח כשרות, והייתה לו הצעה להשיג ברי"ה באיזה בית מלון בגרמניה, מקבלים על זה כסף טוב, משכורת של כמה חודשים, הרעיון כמוכן קרץ לנו, ברור שהסכמתי. מה כ"כ נורא להיות לבד כמה ימים? אני רק מרויחה מכל הסיפור..."

חיווק כזה עוד לא קבלתי מעודי!... הבנתי את כל הסיפור.

פרופסור גדול שרץ לניתוחים בכל העולם, קובעים אתו תור מספר חדשים מראש, וכולו עסוק בהצללת חיים - משהו מתחשב באשתי, מתי נח ומתי לא? האם היא בדיוק אחרי לידה או לא מרגישה טוב? אם זה בדיוק בפורים או בערב פסח?

ממש לא. והיא? היא נשארת בבית וגאה בבעלה! היא מבינה שמול הנוחות שלה עומדים חיי אדם, או לחילופין חשבון הבנק התופח שלהם...

אם כן, נקודת הניסיון ב"להשאר לבד" היא לא: "איך נסתדר?" אלא: מה חשיבות וגודל הנסיעה, ומה אנחנו 'מרוויחים' ממנה?

נדמין לעצמנו, אילו היינו יודעים שבערב ר"ה, יעמוד נדיב על יד הציון, ויחלק לכל אחד צ'ק של מאה אלף דולר - הרי לא תהיה אף אישה ש"תסכים" שבעלה יסע, כל אחת תתחנן שיסע, גם אם בדיוק השנה יש לה תינוק בן שבועיים ואין לה איפה להתארח.

חברה יקרה! את זוכה שבעלך זוכה לקיים את הציווי של רבינו להגיע אליו לר"ה, והרי הוא בעצמו אמר: "אין דבר גדול מזה!" פירושו ש"אין דבר גדול-מזה!" משכורת של כמה חודשים, ניתוחים מסוכנים לבני אדם, מאה אלף דולר ואפילו כל המיליארדים שבעולם מתנגדים כ"כ ונהיים אפסיים מול התועלת של: "להיות אצלי על רה"ל!" הרי בעלך בעצמו פעיל בקרוב הגאולה! שערי בנפשו את גודל הזכות שלך! בתפקיד ובמקום שלך, שאת מאפשרת לו לנסוע.

אין פלא, אם כך, שאינני מסכימה שבעלי יסע. אני רוצה ומשתוקקת, שמחה ומאושרת

במעשה דהלן, ניתן לחזות עין בעין בכוחו של רצון, ובעיקר בכוחה הנורא של התפילה, שעל ידה אפשר לשנות את הטבע ממש, ולפעול נסים גדולים.

להתגעגע... אבל אני שמחה שזכיתי שבעלי שם, זו ההשתדלות שלי לזכות בדני! ובעיקר, זו החובה שלי לקיים את דברי הצדיק. כי כשהייתי לפי תורת ברסלב, רואים כל הזמן איך שמרוויחים כ"כ הרבה עידוד ושמחה ואמת, וממילא משתדלים לקיים את כל מה שהוא אמר, גם כשלא מבינים, מתוך אמונה שזה בעצם מקרב אותנו לד' יתברך.

ולסיום, טיפ מוצלח! ידוע שבאומן אין מקום לקנות מתנות לילדים. לכן אנו קונים לפני ר"ה לכל ילד משהו מיוחד, וקוראים לזה המתנות של "אומן ראש השנה"; הילדים מקבלים את המתנות כשבעלי יוצא לדרך (יום-יומים לפני ר"ה), וזה מסייע לשמחה שלהם בניסיעה של אבא.

ה. אף היא עונה: מהרגע הראשון היה לי ברור שאני אהיה אצל ההורים שלי. אני נזכרת איך שבשנה הראשונה סיפרתי לאמי תחי' שאני באה לבד, ושאלתי אותה איפה נראה לה שבעלי יהיה, לתדהמתה, היא ענתה מיד: "באומן"! שאלתי אותה: "איך ידעת?" אז היא אמרה: "חשבת על הדבר הכי הזוי!..."

משנה לשנה זה נעשה יותר קשה, מחמת ריבוי הילדים בלענה. במקביל, התחילו עוד מבני משפחתנו של בעלי לנסוע, ולכן אני מקוה ומתפללת שבשלב מסוים נוכל להתאסף כמה מבנות המשפחה יחד, ולחוג את החג בצוותא בביתה של אחת מאתנו, יחד עם כל הילדים. נראה לי שזו תהיה חוויה אחרת עבור כולנו.

גברת ב.: בשנה הראשונה הייתי עם שתי תינוקות. אמי תחי' מיד כששמעה על נסיעתנו של בעלי, מיד אמרה לי שנבוא אליה, אפילו שהם בכלל לא התלהבו מכל הנסיעה, אבל ב"ה יש לי משפחה חמה ומסורה והיה ברור להם שאני "נופלת" עליהם, וזה מה שעשיתי למרות שלא היה לי נעים בכלל. למעשה, בכל שנה אני מחכה שהילדים יהיו מספיק גדולים, ונוכל לעשות לבד בבית.

כיום, לאחר כמה שנים, האם זה נהיה יותר קל? והאם משהוא השתנה בהשקפה ובהרגשה?

גברת ת. משיבה: כפי שאפשר להבחין בסגנון תשובתי - עם הזמן התחברתי ב"ה יותר ויותר לברסלב, ראיתי כמה זה מוסף לנו אור ורוחניות לחיינו!! עד שבשנה השניה, לקראת אלו, הדבר הכי ברור היה שבעלי נוסע שוב לאומן לר"ה. הרגשתי שזו הזכות שלי, וכל הזמן אמרתי לעצמי ולילדים שאנחנו זוכים שאבא נוסע לאומן, ושרנו יחד בשמחה את השירים של אומן! וכמוכן כשאמא שמחה ובטוחה, אז גם הילדים הקטנים והגדולים שמחים בזה, ומאשרים על הזכות שנפלה בחלקנו שיש לנו נציג בקיבוץ הקדוש באומן שפועל בשבילנו.

גברת ר. מצטרפת: לאט לאט עם השנים, התחלתי להתחבר לרעיון. בהתחלה היה לי מאד קשה לקבל את האמונה שזה דבר שבאמת עוזר לי, אבל במשך השנים אני שומעת זאת הרבה מבעלי, עד שזה כבר נכנס לראש, שהרבי הבטיח שמי שיבוא אליו רק ירוויח, ואם הוא מבטיח - זה בוודאי כך.

למעשה, בכל שנה כשהוא נוסע אני מבקשת ממנו שיגיד לי משהו שיחזק אותי בימים האלו. ואני מבקשת דווקא משהו מברסלב, כי אם אני עושה מסירות נפש בשביל משהו של ברסלב, אני מרגישה צורך להתחזק דווקא עם משהו מאותו שורש.

זה מאד עוזר לי בהג, כי למעשה אני עוסקת ומבולבלת, וגם לא הולכת לבית הכנסת כי יש לי 'פיצקאלך' בבית, לכן אני מחפשת איזה חזיון או רעיון לחשוב עליו ושיתן לי כח. מה שמחזק אותי בעיקר הוא מה שבעלי חוזר לי בכל שנה בשם מוהר"ן, שבראש השנה צריך להיות חכם לחשוב רק מחשבות טובות.

ואחרי הכל, הקושי של 'להיות לבד' - נשאר אצלי באותה עוצמה, למרות שזה חוזר על עצמו כבר הרבה שנים. אבל אני שמחה עם זה, כי זה מגלה לי בכל פעם מחדש על קשר בריא וטוב שיש לנו ב"ה.

גברת ב. משלימה: בתחילה עשיתי זאת כדי להרגיש טוב עם עצמי שאני 'מפרגנת' לבעלי את מה שמסמכת אותו. בשנה שניה הסברתי לעצמי שהיות והספינה ממילא שטה לכיוון הברסלבאי, כדאי לי להשלים עם זה ולא להיות בהלם, בשנה שלישית ניסיתי להאמין בכל הטובות הגדולות שזוכה מי שנוסע, ולהזכיר לעצמי שזה לטובתנו. אח"כ ממש השתדלתי לשמוח בזה שיש לנו נציג באומן, וכיום אני מנסה לעבוד על הביטול, ולהבין שאני לעולם לא אבין למה זה דוקא ככה. אני צריכה רק להתבטל. ואני בהחלט מאושרת.

סוכנויות יותר מנוסות או יותר זולות. בכל זאת הייתי טרי בכל הסיפור. וזו הייתה הטעות ראשונה.

אחר כך הייתה טעות נוספת. לא שלי, אלא של סוכנות-הנסיעות. אני הזמנתי כרטיס ליום שני בערב, ליל כ"ח אלול, לילה קודם 'זכור ברית'; ואילו הם רשמו אותי לטיסה ביום שלישי בערב, ליל 'זכור ברית' [לאחר מכן התברר שזאת הייתה הטיסה האחרונה לאומן באותה שנה...]. ניסיתי לשנות זאת, אך לא היה עם מי לדבר. אמרת: גם זו לטובה.

למעשה, מאחר שהייתה זו חברה קטנה, הם הסתבכו בסידור הוויות, ולכן הם הודיעו לכולם להגיע לשדה-התעופה ושם יקבלו את הכרטיס עם הוויה. הגענו לשם, ועדיין היו עיכובים רבים. רק סמוך ממש לטיסה החלו בחלוקת הכרטיסים, ועד שגמרו לחלק כבר היה מאוחר מדי. הטיסה כבר נסגרה, ורוב הנוסעים - ביניהם אני כמוכן - עדיין היו בחוץ...

מבחינת חברת התעופה - אין בזה שום בעיה. המטוס מצידים עמד להמריא עם מעט הנוסעים שהיו בתוכו, ולהשאיר את כל השאר - בארץ, וזהו. ברגע האחרון, עלה רעיון נועז בראשו של אחד הנוסעים שהיה אתנו בחוץ, הוא גנש אל הקופה של חברת התעופה, ולקח משם באחת את כל ערימת הוויות של כל הרשומים בטיסה - הן אלו שבפנים, הן אלו שבחוץ. ובכך הוא מנע מהמטוס לצאת, כי בלי הוויות לא שייך לנסוע, כי כשיגיעו לשם, יאסרו את כולם.

חשבנו שהנה באה הישועה, אבל לא. התברר, שרוב ככל עובדי נמל התעופה כבר שבו לבתיהם, והמקום היה ריק, כך, שלא היה מי שיטפל בזה. וממילא, העסק' נשאר תקוע - המטוס לא יכול לצאת, אבל גם אנו לא יכולים לעלות עליו...

מנהלי חברת התעופה, ניסו לשכנע אותנו להחזיר להם את הוויות, כדי שהמטוס יוכל לצאת לפחות עם הנוסעים שכבר עלו עליו. הוא ניסה בפיתויים, וניסה באיומים, אך לשוא. הלה היה עיקש וסירב לשתף פעולה.

חלף שעה, חלפו שעותיים ודבר לא אז. בינתיים אמרנו 'תיקון הכללי', ועשינו ריקודים להמקמת הדינים, מצב הרוח נע מעלה ומטה, בין תקווה לייאוש. אבל הזמן שחלף גרם לנו להבין שאין למה לצפות, והייאוש החל לחלחל ללב.

במשך כל הזמן הייתי בקשר עם הבית. שיתפתי אותה בהתפתחויות, בתקוות ובאכזבות. בשלב מסוים אמרתי בהשלמה: "הרווחת כפכפליים, גם יש לך את הזכות שנתת לי לנסוע, וגם למעשה לא נסעת!..." והנה, לתדהמת המוחלטת, היא עונה לי בנחרצות: "אתה חייב לנסוע! בעזרת ה' תהיה ישועה ואתה תסע!...", ולמרות השעה המאוחרת, היא התיישבה להתפלל שבעלה - וזאת אומרת אני - אצליח לנסוע לאומן!!!

לאחר שלשה שעות מורטות עצבים - קרה הבלתי יאמן. פתאום התעורר נמל התעופה לחיים. והמקום החל להתמלא בעובדים. התברר, שבילתי ברייה, פנו מנהלי חברת התעופה לכל העובדים - שכבר היו בבתיהם - ודרשו מהם לחזור לטרמינל!!!!... כדי שיהיה אפשר לשחרר את המטוס.

הציבור התעורר לחיים. הודיעו מיד שכל הנוסעים שכבר עלו למטוס - יירדו, והתהליך ייעשה כולו מחדש בייעילות ובוריונות. תוך חצי שעה - היינו כולנו על המטוס, והוא המריא לשלום. ובשעות הבוקר כבר היינו באומן.

ואז נזכרתי במה שאמרתי לחי"ם: "אתה כל יכול... ואתה יכול לעשות שאני כן יהיה שם". וא"כ, לא די בזה שקבלתי הסכמה מאשתי, אלא הייתי צריך 'להיות שם'. והנה, הייתי שם.

הסיפור התרחש לפני קרוב לעשר שנים. הייתי בחור ליטאי, ולמדתי בישיבה ליטאית חשובה ומוכרת בבני ברק. סמוך לנישואי התחלתי להתקרב לתורת מוהר"ן, אך לא ברמה כזו שהיה בה כדי לחפש משהו אחר, ולכן נישאתי למשפחה ליטאית חשובה ומוכרת, בלי לדבר מילה וחצי מילה אודות ברסלב.

ולא די בזה. בסמינר בו למדה אשתי, היא הייתה ה'ליטאית' בה' הידיעה של כיתה. היה לה בזה אידאולוגיה שלמה, והיא ידעה לצטט היטב את כל בעלי המוסר וראשי הישיבות, עד שכולם ידעו שאיתה אין מה לדבר חסידות בשום אופן.

החתונה התקיימה בשלהי חודש אב. הייתי אברך טרי טרי, המתחיל את חיי הנישואין, ותפקידו רק לחייך ולומר מילים טובות. אני מקדים זאת כדי שיהיה ברור, שהנושא של נסיעה - לראש השנה בכלל, ולאומן בפרט - לא היה יכול לעלות על השולחן בשום אופן שבעולם.

אך הלב. הלב שכבר טעם מהמעין המתוק, סירב לוותר. בליבי כבר הייתי שם. ולא יכולתי לחשוב על אפשרות אחרת חוץ מלנסוע. ובכן, מה עושים? איך יסתדרו שני הכתובים המכחישים זה את זה? העצה היא - תפילה!

החל מתחילת חודש אלול, בכל יום ויום אמרתי להשי"ת: "ריבנו של עולם. אני מרגיש שרצוני חזק להיות בראש השנה 'שם'. ונראה לי שזה גם הרצון שלך. מצד שני, אין לי שום דרך בעולם לעשות זאת. ממש שום דרך. אבל אתה הרי כל יכול, ואתה יכול לעשות שאני כן יהיה שם". אלו הם המילים (בערך) שאמרתי לפני השי"ת, יום יום, לא פחות ולא יותר. מתוך אמונה שלמה, שבידו ית' לעשות גם את הבלתי יאמן.

הימים חלפו, והנה הגיע שבוע לפני ראש השנה. והנושא טרם עלה על השולחן. ופתאום הגיעה הזדמנות לא צפוייה. חזרתי מהכולל בצהריים, והנה על השולחן מונח ספר, המספר את סיפורו של זוג ליטאי, שהבעל נהיה 'חסיד', והוא מגולל באריכות את כל פרטי ההתמודדות. שיתננו נסבה אודות הספר ותוכנו. ואז מתוך אווירה זו, שאלתי שאלת תם: "ואיך את היית נוהגת במצב כזה? לשם דוגמא, אם בעלך פתאום רוצה לנסוע לאומן, מה היית עושה?..."

כנראה שנימת הדברים הצביעה על כך שלא מדובר בשאלת סתמיות, אלא במשהו יותר אמתי. השתרר שקט של הלם והפתעה. ולאחר כמה דקות, לא האמנו שנינו למה שאזנינו שומעות: "אם אתה באמת רוצה לנסוע - תקנה כרטיס ותסע!..."

לאחר מכן הודתה, שאיננה יודעת מדוע אמרה כך, אבל מאחר שכך נאמר - היא עומדת בזה. היא ביקשה רק לוודא שאכן מדובר במשהו אמתי ותועלת; ולא סתם נסיעה לשם נסיעה. וגם ביקשה כמוכן שלא ידעו מזה. והזדוותי להזמין כרטיס, אך הדגשתי שוב ושוב שהזכות נתונה לחזור בה בכל שלב שתצרה, ואני מוכן לקרוע את הכרטיס בכל רגע שבו אתבקש לעשות זאת.

עד כאן החלק הראשון והמפליא של הסיפור. כיצד ברגע אחד - קרה הבלתי יאמן, וממקום של: "אין שום סיכוי", הפך הדבר ליבר סיכוי ואף למציאות בשטח. אבל החלק השני מדהים ומפליא עוד יותר.

מחמת הזמן הלחץ בו הייתי (ימים בודדים לפני ראש השנה), התקשרתי לסוכנות הנסיעות הראשונה שפגשתי, ובידרתי אם נשאר כרטיס פנוי. ברגע ששמעתי שיש - בקשתי מיד לרכוש אותו. לא נתתי את לבי לכך שמדובר בסוכנות נסיעות חדשה וקטנה, ולא ניסיתי לברר אולי יש

יום הרת עולם

ואיפה שיש בחירה זה לא שחור ולבן. זה כל יהודי עם הסיפור שלו ועם הקשיים שלו. כל יהודי עם המקום שמונו הוא התחיל, עם החוויות שהתיישבו עליו כשהוא היה קטן, עם מה שהוא הרגיש כשהוא חטא, וכמה הוא מתייסר מאז ורוצה לתקן.

אנא אמלן

הקטרוג הנורא הזה של "אל ייברא", שקדם לבריאת האדם בשחר ההיסטוריה, מהדהד גם היום... זה לא סיפור שהיה פעם ונגמר; זה סיפור שקורה כל הזמן, והוא קורה אצלי בלב. כל אחד מאתנו שומע כל הזמן את הלחש ההרסני שמצליף בתוכו: "אתה לא שווה. אתה לא טוב. אתה לא מצליח. זה לא הולך". התדר של "אל ייברא" כולו שקרים" הוא התדר הכי קשה ומרעיל שמחליש אותנו מבפנים, ואם, וכמה, אנחנו נבקשים מולו, זוהי הבחירה הכי עמוקה שלנו.

ההתגוששות של "אל ייברא" מול "ייברא" לבשה בתוך הלב שלנו צורה של "אנא אמלן" מול "השם מלך". מאז שאדם הראשון חטא בעין הדעת, הוא התכסה בשכבה של ישות שהרחיקה אותו מהשם. חז"ל מגדירים את עיקר הישות בביטוי "אנא אמלן" שמשמעו "אני אמלן".

בעבר, בדורות קודמים ובחטא אדם הראשון, זה היה סוג של כוח ושל גאוה פשוטה. הרצון של דור הפלגה ודור המבול היה שהם יברא את המציאות שלהם. הם יעשו. הם יחליטו על עצמם.

המשך בעמ' הבא <<<

מאוד מכווער ולהגיד לו: "אתה מכווער!" זה אמת, אבל זה רע. למה? כי אתה פוגע. אתה מעליב. אתה מחליש.

אז בגשמיים זה פשוט לנו שזה לא יפה להגיד למישהו: "אתה מכווער!" אבל אנחנו לא כל כך מודעות לכך שגם ברוחניות צריך מאוד להזהר. רבי נחמן אומר בהמון מקומות שצריך מאוד להזהר לא להחליש את כוח הנשמה. אנחנו מאוד עדינים מבפנים ולהגיד לנו מילים פוגעות זה חמור ביותר!

גדולי ישראל כשלמדו מוסר, הם למדו כללי זהירות. הם לא חשבו שהחטא זה 'הם'. אנחנו הגענו לדור כל כך מובלב שהכול אצלנו מעורב לגמרי. אני בטוחה שאני הרעה ואני החטאה וכל המילים הנקבות מדברות עלי ומפחידות אותי; אז עם כל אזהרה אני מתכוננת עוד יותר ועוד יותר, כי צועקים עליי, לא?!

לעומת האמת המחלישה, יש את האמת לאמיתה, אמת שצומחת מהארץ. וזו אמת של צדיק שאומר לך: "תקשיב, אני לעולם לא אגיד לך שום דיבור שמחליש אותך! אני יודע שאתה רוצה את הטוב. אמנם אתה לא מצליח, אבל זה לא סוף פסקו. יש פה הרבה צדדים והרבה מה שטעון. הרי מה שעשית ומה שלא עשית זה תוצאה של איפה שאתה מונח. אז באו נדבר על איפה אתה מונח, כדי לעזור לך לעשות יותר טוב ויותר טוב".

בשביל להתנהל על פי חוק יש להשם גלקסיות שלמות; שמש, ירח, כוכבים וכל צבאות של מעלה. שם אף אחד לא סוטה מהשורה והכול מתנהל לפי קר האמת האלוהית. אבל זה לא המקום שכבוד השם יכול להתגלות בו; כבוד השם מתגלה רק איפה שיש בחירה.

"בשעה שבה הקדוש ברוך לברוא את אדם הראשון, נעשו מלאכי השרת כיתים כיתים וחבורות וחבורות, מהם אמורים: 'אל ייברא' ומהם אמורים: 'ייברא'. חסד אומר 'ייברא' שהוא גומל חסדים, ואמת אומר 'אל ייברא' שכולו שקרים.."

מה עשה הקדוש ברוך הוא? - נטל אמת והשליכה לארץ, כמו שכתוב: "ותשלך אמת ארצה", וברא את האדם בחסד וברחמים ועם התשובה שקדמה לעולם.

זה לא מובן. אם האמת' שהקב"ה בעצמו בראה אומרת שזה לא כדאי, מדוע השליך אותה הקב"ה ארצה? מה היה שם?

אמת לאמיתה

יש שני סוגי אמת. יש אמת שהיא קו הדין. היא מסתכלת והואה נתונים, שחור-לבן. מה ששחור - שחור ומה שלבן - לבן. את קו הדין הזה, את האמת הזאת שקטרוגה, לקח השם 'תברך', וזרק ארצה. בהשלת האמת ארצה קרה דבר מדהים - נולדה אמת חדשה, האמת השנייה, האמת שצומחת מהארץ.

לא מקו הדין השמימי, הנוקב, השחור ולבן, אלא ממקום הבחירה, הבלבולים, הטעויות וההשתדלות.

לאמת האחרת, שצומחת מן העולם וששבילה נבראנו, קורא רבי נחמן "אמת לאמיתה", והיא כן מביאה את העולם אל התכלית. בה השם חפץ.

מה החילוק בין 'אמת' לאמת לאמיתה'?

יש אמת רעה. הדוגמה הכי פשוטה לאמת הזאת זה לראות מישהו

מה בקשתך?

שאלה:

לכבוד הרבנית תחי'.

קראתי את תשובתך (בגליון הקודם). שימח אותי לראות שאת מבינה את הקושי שלי, ומגדירה אותו כדעידת אדמו"ר, אכן כך אני חשה. אני מודה, חרדה, לחוצה, מה אנשה ברה"ל לבד? איך אסתיר את הסוד הנוראי מההורים של שני הצדדים? מה אנשה עם הבנים שהגיעו לגיל חינוך? איך מנהלים שלחן חג בלי אבא?

בגלוי לב אומר: אינני בשלה עדיין לרעיון. אולי בעוד ארבעים שנה אוכה גם אני לכתוב כמוכם. בינתיים, זמן קצר כל-כך לפני ר"ה, וזה מלחין אותי ברכה שלא תתואר.

נכון ששאלותי הקודמות התמקדו גם בצד הרעיוני-הלכתי, אבל קלטתי שבאמת לא זה מה שמציק לי, אלא בעיקר הצד היישומי. ולכן, אמנם שבתוככם נהדרת ומוסברת יפה. ובעלי מאד נהנה מכן, וחשב שהנה עכשיו אשאל אותה בתופים ובמחולות, אבל אני לא!!! להיפך, כמה שהוא מסביר לי את גדולת הענין - אני מתייבשת לומר - זה מרגיז אותי יותר, ונוצר מתח רב בינינו. הוא קורא למתח הזה "מניעת שצריך לשבר", ועוד דברים מהסוג הזה שאינני רגילה לשמוע, ואינני יודעת מה לעשות.

עלי להדגיש שאף פעם לא מנעתי אותו מהתקדמות רוחנית, אבל עכשיו אני מרגישה שזה כמש מאיים עלי. איך יוצאים מהסבך הזה? מחכה לתשובה מהירה,

ר.ג. ירושלים

תשובה:

לגברת ר.ג. היקרה והגיבורה באמת.

ריגש אותי מאוד גילוי הלב והכנות שלך. לא הסתרת את חששותיך תחת מסווה של שאלות אידאולוגיות כביכול, אלא הגדרת ברור מה מאיים עליך. את כותבת אינני בשלה עדיין, מה עושים עם ההורים, עם הילדים, ועם הלבד וכו'. אז כדרכנו, בואי נעשה סדר בדברים, ונראה שבעמ'ה לכל דבר יש פתרון ועצה.

תחילה, אתייחס למה שאת אומרת שהדברים הרוחניים מרגיזים אותך, במקום לחזק ולחבר אל הרעיון הגדול של אומן ר"ה. מדוע

הרבנית דבורה קרשבוים - בתו של הגה"צ ר' יעקב גלינסקי זצ"ל

לחברה שנמצאת במצב שלך, לא חייב להיות אירוח מלא, אפשר רק לאכול יחד וכו'.

ה. חפשי חברות להתמודדות. כשתבדקי, תופתעי לשמוע כמה הרבה נשים מתמודדות השנה (בס"ד) בקושי הזה... ברמה זו או אחרת, בשלות יותר או פחות. רבות מהן מסכימות שהבעל יסע, אבל הפרטים המעשיים מכבידים עליהן, או שהן לא מסכימות בלב שלם אבל מבינות שאין ע"ז ויכות, או כל צורה אחרת שיש בנסיון הלא-קל הזה. וכך תוכלו להתחזק יחד. (אולי מערכת העלון תוכל לשדר בין הנשים הללו).

ו. בבית שמש נוצרה יוזמה של נשים. הן נוסעות למושב קוממויות ונמצאות יחד. הבנים מתפללים שם בביהמ"ס המרכזי בפקוח של אברך. אינני בקיאה בפרטים, שזו יכול להתאים לה, יכולה ליצור עמי קשר במס': 02-9922359, ואשתדל לברר לה הכל.

לסיכום: אני יוצאת מתוך נקודת הנחה - ואני מקווה שאינך כועסת עלי - שבעלך בוודאי יסע, על זה אין עוררין. השאלה היא: מה איתך? אם כן, עלייך רק לצאת מסבך הדמיון המאיים, שבעיקרו הוא דמיון ופחד המגדילים את הניסיון, ולחזק את הדמיון החיובי, ולומר לעצמך: יש לי כח לנהל את החג בצורה זו או אחרת באווירה טובה ונהדרת. תשאלי אחרות שכבר עברו את זה, ואימרו לך שהיה בסדר ואולי אפילו נפלא.

ובקיצור, אל תתבוססי בקושי. תנסי בכל זאת לא להחמיץ את הזכות הגדולה (את לא תחמיצי גם אם ח"ו יהיה לך קשה, אבל כשמקיימים בשמחה מרוויחים יותר), ולעלות לגל של התחברות לעניין. אם קשה לך לשמוע על כך, הסבירי לבעלך שעכשיו ישוחח אתך רק על הדברים הטכניים והסידוריים... אבל ברה"כ כאשר ממייל הוא נסע כבר, אולי תצליחי לקרוא על גדלות ר"ה של מוהר"ן, ולדבר על כך עם הילדים אם יש מצב לכך.

וכן אולי כבר בשנה הבאה (ולא בעוד ארבעים שנה...) תוכלי כבר לומר: אני לא מסכימה' שבעלי יסע אני 'רוצה'!!!

שאלות למדור זה ניתן לשלוח לכתובת: משפחת קרשבוים, רח' הרב מבריסק 6 בית שמש. או לדוא"ל: 4104442@gmail.com, או: ale2@okmail.co.il ולצייני: עבור מדור "מה בקשתך".

קבוצת תמיכה לנשים שחוו אובדן בעל ליטאי ומתמודדות עם בעל ברסלבר!
מי שמזדהה-מוזמנת! סודיות מובטחת...

פגישה עשירית

ידעתיו - הייתי, כך גם באמונה בצדיקים אם היינו מבינים הכל - היינו הצדיק בעצמנו.

אך אל דאגה, כעת נגיע גם לשלב השני, ובו ננסה בכל אופן לנסות לקרב אלינו את הדברים עד כמה שניתן.

כולנו יודעות שר"ה הוא יום דין. בגיל 0 כבר הכרנו את המאזנים של המצוות והעברות; בגיל 4 כבר ידענו בדיוק אילו שלשה ספרים נפתחים, ומה בדיוק נגור על כל קבוצה שבכל ספר; בגיל 6 הוסיפו לנו שיש גם בינוניים שהם תלויים ועומדים עד יום כיפור. ובסמינר כבר למדו אותנו שבאלול הדגים רועדים בים. בקיצור, יש משפט ויש דין, ואף אחד לא מתחמק.

כעת נדבר באמת. כמה שנתכונן כל השנה וכמה תשובה שנעשה באלול, בינוני, מי מגיעה לשוה לגמרי לר"ה? יש מישהי או מישהו שאומר לעצמו: "בי"ה אני צדיק גמור! על העברות שהיו לי עשיתי תשובה גמורה, אני לא צריך לדאוג!" מסתבר שאין כזה יהודי. אז תכלס, אנחנו בבעיה.

והנה באר"ז כתוב, שהצדיקים עוברים בלילה הראשון של ר"ה, שאי שר"ה יותר רחמים לפני שיתרבה החרון אף. ועי"ז הם זוכים בדין.

בא מוהר"ן והכריז: מי שיבוא אלי בר"ה ייכלל בי ויעבור איתי! כן, כל העשרות אלפים שנמצאים שם נכללים עם מוהר"ן הם ובני משפחותיהם שבארץ - ועוברים יחד איתו בלי לר"ה! נו, האם יש הזדמנות פו שכוו. איך אמר ליטאי אחד? בשביל 2% שזה אמת - שווה המאמץ!!!

אבל אחרי הכל, זה רק "בונוס", כי לא זו הסיבה שבשביעה נוסע מי שנוסע. אלא עיקר הנסיעה היא מתוך אמונת חכמים, שכשצדיק כזה גדול אומר משהו - הוא יודע מה שהוא אומר. והוא אומר שר"ה זה מתנה שהוא, ורק הוא, קיבל מה, וזה קשור בקשר ישיר לתיקון העולם ולגאולה השלמה בקרוב, ולצורך כך הוא צריך אותנו, פשוטי העם, שכביכול נותנים לו את הכח והכלים לעשות את התיקון שלו, ומי שחושב שהוא מוותר על עצמו ולא מגיע - אין זו אלא טעות, כי התועלת היא לא רק למי שנמצא שם, אלא לכל העולם כולו, וכל אחד ואחד מוסיף כח ומכפיל את העוצמה של כל השאר, ולכן זה הפסד ואחריות עצומה לא להגיע.

ואנו, כנשים כמה שנחשבים יותר את הדבר - כך ייקל עלינו. כי כל אחת מסוגלת 'להקריב' למה שחשוב לה. ומי שתזכה לעשות זאת בשמחה, קודם כל היא תכפיל לעצמה את הזכויות פי אלף, כמו שכתוב באריות צדיקים, שמצוה שנעשית בשמחה שוה פי אלף ממצוה שלא בשמחה. תארי לעצמך: על כל שנה שבעלך נוסע, את מרויחה או זכות של שנה אחת, או זכות של אלף שנים!... תלוי רק בשמחה שלך! אבל חוץ מהזכויות, היא תרויח את הרווח הגדול ביותר - פשוט להיות שמחה! ומי לא רוצה?

>>> המשך מעמוד קודם

לעומת זאת, בתקופה שלנו, קרוב לביאת משיח, הקרב הוא לא בזירה הרוחנית. ההתגוששות היא בנפש. אף אחת מאתנו לא חושבת שהיא תברא עולם. אף אחת מאתנו לא חצופה ממקום שמתירס כלפי שמיים. לנו יש "אני אמלוך" אחר. ה"אני אמלוך" שלנו הוא ההרגשה שהכל מסתובב סביב האני. 'אני' הצלחתי או 'אני' נכשלת.

להפסיק להיות "אני אמלוך" זה להבין שאין מה לעשות, אני רק מה שאני עכשיו. מה שאני מצליחה - אני מצליחה, ומה שאני לא מצליחה - ריבונו של עולם, אני לא מצליחה. אתה המלך. לא אני המלכה. אתה המלך ומה שתעזור לי יהיה לי.

ולא רק בגשמיות; גם ברוחניות! כמה כוונה בתפילה שתיתן לי - יהיה לי. לא תיתן לי - לא יהיה לי. אני לא מולכת. אני לא אמלוך באימות. אני לא אמלוך ביהדות. אני לא אמלוך בתפילה. גם לא בהתבודדות. גם לא בשום מקום. זה הדבר העיקרי שצריך לעשות עליו תשובה, על ההרגשה שאני אמלוך ברוחניות.

ראש השנה מביא לנו מתנה מאוד מאוד עמוקה, להבין עד כמה השם הוא מלך בחדס וברחמים. להבין שלא נדרשת מאתנו אמת של קו הדין אלא אמת לאמתה. אמת צומחת מהארץ. צומחת מתוכנו. זה סוג של קידוש השם בעומק לפנים מעומק. בשבילו נברא העולם.

ראיון התמודדות

לרגל ימי ראש השנה הבעלי"ט

הבאנו לפניכם את סיפורן של שלוש נשים, המספרות על ההתמודדות שלהן עם הנסיעה לראש השנה.

הסיפורים מופיעים ב'מוסף' המיוחד המצורף לעלון קראו ותחי נפשכם

תפוצת העלון

ניתן לקבל את העלון בדואר - ללא תשלום, או במייל: ale148148@gmail.com, או אצל הנציגים שבכל איזור.

להלן רשימת הנציגים לעת עתה:

ירושלים:	ברכפלד
שיבת מיר: 054-8435730	מיכאל: 052-7145402
איזור גאולה: 052-7149713	בית שמש
רמת שלמה: 052-7614899	הפציה: 053-3142225
גבעת שאול: 052-7674467	הקרית: 052-7116038
בני ברק	רמת ב"ש: 052-7639039
זילברמן: 053-3150100	אלעד
או במס': 054-8517128	רוזנברג: 052-7120001
ביתר	צפת
גבעה A א: 054-8485331	גלבך: 052-7663342
גבעה B ב: 054-8402167	כרמיאל
קרית ספר	מיזליק: 052-7684741
ישראל: 052-7143103	נתיבות
	אליעזר: 058-3201838

כל המעוניין להיות נציג באזור מגוריו, או לקבל העלון בדואר, נא לפנות למס': 3179417-250

נ.ב. מי שיוכל לקחת את העלון מאחד הנציגים הנ"ל, ללא מאמץ מיותר, נא להימנע מלבקש משלוח דואר.

אודות 'קו המענה',

ואודות בית מדרש

'חניכי הישיבות-ברסלב' בירושלים

תהיה הודעה בגליון הבא בעז"ה

כינוס מרכזי

הננו שמחים להודיע, כי לבקשת רבים ייערך כינוס מרכזי לכלל בני התורה-חניכי הישיבות ברחבי הארץ, העוסקים בתורת מוהר"ן מברסלב זיע"א, בנושא

הכנה לראש השנה

הכינוס יתקיים בעוה"ת ביום ראשון כ"ב אלול,

באולם שני" בית המדרש "קהילת מושך חכמה" - מודיעין עלית,

בשעה 8:00 בערב

סדר היום:

8:00 התכנסות וכיבוד קל. 9:45 פאנל מיוחד - סביב הנסיעה לראש השנה.

8:15 דברי פתיחה בהשתתפות:

8:30 שיחת חיזוק. הרה"ג ר' נתן ליברמנט שליט"א

9:00 דברי חיזוק קצרים הרה"ג ר' משה

בינשטוק שליט"א

9:30 הפסקה וכיבוד עשיר

גדול יהיה המעמד לכבודה של תורה